This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

P. OVIDII
OPERA
QUÆ EXTANT.

VOL. II.

LONDINI:
TYPIS J. BRINDLEY.
MDCCXLV.

2981 d 8

LFIAN LIBRARY
11
OXFORD

P. OVIDII NASONIS

METAMORPHOSEON

LIBER PRIMUS.

IN nova fert animus mutatas dicere formas
Corpora. Dî cœptis (nam vos mutastis et illas)
Adspirate meis: primaque ab origine mundi
Ad mea perpetuum deducite tempora carmen.
Ante, mare, et tellus, et, quod tegit omnia, cœlum,
Unus erant toto Naturæ vultus in orbe,
Quem dixêre Chaos; rudis indigestaque moles;
Nec quidquam, nisi pondus iners; congestaque eodem
Non bene junctarum discordia semina rerum.
Nullus adhuc mundo præbebat lumina Titan;
Nec nova crescendo reparabat cornua Phœbe;
Nec circumfuso pendebat in aëre tellus
Ponderibus librata suis: nec brachia longo
Margine terrarum porrexerat Amphitrite.
Quaque fuit tellus, illic et pontus et aër:
Sic erat instabilis tellus, innabilis unda,
Lucis egens aër. nulli sua forma manebat.
Obstabatque aliis aliud: quia corpore in uno
Frigida pugnabant calidis, humentia siccis,
Mollia cum duris, sine pondere habentia pondus.
Hanc Deus et melior litem Natura diremit.
Nam cœlo terras, et terris abscidit undas:
Et liquidum spisso secrevit ab aëre cœlum.
Quæ postquam evolvit, cæcoque exemit acervo,
Dissociata locis concordi pace ligavit.
Ignea convexi vis et sine pondere cœli

Principio terram, ne non æqualis ab omni
Parte foret, magni ſpeciem glomeravit in orbi
Tum freta diffundi, rabidiſque tumeſcere ven
Juſſit, et ambitæ circumdare litora terræ.
Addidit et fontes, immenſaque ſtagna, lacuſqu
Fluminaque obliquis cinxit declivia ripis:
Quæ diverſa locis partim ſorbentur ab ipſa;
In mare perveniunt partim, campoque recepta
Liberioris aquæ, pro ripis litora pulſant.
Juſſit et extendi campos, ſubſidere valles,
Fronde tegi ſilvas, lapidoſos ſurgere montes.
Utque duæ dextra cœlum, totidemque ſiniſtra
Parte ſecant Zonæ, quinta eſt ardentior illis;
Sic onus incluſum numero diſtinxit eodem
Cura Dei: totidemque plagæ tellure premuntur.
Quarum quæ media eſt, non eſt habitabilis æſtu
Nix tegit alta duas: totidem inter utramque loca
Temperiemque dedit, mixta cum frigore flamma
Imminet his aër, qui, quanto eſt pondere terræ
Pondus aquæ levius, tanto eſt onerofior igni.
Illic et nebulæ, [illegible]

Horrifer invaſit Boreas; contraria tellus
Nubibus adſiduis, pluvioque madeſcit ab Auſtro.
Hæc ſuper impoſuit liquidum, et gravitate carentem
Æthera, nec quidquam terrenæ fæcis habentem.
Vix ea limitibus diſſepſerat omnia certis;
Cum, quæ preſſa diu maſſa latuere ſub illa,
Sidera cœperunt toto effervеſcere cœlo.
Neu regio foret ulla ſuis animantibus orba,
Aſtra tenent cœleſte ſolum, formæque Deorum:
Cеſſerunt nitidis habitandæ piſcibus undæ:
Terra feras cepit: volucres agitabilis aër.
Sanctius his animal, mentiſque capacius altæ
Deerat adhuc, et quod dominari in cetera poſſet.
Natus homo eſt. ſive hunc divino ſemine fecit
Ille opifex rerum, mundi melioris origo:
Sive recens tellus, ſeductaque nuper ab alto
Æthere, cognati retinebat ſemina cœli.
Quam ſatus Iäpeto, mixtam fluvialibus undis,
Finxit in effigiem moderantum cuncta Deorum.
Pronaque cum ſpectent animalia cetera terram;
Os homini ſublime dedit: cœlumque tueri
Juſſit, et erectos ad ſidera tollere vultus.
Sic, modo quæ fuerat rudis et ſine imagine, tellus
Induit ignotas hominum converſa figuras.
Aurea prima ſata eſt ætas, quæ, vindice nullo,
Sponte ſua, ſine lege, fidem rectumque colebat.
Pœna metuſque aberant. nec verba minacia fixo
Ære legebantur: nec ſupplex turba timebant
Judicis ora ſui: ſed erant ſine judice tuti.
Nondum cæſa ſuis, peregrinum ut viſeret orbem,
Montibus, in liquidas pinus deſcenderat undas:
Nullaque mortales, præter ſua, litora norant.
Nondum præcipites cingebant oppida foſſæ:
Non tuba directi, non æris cornua flexi,
Non galeæ, non enſis, erant. ſine militis uſu
Mollia ſecuræ peragebant otia mentes.
Ipſa quoque immunis, raſtroque intacta, nec ullis
Saucia vomeribus, per ſe dabat omnia tellus:

: renovatus ager gravidis canebat aristis,
mina jam lactis, jam flumina nectaris ibant:
raque de viridi stillabant ilice mella.
oftquam, Saturno tenebrosa in Tartara misso,
Jove mundus erat; subiit argentea proles,
o deterior, fulvo pretiosior ære.
piter antiqui contraxit tempora veris:
que hiemes, æstusque, et inæquales autumnos,
reve ver, spatiis exegit quattuor annum.
n primum siccis aër fervoribus ustus
iduit: et ventis glacies adstricta pependit.
n primum subière domos. domus antra fuerunt,
lenfi frutices, et vinctæ cortice virgæ.
ina tum primum longis Cerealia sulcis
uta sunt, pressique jugo gemuere juvenci.
ertia post illas successit aënea proles,
ior ingeniis, et ad horrida promtior arma;
: scelerata tamen. De duro est ultima ferro.
finus irrumpit venæ pejoris in ævum
ne nefas: fugêre pudor, verumque, fidesque:
morum subiere locum fraudesque, dolique,

Jamque nocens ferrum, ferroque nocentius aurum
Prodierant: prodit bellum, quod pugnat utroque;
Sanguineaque manu crepitantia concutit arma.
Vivitur ex rapto. non hoſpes ab hoſpite tutus,
Non ſocer a genero: fratrum quoque gratia rara eſt.
Imminet exitio vir conjugis, illa mariti:
Lurida terribiles miſcent aconita novercæ:
Filius ante diem patrios inquirit in annos.
Victa jacet Pietas: et Virgo cæde madentes,
Ultima cæleſtum, terras Aſtrea reliquit.
Neve foret terris ſecurior arduus æther;
Adfectaſſe ferunt regnum cœleſte Gigantas:
Altaque congeſtos ſtruxiſſe ad ſidera montes.
Tum Pater omnipotens miſſo perfregit Olympum
Fulmine, et excuſſit ſubjecto Pelio Oſſam.
Obruta mole ſua cum corpora dira jacerent;
Perfuſam multo natorum ſanguine Terram
Incaluiſſe ferunt, calidumque animaſſe cruorem:
Et, ne nulla feræ ſtirpis monumenta manerent,
In faciem vertiſſe hominum. ſed et illa propago
Contemtrix Superum, ſævæque avidiſſima cædis,
Et violenta fuit: ſcires e ſanguine natos.
Quæ pater ut ſumma vidit Saturnius arce;
Ingemit: et, facto nondum vulgata recenti,
Fœda Lycaoniæ referens convivia menſæ;
Ingentes animo et dignas Jove concipit iras;
Conſiliumque vocat. tenuit mora nulla vocatos.
Eſt via ſublimis, cœlo manifeſta ſereno:
Lactea nomen habet; candore notabilis ipſo.
Hac iter eſt Superis ad magni tecta Tonantis,
Regalemque domum. dextra lævaque Deorum
Atria nobilium valvis celebrantur apertis.
Plebs habitant diverſa locis. a fronte potentes
Cœlicolæ, clarique ſuos poſuere penates.
Hic locus eſt; quem, ſi verbis audacia detur,
Haud timeam magni *dixiſſe* Palatia cœli.
Ergo ubi marmoreo Superi ſedere receſſu,
Cæſar ipſe loco, ſceptroque innixus eburno,

Perdere, et ex ...
Protinus Æoliis Aquilonem claudit in antris,
Et quæcumque fugant inductas flamina nubes
Emittitque Notum. madidis Notus evolat alis
Terribilem picea tectus caligine vultum.
Barba gravis nimbis; canis fluit unda capilli:
Fronte sedent nebulæ: rorant pennæque, si
Utque manu lata pendentia nubila pressit;
Fit fragor: hinc densi funduntur ab æthere imbres:
Nuntia Junonis, varios induta colores,
Concipit Iris aquas, alimentaque nubibus ac
Sternuntur segetes, et deplorata coloni
Vota jacent; longique labor perit irritus anni.
Nec cœlo contenta suo Jovis ira: sed illum
Cæruleus frater juvat auxiliaribus undis.
Convocat hic amnes. qui postquam tecta tyr
Intravere sui, Non est hortamine longo
Nunc, ait, utendum: vires effundite vestr
Sic opus est. aperite domos: ac, mole rem
Fluminibus vestris totas immittite habenas
Jusserat. hi redeunt, ac fontibus ora relax
... in ... curru.

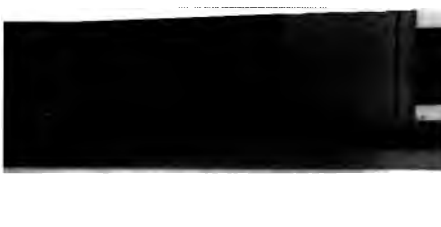

Occupat hic collem: cymba sedet alter adunca,
Et ducit remos illic, ubi nuper ararat.
Ille supra segetes, aut merſæ culmina villæ
Navigat: hic ſumma piſcem deprendit in ulmo.
Figitur in viridi (ſi Fors tulit) anchora prato:
Aut ſubjecta terunt curvæ vineta carinæ.
Et, modo qua graciles gramen carpſere capellæ,
Nunc ibi deformes ponunt ſua corpora phocæ.
Mirantur ſub aqua lucos, urbeſque, domoſque
Nereïdes: ſilvaſque tenent delphines, et altis
Incurſant ramis, agitatæque robora pulſant.
Nat lupus inter oves: fulvos vehit unda leones:
Unda vehit tigres. nec vires fulminis apro,
Crura nec ablato proſunt velocia cervo.
Quæſitiſque diu terris, ubi ſidere detur,
In mare laſſatis volucris vaga decidit alis.
Obruerat tumulos immenſa licentia ponti,
Pulſabantque novi montana cacumina fluctus.
Maxima pars unda rapitur: quibus unda pepercit,
Illos longa domant inopi jejunia victu.
Separat Aönios Actæis Phocis ab arvis,
Terra ferax, dum terra fuit; ſed tempore in illo
Pars maris, et latus ſubitarum campus aquarum.
Mons ibi verticibus petit arduus aſtra duobus,
Nomine Parnaſſus, ſuperæque cacumine nubes.
Hic ubi Deucalion (nam cetera texerat æquor)
Cum conſorte tori parva rate vectus adhæſit;
Corycidas Nymphas, et numina montis adorant,
Fatidicamque Themin, quæ nunc oracla tenebat.
Non illo melior quiſquam, nec amantior æqui
Vir fuit, aut illa metuentior ulla Deorum.
Juppiter ut liquidis ſtagnare paludibus orbem,
Et ſupereſſe videt de tot modo millibus unum,
Et ſupereſſe videt de tot modo millibus unam;
Innocuos ambos, cultores numinis ambos;
Nubila diſjecit: nimbiſque Aquilone remotis,
Et cœlo terras oſtendit, et æthera terris.
Nec maris ira manet, poſitoque tricuſpide telo

[illegible] sub utroque jacentia Phœbo.
Tum quoque, ut ora Dei madida rorantia barba
Contigit, et cecinit jussos inflata receptus,
Omnibus audita est telluris et æquoris undis:
Et quibus est undis audita, coërcuit omnes.
Jam mare litus habet: plenos capit alveus amnes:
Flumina subsidunt: colles exire videntur.
Surgit humus: crescunt loca decrescentibus undis.
Postque diem longam nudata cacumina silvæ
Ostendunt, limumque tenent in fronde relictum.
Redditus orbis erat. quem postquam vidit inanem,
Et desolatas agere alta silentia terras,
Deucalion, lacrimis ita Pyrrham adfatur obortis:
O soror, o conjux, o femina sola superstes,
Quam commune mihi genus, et patruelis origo,
Deinde torus junxit; nunc ipsa pericula jungunt:
Terrarum, quascumque vident occasus et ortus,
Nos duo turba sumus. possedit cetera pontus.
Nunc quoque adhuc vitæ non est fiducia nostræ
Certa satis: terrent etiamnum nubila mentem.
Quid tibi, si sine me fatis erepta fuisses,
Nunc animi, miseranda, foret? quo sola timorem
Ferre modo posses; quo consolante dolores?
Namque ego (crede mihi,) si te modo pontus habet
[illegible]

Nulla mora eſt ; adeunt pariter Cephiſidas undas,
Ut nondum liquidas, ſic jam vada nota ſecantes.
Inde ubi libatos irroravere liquores
Veſtibus et capiti ; flectunt veſtigia ſanctæ
Ad delubra Deæ : quorum faſtigia turpi
Squallebant muſco ; ſtabantque fine ignibus aræ.
Ut templi tetigere gradus ; procumbit uterque
Pronus humi, gelidoque pavens dedit oſcula ſaxo.
Atque ita, Si precibus, dixerunt, numina juſtis
Victa remolleſcunt, ſi flectitur ira Deorum ;
Dic, Themi, qua generis damnum reparabile noſtri
Arte ſit : et merſis fer opem, mitiſſima, rebus.
Mota Dea eſt ; ſortemque dedit : Diſcedite templo ;
Et velate caput ; cinctaſque reſolvite veſtes :
Oſſaque poſt tergum magnæ jactate parentis.
Obſtupuere diu : rumpitque ſilentia voce
Pyrrha prior ; juſſiſque Deæ parere recuſat :
Detque ſibi veniam, pavido rogat ore : pavetque
Lædere jactatis maternas oſſibus umbras.
Interea repetunt cæcis obſcura latebris
Verba datæ ſortis ſecum, inter ſeque volutant.
Inde Promethides placidis Epimethida dictis
Mulcet ; et, Aut fallax, ait, eſt ſollertia nobis :
Aut pia ſunt, nullumque nefas oracula ſuadent.
Magna parens terra eſt : lapides in corpore terræ
Oſſa reor dici : jacere hos poſt terga jubemur.
Conjugis augurio quamquam Titania mota eſt ;
Spes tamen in dubio eſt. adeo cœleſtibus ambo
Diffidunt monitis. ſed quid tentare nocebit ?
Deſcendunt ; velantque caput, tunicaſque recingunt,
Et juſſos lapides ſua poſt veſtigia mittunt.
Saxa (quis hoc credat, niſi ſit pro teſte vetuſtas ?)
Ponere duritiem cœpere, ſuumque rigorem ;
Mollirique mora, mollitaque ducere formam.
Mox, ubi creverunt, naturaque mitior illis
Contigit, ut quædam, ſic non manifeſta, videri
Forma poteſt hominis ; ſed uti de marmore cœpto
Non exacta ſatis, rudibuſque ſimillima ſignis.

Et ter[illegible]
Quod solidum est, [illegible]
Quod modo vena fuit, sub eo[illegible]
Inque brevi spatio, Superorum numine, [illegible]
Missa viri manibus faciem traxere virilem :
Et de femineo reparata est femina jactu.
Inde genus durum sumus, experiensque laborum [illegible]
Et documenta damus, qua simus origine nati.
Cetera diversis tellus animalia formis
Sponte sua peperit ; postquam vetus humor ab i[illegible]
Percaluit Solis : cœnumque, udæque paludes
Intumuere æstu : fecundaque semina rerum,
Vivaci nutrita solo, ceu matris in alvo
Creverunt, faciemque aliquam cepere morand[illegible]
Sic ubi deseruit madidos septemfluus agros
Nilus, et antiquo sua flumina reddidit alveo,
Æthereoque recens exarsit sidere limus ;
Plurima cultores versis animalia glebis
Inveniunt, et in his quædam modo cœpta
Nascendi spatium : quædam imperfecta,
Trunca vident numeris : et eodem in co[illegible]
Altera pars vivit ; rudis est pars altera t[illegible]
Quippe ubi temperiem sumsere humorq[illegible]
Concipiunt : et ab his oriuntur cuncta [illegible]
Cumque sit ignis aquæ pugnax ; vapo[illegible]
[illegible] et discors concordia fœtibu[illegible]
[illegible] lutulenta recen[illegible]

Neve operis famam poſſit delere vetuſtas;
Inſtituit ſacros celebri certamine ludos,
Pythia, de domitæ ſerpentis nomine dictos.
His juvenum quicumque manu, pedibuſve, rotâve
Vicerat; æſculeæ capiebat frondis honorem.
Nondum laurus erat; longoque decentia crine
Tempora cingebat de qualibet arbore Phœbus.
Primus amor Phœbi Daphne Peneïa; quem non
Fors ignara dedit, ſed ſæva Cupidinis ira.
Delius hunc nuper, victa ſerpente ſuperbus,
Viderat adducto flectentem cornua nervo:
Quidque tibi, laſcive puer, cum fortibus armis?
Dixerat: iſta decent humeros geſtamina noſtros;
Qui dare certa feræ, dare vulnera poſſumus hoſti.
Qui modo, peſtifero tot jugera ventre prementem,
Stravimus innumeris tumidum Pythona ſagittis.
Tu face neſcio quos eſto contentus amores
Irritare tua: nec laudes adſere noſtras.
Filius huic Veneris; Figat tuus omnia, Phœbe;
Te meus arcus, ait: quantoque animalia cedunt
Cuncta tibi, tanto minor eſt tua gloria noſtra.
Dixit: et eliſo percuſſis aëre pennis
Impiger umbroſa Parnaſſi conſtitit arce:
Eque ſagittifera promſit duo tela pharetra
Diverſorum operum. fugat hoc, facit illud amorem.
Quod facit, auratum eſt, et cuſpide fulget acuta:
Quod fugat, obtuſum eſt; et habet ſub arundine plumbum.
Hoc Deus in Nympha Peneïde fixit; at illo
Læſit Apollineas trajecta per oſſa medullas.
Protinus alter amat; fugit altera nomen amantis,
Silvarum latebris, captivarumque ferarum
Exuviis gaudens, innuptæque æmula Phœbes.
Virta cœrcebat poſitos ſine lege capillos.
Multi illam petiere: illa averſata petentes,
Impatiens expersque viri, nemorum avia luſtrat:
Nec quid Hymen, quid Amor, quid ſint connubia curat.
Sæpe pater dixit: Generum mihi, filia, debes.
Sæpe pater dixit: Debes mihi, nata, nepotes.

cam
em ; cum qua
us inde modis ora indignan
ego pro mundi regno magis anxius illa
ipetare fui, qua centum quisque parabant
icere anguipedum captivo brachia cœlo
um, quamquam feras hostis erat, tamen illud ab uno 185
orpore, et ex una pendebat origine bellum.
iune mihi, qua totum Nereus circumtonat orbem,
Perdendum mortale genus, per flumina juro
Infera, sub terras Stygio labentia luco,
Cuncta prius tentata : sed immedicabile vulnus
Ense recidendum, ne pars sincera trahatur.
Sunt mihi Semidei, sunt ruftica numina Nymphæ,
Faunique, Satyrique, et monticolæ Silvani ;
Quos quoniam cœli nondum dignamur honore,
Quas dedimus, certe terras habitare finamus,
An fatis, O Superi! tutos fore creditis illos,
Cum mihi, qui fulmen, qui vos habeoque, reg
Struxerit insidias, notus feritate, Lycaon ?
Confremuere omnes studisque ardentibus ar
depoſcunt. ſic, cum manus impia fæv
Romanum extinguere no
rore ruinæ horruit

Et cum Cylleno gelidi pineta Lycæi.
Arcados hinc ſedes et inhoſpita tecta tyranni
Ingredior, traherent cum fera crepuſcula noctem.
Signa dedi veniſſe Deum; vulguſque precari
Cœperat. irridet primo pia vota Lycaon.
Mox ait. Experiar, Deus hic, diſcrimine aperto,
An ſit mortalis: nec erit dubitabile verum.
Nocte gravem ſomno nec opina perdere morte
Me parat. hæc illi placet experientia veri.
Nec contentus eo, miſſi de gente Moloſſa
Obſidis unius jugulum mucrone reſolvit:
Atque ita ſemineces partim ferventibus artus
Mollit aquis, partim ſubjecto torruit igni.
Quos ſimul impoſuit menſis; ego vindice flamma
In domino dignos everti tecta Penates.
Territus ille fugit; nactuſque ſilentia rurſ
Exululat. fruſtraque loqui conatur: ab ipſo
Colligit os rabiem, ſolitæque cupidine cædis
Vertitur in pecudes: et nunc quoque ſanguine gaudet.
In villos abeunt veſtes, in crura lacerti.
Fit lupus, et veteris ſervat veſtigia formæ.
Canities eadem eſt, eadem violentia vultus:
Idem oculi lucent: eadem feritatis imago.
Occidit una domus: ſed non domus una perire
Digna fuit. qua terra patet, fera regnat Erinnys.
In facinus juraſſe putes. dent ocius omnes,
Quas meruere pati (ſic ſtat ſententia) pœnas.
Dicta Jovis pars voce probant, ſtimuloſque furenti
Adjiciunt. alii partes adſenſibus implent.
Eſt tamen humani generis jactura dolori
Omnibus: et, quæ ſit terræ, mortalibus orbæ,
Forma futura, rogant: quis ſit laturus in aras
Tura? ferineſne paret populandas tradere gentes?
Talia quærentes (ſibi enim ſore cetera curæ)
Rex Superûm trepidare vetat, ſobolemque priori
Diſſimilem *populo promittit origine mira.*
Jamque erat in totas ſparſurus fulmina terras;
ſed timuit, ne forte ſacer tot ab ignibus æther

æcumque fugant inductas hamina nubes.
itque Notum. madidis Notus evolat alis;
bilem picea tectus caligine vultum.
gravis nimbis; canis fluit unda capillis:
te sedent nebulæ: rorant pennæque, sinusque.
e manu lata pendentia nubila pressit;
ragor: hinc densi funduntur ab æthere nimbi.
tia Junonis, varios induta colores,
cipit Iris aquas, alimentaque nubibus adfert.
nuntur segetes, et deplorata coloni
jacent; longique labor perit irritus anni.
cœlo contenta suo Jovis ira: sed illum
uleus frater juvat auxiliaribus undis.
vocat hic amnes. qui postquam tecta tyranni
avere sui, Non est hortamine longo
ic, ait, utendum: vires effundite vestras.
opus est. aperite domos: ac, mole remota,
minibus vestris totas immittite habenas.
ferat. hi redeunt, ac fontibus ora relaxant,
defrenato volvuntur in æquora cursu.
e tridente suo terram percussit: at illa.

Occupat hic collem: cymba ſedet alter adunca,
Et ducit remos illic, ubi nuper ararat.
Ille ſupra ſegetes, aut mœnia culmina villæ
Navigat: hic ſumma piſcem deprendit in ulmo.
Figitur in viridi (ſi Fors tulit) anchora prato:
Aut ſubjecta terunt curvæ vineta carinæ.
Et, modo qua graciles gramen carpſere capellæ,
Nunc ibi deformes ponunt ſua corpora phocæ.
Mirantur ſub aqua lucos, urbeſque, domoſque
Nereïdes: ſilvaſque tenent delphines, et altis
Incurſant ramis, agitataque robora pulſant.
Nat lupus inter oves: fulvos vehit unda leones:
Unda vehit tigres. nec vires fulminis apro,
Crura nec ablato proſunt velocia cervo.
Quæſitiſque diu terris, ubi ſidere detur,
In mare laſſatis volucris vaga decidit alis.
Obruerat tumulos immenſa licentia ponti,
Pulſabantque novi montana cacumina fluctus.
Maxima pars unda rapitur: quibus unda pepercit,
Illos longa domant inopi jejunia victu.
Separat Aönios Actæis Phocis ab arvis,
Terra ferax, dum terra fuit; ſed tempore in illo
Pars maris, et latus ſubitarum campus aquarum.
Mons ibi verticibus petit arduus aſtra duobus,
Nomine Parnaſſus, ſuperatque cacumine nubes.
Hic ubi Deucalion (nam cetera texerat æquor)
Cum conſorte tori parva rate vectus adhæſit;
Corycidas Nymphas, et numina montis adorant,
Fatidicamque Themin, quæ nunc oracla tenebat.
Non illo melior quiſquam, nec amantior æqui
Vir fuit, aut illa metuentior ulla Deorum.
Juppiter ut liquidis ſtagnare paludibus orbem,
Et ſupereſſe videt de tot modo millibus unum,
Et ſupereſſe videt de tot modo millibus unum;
Innocuos ambos, cultores numinis ambos;
Nubila diſjecit: *nimbiſque* Aquilone remotis,
Et cœlo terras oſtendit, et æthera terris.
Nec maris ira manet, poſitoque tricuſpide telo

Litora voce replet, ſub utroque jacentia Phœbo.
Tum quoque, ut ora Dei madida rorantia barba
Contigit, et cecinit juſſos inflata receptus,
Omnibus audita eſt telluris et æquoris undis:
Et quibus eſt undis audita, coërcuit omnes.
Jam mare litus habet: plenos capit alveus amnes
Flamina ſubſidunt: colles exire videntur.
Surgit humus: creſcunt loca decreſcentibus undis.
Poſtque diem longam nudata cacumina ſilvæ
Oſtendunt, limumque tenent in fronde relictum.
Redditus orbis erat. quem poſtquam vidit inanem:
Et deſolatas agere alta ſilentia terras,
Deucalion, lacrimis ita Pyrrham adfatur obortis:
O ſoror, o conjux, o femina ſola ſuperſtes,
Quam commune mihi genus, et patruelis origo,
Deinde torus junxit; nunc ipſa pericula jungunt:
Terrarum, quaſcumque vident occaſus et ortus,
Nos duo turba ſumus. poſſedit cetera pontus.
Nunc quoque adhuc vitæ non eſt fiducia noſtræ
Certa ſatis: terrent etiamnum nubila mentem.
Quid tibi, ſi ſine me fatis erepta ſuiſſe

Hæc ubi disposuit, patriis Jove natus ab arce
Deûlt in terras. illic tegmenque removit,
Et posuit pennas: tantummodo virga retenta est.
Hac agit, ut pastor, per devia rura capellas,
Dum venit, abductas: et structis cantat avenis.
Voce nova captus custos Junonius, At tu,
Quisquis es, hoc poteras mecum considere saxo,
Argus ait: neque enim pecori secundior ullo
Herba loco est: aptamque vides pastoribus umbram.
Sedit Atlantiades, et euntem multa loquendo
Detinuit sermone diem: junctisque canendo
Vincere arundinibus servantia lumina tentat:
Ille tamen pugnat molles evincere somnos:
Et, quamvis sopor est oculorum parte receptus;
Parte tamen vigilat. quærit quoque, (namque reperta
Fistula nuper erat) qua sit ratione reperta.

Tum Deus, Arcadiæ gelidis in montibus, inquit,
Inter Hamadryadas celeberrima Nonacrinas
Naïas una fuit. Nymphæ Syringa vocabant.
Non semel et Satyros eluserat illa sequentes,
Et quoscumque Deos umbrosave silva, feraxve
Rus habet. Ortygiam studiis, ipsaque colebat
Virginitate Deam. ritu quoque cincta Dianæ
Falleret: et credi posset Latonia, si non
Corneus huic arcus, si non foret aureus illi.
Sic quoque fallebat. redeuntem colle Lycæo
Pan videt hanc. pinuque caput præcinctus acuta,
Talia verba refert. restabat verba referre;
Et precibus spretis fugisse per avia Nympham;
Donec arenosi placidum Ladonis ad amnem
Venerit: hic illi cursum impedientibus undis,
Ut se mutarent, liquidas orasse sorores;
Panaque, cum prensam sibi jam Syringa putaret,
Corpore pro Nymphæ calamos tenuisse palustres:
Dumque ibi suspirat, motos in arundine ventos
Effecisse sonum tenuem, similemque querenti:
Arte nova, vocisque Deum dulcedine captum,
Hoc mihi concilium tecum, dixisse, manebit:

ue genus durum sumus, experiensque laborum :
: documenta damus, qua simus origine nati.
Cetera diversis tellus animalia formis
ponte sua peperit ; postquam vetus humor ab igne
ercaluit Solis : cœnumque, udæque paludes
tumuere æstu : fecundaque semina rerum,
ivaci nutrita solo, ceu matris in alvo
reverunt, faciemque aliquam cepere morando.
e ubi decessit madidos septemfluus agros
lus, et antiquo sua flumina reddidit alveo,
Ethereoque recens exarsit sidere limus ;
urima cultores versis animalia glebis
veniunt, et in his quædam modo cœpta sub ipsum
scendi spatium : quædam imperfecta, suisque
unca vident numeris : et eodem in corpore sæpe
tera pars vivit ; rudis est pars altera tellus.
ippe ubi temperiem sumsere humorque calorque ;
ncipiunt : et ab his oriuntur cuncta duobus.
mque sit ignis aquæ pugnax ; vapor humidus omn
s creat, et discors concordia fœtibus apta est.
go ubi diluvio tellus lutulenta recenti

Creditur esse Jovis: perquè urbes junctis parenti
Templa tenet. fuit huic animis æqualis et annis
Sole satus Phaëthon, quem quondam magna loquentem,
Nec sibi cedentem, Phœboque parente superbum,
Non tulit Inachides, Matrique, ait, omnia demens
Credis; et es tumidus genitoris imagine falsâ.
Erubuit Phaëthon, iramque pudore repressit:
Et tulit ad Clymenen Epaphi convicia matrem.
Quoque magis doleas; genetrix, ait: ille ego liber,
Ille ferox tacui. pudet hæc opprobria nobis
Et dici potuisse, et non potuisse referri.
At tu, si modo sum cœlesti stirpe creatus,
Ede notam tanti generis: meque adsere cœlo.
Dixit; et implicuit materno brachia collo.
Perque suum, Meropisque caput, taedasque sororum,
Traderet, oravit, veri sibi signa parentis.
Ambiguum, Clymene precibus Phaëthontis, an ira
Mota magis dicti sibi criminis; utraque cœlo
Brachia porrexit: spectansque ad lumina Solis,
Per juvat hoc, inquit, radiis insigne coruscis,
Nate, tibi juro, quod nos audisque videtque;
Hoc te, quem spectas, hoc te, qui temperat orbem,
Sole satum. si ficta loquor, neget ipse videndum
Sè mihi; sitque oculis lux ista novissima nostris.
Nec longus patrios labor est tibi nosse penates:
Unde oritur, terræ domus est contermina nostræ.
Si modo fert animus; gradere: et scitabere ab ipso.
Emicat exemplo lætus post talia matris
Dicta suæ Phaëthon, et concipit æthera mente.
Æthiopasque suos, positosque sub ignibus Indos
Sidereis, transit, patriosque adit impiger ortus.

Phœbus amat; viſæque cupit connubia Daphnes
Quæque cupit, ſperat: ſuaque illum oracula fa
Utque leves ſtipulæ demtis adolentur ariſtis;
Ut facibus ſepes ardent, quas forte viator
Vel nimis admovit, vel jam ſub luce reliquit;
Sic Deus in flammas abiit: ſic pectore toto
Uritur, et ſterilem ſperando nutrit amorem.
Spectat inornatos collo pendere capillos.
Et, Quid ſi comantur? ait. videt igne micante
Sideribus ſimiles, oculos. videt oſcula; quæ ne
Eſt videſſe ſatis. laudat digitoſque, manuſque,
Brachiaque, et nudos media plus parte lacertos
Si qua latent, meliora putat. fugit ocior aura
Illa levi: neque ad hæc revocantis verba reſiſt
Nympha, precor, Penêi, mane: non inſequor
Nympha, mane. ſic agna lupum, ſic cerva lec
Sic aquilam penna fugiunt trepidante columbæ
Hoſtes quæque ſuos. amor eſt mihi cauſſa ſeque
Me miſerum! ne prona cadas, indignave lædi
Crura ſecent ſentes; et ſim tibi cauſſa doloris.
[illegible] loca ſunt. moderatius,

Inventum medicina meum eſt; opiferque per orbem
Dicor; et herbarum ſubjecta potentia nobis.
Hei mihi, quod nullis amor eſt medicabilis herbis:
Nec proſunt domino, quæ proſunt omnibus, artes!
Plura locuturum timido Peneïa curſu
Fugit; cumque ipſo verba imperfecta reliquit:
Tum quoque viſa decens. nudabant corpora venti,
Obviaque adverſas vibrabant flamina veſtes;
Et levis impexos retro dabat aura capillos:
Auctaque forma fuga eſt. ſed enim non ſuſtinet ultra
Perdere blanditias juvenis Deus: utque movebat
Ipſe Amor, admiſſo ſequitur veſtigia paſſu.
Ut canis in vacuo leporem cum Gallicus arvo
Vidit; et hic prædam pedibus petit, ille ſalutem.
Alter inhæſuro ſimilis, jam jamque tenere
Sperat, et extento ſtringit veſtigia roſtro:
Alter in ambiguo eſt, an ſit deprenſus, et ipſis
Morſibus eripitur: tangentiaque ora relinquit.
Sic Deus, et virgo eſt: hic ſpe celer, illa timore.
Qui tamen inſequitur, pennis adjutus Amoris
Ocior eſt, requiemque negat: tergoque fugaci
Imminet; et crinem ſparſum cervicibus adflat.
Viribus abſumtis expalluit illa: citæque
Victa labore fugæ, ſpectans Peneïdas undas,
Fer, pater, inquit, opem; ſi flumina numen habetis.
[Qua nimium placui, tellus, aut hiſce, vel iſtam,
Quæ facit ut lædar, mutando perde figuram.]
Vix prece finita, torpor gravis adligat artus:
Mollia cinguntur tenui præcordia libro.
In frondem crines, in ramos brachia creſcunt:
Pes, modo tam velox, pigris radicibus hæret:
Ora cacumen obit: remanet nitor unus in illa.
Hanc quoque Phœbus amat: poſitaque in ſtipite dextra
Sentit adhuc trepidare novo ſub cortice pectus.
Complexuſque ſuis ramos, ut membra, lacertis,
Oſcula dat ligno: refugit tamen oſcula lignum.
Cui Deus, *At conjux quoniam mea non potes eſſe,*
Arbor eris certe, dixit, mea. ſemper habebunt

Finierat Pæan. factis modo laurea ramis
Adnuit: utque caput, vifa eſt agitaſſe cacumen.
Eſt nemus Hæmoniæ, prærupta quod undique ſilva: vocant Tempe. per quæ Peneus, ab imo
Effuſus Pindo, ſpumoſis volvitur undis:
Dejectuque gravi tenues agitantia fumos
Nubila conducit, ſummaſque adſpergine ſilvas
Impluit; et ſonitu plus quam vicina fatigat.
Hæc domus, hæc ſedes, hæc ſunt penetralia magna
Amnis: in hoc, reſidens facto de cautibus antro,
Undis jura dabat, Nymphiſque colentibus undas
Conveniunt illuc popularia flumina primum;
Neſcia gratentur, conſolenturne parentem,
Populifer Sperchcos; et irrequietus Enipeus,
Apidanuſque ſenex, lenisque Amphryſos, et Æ
Moxque amnes alii. qui, quâ tulit impetus illos,
In mare deducunt feſſas erroribus undas.
Inachus unus abeſt: imoque reconditus antro
Fletibus auget aquas: natamque miſerrimus Ió
Luget, ut amiſſam. neſcit vitane fruatur,
[illegible] ſed quam non invenit eſſe putat

Ne fuge me. fugiebat enim. jam pascua Lernæ,
Consitaque arboribus Lyrcæa reliquerat arva;
Cum Deus inducta latas caligine terras
Occuluit, tenuitque fugam, rapuitque pudorem.
Interea medios Juno despexit in agros:
Et noctis faciem nebulas fecisse volucres
Sub nitido mirata die; non fluminis illas
Esse, nec humenti sentit tellure remitti:
Atque suus conjux, ubi sit, circumspicit; ut quæ
Deprensi toties jam nosset furta mariti.
Quem postquam cœlo non repperit; Aut ego fallor,
Aut ego lædor, ait. delapsaque ab æthere summo
Constitit in terris; nebulasque recedere jussit.
Conjugis adventum præsenserat, inque nitentem
Inachidos vultus mutaverat ille juvencam.
Bos quoque formosa est. Speciem Saturnia vaccæ,
Quamquam invita, probat: nec non et cujus, et unde,
Quove sit armento, veri quasi nescia, quærit.
Juppiter e terra genitam mentitur, ut auctor
Desinat inquiri. petit hanc Saturnia munus.
Quid faciat? crudele, suos addicere amores:
Non dare, suspectum. pudor est, qui suadeat illinc;
Hinc diffuadet amor. victus pudor esset amore:
Sed, leve si munus sociæ generisque torique
Vacca negaretur; poterat non vacca videri.
Pellice donata, non protinus exuit omnem
Diva metum; timuitque Jovem, et fuit anxia furti.
Donec Arestoridæ servandam tradidit Argo.
Centum luminibus cinctum caput Argus habebat.
Inde suis vicibus capiebant bina quietem:
Cetera servabant, atque in statione manebant.
Constiterat quocumque modo; spectabat ad Iö:
Ante oculos Iö, quamvis aversus, habebat.
Luce finit pasci: cum Sol tellure sub alta est,
Claudit, et indigno circumdat vincula collo.
Frondibus arbuteis, et amara pascitur herba:
Proque toro, terræ, non semper gramen habenti,
Incubat infelix; limosaque flumina petat.

Naïdes ignorant, ignorat et Inachus ipſe
Quæ ſit. at illa patrem ſequitur, ſequitur
Et patitur tangi, ſeque admirantibus offe
Decerptas ſenior porrexerat Inachus herb
Illa manus lambit, patriſque dat oſcula p
Nec retinet lacrimas: et, ſi modo verba ſi
Oret opem; nomenque ſuum, caſuſque lo
Litera pro verbis, quam pes in pulvere d
Corporis indicium mutati triſte peregit.
Me miſerum! exclamat pater Inachus: in
Cornibus, et niveæ pendens cervice juvenc
Me miſerum! ingeminat. tunc es quæſita
Nata, mihi terras? tu non inventa reperta
Luctus eras levior. retices: nec mutua no
Dicta refers. alto tantum ſuſpiria prodis
Pectore: quodque unum potes, ad mea ver
At tibi ego ignarus thalamos tædaſque parab
Speſque fuit generi mihi prima, ſecunda ne
De grege nunc tibi vir, nunc de grege natus
Nec finire licet tantos mihi morte dolores:
Sed nocet eſſe Deum

Hæc ubi diſpoſuit, patria Jove natus ab arce
Deſilit in terras. illic tegumenque removit,
Et poſuit pennas: tantummodo virga retenta eſt.
Hac agit, ut paſtor, per devia rura capellas,
Dum venit, abductas: et ſtructis cantat avenis.
Voce nova captus cuſtos Junonius, At tu,
Quiſquis es, hoc poteras mecum conſidere ſaxo,
Argus ait: neque enim pecori fecundior ullo
Herba loco eſt: aptamque vides paſtoribus umbram.
Sedit Atlantiades, et eundem multa loquendo
Detinuit ſermone diem: junctiſque canendo
Vincere arundinibus ſervantia lumina tentat:
Ille tamen pugnat molles evincere ſomnos:
Et, quamvis ſopor eſt oculorum parte receptus;
Parte tamen vigilat. quærit quoque, (namque reperta
Fiſtula nuper erat) qua ſit ratione reperta.
Tum Deus, Arcadiæ gelidis in montibus, inquit,
Inter Hamadryadas celeberrima Nonacrinas
Naïas una fuit. Nymphæ Syringa vocabant.
Non ſemel et Satyros eluſerat illa ſequentes,
Et quoſcumque Deos umbroſave ſilva, feraxve
Rus habet. Ortygiam ſtudiis, ipſaque colebat
Virginitate Deam. ritu quoque cincta Dianæ
Falleret: et credi poſſet Latonia, ſi non
Corneus huic arcus, ſi non foret aureus illi.
Sic quoque fallebat. redeuntem colle Lyceo
Pan videt hanc. pinuique caput præcinctus acuta,
Talia verba refert. reſtabat verba referre;
Et precibus ſpretis fugiſſe per avia Nymphàm;
Donec arenoſi placidum Ladonis ad amnem
Venerit: hic illi curſum impedientibus undis,
Ut ſe mutarent, liquidas orâſſe ſorores;
Panaque, cum prenſam ſibi jam Syringa putaret,
Corpore pro Nymphæ cannas tenuiſſe paluſtres:
Dumque ibi ſuſpirat, motos in arundine ventos
Effeciſſe ſonum tenuem, ſimilemque querenti:
Arte nova, vocique Deum dulcedine captum,
Hoc mihi concilium tecum, dixiſſe, manebit:

Qui collo confixe caput: saxoque cruen
Dejicit; et maculat præruptam sanguin
Arge, jaces: quodque in tot lumina lu
Exstinctum est: centumque oculos nox
Excipit hos, volucrisque suæ Saturnia p
Collocat: et gemmis caudam stellantibu
Protinus exarsit, nec tempora distulit
Horrifera*m*que oculis animoque objecit I
Pellicis Argolicæ, stimulosque in pector
Condidit, et profugam per totam terruit
Ultimus immenso restabas, Nile, labori.
Quem simul ac tetigit, positisque in marg
Procubuit genibus, resupinoque ardua co
Quos potuit, solos tollens ad sidera vultus,
Et gemitu, et lacrimis, et luctisono mugit
Cum Jove visa queri est, finemque orare
Conjugis ille suæ complexus colla lacertis,
Finiat ut pœnas tandem, rogat: Isque fut
Pone metus, inquit, numquam tibi causa
Hæc erit: et Stygias jubet hoc audire nal

Jovis: perfidi urbes junctæ parenti
t. fuit huic animis æqualis et annis
æthon, quem quondam magna loquentem,
ntem, Phœboque parente superbum,
æbides, Matrique, ait, omnia demens
i tumidus genitoris imagine falsi.
ithon, iramque pudore repressit:
ymenen Epiphi convicia matris.
is doleas; genetrix, ait: ille ego liber,
ui. pudet hæc opprobria nobis
E, et non potuisse referri.
lo fama celesti stirpe creatus,
nti generis: meque adstare cœlo.
plicuit materno brachia collo.
, Meropisque caput, tædasque sororum,
avit, veri sibi signa parentis.
Clymene precibus Phaëthontis, an ira
ficti sibi criminis; utraque cœlo
exit: spectansque ad lumina Solis,
, inquit, radiis insigne coruscis,
ro, quod nos audit.que videtque;
a spectas, hoc te, qui temperat orbem,
si ficta loquor, neget ipse videndum
que oculis lux ista noviſſima nostris.
arrios labor est tibi nosse penates:
terræ domus est contermina nostræ.
audimus; gradere: et scitabere ab ipso.
ipso lætus post talia matris
æthon, et concipit æthera mente.
suos. positosque sub ignibus Indos
ust, patriosque adit impiger ortus.

Regia Solis erat ſublimibus alta columnis,
Clara micante auro, flammaſque imitante pyropo;
Cujus ebur nitidum faſtigia ſumma tenebat:
Argenti biſores radiabant lumine valvæ.
Materiam ſuperabat opus, nam Mulciber illic
Æquora cælarat, medias cingentia terras,
Terrarumque orbem, cœlumque, quod immin
Cæruleos habet unda Deos: Tritona canorum,
Proteaque ambiguum, balænarumque prement
Ægæona ſuis immania terga lacertis,
Doridaque, et natas: quarum pars nare videnti
Pars in mole ſedens virides ficcare capillos;
Piſce vehi quædam. facies non omnibus una,
Nec diverſa tamen: qualem decet eſſe ſororum
Terra viros, urbeſque gerit, ſilvaſque, feraſqu
Fluminaque, et Nymphas, et cetera numina r
Hæc ſuper impoſita eſt cœli fulgentis imago:
Signaque ſex foribus dextris, totidemque ſiniſ
[illegible] limite proles:

Et glacialis Hiems, canos hirſuta capillos.
Inde loco medius, rerum novitate paventem
Sol oculis juvenem, quibus adſpicit omnia, vidit.
Quæque viæ tibi cauſſa? quid hac, ait, arce petiſti,
Progenies, Phaëthon, haud inficianda parenti?
Ille refert, O lux immenſi publica mundi,
Phœbe Pater, ſi das hujus mihi nominis uſum,
Nec falſa Clymene culpam ſub imagine celat;
Pignora da, genitor; per quæ tua vera propago
Credar, et hunc animis errorem detrahe noſtris.
Dixerat. at genitor circum caput omne micantes
Depoſuit radios; propiuſque accedere juſſit:
Amplexuque dato, Nec tu meus eſſe negari
Dignus es; et Clymene veros, ait, edidit ortus.
Quoque minus dubites; quodvis pete munus: ut illud,
Me tribuente, feras. promiſſis teſtis adeſto
Dis juranda palus, oculis incognita noſtris.
Vix bene deſierat: currus rogat ille paternos,
Inque diem alipedum jus et moderamen equorum.
Pœnituit juraſſe patrem. qui terque quaterque
Concutiens illuſtre caput, Temeraria, dixit,
Vox mea facta tua eſt. utinam promiſſa liceret
Non dare! confiteor ſolum hoc tibi, nate, negarem.
Diſſuadere licet. non eſt tua tuta voluntas.
Magna petis, Phaëthon; et quæ nec viribus iſtis
Munera conveniant, nec tam puerilibus annis.
Sors tua mortalis: non eſt mortale quod optas.
Plus etiam, quam quod Superis contingere fas ſit,
Neſcius adfectas. placeat tibi quiſque licebit;
Non tamen ignifero quiſquam conſiſtere in axe
Me valet excepto. vaſti quoque rector Olympi,
Qui ſera terribili jaculatur fulmina dextra,
Non agat hos currus. et quid Jove majus habemus?
Ardua prima via eſt: et qua vix mane recentes
Enitantur equi: medio eſt altiſſima cœlo;
Unde mare et terras ipſi mihi ſæpe videre
Fit timor, et pavida trepidat formidine pectus.

B

Obvius ire pelis, ne te citus auferat axis?
Forſitan et lucos illic, urbeſque, domoſque
Concipias animo: delubraque dicta donis
Eſſe. per inſidias iter eſt, formaſque ferarum.
Utque viam teneas, nulloque errore trahāris;
Per tamen adverſi gradieris cornua Tauri,
Hæmoniosque arcus, violentique ora Leonis,
Sævaque circuitu curvantem brachia longo
Scorpion, atque aliter curvantem brachia Cancrum
Nec tibi quadrupedes animoſos ignibus illis,
Quos in pectore habent, quos ore et naribus efflant
In promtu regere eſt. vix me patiuntur, ut acres
Incaluere animi; cervixque repugnat habenis.
At tu, funeſti ne ſim tibi muneris auctor,
Nate, cave: dum reſque finit, tua corrige vota.
Scilicet, ut noſtro genitum te ſanguine credas,
Pignora certa petis. do pignora certa timendo:
Et patrio pater eſſe metu probor. adſpice vultus
Ecce meos: utinamque oculos in pectora poſſes
Inferre, et patrias intus deprendere curas!
Denique, quidquid habet divus circumfuſus

Deducit juvenem, Vulcania munera, currus.
Aureus axis erat, temo aureus, aurea ſummæ
Curvatura rotæ; radiorum argenteus ordo.
Per juga chryſolithi, poſitæque ex ordine gemmæ,
Clara repercuſſo reddebant lumina Phœbo.
Dumque ea magnanimus Phaëthon miratur, opuſque
Perſpicit: ecce vigil rutilo patefecit ab ortu
Purpureas Aurora fores, et plena roſarum
Atria. diffugiunt ſtellæ: quarum agmina cogit
Lucifer, et cœli ſtatione noviſſimus exit.
At pater ut terras, mundumque rubeſcere vidit,
Cornuaque extremæ velut evaneſcere Lunæ;
Jungere equos Titan velocibus imperat Horis.
Juſſa Deæ celeres peragunt: ignemque vomentes,
Ambroſiæ ſucco ſaturos, præſepibus altis
Quadrupedes ducunt; adduntque ſonantia frena.
Tum pater ora ſui ſacro medicamine nati
Contigit; et rapidæ fecit patientia flammæ,
Impoſuitque comæ radios: præfagaque luctus
Pectore ſollicito repetens ſuſpiria, dixit:
Si potes hic ſaltem monitis parere paternis;
Parce, puer, ſtimulis; et fortius utere loris.
Sponte ſua properant. labor eſt inhibere volentes:
Nec tibi directos placeat via quinque per arcus.
Sectus in obliquum eſt lato curvamine limes.
Zonarumque trium contentus fine, polumque
Effugito auſtralem, junctamque aquilonibus Arcton.
Hac fit iter: manifeſta rotæ veſtigia cernes.
Utque ferant æquos et cœlum et terra calores,
Nec preme, nec ſummum molire per æthera currum.
Altius egreſſus cœleſtia tecta cremabis,
Inferius terras: medio tutiſſimus ibis.
Neu te dexterior tortum declinet in anguem,
Neve ſiniſterior preſſam rota ducat ad aram:
Inter utrumque tene. Fortunæ cetera mando;
Quæ juvet, et melius, quam tu tibi, conſulat, opto.
Dum loquor; *Heſperio* poſitas in litore metas
Humida nox tetigit. non eſt mora libera nobis:

Dum potes; et nam...
Dumque male optatos nondum premis ...
Quæ tutus ſpectes, fine me dare lumina terris.
Occupat ille levem juvenili corpore currum:
Statque ſuper; manibuſque datas contingere habenas
Gaudet; et invito grates agit inde parenti.
Interea volucres Pyroëis, et Eöus, et Æthon,
Solis equi, quartuſque Phlegon, hinnitibus auras
Flammiferis implent, pedibuſque repagula pulſant.
Quæ poſtquam Tethys, fatorum ignara nepotis,
Reppulit; et facta eſt immenſi copia mundi;
Corripuere viam, pedibuſque per aëra motis
Obſtantes findunt nebulas, pennisque levati
Prætereunt ortos iſdem de partibus Euros.
Sed leve pondus erat; nec quod cognoſcere poſſent
Solis equi: ſolitaque jugum gravitate carebat.
Utque labant curvæ juſto ſine pondere naves,
Perque mare, inſtabiles nimia levitate, feruntur;
Sic onere adſueto vacuos dat in aëra ſaltus,
Succutiturque alte, ſimiliſque eſt currus inani.
...ſenſere, ruunt, tritumque relinqt
...mo prius, ordine cu

Et jam mallet equos numquam tetigiſſe paternos:
Jamque agnoſſe genus piget, et valuiſſe rogando:
Jam Meropis dici cupiens; ita fertur, ut acta
Præcipiti pinus Borea, cui victa remiſit
Frena ſuus rector, quam Dis votiſque reliquit.
Quid faciat? multum cœli poſt terga relictum:
Ante oculos plus eſt. animo metitur utrumque.
Et modo, quos illi fato contingere non eſt,
Proſpicit occaſus: interdum reſpicit ortus.
Quidque agat ignarus, ſtupet: et nec frena remittit,
Nec retinere valet: nec nomina novit equorum.
Sparſa quoque in vario paſſim miracula cœlo,
Vaſtarumque videt trepidus ſimulacra ferarum.
Eſt locus, in geminos ubi brachia concavat arcus
Scorpios; et cauda flexiſque utrimque lacertis
Porrigit in ſpatium ſignorum membra duorum.
Hunc puer ut nigri madidum ſudore veneni
Vulnera curvata minitantem cuſpide vidit;
Mentis inops, gelida formidine lora remiſit.
Quæ poſtquam ſummum tetigere jacentia tergum,
Exſpatiantur equi: nulloque inhibente per auras
Ignotæ regionis eunt; quaque impetus egit,
Hac fine lege ruunt: altoque ſub æthere fixis
Incurſant ſtellis, rapiuntque per avia currum.
Et modo ſumma petunt, modo per decliva, viaſque
Præcipites ſpatio terræ propiore feruntur.
Inferiuſque ſuis fraternos currere Luna
Admiratur equos: ambuſtaque nubila fumant.
Corripitur flammis, ut quæque altiſſima, tellus;
Fiſſaque agit rimas, et ſuccis aret ademtis.
Pabula caneſcunt: cum frondibus uritur arbos:
Materiamque ſuo præbet ſeges arida damno.
Parva queror. magnæ pereunt cum mœnibus urbes:
Cumque ſuis totas populis incendia gentes
In cinerem vertunt. ſilvæ cum montibus ardent.
Ardet Athos, Tauruſque Cilix, et Tmolus, et Œte;
Et nunc ficca, *prius celeberrima* fontibus, Ide;
Virgineæque Helicon, et nondum Œagrius Hæmus.

...que Alpes, et nubifer Apenninus.
Tunc vero Phaëthon cunctis e partibus orbi
Adſpicit accenſum: nec tantos ſuſtinet æſtu
Ferventeſque auras, velut e fornace profun
Ore trahit, currusque ſuos candeſcere ſentit
Et neque jam cineres ejectatamque favillam
Ferre poteſt: calidoque involvitur undique f
Quoque eat, aut ubi ſit, picea caligine tect
Neſcit; et arbitrio volucrum raptatur equor
Sanguine tum credunt in corpora ſumma voc
Æthiopum populos nigrum traxiſſe coloremi.
Tum facta eſt Libye, raptis humoribus æſtu,
Arida; tum Nymphæ paſſis fonteſque lacuſq
Deflevere comæ. queritur Boeotis Dircen,
Argos Amymonen, Ephyre Pirenidas undis.
Nec ſortita loco diſtantes flumina ripas
Tuta manent: mediis Tanaïs fumavit in undis
Peneoſque ſenex, Theutranteïſque Caïcus,
Et celer Ismenos, cum Phocaïco Erymantho,
Arſuruſque iterum Xanthus, flavuſque Lycorm
Quique recurvatis ludit [illegible]

Heſperioſque amnes, Rhenum, Rhodanumque, Padu[illegible]
Cuique fuit rerum promiſſa potentia, Thybrin.
Diffilit omne ſolum; penetratque in Tartara rimis
Lumen, et infernum terret cum conjuge Regem.
Et mare contrahitur: ſiccæque eſt campus arenæ,
Quod modo pontus erat. quoſque altum texerat æquor,
Exſiſtunt montes, et ſparſas Cycladas augent
Ima petunt piſces: nec ſe ſuper æquora curvi
Tollere conſuetas audent delphines in auras.
Corpora phocarum ſummo reſupina profundo
Exanimata jacent. ipſum quoque Nerea fama eſt,
Doridaque, et Natas, tepidis latuiſſe ſub antris.
Ter Neptunus aquis cum torvo brachia vultu
Exſerere auſus erat: ter non tulit aëris æſtus.
Alma tamen Tellus, ut erat circumdata ponto,
Inter aquas pelagi, contractos undique fontes,
Qui ſe condiderant in opacæ viſcera matris;
Suſtulit omniferos collo tenus arida vultus:
Oppoſuitque manum fronti: magnoque tremore
Omnia concutiens paullum ſubſedit; et infra,
Quam ſolet eſſe, fuit: ſiccaque ita voce locuta eſt.
Si placet hoc, meruique, quid o tua fulmina ceſſant,
Summe Deum? liceat perituræ viribus ignis,
Igne perire tuo; clademque auctore levare.
Vix equidem fauces hæc ipſa in verba reſolvo.
(Preſſerat ora vapor.) toſtos en adſpice crines,
Inque oculis tantum, tantum ſuper ora favillæ.
Hoſne mihi fructus, hunc fertilitatis honorem
Officiique refers; quod adunci vulnera aratri,
Raſtrorumque fero, totoque exerceor anno?
Quod pecori frondes, alimentaque mitia, fruges,
Humano generi, vobis quod tura miniſtro?
Sed tamen exitium fac me meruiſſe: quid undæ,
Quid meruit frater? cur illi tradita ſorte
Æquora decreſcunt, et ab æthere longius abſunt?
Quod ſi nec fratris, nec te mea gratia tangit;
At cœli miſerere tui. circumſpice utrumque;
Fumat uterque polus: quos ſi vitiaverit ignis,

Stagna petit, patulosque lacus: ignemque
Quæ colat, elegit contraria flumina flamm
Squallidus interea genitor Phaëthontis,
Ipse sui decoris, qualis, cum deficit orben
Esse solet: lucemque odit, seque ipse, die
Datque animum in luctus; et luctibus adji
Officiumque negat mundo. Satis, inquit, a
Sors mea principiis fuit irrequieta: pigetq
Actorum fine fine mihi, fine honore, labor
Quilibet alter agat portantes lumina currus.
Si nemo est, omnesque Dei non posse fatea
Ipse agat: ut saltem, dum nostras tentat hal
Orbatura patres aliquando fulmina ponat.
Tum sciet, ignipedum vires expertus equor
Non meruisse necem, qui non bene rexerit i
Talia dicentem circumstant omnia Solem
Numina: neve velit tenebras inducere rebus
Supplice voce rogant. missos quoque Jupite
Excusat, precibusque minas regaliter addit.
Colligit amentes, et adhuc terrore paventes
Phœbus equos. Simulacra

Hæſit: et accepti calucre ſub oſſibus ignes.
Non erat hujus opus lanam mollire trahendo;
Nec poſitu variare comas. ubi fibula veſtem,
Vitta coërcuerat neglectos alba capillos,
Et modo leve manu jaculum, modo ſumpſerat arcum;
Miles erat Phœbes; nec Mænalon attigit ulla
Gratior hac Triviæ. ſed nulla potentia longa eſt.
Ulterius medio ſpatium Sol altus habebat;
Cum ſubit illa nemus, quod nulla cecideral ætas.
Exuit hic humero pharetram, lentoſque retendit
Arcus: inque ſolo, quod texerat herba, jacebat:
Et pictam poſita pharetram cervice premebat.
Juppiter ut vidit feſſam, et cuſtode vacantem;
Hoc certe conjux furtum mea neſciet, inquit:
Aut ſi reſcierit; ſunt o, ſunt jurgia tanti!
Protinus induitur faciem cultumque Dianæ:
Atque ait, O comitum, virgo, pars una mearum,
In quibus es venata jugis? de cæſpite virgo
Se levat: et, Salve numen, me judice, dixit,
Audiat ipſe licet, majus Jove: ridet, et audit;
Et ſibi præferri ſe gaudet; et oſcula jungit;
Nec moderata ſatis, nec ſic a virgine danda.
Qua venata foret ſilva narrare parantem
Impedit amplexu: nec ſe ſine crimine prodit.
Illa quidem contra, quantum modo femina poſſit,
(Adſpiceres utinam, Saturnia, mitior eſſes!)
Illa quidem pugnat: ſed quæ ſuperare puella,
Quive Jovem poterat? ſuperum petit æthera victor
Juppiter: huic odio nemus eſt, et conſcia ſilva.
Unde, pedem referens, pene eſt oblita pharetram
Tollere cum telis, et, quem ſuſpenderat, arcum.
Ecce, ſuo comitata choro Dictynna per altum
Mænalon ingrediens, et cæde ſuperba ferarum,
Adſpicit hanc, vitamque vocat: clamata refugit;
Et timuit primo, ne Juppiter eſſet in illa.
Sed poſtquam pariter Nymphas incedere vidit;
Senſit abeſſe *dolos*: *numerum*que acceſſit ad harum.

Nacta nemus gelidum : de quo cun
Ibat, et attritas verſabat rivus aren
Ut loca laudavit ; ſummas pede co
His quoque laudatis, Procul eſt, a
Nuda ſuperfuſis tinguamus corpora
Parrhaſis erubuit, cunctæ velamin
Una moras quærit. dubitanti veſtis
Qua poſita nudo paruit cum corpor
Attonitæ, manibuſque uterum cela
I procul hinc, dixit, nec ſacros pol
Cynthia : deque ſuo juſſit ſeceder
Senſerat hoc olim magni matrona
Diſtuleratque graves in idonea tem
Cauſſa moræ nulla eſt : et jam puer
Indoluit Juno) fuerat de pellice na
Quo ſimul obvertit ſævam cum lun
Scilicet hoc unum reſtabat, adulter
Ut ſecunda fores : fieretque injuria
Nota : Joviſque mei teſtatum dede
Haud impune feres : adimam tibi n
Qua tibi, quaque places noſtro. im

oque ſuos gemitu teſtata dolores,
cumque manus ad cœlum et ſidera tollit :
umque Jovem, nequeat cum dicere, ſentit.
uoties, ſola non auſa quieſcere ſilva,
domum, quondamque ſuis erravit in agris !
uoties per ſaxa canum latratibus acta eſt !
atrixque metu venantum territa fugit !
pe feris latuit viſis ; oblita quid eſſet :
faque conſpectos in montibus horruit urſos :
rtimuitque lupos ; quamvis pater eſſet in illis.
Ecce Lycaoniæ proles ignara parenti
rcas adeſt, ter quinque fere natalibus actis.
Jamque feras ſequitur ; dum ſaltus eligit aptos,
Nexilibuſque plagis ſilvas Erymanthidas ambit ;
Incidit in matrem. quæ reſtitit Arcade viſo ;
Et cognoſcenti ſimilis fuit, ille refugit :
Immotoſque oculos in ſe ſine fine tenentem
Neſcius extimuit : propiuſque accedere aventi
Vulnifico fuerat fixurus pectora telo :
Arcuit omnipotens : pariterque ipſoſque nefaſque
Suſtulit ; et celeri raptos per inania vento
Impoſuit cœlo, vicinaque ſidera fecit.
Intumuit Juno, poſtquam inter ſidera pellex
Fulſit : et ad canam deſcendit in æquora Tethyn,
Oceanumque ſenem ; quorum reverentia movit
Sæpe Deos : cauſamque viæ ſcitantibus inſit :
Quæritis, ætherei quare regina Deorum
Sedibus huc adſim ? pro me tenet altera cœlum.
Mentiar, obſcurum niſi nox cum fecerit orbem,
Nuper honoratas ſummo, mea vulnera, cœlo
Videritis ſtellas illic, ubi circulus axem
Ultimus extremum, ſpatioque breviſſimus, ambit.
Eſt vero, cur quis Junonem lædere nolit,
Offenſamque tremat ; quæ proſim ſola nocendo ?
En ego quantum egi ! quam vaſta potentia noſtra eſt !
Eſſe hominem vetui : facta eſt Dea. ſic ego pœnas
Sontibus impono : ſic eſt mea magna poteſtas.
Vindicet antiquam faciem, vultuſque ferinos

Dî maris adnuerant. habili Saturni
Ingreditur liquidum pavonibus aëra ;
Tam nuper pictis cæio pavonibus Arg
Quam tu nuper eras, cum candidus a
Corve loquax, subito nigrantes versu
Nam fuit hæc quondam niveis argente
Ales, ut æquaret totas sine labe colu
Nec servaturis vigili Capitolia voce
Cederet anseribus, nec amanti flumin
Lingua fuit damno lingua faciente lo
Cui color albus erat, nunc est contrari
Pulchrior in tota, quam Lariſſæa Core
Non fuit Hæmonia. placuit tibi, Delp
Dum vel casta fuit, vel inobservata. se
Senſit adulterium Phœbeïus : utque la
Detegeret culpam non exorabilis index
Ad dominum tendebat iter : quem gar
Consequitur pennis, scitetur ut omnia,
Auditaque viæ causſa, Non utile carpis
Inquit, iter ne ſperne meæ præſagia l

fero. pro quo mihi gratia talis
: dicar tutela pulſa Minervæ;
t noctis avem. mea pœna volucres
poteſt; ne voce pericula quærant.
: ultro, nec quidquam tale rogantem
ſa licet hoc a Pallade quæras:
a eſt: non hoc irata negabit.
ıcaïca clarus tellure Coroneus
) genuit. fueramque ego regia virgo:
procis (ne me contemne) petebar.
nocuit. nam dum per litora lentis
ſoleo, ſumma ſpatiarer arena,
aluit pelagi Deus: utque precando
n blandis conſumſit irania verbis:
et ſequitur. fugio, denſumque relinquo
molli nequicquam laſſor arena.
ıominesque voco: nec contigit ullum
ırtalem. mota eſt pro virgine virgo,
: tulit. tendebam brachia cœlo:
erunt levibus nigreſcere pennis.
humeris veſtem molibar; at illa
inque cutem radices egerat imas.
da meis conabar pectora palmis:
um palmas, nec pectora nuda gerebam.
nec, ut ante, pedes retinebat arena:
llebar humo. mox acta per auras
ata ſum comes inculpata Minervæ.
hoc prodeſt, ſi diro facta volucris
ltimene noſtro ſucceſſit honori?
ter totam res eſt notiſſima Lesbon,
ibi eſt? patrium temeraſſe cubile
? avis illa quidem: ſed conſcia culpæ
lucemque fugit, tenebriſque pudorem
:unctis expellitur æthere toto.
ntl, Tibi, alt, revocamina, corvus,
ſta malo. nos vanum ſpernimus omen.
: *dimiſit iter: dominoque* jacentem
Hæmonio vidiſſe Coronida narrat.

Et dixit, Potui pœnas tuas [illegible]
Sed peperiſſe prius. duo nunc moriemur in una.
Haſtenus; et pariter vitam cum ſanguine fudit.
Corpus inane animæ frigus letale ſecutum eſt.
Pœnitet! heu ſero pœnæ crudelis amantem:
Seque, quod audierit, quod ſic exarſerit, odit:
Odit avem, per quam crimen cauſſamque dolendi
Scire coactus erat: nervumque, arcumque, manumque
Odit; cumque manu, temeraria tela, ſagittas.
Collapſamque fovet: ſeraque ope vincere fata
Nititur; et medicas exercet inaniter artes.
Quæ poſtquam fruſtra tentata, rogumque parari
Senſit, et arſuros ſupremis ignibus artus;
Tum vero gemitus (neque enim cœleſtia tingui
Ora decet lacrimis) alto de corde petitos
Edidit. haud aliter, quam cum, ſpectante juvenca,
Lactentis vituli, dextra libratus ab aure,
Tempora diſcuſſit claro cava malleus ictu.
Ut tamen ingratos in pectora fudit odores:
Et dedit amplexus, injuſtaque juſta peregit,
[illegible] in cineres labi ſua Phœbus eoſdem
[illegible] nescentis

...ſſe fuit: fatorum arcana canebat.
...oi fatidicos concepit mente furores, 640
...uitque Deo, quem clauſum pectore habebat;
...picit infantem; Totique ſalutifer orbi
...reſce puer, dixit: tibi ſe mortalia ſæpe
Corpora debebunt: animas tibi reddere ademtas
Fas erit. idque ſemel Dîs indignantibus auſus, 645
Poſſe dare hoc iterum flamma prohibebere avita:
Eque deo corpus fies exſangue: Deuſque,
Qui modo corpus eras: et bis tua fata novabis.
Tu quoque, care pater, non jam mortalis, et ævis
Omnibus ut maneas, naſcendi lege creatus; 650
Poſſe mori cupies tum, cum cruciabere diræ
ſanguine ſerpentis, per ſaucia membra recepto.
Teque ex æterno patientem numina mortis
Efficient; tripliceſque Deæ tua fila reſolvent.
Reſtabat fatis aliquid: ſuſpirat ab imis 655
Pectoribus, lacrimæque genis labuntur obortæ:
Atque ita, Prævertunt, inquit, me fata; vetorque
Plura loqui; vociſque meæ præcluditur uſus.
Non fuerant artes tanti, quæ numinis iram
Contraxere mihi. mallem neſciſſe futura. 660
Jam mihi ſubduci facies humana videtur:
Jam cibus herba placet: jam latis currere campis
Impetus eſt, in equam, cognataque corpora, vertor.
Tota tamen quare? pater eſt mihi nempe biformis.
Talia dicenti pars eſt extrema querelæ 665
Intellecta parum: confuſaque verba fuere.
Mox nec verba quidem, nec equæ ſonus ille videtur;
Sed ſimulantis equam: parvoque in tempore certos
Edidit hinnitus: et bracha movit in herbas.
Tum digiti coëunt, et quinos adligat ungues 670
Perpetuo cornu levis ungula: creſcit et oris,
Et colli ſpatium: longæ pars ultima pallæ
Cauda fit. utque vagi crines per colla jacebant,
In dextras abiere jubas: pariterque novata eſt
Et vox et facies. nomen quoque monſtra decere. 675

Lemnicolæ ſtirpem contra [illegible]
Et gratamque Deo fore jam, gratamque fore
Et ditem ſumto, quod avara popoſcerit, aur
Protinus Invidiæ, nigro ſqualentia tabo,
Tecta petit. domus eſt imis in vallibus autr
Abdita, ſole carens, non uili pervia vento ;
Triſtitia, et ignavi pleniſſima frigoris ; et qu
Igne vacet ſemper, caligine ſemper abund
Huc ubi pervenit belli metuenda virago ;
Conſtitit ante domum, (neque enim ſucce
Fas habet) et poſtes extrema cuſpide pulſ
Concuſſæ patuere fores. videt intus edent
Vipereas carnes, vitiorum alimenta ſuor
Invidiam : viſaque oculos avertit. at illa
Surgit humo pigra : ſemeſarumque relinq
Corpora ſerpentum : paſſuque incedit in
Utque Deam vidit formaque armiſque de
Ingemuit : vultumque ima ad ſuſpiria d
Pallor in ore ſedet : macies in corpore
Nuſquam recta acies : livent rubigine d
Oſſa vident : lingua eſt ſuffuſa

Vincula cingebant: adopertaque nubibus atris,
Quacumque ingreditur, florentia protexit arva,
Exuritque herbas, et ſumma cacumina carpit:
Adflatuque ſuo populos, urbeſque, domoſque
Polluit: et tandem Tritonida conſpicit arcem;
Ingeniis, opibuſque, et feſta pace virentem:
Vixque tenet lacrimas; quia nil lacrimabile cernit.
Sed poſtquam thalamos intravit Cecrope natæ;
Juſſa facit: pectuſque manu ferrugine tincta
Tangit: et hamatis præcordia ſentibus implet.
Inſpiratque nocens virus: piceumque per oſſa
Diffipat, et medio ſpargit pulmone venenum.
Neve mali ſpatium cauſſæ per latius errent;
Germanam ante oculos, fortunatumque ſororis
Conjugium, pulchraque Deum ſub imagine ponit:
Cunctaque magna facit. quibus irritata, dolore
Cecropis occulto mordetur: et anxia nocte,
Anxia luce gemit: lentaque miſerrima tabe
Liquitur, ut glacies incerto ſaucia ſole:
Feliciſque bonis non ſecius uritur Herſes;
Quam cum ſpinoſis ignis ſupponitur herbis;
Quæ neque dant flammas, lenique tepore cremantur.
Sæpe mori voluit; ne quidquam tale videret:
Sæpe velut crimen rigido narrare parenti.
Denique in adverſo venientem limine ſedit
Exclufura Deum. cui blandimenta, precesque,
Verbaque jactanti mitiſſima, Deſine, dixit:
Hinc ego me non ſum niſi te motura repulſo.
Stamus, ait, pacto, velox Cyllenius, ito:
Cælataſque fores virga patefecit. at illi
Surgere conanti partes, quaſcumque ſedendo
Flectimur, ignava nequeunt gravitate moveri.
Illa quidem reflo pugnat ſe attollere trunco:
Sed genuum junctura riget, friguſque per ungues
Labitur; et pallent amiſſo ſanguine venæ.
Utque malum late ſolet immedicabile cancer
Serpere, et illæſas vitiatis addere partes;
Sic lætalis hiems paulatim in pectora venit:

Linquit, et ingreditur jactatis æthera pennis.
Sevocat hunc genitor; nec cauſſam faſſus amoris
Fide miniſter, ait, juſſorum nate meorum,
Pelle moram, ſolitoque celer delabere curſu:
Quæque tuam matrem tellus a parte ſiniſtra
Suſpicit, (indigenæ Sidonida nomine dicunt)
Hanc pete: quodque procul montano gramine pa:
Armentum regale vides; ad litora verte.
Dixit: et expulſi jamdudum monte juvenci
Litora juſſa petunt ubi magni filia regis
Ludere, virginibus Tyriis comitata, ſolebat.
Non bene conveniunt, nec in una ſede morantur,
Majeſtas et amor. ſceptri gravitate relicta,
Ille pater rectorque Deum; cui dextra triſulcis
Ignibus armata eſt, qui nutu concutit orbem;
Induitur faciem tauri: mixtuſque juvencis
Mugit, et in teneris formoſus obambulat herbis.
Quippe color nivis eſt; quam nec veſtigia duri
Calcavere pedis, nec ſolvit aquaticus Auſter.
Colla toris extant: armis palearia pendent:
Cornua parva quidem: ſed quæ [illegible]

latimque metu demto, modo pectora præbet
inea plaudenda manu; modo cornua ſertis
edienda novis. anſa eſt quoque regia virgo,
ia quem premeret, tergo conſidere tauri.
Deus a terra, ſiccoque a litore, ſenſim
pedum primis veſtigia ponit in undis.
abit ulterius, mediique per æquora ponti
prædam. pavet hæc: lituſque ablata relictum
icit: et dextra cornum tenet; altera dorſo
oſita eſt: tremulæ ſinuantur flamine veſtes.

JAMQUE Deus poſita fallacis imagine tauri,
Se confeſſus erat; Dictæaque rura tenebat.
Cum pater ignarus Cadmo perquirere raptam
Imperat: et pœnam, ſi non inveneris, addit
Exſilium, facto pius et ſceleratus eodem.
Orbe pererrato (quis enim deprendere poſſit
Furta Jovis?) profugus patriamque, iramque parentis
Vitat Agenorides; Phœbique oracula ſupplex
Conſulit: et, quæ ſit tellus habitanda, requirit.
Bos tibi, Phœbus ait, ſolis occurret in arvis,
Nullum paſſa jugum, curvique immunis aratri.
Hac duce carpe vias, et, qua requieverit herba,
Mœnia fac condas: Bœotiaque illa vocato.
Vix bene Caſtalio Cadmus deſcenderat antro:
Incuſtoditam lente videt ire juvencam,
Nullum ſervitii ſignum cervice gerentem.
Subſequitur, preſſoque legit veſtigia greſſu;
Auctoremque viæ Phœbum taciturnus adorat.
Jam vada Cephiſi, Panopeſque evaſerat arva:
Bos ſtetit: et, tollens [illegible]

[illegible] vimine densus,
[illegible] arcum;
[illegible] conditus antro
[illegible] et auro.
[illegible] omne veneno:
triplici stant ordine dentes.)
[illegible] de gente profecti
demissique in undas
[illegible] caput extulit antro
[illegible] sibila misit.
sanguisque relinquit
[illegible] tremor occupet artus.
[illegible] nexibus orbes
[illegible] in arcus:
[illegible] in auras
[illegible] est corpore, quanto,
[illegible] qui separat Arctos.
[illegible] illi tela parabant,
[illegible] prohibebat utrumque)
[illegible] complexibus illos:
[illegible] tabe veneni.
[illegible] umbras:
[illegible] Agenore natus;
[illegible] derepta leoni
[illegible] lancea ferro,
[illegible] præstantior omni.
que corpora vidit,
si corporis hostem
[illegible] vulnera lingua;
[illegible] corpora, mortis,
dixit: dextraque molarem
[illegible] conamine misit.
[illegible] ardua celsis
[illegible] sine vulnere mansit.
defensus, et atræ
te repulit ictus.
[illegible]oque vincit eadem;
curvamine spinæ

JAMQUE Deus poſita fallacis imagine
Se confeſſus erat; Dictæaque rura tenebat:
Cum pater ignarus Cadmo perquirere raptam
Imperat: et pœnam, ſi non invenerit, addit
Exſilium, facto pius et ſceleratus eodem.
Orbe pererrato (quis enim deprendere poſſit
Furta Jovis?) profugus patriamque, iramque
Vitat Agenorides; Phœbique oracula ſuppli
Conſulit: et, quæ ſit tellus habitanda, requ
Bos tibi, Phœbus ait, ſolis occurret in arvi
Nullum paſſa jugum, curvique immunis ara
Hac duce carpe vias, et, qua requieverit bo
Mœnia fac condas: Bœotiaque illa vocato.
Vix bene Caſtalio Cadmus deſcenderat antr
Incuſtoditam lente videt ire juvencam,
Nullum ſervitii ſignum cervice gerentem.
Subſequitur, preſſoque legit veſtigia greſſu:

in medio, virgis ac vimine densus,
[illegible] lapidum compagibus arcum;
[illegible] aquis. (hoc conditus antro
[illegible] erat, cristis præsignis et auro.
[illegible] aquis; corpus tumet omne veneno:
[illegible] linguam: triplici stant ordine dentes.)
[illegible] Tyria lucum de gente profecti
[illegible] gradu; demissisque in undas
[illegible] sonitum; longum caput extulit antro
[illegible] serpens; horrendaque sibila misit.
[illegible] manibus; sanguisque relinquit
[illegible] attonitos subitus tremor occupat artus.
[illegible] squamosos nexibus orbes
[illegible] immensos falta sinuatur in arcus:
[illegible] parte leves erectus in auras
[illegible] nemus: tantoque est corpore, quanto,
[illegible] gemineas qui separat Arctos.
[illegible] Phœnicas (sive illi tela parabant,
[illegible]; sive ipse timor prohibebat utrumque)
[illegible] hos morsu, longis complexibus illos:
[illegible] adflatos funesti tabe veneni.
[illegible] jam Sol altissimus umbras:
[illegible] sit foelis miratur Agenore natus;
[illegible] viros. tegimen derepta leoni
[illegible] telum splendenti lancea ferro,
[illegible]; teloque animus præstantior omni.
[illegible] intravit, letataque corpora vidit,
[illegible] supra spatiosi corporis hostem
[illegible] guinea lambentem vulnera lingua;
[illegible] fidissima corpora, mortis,
[illegible], inquit, ero. dixit: dextraque molarem
[illegible] magnum magno conamine misit.
[illegible] cum turribus ardua celsis
[illegible] forent, serpens sine vulnere mansit.
[illegible] modo squamis defensus, et atræ
[illegible] Illis, validos cute repulit ictus.
[illegible] jaculum quoque vincit eadem;
[illegible] *lentæ fixum* curvamine spinæ

[illegible] quique halitus
Ore niger Stygio, vitiatas inficit auras.
Ipse modo immensum spiris facientibus orbem
Cingitur: interdum longa trabe rectior exit.
Impete nunc vasto, ceu concitus imbribus am
Fertur, et obstantes proturbat pectore silvas.
Cedit Agenorides paullum: spolioque leonis
Sustinet incursus; instantiaque ora retardat
Cuspide prætenta. furit ille, et inania duro
Vulnera dat ferro: frangitque in acumine dent
Jamque venenifero sanguis manare palato
Cœperat; et virides adspergine tinxerat herba
Sed leve vulnus erat: quia se retrahebat ab ict
Læsaque colla dabat retro; plagamque sedere
Cedendo arcebat, nec longius ire sinebat;
Donec Agenorides conjectum in gutture ferrum
Usque sequens pressit: dum retro quercus eunt
Obstitit; et fixa est pariter cum robore cervix.
Pondere serpentis curvata est arbor, et imæ
Parte flagellari gemuit sua robora caudæ.
Dum spatium victor victi considerat hostis:

[illegible], mortalia semina, dentes.
[illegible] gladio cospere moveri:
[illegible] adparuit hastis.
[illegible] pictis [illegible] cono:
[illegible], [illegible] brachia telis
[illegible] clypeata virorum.
[illegible] animæ theatris,
[illegible]; primumque ostendere vultum;
[illegible]: placidoque edulia tenere
[illegible] pedes in margine ponunt:
[illegible] Cadmus capere arma parabat:
[illegible], quem terra creaverat, unus
[illegible] civilibus infero bellis.
[illegible] rigido de fratribus unum
[illegible]: jaculo cadit ex iaculo ipse.
[illegible] dederat, non longius illo
[illegible], modo quas acceperat, auras,
[illegible] furto omnis turba: suoque
[illegible] per mutua vulnera fratres.
[illegible] vitæ sortita juventus
[illegible] plangebant pectore matrem,
[illegible]: quorum fuit unus Echion.
[illegible], monitu Tritonidis, arma;
[illegible] pacis petitque, deditque.
[illegible] habuit Sidonius hospes;
[illegible] Phœbeis fortibus urbem.
[illegible]: poteras jam, Cadme, videri
[illegible] tibi Marsque Venusque
[illegible] adde genus de conjuge tanta,
[illegible], et, pignora cara, nepotes.
[illegible] juvenes. sed, scilicet, ultima semper
[illegible] homini: dicique beatus
[illegible] supremaque funera debet.
[illegible] inter tot res tibi, Cadme, secundas
[illegible], alienaque cornua fronti
[illegible] canes satiatæ sanguine herili.
[illegible]; *Fortunæ* crimen in illo,
[illegible]. *quod enim* scelus error habebat?

Fortunamque [illegible]
Cum croceis evecta rotis Aurora reducet,
Propoſitum repetamus opus. nunc Phœbu
Diſtat idem terra; finditque vaporibus arv
Siſtite opus præſens: nodoſaque tollite lin
Juſſa viri faciunt, intermittuntque laboren
Vallis erat piceis et acuta denſa cupreſſu;
Nomine Gargaphie, ſuccinctæ ſacra Dians
Cujus in extremo eſt antrum nemorale rec
Arte laboratum nulla: ſimulaverat artem
Ingenio Natura ſuo. nam pumice vivo,
Et levibus tophis nativum duxerat arcum.
Fons ſonat a dextra, tenui perlucidus und
Margine gramineo patulos incinctus hiatu
Hic Dea ſilvarum, venatu feſſa, ſolebat
Virgineos artus liquido perfundere rore.
Quo poſtquam ſubiit; Nympharum tradi
Armigeræ jaculum, pharetramque, arcu
Altera depoſitæ ſubjecit brachia pallæ.
Vincla duæ pedibus demunt. nam doctı
Iſmenis Crocale, ſparſos per colla capil
[illegible] erat ioſa f

exere suis. tamen altior illis
colloque tenus supereminet omnes.
ectis adversi Solis ab ictu
solet, aut purpureæ Auroræ:
tu visæ sine veste Dianæ.
am comitum turba stipata suarum;
uum tamen adstitit: oraque retro
vellet promptas habuisse sagittas;
sic hausit aquas: vultumque virilem
argensque comas ultricibus undis,
cladis prænuntia verba futuræ:
posito visam velamine narres,
rare, licet. nec plura minata,
piti vivacis cornua cervi:
collo: summasque cacuminat aures:
sque manus, cum longis brachia mutat
velat maculoso vellere corpus.
vor est. fugit Autoneïus heros:
erem cursu miratur in ipso.
is sua cornua vidit in undis,
! dicturus erat: vox nulla secuta est.
ox illa fuit; lacrimæque per ora
erunt. mens tantum pristina mansit.
repetatne domum, regalia tecta?
is? timor hoc, pudor impedit illud.
; videre canes: primusque Melampus,
e sagax latratu signa dedere;
obates, Spartana gente Melampus.
lii rapida velocius aura.
et Dorceus, et Oribasus; Arcades omnes:
que valens, et trux cum Lælape Theron,
terelas, et naribus utilis Agre,
ero nuper percussus ab apro,
oncepta Nape, pecudesque secuta
t natis comitata Harpyja duobus,
gerens Sicyonius ilia Ladon:
et Canace, Sticteque, et Tigris, et Alce,
scan, et villis Asbolus atris,

Per rupes, ſcopulosque, adituque ca
Qua via difficilis, quaque eſt via nul
Ille fugit, per quæ fuerat loca ſæpe
Heu famulos fugit ipſe ſuos! clamar
Actæon ego ſum: dominum cognoſc
Verba animo deſunt: reſonat hi: ratil
Prima Melanchætes in tergo vulner
Proxima Theridamas; Oreſitrophus
Tardius exierant; ſed per compendi
Anticipata via eſt. dominum retinen
Cetera turba coïit, confertque in cor
Jam loca vulneribus deſunt. gemit i
Et, ſi non hominis, quem non tame
Cervus, habet: mœſtiſque repletur
Et genibus ſuppliex pronis, ſimiliſqu
Circumfert tacitos, tamquam ſua br
At comites rapidum ſolitis hortatibu
Igsari inſtigant, oculiſque Actæona
Et velut abſentem certatim Actæona
Ad nomen caput ille refert: ut abeſſ
Nec cenere oblata ferocem ſpectacul

quam clade domus ab Agenore ductæ
t Tyria collectum pellice transfert
ulos odium. fubit ecce priori
es gravidamque dolet de femine magni
melen. tum linguam ad jurgia solvit.
nim toties per jurgia? dixit.
mihi est: ipsam, si maxima Juno
perdam; si me gemmantia dextra
re decet; si sum regina, Jovisque
onjux. certe soror. at, puto, furto est
t thalami brevis est injuria nostri.
l decent: manifestaque crimina pleno
et mater, quod vix mihi contigit uni,
t fieri. tanta est fiducia formæ.
no: nec sum Saturnia; si non
sa suo Stygias penetrarit in undas.
his solio; fulvaque recondita nube
emeles. nec nubes ante removit,
vit anum: posuitque ad tempora canos:
cutem rugis: et curva trementi
t passu: vocem quoque fecit anilem.
leroë, Semeles Epidauria nutrix.
ptato sermone, diuque loquendo,
enere Jovis; suspirat: et, Optem
it, ait: metuo tamen omnia. multi
orum thalamos subiere pudicos.
sse Jovis satis est: det pignus amoris;
ne is est: quantusque, et qualis ab alta
pitur; tantus, talisque rogato
aplexus: suaque ante insignia sumat.
naram Juno Cadmeïda dictis
ogat illa Jovem sine nomine munus.
ligo, ait: nullam patiere repulsam.
is credas: Stygii quoque conscia sunto
ntis. timor et Deus ille Deorum.
nimiumque potens, perituraque amantis
mele, Qualem Saturnia, dixit,
ntisti, Veneris cum fœdus initis,

alem. voluit Deus ora loquentis
exierat jam vox properata sub auras.
neque enim non hæc optasse, neque ille
: potest. ergo mœstissimus altum
nscendit : nutuque sequentia traxit
uis nimbos, immixtaque fulgura ventis
et tonitrus, et inevitabile fulmen.
n usque potest, vires sibi demere tentat.
o centimanum dejecerat igne Typhœa,
matur eo : nimium feritatis in illo.
l levius fulmen ; cui dextra Cyclopum
e. flammæque minus, minus addidit iræ :
cunda vocant Superi. capit illa ; domumque
Agenoream. corpus mortale tumultus
ulit æthereos ; donisque jugalibus arsit.
fectus adhuc infans genetricis ab alvo
tur, patrioque tener (si credere dignum)
ur femori ; maternaque tempora complet.
im illum primis Ino matertera cunis
cat. inde datum Nymphæ Niseïdes antris
uluere suis ; lactisque alimenta dedere.
[redacted] ea per terras fatali lege geruntur ;
[redacted] incunabula Bacchi :

dita Jovis firmat. gravius Saturnia justo,
Nec pro materia fertur doluisse: suique
Judicis æterna damnavit lumina nocte.
At pater omnipotens (neque enim licet irrita cuiquam
Facta Dei fecisse Deo) pro lumine adempto
Scire futura dedit: pœnamque levavit honore.
Ille per Aönias, fama celeberrimus, urbes
Irreprehensa dabat populo responsa petenti.
Prima fide vocisque ratæ tentamina sumsit
Cærula Liriope: quam quondam flumine curvo
Implicuit; clausamque suis Cephisos in undis
Vim tulit. enixa est utero pulcherrima pleno
Infantem, Nymphis jam nunc qui posset amari;
Narcissumque vocat. de quo consultus, an esset
Tempora maturæ visurus longa senectæ:
Fatidicus vates, Si se non noverit, inquit.
Vana diu visa est vox auguris. exitus illam,
Resque probat, letique genus, novitasque furoris.
Jamque ter ad quinos unum Cephisius annum
Addiderat: poteratque puer, juvenisque videri.
Multi illum juvenes, multæ cupiere puellæ.
Sed fuit in tenera tam dira superbia forma;
Nulli illum juvenes, nullæ tetigere puellæ.
Adspicit hunc, trepidos agitantem in retia cervos,
Vocalis Nymphe; quæ nec reticere loquenti,
Nec prior ipsa loqui didicit, resonabilis Echo.
Corpus adhuc Echo, non vox erat: et tamen usum
Garrula non alium, quam nunc habet, oris habebat;
Reddere de multis ut verba novissima posset.
Fecerat hoc Juno. quia, cum deprendere posset
Sub Jove sæpe suo Nymphas in monte jacentes,
Illa Deam longo prudens sermone tenebat,
Dum fugerent Nymphæ. postquam Saturnia sensit;
Hujus, ait, linguæ, qua sum delusa, potestas
Parva tibi dabitur, vocisque brevissimus usus.
Reque minas firmat. tamen hæc in fine loquendi
Ingeminat voces: auditaque verba reportat.

Cum

[illegible] ab agmine ndo,
Dixerat, Ecquis adest? et, Adest, responderat Echo.
Hic stupet: utque aciem partes divisit in omnes;
Voce, Veni, clamat magna. vocat illa vocantem.
Respicit: et nullo rursus veniente, Quid, inquit,
Me fugis? et totidem, quot dixit, verba recepit.
Perstat: et alternæ deceptus imagine vocis;
Huc coëamus, ait: nullique libentius umquam
Responsura sono, Coëamus, rettulit Echo:
Et verbis favet ipsa suis; egressaque silvis
Ibat, ut injiceret sperato brachia collo.
Ille fugit: fugiensque, Manus complexibus aufer:
Ante, ait, emoriar, quam sit tibi copia nostri.
Rettulit illa nihil, nisi, Sit tibi copia nostri.
Spreta latet silvis: pudibundaque frondibus ora
Protegit: et solis ex illo vivit in antris.
Sed tamen hæret amor; crescitque dolore repulsæ.
Attenuant vigiles corpus miserabile curæ:
Adducitque cutem macies; et in aëra succus
Corporis omnis abit. vox tantum, atque ossa supersunt.
Vox manet. ossa ferunt lapidis traxisse figuram.
[Inde latet silvis [illegible]

[illegible] pectus: [illegible] vulneris,
[illegible], nec [illegible] arbore [illegible]. 400
[illegible], quod [illegible] [illegible] [illegible]:
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
[illegible] venandi [illegible] et [illegible],
[illegible]ciemque loci, [illegible] [illegible].
[illegible] capit; [illegible] [illegible] [illegible]. 405
[illegible], [illegible] [illegible] imagine formæ,
[illegible] [illegible]: corpus [illegible] [illegible], [illegible] [illegible].
[illegible], [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] formatum [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible], [illegible] [illegible], [illegible], 410
[illegible], [illegible] et Apollinis crines,
[illegible], et [illegible] [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible];
[illegible], [illegible] [illegible] [illegible]; [illegible]
[illegible]; et, qui [illegible], [illegible] [illegible]. 415
[illegible], [illegible] [illegible] [illegible], et [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]?
[illegible], [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible]; nec [illegible] [illegible] in [illegible]?
[illegible]; [illegible], quod [illegible], [illegible] [illegible]: 430
[illegible], qui decipit, [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]?
[illegible] [illegible]: quod [illegible], [illegible], [illegible].
[illegible], [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] est.
[illegible]. [illegible] [illegible], [illegible]: 435
[illegible]; si tu [illegible] [illegible].
[illegible], non [illegible] cura [illegible]
[illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] in herba
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] formam:
[illegible] [illegible] [illegible]; [illegible] [illegible], 440
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible];
[illegible], [illegible], [illegible], [illegible]?
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]? 445
[illegible]: [illegible] quod [illegible], [illegible],

Est mea, quam fugias; et amarunt me quoque Nymphæ.
Spem mihi nescio quam vultu promittis amico:
Cumque ego porrexi tibi brachia, porrigis ultro:
Cum rides, adrides. lacrimas quoque sæpe notavi
Me lacrimante, tuas. nutu quoque signa remittis:
Et, quantum motu formosi suspicor oris,
Verba refers, aures non pervenientia nostras.
In te ego sum, sensi: nec me mea fallit imago.
Uror amore mei. flammas moveoque feroque.
Quid faciam? roger, anne rogem? quid deinde rogabo?
Quod cupio mecum est. inopem me copia fecit.
O utinam nostro secedere corpore possem!
Votum in amante novum; vellem, quod amamus, abesset.
Jamque dolor vires adimit: nec tempora vitæ
Longa meæ superant: primoque extinguor in ævo.
Nec mihi mors gravis est, posituro morte dolores.
Hic, qui diligitur, vellem diuturnior esset.
Nunc duo concordes anima moriemur in una.
Dixit, et ad faciem rediit male sanus eamdem;
Et lacrimis turbavit aquas: obscuraque moto
Reddita forma lacu est, quam cum videret [illegible]

acere purpureum, nondum matura, colore
Quæ ſimul adſpexit liquefacta rurſus in unda ;
Non tulit ulterius ; ſed, ut intabeſcere flavæ
Igne levi ceræ, matutinæve pruinæ
Sole tepente ſolent, ſic attenuatus amore
Liquitur ; et cæco paullatim carpitur igni.
Et neque jam color eſt mixto candore ruborı ;
Nec vigor, et vires, et quæ modo viſa placeb
Nec corpus remanet, quondam quod amavera
Quæ tamen ut vidit, quamvis irata memorque
Indoluit : quotieſque puer miſerabilis, Eheu,
Dixerat ; hæc reſonis iterabat vocibus, Eheu.
Cumque ſuos manibus percuſſerat ille lacertos
Hæc quoque reddebat ſonitum plangoris eumd
Ultima vox ſolitam fuit hæc ſpectantis in unda
Heu fruſtra dilecte puer ! totidemque remiſit
Verba lacus : dictoque Vale, Vale inquit et E
Ille caput viridi feſſum ſubmiſit in herba.
Lumina nox claudit, domini mirantia formam.
Tum quoque ſe, poſtquam eſt inferna ſede rec
In Stygia ſpectabat aqua. planxere ſorores
Naïdes : et ſectos fratri poſuere capillos.
Planxere et Dryades. plangentibus adſonat Ec
Jamque rogum, quaſſaſque faces, feretrumqu
Nuſquam corpus erat. croceum pro corpore fl
Inveniunt, foliis medium cingentibus albis.
Cognita res meritam vati per Achaïdas urbes
Attulerat famam : nomenque erat auguris inge
Spernit Echionides tamen hunc, ex omnibus u
Contemtor Superûm, Pentheus : præſagaque r
Verba ſenis ; tenebraſque et cladem lucis ader
Objicit. ille movens albentia tempora canis,
Quam felix eſſes, ſi tu quoque luminis hujus
Orbus, ait, fieres ; ne Bacchia ſacra videres !
Jamque dies aderit, jamque haud procul augu
Qua novus huc veniat, proles Semeleïa, Liber
Quem niſi templorum fueris dignatus honore ;
Mille lacer *ſpargere locis* : et ſanguine ſilvas

Quis furor, anguigenæ, proles mavortia, vestr
Attonuit mentes? Penthea ait. ærane tantam
Ære repulsa valent? et adunco tibia cornu?
Et magicæ fraudes? ut quos non belliger ensis
Non tuba terruerint, non strictis agmina telis,
Feminea voces, et mota insania vino,
Obscœnique greges, et insania tympana vincan
Vosne, senes, mirer? qui longa per æquora v
Hac Tyron, hac profugos posuistis sede Penate
Nunc finitis fine Marte capi? vosne acrior æta
O juvenes, propiorque meis; quos arma tene
Non thyrsos: galeasque tegi, non fronde decor
Este, precor, memores, qua sitis stirpe creati
Illiusque animos, qui multos perdidit unus,
Sumite serpentis. pro fontibus ille lacusque
Interiit: at vos pro fama vincite vestra.
Ille dedit leto fortes: vos pellite molles,
Et patrium revocate decus. si fata vetabant
Stare diu Thebas; utinam tormenta viriique
Mœnia diruerent: ferrumque ignisque sonaren
[illegible] sine crimine: [illegible]

est: irritaturque retenta
: remoraminaque ipsa nocebant.
a, quà nil obstabat eunti,
ico strepitu decurrere vidi.
trabes obstructaque saxa tenebant,
ervens, et ab objice sævior ibat.
redeunt: et, Bacchus ubi esset,
lno, Bacchum vidisse negarunt.
tamen comitem, famulumque sacrorum
tradunt manibus post terga ligatis,
ondam Tyrrhenâ gente secutum.
unc oculis Pentheus, quos ira tremendos
, quamquam pœnæ vix tempora differt,
tuâque aliis documenta dature
ede tuum nomen, nomenque parentum,
morisque novi cur sacra frequentes.
vacuus, Nomen mihi, dixit, Acœtes;
Læonia est: humili de plebe parentes.
i, quæ duri colerent, pater, arva juvenci,
sve greges, non ulla armenta reliquit.
et ipse fuit: linoque solebat et hamo
e, et calamo salientes ducere pisces.
fua census erat. cum traderet artem;
, quas habeo, studii successor et heres,
opes: moriensque mihi nihil ille reliquit,
r aquas. unum hoc possum adpellare paternum.
ego, ne scopulis hærerem semper in isdem,
dici regimen, dextrâ moderante, carinæ
ere: et Oleniæ sidus pluviale capellæ,
getenque, Hyadasque oculis Arctonque notavi,
torumque domos, et portus puppibus aptos.
te petens Delon, Diæ telluris ad oras
plicor, et dextris adducor litora remis:

Virginea puerum ducit per litora formâ.
Ille, mero ſomnoque gravis, titubare videtur;
Vixque ſequi. ſpecto cultum, faciemque, gra
Nil ibi, quod poſſet credi mortale, videbam.
Et ſenſi, et dixi ſociis, Quod numen in iſto
Corpore ſit dubito: ſed corpore numen in iſto
Quiſquis es, ó faveas, noſtriſque laboribus adi
His quoque des veniam. Pro nobis mitte pre
Dicta ait: quo non alius conſcendere ſumm
Ocior antennas, prenſoque rudente relabi.
Hoc Libys, hoc flavus, proræ tutela, Melan
Hoc probat Alcimedon: et, qui requiemque
Voce dabat remis, animorum hortator Epop
Hoc omnes alii. prædæ tam cæca cupido eſt.
Non tamen hanc ſacro violari pondere pinum
Perpetiar, dixi: pars hic mihi maxima juris
Inque aditu obſiſto. furit audaciſſimus omn
De numero Lycabas: qui Thuſca pulſus ab
Exſilium, dira pœnam pro cæde, luebat.
Is mihi, dum reſto, juvenili guttura pugno

nus est: vobis erit hospita tellus.
laces, perque omnia numina jurant
que jubent pictæ dare vela carinæ.
os erat. dextra mihi lintea danti,
) demens? quis te furor, inquit, Accete,
ie, tenet? lævam pete. maxima nutu
nificat; pars, quid velit, aure susurrat.
piatque alius moderamina, dixi:
terio scelerisque artisque removi.
unctis; totumque immurmurat agmen.
halion, Te scilicet omnis in uno
posita est? ait. et subit ipse: meumque
: Naxoque petit diversa relictâ.
: illudens, tamquam modo denique fraudem
uppi pontum prospectat adunca.
lis, Non hæc mihi litora, nautæ,
ait: non hæc mihi terra rogata est.
ocenam facto? quæ gloria vestra est;
uvenes, si multi fallitis unum?
lebam. lacrimas manus impia nostras
ipellit properantibus æquora remis.
c ipsum (nec enim præsentior illo
juro, tam me tibi vera referre,
aajora fide. stetit æquore puppis
quam si siccum navale teneret.
es remorum in verbere perstant:
lucunt; geminaque ope currere tentant.
ederæ remos, nexuque recurvo
gravidis distringunt vela corymbis.
iferis frontem circumdatus uvis,
gitat velatam frondibus hastam.
tigres, simulacraque inania lyncum,
: jacent fera corpora pantherarum.
ri; sive hoc insania fecit,
primusque Medon nigrescere pinnis
resso, et spinæ curvamina flecti
: Lycabas, *In* quæ miracula, dixit,
lati rictus, et panda loquenti

Qualia diuidue finuantur cornua Lun
Vadique dant ſaltus multâque adſper
Emerguntque iterum redeuntque ſul
Inque chori ludunt ſpeciem laſcivaq
Corpora, et acceptum patulis mare n
De modo viginti (tot enim ratis illa fi
Reſabam ſolus. pavidum, gelidumqu
Corpore, vixque meum firmat Deus,
Corde metum, Diamque tene. delatu
Accenſus aris, Bacchefa ſacra frequen
Præbuimus longis Pentheus ambagibt
Inquit ut ira mora vires abſumere p
Præcipitem famuli rapite hunc cruci
Corpora tormentis Stygiæ demittite n
Protinus abſtractus ſolidis Tyrrhenus
Claudiur in tectis et dum crudelia j
Inſtrumenta necis, ferrumque ignifque
Sponte ſua patuiſſe fores, lapſaſque la
Sponte ſua, fama eſt, nullo ſolvente,

Perſtat Echionides nec jam jubet

Mater: Iö, geminæ, clamavit, adeſte ſorores.
Ille aper, in noſtris errat qui maximus agris,
Ille mihi feriendus aper. ruit omnis in unum
Turba furens. cunctæ coëunt, cunctæque ſequuntur
Jam trepidum, jam verba minus violenta loquentem,
Jam ſe damnantem, jam ſe peccaſſe fatentem.
Saucius ille tamen, Fer opem, matertera, dixit,
Autonoë: moveant animos Actæonis umbræ.
Illa quid Actæon noſcit; dextramque precanti
Abſtulit: Inöo lacerata eſt altera raptu.
Non habet infelix quæ matri brachia tendat:
Truncaque ſed oſtendens diſjectis corpora membris;
Adſpice, mater ait. viſis ululavit Agave;
Collaque jactavit, movitque per aëra crinem;
Avulſumque caput digitis complexa cruentis
Clamat, Iö comites, opus hæc victoria noſtrum eſt.
Non citius frondes autumno frigore tactas,
Jamque male hærentes alta rapit arbore ventus;
Quam ſunt membra viri manibus direpta nefandis.
Talibus exemplis monitæ novæ ſacra frequentant,
Turaque dant, ſanctaſque colunt Iſmenides aras.

AT non Alcithoë Minyeïas orgia cenſet
Accipienda Dei: ſed adhuc temeraria Bacchum
Progeniem negat eſſe Jovis: ſociaſque ſorores
Impietatis habet. feſtum celebrare ſacerdos,
Immuneſque operum dominas, famulaſque ſuorum,
Pectora pelle tegi, crinales ſolvere vittas,
Serta comâ, manibus frondentes ſumere thyrſos,
Juſſerat: et ſævam læſi fore numinis iram
Vaticinatus erat. parent matresque nurusque;
Telaſque, calathoſque, infectaque penſa reponunt:
Turaque dant: Bacchumque vocant, Bromiumque,
æumque,
Ignigenamque, ſatumque iterum, ſolumque bimatrem
Additur his Nyſæus, indetonſuſque Thyoneus,
Et cum Lenæo genialis conditor uvæ,
Nyctelinſque, Eleleuſque parens, et Lacchus, et Evan:
Et quæ præterea per Grajas plurima gentes
Nomina, Liber, habes. tibi enim inconſumta juventas
Tu puer æternus, tu formoſiſſimus alto
Conſpiceris cœlo: tibi, cum fine comibus adſtas,

Impulſaque tympana palmis,
. ſonant, longoque forantine buxus.
:, rogant Iſmenides, adſis:
ſunt. ſolæ Minyeïdes intus,
bantes feſta Minerva,
, aut ſtamina pollice verſant,
, ſimulaſque laboribus urgueut.
ri deducens pollice filum,
e, commentaque ſacra frequentant,
as Pallas, melior Dea, detinet, inquit,
um vario ſermone levemus:
quid, quod tempora longa videri
edium vacuas referamus ad aures.
rimamque jubent narrare ſorores.
tis referat (nam plurima norat)
a eſt, de te, Babylonia, narret,
erſa ſquamis velantibus artus
credunt celebraſſe figura:
tis illius filia pennis
a turribus egerit annos.
, nimiumque potentibus herbis,
s juvenilia corpora piſces:
a eſt. an, quæ poma alba ferebat,
rat contactu ſanguinis arbor.
ic, quoniam vulgaris fabula non eſt,
lis, lana ſua fila ſequente:
nisbe, juvenum pulcherrimus alter,
ens habuit, prælata puellis,
e domos: ubi dicitur altam
cinxiſſe Semiramis urbem.
que gradus vicinia fecit.
amor, tædæ quoque jure coïſſent:
a, quod non potuere vetare.
rdebant mentibus ambo.
beſt. nutu ſignique loquuntur.
gitur, tectus magis æſtuat ignis.
rima, quam duxerat olim,
s domui communis utrique.

[illegible] vidit in alto
[illegible] exspalluit ore
[illegible] quoque sanguine tinctam
[illegible] nec, inquit, perdet amantes:
[illegible] digniſſima vita;
[illegible] ego te, miſeranda, peremi,
[illegible] qui juſſi nocte venires:
[illegible] noſtrum divellite corpus,
[illegible] viſcera morſu,
hac habitatis rupe, leones!
[illegible] necem. velamina Thisbes
[illegible] ſecum fert arboris umbram.
lacrimas, dedit oſcula veſti:
[illegible], noſtri quoque ſanguinis hauſtus,
[illegible], demittit in ilia ferrum.
[illegible] moriens e vulnere traxit.
[illegible] humi; cruor emicat alte.
cum vitiato fiſtula plumbo
[illegible] ſtridente foramine longe
atque ictibus æra rumpit.
ergiae cædis in arcum
[illegible] madefactaque ſanguine radix
[illegible]ndentia, mora colore.
[illegible] poſito, ne fallat amantem,
[illegible]ngue oculis, animoque requirit:
[illegible]arrare pericula geſtit.
[illegible]erſam cognovit in arbore formam;
pomi color) hæret, an hæc ſit.
[illegible]ebunda videt pulſare cruentum
troque pedem tulit: oraque buxo
exhorruit, æquoris inſtar,
[illegible] cum ſummum ſtringitur aura.
[illegible]rata ſuos cognovit amores;
laro plangore lacertos:
[illegible]mplexaque corpus amatum,
lacrimis; fletumque cruori
in vul ibus oſcula figens,
quis te mihi, caſus ademit?

Perdidit, infeux. [illegible]
Hoc manus: eſt et amor. dabit hic h
Perſequar extinctum: letique miſer
Cauſſa, comeſque tui: quique a me
Heu ſola poteras, poteris nec morte
Hoc tamen amborum verbis eſtote
O multum miſeri, meus illiuſque,
Ut, quos certus amor, quos hora n
Componi tumulo non invideatis eo
At tu, quæ ramis arbor miſerabile
Nunc tegis unius, mox es tectura
Signa tene cædis: pulloſque, et lu
Semper habe fœtus, gemini monu
Dixit: et aptato pectus mucrone
Incubuit ferro; quod adhuc a cæd
Vota tamen tetigere Deos, tetige
Nam color in pomo eſt, ubi perm
Quodque rogis ſupereſt, una requi
Deſierat: mediumque fuit brev
Dicere Leuconoë. vocem tenuere
Hunc quoque. fideres qui temper

ndata collocat apte.
ax et adulter in unum;
nova ratione paratis,
nsi amplexibus hærent.
alvas patefecit eburnas:
i jacuere ligati
uis de Dîs non tristibus optet
eri risere: diuque
tissima fabula cœlo.
emorem Cythereïa pœnam:
tectos qui læsit amores,
quid nunc, Hyperione nate,
tibi, radiataque lumina prosunt?
es qui terras ignibus uris,
: quique omnia cernere debes,
tas: et virgine figis in una,
es, oculos. modo surgis Eöo
: modo serius incidis undis;
ora brumales porrigis horas.
m: vitiumque in lumina mentis
scurus mortalia pectora terres.
l Lunæ terris propioris imago
les, facit hunc amor iste colorem.
nam: nec te Clymeneve, Rhodosve,
æ genetrix pulcherrima Circes,
Clytie, quamvis despecta, petebat
ipsoque illo grave vulnus habebat
Leucotheë multarum oblivia fecit.
iferæ quam formosissima partu
nome, sed postquam filia crevit,
er cunctas, tam matrem filia vincit.
emenias urbes pater Orchamus: isque
a prisci numeratur origine Beli.
Iesperio sunt pascua Solis equorum:
m pro gramine habent. ea fessa diurnis
ministeriis nutrit, reparatque labori.
ibi quadrupedes cœlestia pabula carpunt;
vicem peragit; thalamos Deus intrat amatos

[illegible]
ex illo, dementer amoribus usa,
[illegible]harum impatiens; et sub Jove, nocte dieque,
[illegible]t humo nuda, nudis incomta capillis.
[illegible]rque novem luces, expers undæque cibique,
Rore mero, lacrimisque suis jejunia pavit:
Nec se movit humo. tantum spectabat euntis
Ora Dei: vultusque suos flectebat ad illum.
Membra ferunt hæsisse solo: partemque coloris
Luridus exsangues pallor convertit in herbas.
Est in parte rubor: violæque simillimus ora
Flos tegit. illa suum, quamvis radice tenetur,
Vertitur ad solem: mutataque servat amorem.
Dixerat: et factum mirabile coperat aures.
Pars fieri potuisse negant: pars omnia veros
Posse Deos memorant: sed non et Bacchus in illis.
Poscitur Alcithoë, postquam siluere sorores:
Quæ radio stantis percurrens stamina telæ,
Vulgatos taceo, dixit, pastoris amores
Daphnidis Idæi, quem Nymphe pellicis ira
Contulit in saxum. tantus dolor urit amantes.
Nec loquor, ut quondam naturæ jure novato
Ambiguus fuerit modo vir, modo femina, Scython.
Te quoque, nunc adamas, quondam fidissime parvo,
Celmi, Jovi: largoque fatos Curetas ab imbri.
Et Crocon in parvos versum cum Smilace flores,
Prætereo: dulcique animos novitate tenebo.
Unde sit infamis; quare male fortibus undis
Salmacis enervet, tactosque remolliat artus;
Discite. caussa latet: vis est notissima fontis.
Mercurio puerum diva Cythereïde natum
Naïdes Idæis enutrivere sub antris.
Cujus erat facies, in qua materque paterque
Cognosci possent: nomen quoque traxit ab illis.
Is tria cum primum fecit quinquennia; montes
Deseruit patrios: Idaque altrice relicta
Ignotis *errare locis*, ignota videre

[illegible] semperque virentibus
Nympha colit : sed nec venatibus apta, n
Flectere quæ ſoleat, nec quæ contendere
Solaque Naïadum celeri non nota Dianæ.
Sæpe ſuas illi fama eſt dixiſſe ſorores:
Salmaci, vel jaculum, vel pictas ſume phar
Et tua cum duris venatibus otia miſce.
Nec jaculum ſumit, nec pictas illa pharetr
Nec ſua cum duris venatibus otia miſcet.
Sed modo fonte ſuo formoſos perluit artus :
Sæpe Cytoriaco deducit pectine crines ;
Et quid ſe deceat, ſpectatas conſulit undas.
Nunc perlucenti circumdata corpus amictu
Mollibus aut foliis, aut mollibus incubat he
Sæpe legit flores. et tunc quoque forte leg
Cum puerum vidit : viſumque optavit habe
Nec tamen ante adiit, etſi properabat adire
Quam ſe compoſuit, quam circumſpexit am
Et finxit vultum ; et meruit formoſa videri.
Tunc ſic orſa loqui : Puer o digniſſime cre
Eſſe Deus; ſeu tu Deus es, potes eſſe Cupi

Cum fruſtra reſonant æra auxiliaria, Lunæ,
Poſcenti Nymphæ fine fine ſororia ſiltem
Oſcula, jamque manus ad eburnea colla ferenti,
Definis? an fugio, tecumque, ait, iſta relinquo?
Salmacis extimuit: Locaque hæc tibi libera trado,
Hoſpes, ait, ſimulatque gradu diſcedere verſo.
Tum quoque reſpiciens, fruticumque recondita ſilva
Delituit: flexumque genu ſubmiſit. at ille,
Ut puer, et vacuis ut inobſervatus in herbis,
Huc it; et hinc illuc: et in adludentibus undis
Summa pedum, taloque tenus veſtigia tinguit.
Nec mora; temperie blandarum captus aquarum,
Mollia de tenero velamina corpore ponit.
Tum vero obſtupuit; nudæque cupidine formæ
Salmacis exarſit. flagrant quoque lumina Nymphes.
Non aliter, quam cum puro nitidiſſimus orbe
Oppoſita ſpeculi referitur imagine Phœbus.
Vixque moram patitur: vix jam ſua gaudia differt.
Jam cupit amplecti: jam ſe male continet amens.
Ille, cavis velox adplauſo corpore palmis,
Deſilit in latices: alternaque brachia ducens
In liquidis tranſlucet aquis: ut eburnea ſi quis
Signa tegat claro, vel candida lilia, vitro.
Vicimus, en meus eſt, exclamat Naïs: et, omni
Veſte procul jacta, medias immittitur undas:
Pugnacemque tenet: luctantique oſcula carpit:
Subjectatque manus, invitaque pectora tangit:
Et nunc hac juveni, nunc circumfunditur illac.
Denique nitentem contra, elabique volentem
Implicat, ut ſerpens, quam regia ſuſtinet ales;
Sublimemque rapit: pendens caput illa, pedeſque
Adligat, et cauda ſpatiantes implicat alas.
Utve ſolent hederæ longos intexere truncos:
Utque ſub æquoribus deprenſum polypus hoſtem
Continet, ex omni dimiſſis parte flagellis.
Perſtat Atlantiades; ſperataque gaudia Nymphæ
Denegat. illa premit; commiſſaque corpore toto
Sicut inhærebat, Pugnes licet, improbe, dixit,

Sic ubi com[illegible]
Nec duo iunt, et forma duplex, [illegible]
Nec puer ut poſſint; neutrumque, et utrumque
Ergo ubi ſe liquidas, quo vir deſcenderat, unda
Seminarem feciſſe videt, mollitaque in illis
Membra; manus tendens, ſed jam non voce
Hermaphroditus ait, Nato date munera veſtro.
Et pater et genetrix, amborum nomen habent
Quiſquis in hos fontes vir venerit, exeat inde
Semivir: et tactis ſubito molleſcat in undis.
Motus uterque parens nati rata vota biformis
Fecit, et incerto fontem medicamine tinxit.
Finis erat dictis: et adhuc Minyeia prole
Urguet opus, ſpernitque Deum, feſtumque
Tympana cum ſubito non adparentia raucis
Obſtrepuere ſonis; et adunco tibia cornu,
Tinnulaque æra ſonant. redolent myrrhæq
Reſque fide major, cœpere virefcere tela
Inque hederas faciem pendens frondeſcere
Pars abit in vites: et quæ modo fila fuer
Palmite mutantur: de flamine pampinus

Nec qua perdiderint veterem ratione figuram
Scire ſinunt tenebræ. non illas pluma levavit:
Suſtinuere tamen ſe perlucentibus alis.
Conatæque loqui, minimam pro corpore vocem
Emittunt; peraguntque leves ſtridore querelas.
Tectaque, non ſilvas, celebrant: lucemque peroſæ
Nocte volant: ſeroque trahunt a veſpere nomen.

Tum vero totis Bacchi memorabile Thebis
Numen erat; magnaſque novi matertera vires
Narrat ubique Dei: de totque ſororibus expers
Una doloris erat, niſi quem fecere ſorores.
Adſpicit hanc natis, thalamoque Athamantis habentem
Sublimes animos, et alumno numine. Juno;
Nec tulit: et ſecum, Potuit de pellice natus
Vertere Mæonios, pelagoque immergere, nautas,
Et laceranda ſuæ nati dare viſcera matri,
Et triplices operire novis Minyeïdas alis:
Nil poterit Juno, niſi inultos flere dolores?
Idque mihi fatis eſt? hæc una potentia noſtra eſt?
Ipſe docet quid agam; (fas eſt et ab hoſte doceri)
Quidque furor valeat, Penthea cæde ſatiſque
Ac ſuper oſtendit. cur non ſtimuletur, eatque
Per cognata ſuis exempla furoribus Ino?
Eſt via declivis, funeſta nubila taxo:
Ducit ad infernas per muta ſilentia ſedes.
Styx nebulas exhalat iners: umbræque recentes
Deſcendunt illac, ſimulacraque functa ſepulcris.
Pallor Hiemſque tenent late loca ſenta: novique,
Qua ſit iter, manes. Stygiam quod ducit ad urbem,
Ignorant: ubi ſit nigri fera regia Ditis.
Mille capax aditus, et apertas undique portas
Urbs habet. utque fretum de tota flumina terra,
Sic omnes animas locus accipit ille; nec ulli
Exiguus populo eſt, turbamve accedere ſentit.
Errant exſangues ſine corpore et oſſibus umbræ:
Parſque forum celebrant, pars imi tecta tyranni;
Pars alias artes, antiquæ imitamina vitæ.
Suſtinet ir Gillac, cœleſti ſede relicta,

(Carceris ante fores clausas adamante [illegible]
Deque suis atros pectebant crinibus angues.)
Quam simul agnorunt inter caliginis umbras;
Surrexere Deæ. sedes scelerata vocatur.
Viscera præbebat Tityos lanianda; novemque
Jugeribus distentus erat tibi, Tantale, nullæ
Deprenduntur aquæ; quæque imminet, effugit arbos.
Aut petis, aut urgues ruiturum, Sisyphe, saxum.
Volvitur Ixion: et se sequiturque fugitque.
Molirique suis letum patruelibus ausæ,
Adsiduæ repetunt, quas perdant, Belides undas.
Quos omnes acie postquam Saturnia torva
Vidit, et ante omnes Ixiona; rursus ab illo
Sisyphon adspiciens, Cur hic e fratribus, inquit,
Perpetuas patitur pœnas; Athamanta superbum
Regia dives habet: qui me cum conjuge semper
Sprevit? et exponit caussas odiique viæque;
Quidque velit. quod vellet, erat, ne regia Cadmi
Staret; et in facinus traherent Athamanta Sorores.
Imperium, promissa, preces confundit in unum:
Sollicitatque Deas. sic hæc Junone locuta,
Tisiphone canos, ut erat, turbata capillos
Movit: et obstantes rejecit ab ore colubras.
Atque ita. Non longis opus est ambagibus, insit.

[illegible] ferunt
[illegible] acernas:
[illegible] exterrita conjux,
[illegible]oque exire parabant,
[illegible] obsedit, Erinnys:
[illegible] brachia nodis,
[illegible] sonuere colubræ.
: pars circum tempora lapsæ
omunt, linguasque coruscant.
pit crinibus angues;
s immisit. at illi
teosque pererrant;
nas: nec vulnera membris
quæ diros sentiat ictus.
quoque monstra veneni,
et virus Echidnæ;
que oblivia mentis,
rabiemque, et cædis amorem;
sanguine mixta recenti
li versata cicuta.
[illegible]rit furiale venenum
ræcordiaque intima movit.
undem sæpius orbem,
[illegible]iter ignibus ignes.
ena, ad inania magni
tumque recingitur anguem.
dia furibundus in aula
his retia tendite silvis:
visa est mihi prole leæna.
estigia conjugis amens:
tem, et parva Learchum
pit, et bis terque per auras
doque infantia saxo
denique concita mater,
u sparsi caussa veneni;
it male sana capillis.
udis, Melicerta, lacertis,
Bacchi sub nomine Juno

Solus Abantiades, ab orgine cretus eadem,
Acrisius superest, qui mœnibus arceat urbis
Argolicæ; contraque Deum ferat arma; genusque
Non putet esse Jovis; neque enim Jovis esse putabat
Persea; quem pluvio Danaë conceperat auro.
Mox tamen Acrisium, (tanta est præsentia veri)
Tam violasse Deum, quam non agnosse nepotem,
Pœnitet. impositus jam cœlo est alter: at alter
Viperei referens spolium memorabile monstri
Aëra carpebat tenerum stridentibus alis.
Cumque super Libycas victor penderet arenas;
Gorgonei capitis guttæ cecidere cruentæ:
Quas humus exceptas varios animavit in angues.
Unde frequens illa est, infestaque, terra colubris.
Inde per immensum ventis discordibus actus
Nunc huc, nunc illuc, exemplo nubis aquosæ,
Fertur, et ex alto seductas æthere longe
Despectat terras; totumque supervolat orbem.
Ter gelidas Arctos ter Cancri brachia vidit:
Sæpe sub occasus, sæpe est ablatus in ortus.

Ex auro ramos, ex auro poma tegebant.
Hospes, ait Perseus illi, seu gloria tangit
Te generis magni: generis mihi Juppiter auctor:
Sive es mirator rerum; mirabere nostras.
Hospitium requiemque peto. memor ille vetustæ
Sortis erat: (Themis hanc dederat Parnasia sortem)
Tempus, Atla, veniet, tua quo spoliabitur auro
Arbor: et hunc prædæ titulum Jove natus habebit.
Id metuens, solidis pomaria clauserat Atlas
Mœnibus, et vasto dederat servanda draconi:
Arcebatque suis externos finibus omnes.
Huic quoque, Vade procul, ne longe gloria rerum,
Quas mentiris, ait, longe tibi Juppiter absit.
Vimque minis addit: foribusque expellere tentat
unctantem, et placidis miscentem fortia dictis.
ribus inferior (quis enim par esset Atlanti
ribus?) At quoniam parvi tibi gratia nostra est;
cipe munus, ait. lævaque a parte Medusæ
retroversus squallentia prodidit ora.
tus erat, mons factus Atlas. jam barba comæque
vas abeunt: juga sunt humerique manusque.
caput ante fuit, summo est in monte cacumen.
pis fiunt. tum partes auctus in omnes
in immensum (sic Dî statuistis) et omne
t sideribus cœlum requievit in illo.
rat Hippotades æterno carcere ventos:
orque operum cœlo clarissimus alto
rtus erat. pennis ligat ille resumtis
traque pedes; teloque adcingitur unco:
n motis talaribus aëra findit.
nnumeris circumque infraque relictis,
populos, Cepheïa, conspicit, arva.
tam maternæ pendere linguæ
pœnas inunitis jusserat Ammon.
ad duras religatam brachia cautes
des; nisi quod levis aura capillos
trepido manabant lumina fletu;
tus esset opus. trahit inscius ignes:

Tempora vos poterum [illegible]
Hanc ego si peterem Perseus Jove natus, [illegible]
Quam clausam implevit secundo Juppiter auro,
Gorgonis anguicomæ Perseus superator, et alis
Æthereas ausus jactatis ire per auras;
Præferrer cunctis certe gener. addere tantis
Dotibus et meritum (faveant modo numina) texto.
Ut mea sit, servata mea virtute, paciscor.
Accipiunt legem (quis enim dubitaret?) et orant,
Promittuntque super regnum dotale, parentes.
Ecce velut navis, præfixo concita rostro,
Sulcat aquas, juvenum sudantibus acta lacertis;
Sic fera, dimotis impulsu pectoris undis,
Tantum aberat scopulis, quantum balearica torto
Funda potest plumbo medii transmittere cœli:
Cum subito juvenis, pedibus tellure repulsa,
Arduus in nubes abiit. ut in æquore summo
Umbra viri visa est, visam fera fervit in umbram.

s præpes, vacuo cum vidit in arvo
ı Phœbo liventia terga draconem,
erſum: neu ſæva retorqueat ora,
s avidos figit cervicibus ungues.
ſſum præpes per inane volatu
: preſſit: dextroque frementis in armo
:rrum curvo temus abdidit hamo.
ſa gravi modo ſe ſublimis in auras
odo ſubdit aquis: modo more ferocis
, quem turba canum circumſona terret.
morſus velocibus effugit alis:
tent, nunc terga cavis ſuper obſita conchis.
um coſtas, nunc qua tenuiſſima cauda
piſcem, falcato verberat enſe.
ıiceo mixtos cum ſanguine fluctus
maduere graves adſpergine pennæ.
ı ultra Perſeus talaribus auſus
conſpexit ſcopulum: qui vertice ſummo
xit aquis; operitur ab æquore moto.
rupiſque tenens juga prima finiſtra,
exegit repetita per ilia ferrum.
. plauſu clamor ſuperaſque Deorum
domos. gaudent, generumque ſalutant,
ue, domûs ſervatoremque fatentur
Cepheuſque pater. reſoluta catenis
go, pretiumque et cauſſa laboris.
ı hauſta victrices abluit unda:
naque caput, dura ne lædat arena,
ium foliis: nataſque ſub æquore virgas
imponit Phorcynidos ora Meduſæ.
ns, bibulaque etiamnum viva medulla,
t monſtri, tactuque induruit hujus:
e novum ramis et fronde rigorem.
lymphæ factum mirabile tentant
ı virgis, et idem contingere gaudent:
ex illis iterant jactata per undas.
ue curaliis eadem natura remanſit,
acto capiunt ut ab aëre; quodque

Tibiaque, et cantus, animi felicia læti
Argumenta, sonant. reseratis aurea valvis
Atria tota patent, pulchroque instructa paratu
Cepheni proceres ineunt convivia regis.
Postquam epulis functi generosi munere Bacchi
Diffudere animos: cultusque habitusque locorum
Quærit Abantiades; quærenti protinus unus
[Narrat Lyncides, moresque, habitusque virorum.]
Quæ simul edocuit, Nunc, O fortissime, dixit,
Fare precor, Perseu, quanta virtute, quibusque
Artibus abstuleris crinita draconibus ora.
Narrat Agenorides, gelido sub Atlante jacentem
Esse locum, solidæ tutum munimine molis:
Cujus in introïtu geminas habitasse sorores
Phorcydas, unius partitas luminis usum:
Id se sollerti furtim, dum traditur, astu
Supposita cepisse manu: perque abdita longe,
Deviaque, et silvis horrentia saxa fragosis
Gorgoneas tetigisse domos: passimque per agros,
Perque vias vidisse hominum simulacra, ferarumque,
In silicem ex ipsis visa conversa Medusa:

ctatum tacuit tamen. excipit unus
procerum, quærens, cur ſola ſororum
ternis immixtos crinibus angues.
ait, Quoniam ſcitaris digna relatu,
æfiti cauſſam. clariſſima forma,
que fuit ſpes invidioſa procorum
in tota conſpectior ulla capillis
inveni, qui ſe vidiſſe referret.
gi rector templo vitiaſſe Minervæ
verſa eſt, et caſtos ægide vultus
i texit. neve hoc impune fuiſſet;
m turpes crinem mutavit in hydros.
que, ut attonitos formidine terreat hoſtes,
i adverſo, quos fecit, ſuſtinet angues.

METAMOR-

LIBER V.

DUMQUE ea Cephenum medio Danaëïus heros
Agmine commemorat; fremitu regalia turbæ
Atria complentur: nec conjugialia festa
Qui canat, est clamor; sed qui fera numinet arma.
Inque repentinos convivia versa tumultus
Adsimulare freto possis: quod sæva quietum
Ventorum rabies motis exasperat undis.
Primus in his Phineus, belli temerarius auctor,
Fraxineam quatiens æratæ cuspidis hastam;
En, ait, en adsum præreptæ conjugis ultor.
Nec mihi te pennæ, nec falsum versus in aurum
Juppiter, eripient. conanti mittere Cepheus,
Quid facis? exclamat: quid te, germane, furentem
Mens agit in facinus? meritisne hæc gratia tantis
Redditur? hac vitam servatæ dote rependis?
Redditur? hac vitam servatæ dote rependis?
[illegible] non Perseus, verum si quæris, ademit
[illegible] sed corniger Ammo

Ferre, quod et meritis & voce eſt pactus: eumque
Non tibi. ſed certæ prælatum intellige morti.
Ille nihil contra: ſed et hunc, et Perſea vultu
Alterno ſpectans, petat hunc, ignorat, an illum.
Cunctatuſque brevi, contortam viribus haſtam,
Quantas ira dabat, nequicquam in Perſea miſit.
Ut ſtetit illa toro; ſtratis tum denique Perſeus
Exſiluit: teloque ferox inimica remiſſo
Pectora rupiſſet; niſi poſt altaria Phineus
Iſſet: et (indignum) ſcelerato profuit ara.
Fronte tamen Rhœti non irrita cuſpis adhæſit.
Qui poſtquam cecidit, ferrumque ex oſſe revulſum eſt,
Palpitat, et poſitas adſpergit ſanguine menſas.
Tum vero indomitas ardeſcit vulgus in iras,
Telaque conjiciunt. et ſunt, qui Cephea dicant
Cum genero debere mori. ſed limine tecti
Exierat Cepheus; teſtatus juſque, fidemque,
Hoſpitiique Deos, ea. ſe prohibente, moveri.
Bellica Pallas adeſt; et protegit ægide fratrem;
Datque animos. erat Indus Athis, quem, flumine Gange
Edita, Limnate vitreis peperiſſe ſub antris
Creditur, egregius forma: quam divite cultu
Augebat, bis adhuc octonis integer annis;
Indutus chlamydem Tyriam, quam limbus obibat
Aureus: ornabant aurata monilia collum;
Et madidos myrrha curvum crinale capillos.
Ile quidem jaculo quamvis diſtantia miſſo
Igere doctus erat; ſed tendere doctior arcus.
Am quoque lenta manu flectentem cornua Perſeus
Pite, qui media poſitus fumabat in aula,
Culit; et fractis confudit in oſſibus ora.
Ic ubi laudatos jactantem in ſanguine vultus
Rius vidit Lycabas; junctiſſimus illi
Omes, et veri non diſſimulator amoris;
Uam exhalantem ſub acerbo vulnere vitam
Ravit Athin, quos ille tetenderat, arcus
T: et, Mecum tibi ſint certamina, dixit:
Igum pueri fato lætabere; quo plus

Et Libys Amphimedon, avidi committere pugnam,
Sanguine, quo tellus late madefacta tepebat,
Conciderant lapsi: surgentibus obstiti: ensis,
Alterius costi: jugulo Phorbantis adactus.
At non Actoriden Erithon, cui lata bipennis
Telum erat, hamato Perseus petit ense: sed altis
Exstantem signis, multaque in pondere massæ,
Ingentem manibus tollit cratera duabus;
Infligitque viro. ruitilum vomit ille cruorem:
Et resupinus humum moribundo vertice pulsat.
Inde Semiramo Polydæmona sanguine cretum,
Caucasiumque Abarin, Sperchionidenque Lycetum,
Intonsumque comas Elycem, Phlegiamque, Clytumqi
Sternit: et adstructos morientum calcat acervos.
Nec Phineus ausus concurrere cominus hosti,
Intorquet jaculum: quod detulit error in Idan,
Expertem frustra belli, et neutra arma secutum.
Ille tuens oculis inimitem Phinea torvis,
Quandoquidem in partes, ait, attrahor, accipe Phinei
Quem feciſti hostem; pensaque hoc vulnere vulnus.
[illegible] telum

metit enſe caput; quod protinus incidit aræ:
Atque ibi ſemanimi verba exſecrantia lingua
Edidit, et medios animam exſpiravit in ignes.
Hinc gemini fratres, Broteaſque et cæſtibus Ammon
Inviĉti, vinci ſi poſſent cæſtibus enſes,
Phinea cecidere manu: Cereriſque ſacerdos
Ampycus, albenti velatus tempora vitta.
Tu quoque, Ilpetide, non hos adhibendus in uſus;
Sed qui, pacis opus, citharam cum voce moveres;
Juſſus eras celebrare dapes, feſtumque canendo.
Cui procul adſtanti, plectrumque imbelle tenenti,
Peltalus, I, ridens, Stygiis cane cetera, dixit,
Manibus: et lævo mucronem tempore figit.
Concidit, et digitis morientibus ille retentat
Fila lyræ: caſuque canit miſerabile carmen.
Non finit hunc impune ferox cecidiſſe Lycormas:
Raptaque de dextro robuſta repagula poſti
Offibus illidit mediæ cervicis. at ille
Procubuit terræ, mactati more juvenci.
Demere tentabat lævi quoque robora poſtis
Cinyphius Pelates. tentanti dextera fixa eſt
Cuſpide Marmaridæ Corythi; lignoque cohæſit.
Hærenti latus hauſit Abas: nec corruit ille;
Sed retinente manum moriens e poſte pependit.
Sternitur et Melaneus, Perſeïa caſtra ſecutus,
Et Naamoniaci Dorylas ditiſſimus agri;
Dives agri Dorylas: quo non poſſederat alter
Latius, aut totidem tollebat farris acervos.
Hujus in obliquo miſſum ſtetit inguine ferrum:
Letifer ille locus. quem poſtquam vulneris auĉtor
Singultantem animam, et verſantem lumina vidit
Baſtrius Halcyoneus, Hoc, quod premis, inquit, habeto
De tot agris terræ: corpuſque exſangue reliquit.
Torquet in hunc haſtam calido de vulnere raptam
Ultor Abantiades: media quæ nare recepta
Cervice exaĉta eſt, in parteſque eminet ambas.
Dumque manum Fortuna juvat; Clytiumque, Clariuque

Plus tamen exhausto superest : namque omnibus unu
Opprimere est animus. conjurata undique pugnant
Agmina pro caussa, meritum impugnante fidemque.
Hac pro parte secer frustra pius, et nova conjux,
Cum genetrice, favent ; ululatuque atria complent.
Sed [illegible]us armorum superat, gemitusque cadentum :
Bellatosque semel multo Bellona Penates
Sanguine perfundit ; renovataque prœlia miscet.
Circueunt unum Phineus, et mille secuti
Phineas. tela volant hiberna grandine plura
Præter utrumque latus, præterque et lumen et aures
Adplicat hinc humeros ad magnæ saxa columnæ :
Tutaque terga gerens, adversaque in agmina versus,
Sustinet instantes. instabant parte sinistra
Chaonius Molpeus, dextra Nabathæus Ethemon.
Tigris ut, auditis diversa valle duorum
Extimulata fame mugitibus armentorum,
Nescit utro potius ruat ; et ruere ardet utroque :
Sic dubius Perseus, dextra lævane feratur,
Molpea trajecti submovit vulnere cruris ;
Contentusque fuga est. neque enim dat tempus Ethem

Si quis amicus adeſt: et Gorgonis extulit ora.
Quære alium, tua quem moveant miracula, dixit
Theſcelus: utque manu jaculum fatale parabat
Mittere, in hoc hæſit ſignum de marmore geſtu:
Proximus huic Ampyx animi pleniſſima magni
Pectora Lyncidæ gladio petit: inque petendo
Dextera diriguit, nec citra mota, nec ultra.
At Nileus, qui ſe genitum ſeptemplice Nilo
Mentitus erat, clypeo quoque flumina ſeptem
Argento partim, partim cælaverat auro,
Adſpice, ait, Perſeu, noſtræ primordia gentis:
Magna feres tacitas ſolatia mortis ad umbras,
A tanto cecidiſſe viro. pars ultima vocis
In medio ſuppreſſa ſono eſt: adapertaque velle
Ora loqui credas; nec ſunt ea pervia verbis.
Increpat hos, Vitioque animi, non crinibus, inquit,
Gorgoneis torpetis, Eryx: incurrite mecum;
Et proſternite humi juvenem magica arma moventem.
Incurſurus erat; tenuit veſtigia tellus:
Immotuſque ſilex, armataque manſit imago.
Hi tamen ex merito pœnam ſublere, ſed unus
Miles erat Perſei, pro quo dum pugnat, Aconteus,
Gorgone conſpecta ſaxo concrevit oborto.
Quem ratus Aityages etiamnum vivere, longo
Enſe ferit: ſonuit tinnitibus enſis acutis.
Dum ſtupet Aityages; naturam traxit eamdem:
Marmoreoque manet vultus mirantis in ore.
Nomina longa mora eſt media de plebe virorum
Dicere. bis centum reſtabant corpora pugnæ;
Gorgone bis centum riguerunt corpora viſa.
Pœnitet injuſti nunc denique Phineа belli.
Sed quid agat? ſimulacra videt diverſa figuris;
Agnoſcitque ſuos: et nomine quemque vocatos
Poſcit opem: credenſque parum, ſibi proxima tangit
Corpora: marmor erant. avertitur; atque ita ſupplex,
Confeſſaſque manus, obliquaque brachia tendens,
Vincis, ait, Perſeu: remove fera monſtra; tuæque

Eque domo soceri semper spectabere nostri :
Ut mea se sponsi solatur imagine conjux.
Dixit : et in partem Phorcynida transtulit illam,
Ad quam se trepido Phineus obverterat ore.
Tum quoque conanti sua flectere lumina cervix
Diriguit, saxoque oculorum induruit humor.
Sed tamen os timidum, vultusque in marmore supplex,
Submissæque manus, faciesque obnoxia mansit.
Victor Abantiades patrios cum conjuge muros
Intrat : et immeritæ vindex ultorque parentis
Adgreditur Proetum, nam fratre per arma fugato
Acrisioneas Proetus possederat arces.
Sed nec ope armorum, nec quam male ceperat, ar
Torva colubriferi superavit lumina monstri.
Tu tamen, ô parvæ rector Polydecta Seriphi,
Nec juvenis virtus, per tot spectata labores,
Nec mala mollierant : sed inexorabile durus
Exerces odium : nec iniqua finis in ira est.
Detrectas etiam laudes : fictamque Medusæ
Arguis esse necem. Dabimus tibi pignora veri ;
Parcite luminibus. Perseus ait : oraque regis

ns pervenit ad aures ;
nsepetis ungula rupit.
lui mirabile monstrum
materno sanguine nasci.
cumque est caussa videndi
s, animo gratissima nostro es.
et Pegasus hujus origo
leducit Pallada sacros.
s pedis ictibus undas,
spicit antiquarum ;
ris distinctas floribus herbas :
er studiique locique
sic adsata est una sororum :
a ad majora tulisset,
ri Tritonia nostri,
ue probas artesque locumque :
ae modo simus, habemus.
sceleri nihil) omnia terrent
rusque ante ora Pyreneus
me tota mente recepi.
eaque milite rura
justaque regna tenebat.
arnasia. vidit euntes :
ratus numina cultu ;
rat enim) consistite, dixit :
, tecto grave sidus, et imbrem
eo : subiere minores
ctis et tempore motæ
rimasque intravimus ædes.
ctoque Aquilonibus Austro,
bant nubila cœlo.
dit sua tecta Pyreneus :
nos sumtis effugimus alis.
tetit arduus arce :
erit et mihi, dixit, eadem,
summæ culmine turris :
scussique ossibus oris
ns, scelerato sanguine tinctam.

Pæonis Eurippe mater fuit. ista potentem
Lucinam novies, novies paritura, vocavit.
Intumuit numero ſtolidarum turba ſororum:
Perque tot Hæmonias, et per tot Achaïdas urbes
Illuc venit: et tali committunt prœlia voce:
Definite indoctum vana dulcedine vulgus
Fallere: nobiſcum, ſi qua eſt fiducia vobis,
Theſpiades certate Deæ, nec voce, nec arte
Vincemur; totidemque ſumus. vel cedite victæ
Fonte Meduſæo, et Hyantea Aganippe:
Vel nos Emathiis ad Pæonas uſque nivoſos
Cedamus campis. dirimant certamina Nymphæ.
Turpe quidem contendere erat; ſed cedere victum
Turpius. electæ jurant per flumina Nymphæ,
Factaque de vivo preſſere ſedilia ſaxo.
Tunc, ſine ſorte prior, quæ ſe certare profeſſa eſt,
Bella canit Superum: falſoque in honore Gigantas
Ponit, et extenuat magnorum facta Deorum,
Emiſſumque ima de ſede Typhoëa terræ
Cœlitibus feciſſe metum; cunctoſque dediſſe
Terga fugæ: donec feſſos Ægyptia tellus

ad citharam vocalia moverat ora:
Aonides sed forsitan otia non sint;
is præbere vacet tibi cantibus aurem.
ta, vestrumque mihi refer ordine carmen,
ait: nemoraque levi confedit in umbra.
refert: Dedimus summam certaminis uni.
git, et immissos hedera collecta capillos
alliope querulas prætentat pollice chordas:
Atque hæc percussis subjungit carmina nervis.
Prima Ceres unco glebam dimovit aratro:
Prima dedit fruges, alimentaque mitia terris:
Prima dedit leges. Cereris sumus omnia munus.
Illa canenda mihi est. utinam modo dicere possem
Carmina digna Deæ! certe Dea carmine digna est.
Vasta gigantæis ingesta est insula membris
Trinacris; et magnis subjectum molibus urget
Ætherea sonum sperare Typhoëa sedes.
Nititur ille quidem, pugnatque resurgere sæpe:
Dextra sed Ausonio manus est subjecta Peloro:
Læva, Pachyne, tibi; Lilibæo crura premuntur:
Degravat Ætna caput: sub qua resupinus arenas
Ejectat, flammamque fero vomit ore Typhoëus.
Sæpe remoliri luctatur pondera terræ;
Oppidaque, et magnos evolvere corpore montes
Inde tremit tellus: et Rex pavet ipse silentum,
Ne pateat, latoque solum retegatur hiatu;
Immissusque dies trepidantes terreat umbras.
Hanc metuens cladem tenebrosa sede tyrannus
Exierat: curruque atrorum vectus equorum
Ambibat Siculæ cautus fundamina terræ.
Postquam exploratum satis est loca nulla labare;
Depositique metus: videt hunc Erycina vagantem
Monte suo residens, natumque amplexa volucrem;
Arma, manusque meæ, mea, nate, potentia, dixit,
Illa, quibus superas omnes cape tela, Cupido,
Inque Dei pectus celeres molire sagittas,
Cui triplicis cessit fortuna novissima regni.
Tu Superos, ipsumque Jovem, tu numina ponti

Ludit, et aut violas, aut candida lilia carpit;
Dumque puellari ſtudio calathoſque finumque
Implet, et æquales certat ſuperare legendo;
Pene ſimul vifa eſt, dilectaque, raptaque Diti:
Usque adeo properatur amor. Dea territa mœſto
Et matrem, et comites, ſed matrem ſæpius, ore
Clamat. et, ut ſumma veſtem laniarat ab ora,
Collecti flores tunicis cecidere remiſſis.
Tantaque ſimplicitas puerilibus adfuit annis:
Hæc quoque virgineum movit jactura dolorem.
Raptor agit currus: et nomine quemque vocatos
Exhortatur equos. quorum per colla jubaſque
Excutit obſcura tinctas ferrugine habenas.
Perque lacus altos, et olentia ſulfure fertur
Stagna Palicorum, rupta ferventia terra:
Et qua Bacchiadæ, bimari gens orta Corintho,

Utque Jovis præpes, vacuo cum vidit in arvo
Præbentem Phœbo liventia terga draconem,
Occupat aversum: neu sæva retorqueat ora,
Squamigeris avidos figit cervicibus ungues.
Sic celeri fisum præpes per inane volatu
Terga feræ pressit: dextroque frementis in armo
Inachides ferrum curvo tenus abdidit hamo.
Vulnere læsa gravi modo se sublimis in auras
Attollit: modo subdit aquis: modo more ferocis
Versat apri, quem turba canum circumsona terret.
Ille avidos morsus velocibus effugit alis:
Quaque patent, nunc terga cavis super obsita conchis.
Nunc laterum costas, nunc qua tenuissima cauda
Definit in piscem, falcato verberat ense.
Bellua pœniceo mixtos cum sanguine fluctus
Ore vomit. maduere graves adspergine pennæ.
Nec bibulis ultra Perseus talaribus ausus
Credere; consexit scopulum: qui vertice summo
Stantibus exit aquis; operitur ab æquore moto.
Nixus eo, rupisque tenens juga prima sinistra,
Ter quater exegit repetita per ilia ferrum.
Litora cum plausu clamor superasque Deorum
Implevere domos. gaudent, generumque salutant,
Auxiliumque, domûs servatoremque fatentur
Cassiope, Cepheusque pater. resoluta catenis
Incedit virgo, pretiumque et causa laboris.
Ipse manus hausta victrices abluit unda:
Anguiferumque caput, dura ne lædat arena,
Mollit humum foliis: natasque sub æquore virgas
Sternit, et imponit Phorcynidos ora Medusæ.
Virga recens, bibulaque etiamnum viva medulla,
Vim rapuit monstri, tactuque induruit hujus:
Percepitque novum ramis et fronde rigorem.
At pelagi Nymphæ factum mirabile tentant
Pluribus in virgis, et idem contingere gaudent:
Seminaque ex illis *iterant* jactata per undas.
*Nunc quoque curalii*s eadem natura remansit,
Duritiem tacto capiant ut ab aëre; quodque

Crura gerit : cauda eſt mutatis addita membris :
Atque brevem formam, ne ſit vis magna nocendi,
Contrahitur : parvaque minor menſura lacerta eſt.
Miratem, flentemque, et tangere monſtra parantem
Fugit anum ; latebramque petit : aptumque colori
Nomen habet, variis ſtellatus corpora guttis.
Quis Dea per terras, et quas erraverit undas,
Dicere longa mora eſt. Quærenti defuit orbis.
Sicaniam repetit. dumque omnia luſtrat eundo ;
Venit et ad Cyanen : ea, ni mutata fuiſſet,
Omnia narraſſet. ſed et os et lingua volenti
Dicere non aderant : nec, quo loqueretur, habebat.
Signa tamen manifeſta dedit : notamque parenti,
Illo forte loco delapſam, gurgite ſacro
Perſephones zonam ſummis oſtendit in undis.
Quam ſimul agnovit, tamquam tum denique raptam
Sciſſet, inornatos laniavit Diva capillos :
Et repetita ſuis percuſſit pectora palmis.
Nec ſcit adhuc ubi ſit : terras tamen increpat omnes ;
Ingratasque vocat, nec frugum munere dignas.

...que volucres
...ibulique fatigant
...lle gramen.
...it undis:
...novit ad aures:
...inis orbo,
...ifte laboreo;
...terra.
...invita rapinæ.
...hunc hospita veni.
...ide ducimus ortum.
...gratior omni
...nunc Arethusa penates,
...a, mitissima, serva.
...per æquoris undas
...narratibus hora
...curisque levata,
...hi pervia tellus
...nas ablata cavernas
...aque sidera cerno.
...rris gurgite labor,
...roserpina nostris.
...dhuc interrita vultu;
...paci maxima mundi;
...na matrona tyranni.
...; ceu saxea, voces:
...fuit. utque dolore
...mentis; curribus auras
...toto nubila vultu
...it invidiosa capillis.
...pplex tibi, Juppiter, inquit,
...o. si nulla est gratia matris;
...: neu sit tibi cura, precamur,
...ostro est edita partu.
...em mihi nata reperta est:
...mittere certius; aut si
...re vocas. quod rapta, feremus;
...am. neque enim prædone marito

Ene [illegible]
Nec cedit nisi forte mihi. sed tanta cupido
Si tibi discidii; repetat Proserpina cœlum:
Lege tamen certa; si nullos contigit illic
Ore cibos. nam sic Parcarum fœdere cautum est.
Dixerat. at Cereri certum est educere natam.
Non ita fata sinunt. quoniam jejunia virgo
Solverat: et, cultis dum simplex errat in hortis,
Pœnicceum curva decerpserat arbore pomum:
Sumptaque pallenti septem de cortice grana
Presserat ore suo. solusque ex omnibus illud
Viderat Ascalaphus: quem quondam dicitur Orphne,
Inter Avernales haud ignotissima Nymphas,
Ex Acheronte suo furvis peperisse sub antris.
Vidit: et indicio reditum crudelis ademit.
Ingemuit regina Erebi; testemque profanum
Fecit avem: sparsumque caput Phlegetontide lymph
In rostrum, et plumas, et grandia lumina vertit.
Ille sibi ablatus fulvis amicitur ab alis;
Inque caput crescit; longosque reflectitur ungues;
Vixque movet natas per inertia brachia pennas:

Vidiſtis veſtros ſubitis ſtaveſcere penais.
Ne tamen ille canor, mulcendas natus ad aures,
Tantaque dos oris linguæ deperderet uſum;
Virginei vultus, et vox humana remanſit.
At medias fratriſque ſui mœſtæque ſororis
Juppiter ex æquo volventem dividit annum
Nunc Dea, regnorum numen commune duorum,
Cum matre eſt totidem, totidem cum conjuge menſes,
Vertitur extemplo facies, et mentis, et oris:
Nam, modo quæ poterat Diti quoque mœſta videri,
Læta Deæ frons eſt: ut Sol, qui tectus aquoſis
Nubibus ante fuit, victis ubi nubibus exit.
Exigit alma Ceres, nata ſecura reperta,
Quæ tibi cauſa viæ: cur ſis, Arethuſa, facer fons.
Conticuere undæ: quarum Dea ſuſtulit alto
Fonte caput: virideſque manu ſiccata capillos
Fluminis Eleï veteres narravit amores.
Para ego Nympharum, quæ ſunt in Achaïde, dixit,
Una fui: nec me ſtudioſius altera ſaltus
Legit, nec poſuit ſtudioſius altera caſſes.
ed, quamvis formæ nunquam mihi fama petitæ eſt,
Quamvis fortis eram; formoſæ nomen habebam:
ec mea me facies nimium laudata juvabat.
laquæ allæ gaudere ſolent, ego ruſtica dote.
rporis erubui; crimenque placere putavi.
a revertebar (memini) Stymphalide ſilva.
as erat: magnumque labor geminaverat æſtum.
nio ſine vortice aquas, ſine murmure euntes,
icuas imo; per quas numerabilis alte
lus omnis erat; quas tu vix ire putares.
alicta dabant, nutritaque populus unda,
: fua natas ripis declivibus umbras.
; primumque pedis veſtigia tinxi:
deinde tenus. neque eo contenta, recingor:
ue impeno ſalici velamina curvæ:
e mergor aquis. quas dum ferioque, trahoque, ſque
dis labens, excuſſaque brachia jacto;
od, medio ſenſi ſub gurgite murmur;

600

605

in

610

[illegible]
[illegible]
[illegible]

P. OVIDII NASONIS

METAMORPHOSEON

LIBER VI.

PRÆBUERAT dictis Tritonia talibus aurem;
Carminaque Aönidum, juſtamque probaverat iram.
Tum ſecum, Laudare parum eſt; laudemur et ipſæ:
Numina nec ſperni ſine pœna noſtra ſinamus.
Mæoniæque animum fatis intendit Arachnes:
Quam ſibi lanificæ non cedere laudibus artis
Audierat. non illa loco, nec origine gentis
Clara, ſed arte, fuit. pater huic Colophonius Idmon
Phocaïco bibulas tingebat murice lanas.
Occiderat mater: ſed et hæc de plebe, ſuoque
Æqua viro fuerat. Lydas tamen illa per urbes
Nomen erat ſtudio memorabile; quamvis
Orta domo parva, parvis habitabat Hypæpis.
Ejus ut adſpicerent opus admirabile, ſæpe
Seruere ſui Nymphæ vineta Tymoli:
Seruere ſuas Nymphæ Pactolides undas.
Nec factas ſolum veſtes ſpectare juvabat;
Sed quoque, cum fierent; tantus decor adfuit arti.
Rudem primos lanam glomerabat in orbes:
Digitis ſubigebat opus; repetitaque longo
Vera mollibat nebulas æquantia tractu;
Levi teretem verſabat pollice fuſum;
Ingebat acu; ſcires a Pallade doctam.
Tantamen ipſa negat: tantaque offenſa magiſtra,
Erubuit, mecum; nihil eſt quod victa recuſem.
Unum fimulat: falſoſque in tempora canos
Et *infirmos baculo* quoque ſuſtinet artus.

Talibus obtecuram relecuta eſt Pallada dictis:
Mentis inops, longaque venis confecta ſenecta:
Et nimium vixiſſe diu nocet. audiat illas,
Si qua tibi nurus eſt, ſi qua eſt tibi filia, voces.
Conſilii ſatis eſt in me mihi. neve monendo
Profeciſſe putes; eadem ſententia nobis.
Cur non ipſa venit? cur hæc certamina vitat?
Tum Dea, Venit, ait; formamque removit anilem
Palladaque exhibuit. venerantur numina Nymphæ.
Mygdonideſque nurus. ſola eſt non territa virgo.
Sed tamen erubuit; ſubituſque invita notavit
Ora rubor: rurſuſque evanuit. ut ſolet aër
Purpureus fieri, cum primum Aurora movetur;
Et breve poſt tempus candeſcere Solis ab ictu.
Perſtat in incepto, ſtolidæque cupidine palmæ
In ſua fata ruit. neque enim Jove nata recuſat:
Nec monet uiterius: nec jam certamina differt.
Haud mora; conſiſtunt diverſis partibus ambæ,
Et gracili geminas intendunt ſtamine telas.
Tela jugo vincta eſt: ſtamen ſecernit arundo:
Inſeritur medium radiis ſubtemen acutis.

ntia lumina fallit.
ra est: tamen ultima distant.
ter aurum,
rgumentum.
m Mavortis in arce
am nomine litem.
ro, sedibus altis
lla quemque Deorum
ngulis imago.
que ferire tridente
ne e vulnere saxi
ure vindicet urbem.
cutae cuspidis hastam:
itur Ægide pectus.
de cuspide terram:
canentis olivæ:
Iteria finis.
gat æmula laudis,
am furialibus ausis;
a quatuor addit,
distincta sigillis.
et angulus unus, et Hæmon;
rtalia corpora quondam;
ni tribuere Deorum.
miserabile matris
tam certamine jussit
ais indicere bellum.
usam contendere quondam
; quam regia Juno
rofuit Ilion illi,
tis quin candida pennis
ciconia rostro.
an habet angulus orbum:
rum membra suarum,
ns, lacrimare videtur.
alibus oras.
a facit arbore finem.
imagine tauri

Fecit et Asterien ...
Fecit olorinis Ledan recubare sub ...
Addidit, ut Satyri celatus imagine pu
Juppiter implerit gemino Nycteïda fo
Amphitryon fuerit, cum te Tirynthia
Aureus ut Danaën, Asopida luserit ig
Mnemosynen pastor: varius Deoïda f
Te quoque mutatum torvo, Neptune,
Virgine in Æolia posuit. tu visus Eni
Gignis Aloïdas, aries Bisaltida fallis.
Et te, flava comas, frugum mitissim
Sensit equum, te sensit avem crinita
Mater equi volucris: sensit Delphine
Omnibus his faciemque suam, facie
Reddidit. est illic agrestis imagine
Utque modo accipitris pennas, m
Gesserit: ut pastor Macareïda luse
Liber ut Erigonen falsa deceperit
Ut Saturnus equo geminum Chir
Ultima pars telæ, tenui circumd
... flores hederis habet ir

Eique caput minimum, totoque in corpore parva eſt.
In latere exiles digiti pro cruribus hærent.
Cetera venter habet. de quo tamen illa remittit
Stamen; et antiquas exercet aranea telas.
Lydia tota fremit: Phrygiæque per oppida facti
Rumor it, et magnum ſermonibus occupat orbem.
Ante ſuos Niobe thalamos cognoverat illam,
Tum cum Mæoniam virgo Sipylumque colebat.
Nec tamen admonita eſt pœna popularis Arachnes
Cedere cœlitibus, verbiſque minoribus uti.
Multa dabant animos. ſed enim nec conjugis artes,
Nec genus amborum, magnique potentia regni,
Sic placuere illi, quamvis ea cuncta placebant,
Ut ſua progenies: et feliciſſima matrum
Dicta foret Niobe; ſi non ſibi viſa fuiſſet.
Nam fata Tireſia, venturi præſcia, Manto
Per medias fuerat, divino concita motu,
Vaticinata vias: Iſmenides, ite frequentes:
Et date Latonæ, Latonigeniſque duobus,
Cum prece thura pia; lauroque innectite crinem.
Ore meo Latona jubet. paretur: et omnes
Thebaïdes juſſis ſua tempora frondibus ornant:
Thuraque dant ſanctis, et verba precantia, flammis.
Ecce venit comitum Niobe celeberrima turba,
Veſtibus intexto Phrygiis ſpectabilis auro:
Et, quantum ira ſinit, formoſa: movenſque decoro
Cum capite immiſſos humerum per utrumque capillos
Conſtitit: utque oculos circumtulit alta ſuperbos;
Quis furor auditos, inquit, præponere viſis
Cœleſtes? aut cur colitur Latona per aras;
Numen adhuc ſine thure meum eſt? mihi Tantalus auctor,
Cui licuit ſoli Superorum tangere menſas.
Pleiadumque ſoror eſt genetrix mihi: maximus Atlas
Eſt avus, æthereum qui fert cervicibus axem:
Juppiter alter avus. ſocero quoque glorior illo.
Me gentes metuunt Phrygiæ: me regia Cadmi
Sub domina eſt: fidibuſque mei commiſſa mariti
Mœnia cum populis a meque viroque reguntur.

Nec cœlo, nec humo, nec aquis Dea vestra recepta
Exul erat mundi; donec miserata vagantem,
Hospita tu terris erras, ego, dixit in undis,
Instabilemque locum Delos dedit. illa duobus
Facta parens: uteri pars est hæc septima nostri.
Sum felix. quis enim neget hoc? felixque manebo.
Hoc quoque quis dubitet? tutam me copia fecit.
Major sum, quam cui possit Fortuna nocere.
Multaque ut eripiat; multo mihi plura relinquet.
Excessere metum mea jam bona. fingite demi
Huic aliquid populo natorum posse meorum;
Non tamen ad numerum redigar spoliata duorum
Latonæ, turbæ quo quantum distat ab orba?
Ite sacris, properate sacris; laurumque capillis
Ponite deponunt; infectaque sacra relinquunt:
Quodque licet, tacito venerantur murmure numen
Indignata Dea est: summoque in vertice Cynthi
Talibus est dictis gemina cum prole locuta.
En ego vestra parens, vobis animosa creatis,
Et nisi Junoni, nulli cessura Dearum,
[illegible] dubitor: neque omnia secula cultis

Inter inæquales poſuerunt mœnia portus.
Eſt medium Cyanes, et Piſææ Arethuſiæ,
Quod coït anguſtis incluſum cornibus æquor.
Hic fuit, a cujus ſtagnum quoque nomine dictum eſt,
Inter Sicelidas Cyane celeberrima Nymphas;
Gurgite quæ medio ſumma tenus exſtitit alvo,
Agnovitque Deum: Nec longius ibitis, inquit.
Non potes invitæ Cereris gener eſſe. roganda,
Non rapienda fuit. quod ſi componere magnis
Parva mihi fas eſt; et me dilexit Anapis.
Exorata tamen, nec, ut hæc, exterrita nupſi.
Dixit: et in partes diverſas brachia tendens,
Obſtitit. haud ultra tenuit Saturnius iram:
Terribileſque hortatus equos, in gurgitis ima
Contortum valido ſceptrum regale lacerto
Condidit. icta viam tellus in Tartara fecit:
Et pronos currus medio cratere recepit.
At Cyane, raptamque Deam, contemptaque ſontis
Jura ſui mœrens, inconſolabile vulnus
Mente gerit tacita; lacrimiſque abſumitur omnis:
Et, quarum fuerat magnum modo numen, in illas
Extenuatur aquas. molliri membra videres:
Oſſa pati flexus: ungues poſuiſſe rigorem:
Primaque de tota tenuiſſima quæque liqueſcunt;
Cærulei crines, digitique, et crura, pedeſque:
Nam brevis in gelidas membris exilibus undas
Tranſitus eſt. poſt hæc tergumque, humerique, latuſque,
Pectoraque in tenues abeunt evanida rivos.
Denique pro vivo vitiatas ſanguine venas
Lympha ſubit: reſtatque nihil, quod prendere poſſis.
Interea pavidæ nequicquam filia matri
Omnibus eſt terris, omni quæſita profundo.
Illam non rutilis veniens Aurora capillis
Ceſſantem vidit, non Heſperus; illa duabus
Flammifera pinus manibus ſuccendit ab Ætna;
Perque pruinoſas tulit irrequieta tenebras.
Rurſus, ut alma dies hebetarat ſidera, *natam*
Solis ad occaſum, Solis quærebat ab ortu.

Parcite, motus erat, cum jam revocabile telum
Non fuit, arcitenens. minimo tamen occidit ille
Vulnere; non alta percuſſo corde ſagitta.
Fama mali, populique dolor, lacrimæque ſuorum
Tam ſubitæ matrem certam fecere ruinæ,
Mirantem potuiſſe; iraſcentemque, quod auſi
Hoc eſſent Superi, quod tantum juris haberent.
Nam pater Amphion, ferro per pectus adacto,
Finierat moriens pariter cum luce dolorem.
Heu quantum hæc Niobe Niobe diſtabat ab illa;
Quæ modo Latoïs populum ſubmoverat aris,
Et mediam tulerat greſſus reſupina per urbem,
Invidioſa ſuis; at nunc miſeranda vel hoſti!
Corporibus gelidis incumbit: et ordine nullo
Oſcula diſpenſat natos ſuprema per omnes.
A quibus ad cœlum liventia brachia tendens,
Paſcere, crudelis, noſtro, Latona, dolore;
Paſcere, ait; ſatiaque meo tua pectora luctu:
[Corque ferum ſatia, dixit: per funera ſeptem]
Efferor: exſulta; victrixque inimica triumpha.
Quo autem victoria? miſeræ mihi plura ſuperſunt,

effit, niſi poſtquam ſpiritus exit]
jens collabitur; illa ſorori
et hæc; illam trepidare videres.
:tho, diverſaque vulnera paſſis,
it: quam toto corpore mater,
ens, Unam, minimamque relinque;
iimam poſco, clamavit. et unam.
it; pro qua rogat, occidit. orba reſedit
.er natos, natasque, virumque:
malis. nullos movet aura capillos.
or eſt ſine ſanguine: lumina mœſtis
ta genis: nihil eſt in imagine vivi.
e interius cum duro lingua palato
et venæ deſiſtunt poſſe moveri.
cervix, nec brachia reddere geſtus,
re poteſt. infra quoque viſcera ſaxum eſt.
n, et validi circumdata turbine venti
n rapta eſt. ubi fixa cacumine montis
. et lacrimas etiamnum marmora manant.
vero tanti manifeſtam numinis iram,
virque, timent: cultuque impenſius omnes
gemelliparæ venerantur numina Divæ.
ſit, a facto propiore priora renarrant.
us unus ait: Lyciæ quoque fertilis agris
mpune Deam veteres ſprevere coloni.
oſcura quidem eſt ignobilitate virorum;
tamen. vidi preſens ſtagnumque locumque
gio notum. nam me jam grandior ævo,
tienſque vitæ genitor deducere loctos
rat inde boves; gentiſque illius eunti
ducem dederat. cum quo dum paſcua laſtro,
e lacus medio ſacrorum nigra favilla
. vetus ſtabat, tremulis circumdata canis.
ſtitit; et pavido, Faveas mihi, murmure dixit
ix meus: et ſimili, Faveas, ego murmure dixi.
iiadum, Faunine, foret tamen ara rogabam,
idigenæne Dei; cum talia reddidit hoſpes:
ea hac, ô juvenis, montanum numen in ara eſt.

[illegible] siccata sitim collegit ab æstu:
Uberaque ebibera it avidi lactantia nati.
Forte lacum melioris aquæ prospexit in imis
Vallibus: agrestes illic fruticosa legebant
Vimina cum juncis, gratamque paludibus ulvam.
Accessit, positoque genu Titania terram
Pressit; ut hauriret gel dos potura liquores.
Rustica turba vetant. Dea sic adfata vetantes:
Quid prohibetis aquis? usus communis aquarum.
Nec Solem proprium Natura, nec aëra fecit,
Nec tenues undas. ad publica munera veni.
Quæ tamen ut detis supplex peto. non ego nostros
Abluere hic artus, lassataque membra parabam:
Sed relevare sitim. caret os humore loquentis;
Et fauces arent; vixque est via vocis in illis.
Haustus aquæ mihi nectar erit: vitamque fatebor
Accepisse simul. vitam dederitis in unda.
Hi quoque vos moveant; qui nostro brachia tendunt
Parva sinu et casu tendebant brachia nati.
Quem non blanda Deæ potuissent verba movere?
[illegible] prohibere: minasque.

æ. juvat iſſe ſub undas;
ſummergere membra palude:
ut; ſummo modo gurgite nare:
agni conſidere: ſæpe
lacus. et nunc quoque turpes
gnas: pulſoque pudore,
uâ, ſub aquâ maledicere tentant.
mea eſt; inflataque colla tumeſcunt:
tulos convicia rictus.
ut; colla intercepta videntur:
r, pars maxima corporis, albet:
diunt in gurgite ranæ.
is Lycia de gente virorum
latyri reminiſcitur alter:
atöus arundine victum
d me mihi detrahis; inquit.
ſt, clamabat, tibia tanti!
ummos derepta per artus:
vulnus erat. cruor undique manat:
ervi: trepidæque ſine ullâ
. ſalientia viſcera poſſis,
erare in pectore fibras.
arum numina, Fauni,
. tunc quoque clarus Olympus,
: et quiſquis montibus illis
s, armentaque bucera pavit.
nodefictaque terra caducas
ac venis perbibit imis.
n, vacuas emiſit in auras.
i ripis declivibus æquor,
t, Phrygiæ liquidiſſimus amnis.
redit ad præſentia dictis
m cum ſtirpe Amphiona lugent.
. tamen hanc quoque dicitur unus
eroque ſuas ad pectora poſtquam
r offendiſſe ſiniſtro.
us, naſcendi tempore, dextro,
manibus mox cæſa paternis

Et nobilium [illegible]
Orchomenoſque ferox, et nobilis ære Corinthe
Mi ſeneque ferax, Patræque, humileſque Cle
Et Nelea Pylos, neque adhuc Pittheïa Trœze
Quæque urbes aliæ bimari clauduntur ab Iſthm
Exteriuſque itæ bimari ſpectantur ab Iſthmo.
Credere quis poſſit? ſolæ ceſſatis Athenæ.
Obſtitit officio bellum; ſubvectaque ponto
Barbara Mopſopios terrebant agmina muros.
Threïcius Tereus hæc auxiliaribus armis
Fuderat; et clarum vincendo nomen habebat.
Quem ſibi Pandion opibuſque viriſque potente
Et genus a magno ducentem forte Gradivo,
Connubio Procnes junxit. non pronuba Juno,
Non Hymenæus adeſt, non illi Gratia lecto.
Eumenides tenuere faces de funere raptas:
Eumenides ſtravere torum: tectoque profanum
Incubuit Bubo, thalamique in culmine ſedit.
Hac ave ſunt juncti Procne Tereuſque; parent
Hac ave ſunt facti. gratata eſt ſcilicet illis
Thracia: Diſque ipſi grates egere: dieinque,
[illegible] nate tyranno.

; Piræaque litora tangit.
ri data copia, dextraque dextræ
ſto committitur omine ſermo.
tûs cauſſam, mandata referre
leres miſſæ ſpondere recurſus:
o dives Philomela paratu;
quales audire ſolemus
as mediis incedere ſilvis:
ultus, ſimileſque paratus.
t conſpectâ virgine Tereus;
iis ignem ſupponat ariſtis:
oſitaſque cremet fœnilibus herbas.
icies. ſed et hunc innata libido
numque genus regionibus illis
flagrat vitio gentiſque ſuoque.
comitum corrumpere curam,
m: nec non ingentibus ipſam
; totumque impendere regnum:
ævo raptam defendere bello.
id non effræno captus amore
unt incluſas pectora flammas.
nale fert; cupidoque revertitur ore
cnes; et agit ſua vota ſub illis.
bat amor. quotieſque rogabat
Procnen ita velle ferebat.
mas; tamquam mandaſſet et illas:
intum mortalia pectora cæcæ
ipſo ſceleris molimine Tereus
as: laudemque a crimine ſumit.
nPhilomela cupit? patrioſque lacertis
umeros, ut eat viſura ſororem,
ontraque ſuam, petit uſque, ſalutem.
reus; præcontractatque videndo:
collo circumdata brachia cernens;
ulis, facibuſque, ciboque furoris
ties amplectitur illa parentem;
et: neque enim minus impius eſſet.
um genitor prece. gaudet, agitque

At rex Odrysius, quamvis secessit, in illa
Æstuat: et repetens faciem, motusque, manusque:
Qualia vult fingit, quæ nondum vidit: et ignes
Ipse suos nutrit, curâ removente soporem:
Lux erat: et, generi dextram complexus euntis,
Pandion comitem lacrimis commendat obortis:
Hanc ego, care gener, quoniam pia caussa coëgit,
[Et voluere ambæ, voluisti tu quoque, Tereus,]
Do tibi: perque fidem, cognataque pectora supplex,
Per Superos oro, patrio tuearis amore:
Et mihi sollicitæ lenimen dulce senectæ
Quamprimum (omnis erit nobis mora longa) remitta
Tu quoque quamprimum, (satis est procul esse sorore
Si pietas ulla est, ad me, Philomela, redito.
Mandabat; pariterque suæ dabat oscula natæ:
Et lacrimæ mites inter mandata cadebant.
Utque fide pignus dextras utriusque poposcit;
Inter seque datas junxit; natamque nepotemque
Absentes memori pro se jubet ore salutent:
Supremumque vale, pleno singultibus ore,
Vix dixit: timuitque suæ præsagia mentis

Atque ibi pallentem, trepidamque, et cuncta timentem,
Et jam cum lacrimis, ubi ſit germana, rogantem,
Includit: faſſuſque nefas, et virginem, et unam
Vi ſuperat; fruſtra clamato ſæpe parente,
Sæpe ſorore ſua, magnis ſuper omnia Divis.
Illa tremit, velut agna pavens, quæ ſaucia cani
Ore excuſſa lupi, nondum ſibi tuta videtur:
Utque columba, ſuo madefactis ſanguine plumis,
Horret adhuc, avidoſque timet, quibus hæſerat, ungues
Mox ubi mens rediit; paſſos laniata capillos,
[Lugenti ſimilis, cæſis plangore lacertis]
Intendens palmas, Prò diris, Barbare, factis,
Prò crudelis! ait, nec te mandata parentis
Cum lacrimis movere piis, nec cura ſororis,
Nec mea virginitas, nec conjugialia jura?
Omnia turbaſti. pellex ego facta ſororis:
Tu geminus conjux. non hæc mihi debita pœna.
Quin animam hanc (ne quod facinus tibi, perfide, reſtet)
Eripis? atque utinam feciſſes ante nefandos
Concubitus! vacuas habuiſſem criminis umbras.
Si tamen hæc Superi cernunt; ſi numina Divum
Sunt aliquid; ſi non perierunt omnia mecum;
Quandocumque mihi pœnas dabis. ipſa, pudore
Projecto, tua facta loquar. ſi copia detur,
In populos veniam: ſi ſilvis clauſa tenebor,
Implebo ſilvas, et conſcia ſaxa querelis.
Audiat hæc æther, et ſi Deus ullus in illo eſt.
Talibus ira feri poſtquam commota tyranni;
Nec minor hac metus eſt: cauſſa ſtimularus utraque,
Quo fuit accinctus, vagina liberat enſem:
Arreptamque coma, flexis poſt terga lacertis,
Vincla pati cogit. jugulum Philomela parabat;
Spemque ſuæ mortis viſo conceperat enſe.
Ille indignanti, et nomen patris uſque vocanti,
Luctantique loqui compreſſam forcipe linguam
Abſtulit enſe fero. radix micat ultima linguæ.
Ipſa jacet, terræque tremens immurmurat atræ.
Utque ſalire ſolet mutilatæ cauda colubræ,

Conſtituit: falſiſque piacula manibus infert:
Et luget non ſic lugendæ fata ſororis.
Signa Deus bis ſex acto luſtraverat anno.
Quid faciat Philomela? fugam cuſtodia claudit:
Structa rigent ſolido ſtabulorum mœnia ſaxo:
Os mutum facti caret indice. grande dolori
Ingenium eſt, miſeriſque venit ſolertia rebus.
Stamina barbarica ſuſpendit callida tela:
Purpureaſque notas filis intexuit albis:
Indicium ſceleris: perfectaque tradidit uni:
Utque ferat dominæ geſtu rogat. illa rogata
Pertulit ad Procnen: nec ſcit quid tradat in illis.
Evolvit veſtes ſævi matrona tyranni:
Germanæquæ ſuæ carmen miſerabile legit:
Et (mirum potuiſſe) filet dolor ora repreſſit:
Verbaque quærenti fatis indignantia linguæ
Defuerunt: nec flere vacat. ſed falſque nefaſque
Confuſura ruit: pœnæque in imagine tota eſt.
Tempus erat, quo ſacra ſolent Triëterica Bacchi
Sithoniæ celebrare nurus. nox conſcia ſacris.
Nocte ſonat Rhodope tinnitibus æris acuti:
Nocte ſua eſt egreſſa domo regina: Deique
Ritibus inſtruitur; furialiaque accipit arma.
Vite caput tegitur: lateri cervina ſiniſtro
Vellera dependent; humero levis incubat haſta.

ae rapit: raptæque insignia Bacchi
vultus Hederarum frondibus abdit:
que trahens intra sua limina ducit.
t tetigisse domum Philomela nefandam,
it infelix: totoque expalluit ore.
a locum Procne, sacrorum pignora demit,
que develat miseræ pudibunda sorori;
mplexuque petit. sed non attollere contra
Sustinet hæc oculos; pellex sibi visa sororis:
Dejectoque in humum vultu, jurare volenti,
Testarique Deos, per vim sibi dedecus illud
Illatum, pro voce manus fuit. ardet, et iram
Non capit ipsa suam Procne: fletumque sororis
Corripiens, Non est lacrimis hic, inquit, agendum,
Sed ferro; sed si quid habes, quod vincere ferrum
Possit in omne nefas ego me, germana, paravi.
Aut ego, cum facibus regalia tecta cremaro,
Artificem mediis immittam Tereа flammis:
Aut linguam, aut oculos, aut quæ tibi membra pudorem
Abstulerunt, ferro rapiam: aut per vulnera mille
Sontem animam expellam magnum, quodcumque paravi.
Quid sit, adhuc dubito. peragit dum talia Procne;
Ad matrem veniebat Itys. quid possit, ab illo
Admonita est: oculisque tuens immitibus, Ah quam
Ex similis patri! dixit. nec plura locuta,
Triste parat facinus; tacitaque exæstuat ira.
Ut tamen accessit natus, matrique salutem
Attulit, et parvis adduxit colla lacertis,
Mixtaque blanditiis puerilibus oscula junxit;
Mota quidem est genitrix; infractaque constitit ira:
Invitique oculi lacrimis maduere coactis.
Sed simul ex nimia matrem pietate labare
Sensit: ab hoc iterum est ad vultus versa sororis;
Inque vicem spectans ambos, Cur admovet, inquit,
Alter blanditias; rapta filet altera lingua?
Quam vocat hic matrem, cur non vocat illa sororem?
Cui sis nupta vide, Pandione nata, marito.
Degeneras. scelus est pietas in conjuge Tereа.

Vultus erat: jugulum ferro Philomela refc
Vivaque adhuc, animæque aliquid retinent
Dilaniant. pars inde cavis exſultat aënis:
Pars verubus ſtridet: manant penetralia tab
His adhibet conjux ignarum Terea menſis:
Et patrii moris ſacrum mentita, quod uni
Fas ſit adire viro, comites famuloſque remc
Inde, ſedens ſolio, Tereus, ſublimis avito,
Veſcitur: inque ſuam ſua viſcera congerit al
Tantaque nox animi eſt, Itys huc arceſſite,
Diſſimulare nequit crudelia gaudia Procne:
Jamque ſuæ cupiens exſiſtere muntia cladis;
Intus habes, quod poſcis, ait. circumſpicit
Atque ubi ſit quærit, quærenti, iterumque
Sicut erat ſparſis furiali cæde capillis,
Proſiliit: Ityoſque caput Philomela cruenti
Miſit in ora patris: nec tempore maluit ulli
Poſſe loqui, et meritis teſtari gaudia dictis.
Thracius ingenti menſas clamore repellit,
Vipereaſque ciet Stygia de valle ſorores:

ops volucri: facies armata videtur.
ante diem, longæque extrema ſenectæ
Tartareas Pandiona miſit ad umbras.
loci, rerumque capit moderamen Erechtheus;
bium, validiſne potentior armis.
lle quidem juvenes, totidemque creârat
ſortis: ſed erat par forma duarum.
Æolides Cephalus te conjuge felix,
: Boreæ Tereus Thraceſque nocebant:
: diu caruit Deus Orithyïâ,
t, et precibus mavult, quam viribus, uti.
nditiis agitur nihil, horridus irâ.
eſt illi nimiumque domeſtica, vento:
dixit: quid enim mea tela reliqui,
et vires, iramque, animoſque minaces,
e preces; quarum me dedecet uſus?
vis eſt. vi triſtia nubila pello:
ncutio, nodoſaque robora verto,
nives, et terras grandine pulſo.
, cum fratres cœlo ſum nactus aperto,
i campus is eſt) tanto molimine luctor:
s noſtris concurſibus intonet æther:
te cavis eliſi nubibus ignes.
, cum ſubii convexa foramina terræ,
ue ferox imis mea terga cavernis;
anes, totumque tremoribus orbem.
ebueram thalamos petiiſſe: ſocerque
ius erat, ſed vi faciendus. Erechtheus.
as, aut his non inferiora locutus;
ennas, quarum jactatibus omnis
t tellus; latumque perhorruit æquor.
nque trahens per ſumma cacumina pallam,
mum: pavidamque metu caligine tectus
amans fulvis amplectitur alis.
t: arſerunt agitati fortius ignes.
aërii curſûs ſuppreſſit habenas,
onum tenuit populos, ſua mœnia, raptor.
lidi conjux Actæa tyranni,

Cingere utrumque latus; pariter flaveſcere mala.
Ergo, ubi conceſſit tempus puerile juventæ,
Vellera cum Minyis nitido radiantia villo
Per mare non motum prima petiere carina.

OVIDII NASONIS

METAMORPHOSEON

LIBER VII.

QUE fretum Minyæ Pagaſæa puppe ſecabant,
peruaque trahens inopem ſub nocte ſenectam
i viſus erat; juveneſque Aquilone creati
as volucres miſeri ſenis ore fugarant;
ie perpeſſi claro ſub Iaſone, tandem
rant rapidas limoſi Phaſidos undas.
e adeunt regem, Phryxeaque vellera poſcunt;
datur numeris magnorum horrenda laborum;
t interea validos Æetias ignes:
ta diu, poſtquam ratione furorem
: non poterat; Fruſtra, Medea, repugnas;
quis Deus obſtat, ait. mirumque, niſi hoc eſt,
quid certe ſimile huic, quod amare vocatur.
r juſſa patris ſtultum mihi dura videntur?
oque dura ſtimis. cur, quem modo denique vidi,
:at, timeo? quæ tanti cauſſa timoris?
virgineo conceptas pectore flammas,
i, infelix. ſi poſſem, ſanior eſſem.
uit invitam nova vis; aliudque Cupido,
ud ſuadet. video meliora, proboque:
ra ſequor. quid in hoſpite, regia virgo,
et thalamos alieni concipis orbis?
oque terra poteſt, quod ames, dare. vivat, an ille
, in Dis eſt. vivat tamen. idque precari
amore licet. quid enim commiſit Iaſon?
ni crudelem, non tangat Iaſonia ætas,

Di meliora velint. quamquam non ita precanda,
Sed facienda mihi. prodamne ego regna parentis,
Atque ope neſcio quis ſervabitur advena noſtrâ,
Ut per me ſoſpes, ſine me, det lintea ventis,
Virque ſit alterius, pœnæ Medea relinquar?
Si facere hoc. aliamve poteſt præponere nobis,
Occidat ingratus, ſed non is vultus in illo,
Non ea nobilitas animo eſt, ea gratia formæ;
Ut timeam fraudem, meritique oblivia noſtri.
Et dabit ante fidem: cogamque in fœdera teſtes
Eſſe Deos. quid tuta times? accingere? et omnem
Pelle moram. tibi ſe ſemper debebit Iaſon,
Te face ſolemni jungetque tibi: perque Pelaſgas
Servatrix urbes matrum celebrabere turba
Ergo ego germanam, fratremque, patremque, Deoſ
Et na ale ſolum, ventis ablata, relinquam?
Nempe pater ſævus, nempe eſt mea barbara tellus,
Frater adhuc infans; ſtant mecum vota ſororis.
Maximus intra me Deus eſt. non magna relinquam:
Magna ſequar: titulum ſervatæ pubis Achivæ,
Noviſtamque loci melioris, et omnia, quorum

[illegible] profundo?
[illegible] in Iliaca [illegible],
[illegible] [illegible] vocabor:
[illegible] de conjuge sole.
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quantum
[illegible] [illegible], effuge crimen.
[illegible], pietasque, pudorque
[illegible] jam terga Cupido.
[illegible] [illegible]:
[illegible] [illegible] sive tegebant.
[illegible] [illegible] ardor;
[illegible] [illegible] revixit.
[illegible] [illegible] ore.
[illegible] [illegible], quæque
[illegible] [illegible],
[illegible] refugere vires:
[illegible] [illegible] putares.
[illegible] [illegible] [illegible].]
Æsone natus
[illegible] amanti.
[illegible] nunc denique viso,
mortalia demens
[illegible] ab illo.
[illegible] prehendit
[illegible] voce rogavit;
[illegible] ait illa profusis:
[illegible] ignorantia veri
[illegible] munere nostro:
[illegible] sacra triformis
[illegible] [illegible] in illo,
[illegible] cuncta futuri,
[illegible] pericula jurat.
protinus herbas,
[illegible] in castra recessit.
[illegible] micantes?
[illegible] in arvum;
[illegible] Rex ipse resedit.

Pulvereumque ſolum pede pulſavere biſulco;
Fumificiſque locum mugitibus implevere.
Dirigucre metu Minyæ. ſubit ille; nec ignes
Sentit anhelatos: tantum medicamina poſſunt.
Pendulaque audaci mulcet palearia dextrâ:
Suppoſitoſque ſuo jugo pondus grave cogit aratri
Ducere, et inſuetum ferro proſcindere campum.
Mirantur Colchi: Minyæ clamoribus implent,
Adiiciuntque animos. galeâ tum ſumit aënâ
Vipereos dentes; et aratos ſpargit in agros.
Semina mollit humus, valido prætincta veneno:
Et creſcunt, fluntque fati nova corpora dentes.
Utque hominis ſpeciem materna ſumit in alvo;
Perque ſuos intus numeros componitur infans;
Nec niſi maturus communes exit in auras:
Sic ubi viſceribus gravidæ telluris imago
Effecta eſt hominis, fœto conſurgit in arvo:
Quodque magis mirum, ſimul edita concutit arma.
Quos ubi viderunt præacutæ cuſpidis haſtas
In caput Hæmonii juvenis torquere paratos:
Demiſere metu multumque animumque Peleſci.

[illegible] fratres;
[illegible] Achivi:
[illegible] amplexibus hærent.
[illegible] complecti, barbara, velles;
[illegible] et complexa fuisses;]
[illegible] reverentia famæ.
[illegible] i ætaris: agisque
[illegible] Dis auctoribus horum.
[illegible] sopire draconem:
[illegible] præsignis, et uncis
[illegible] erat arietis aurei.
[illegible] Lethæi gramine succi;
[illegible] facientia somnos,
[illegible] quæ concita flumina sistant;
[illegible] subrepit: et auro
[illegible] spolioque superbus,
[illegible] cum, spolia altera, portans,
[illegible] cum conjuge portus.
[illegible] gnatis dona receptis,
[illegible] patres; congestaque flammâ
[illegible] cornibus aurum
[illegible] abest gratantibus Æson,
[illegible] senilibus annis.
[illegible] cui debere salutem
[illegible] quamquam mihi cuncta dedisti
[illegible] ritorum summa tuorum;
[illegible] quid enim non carmina possint;
[illegible] demptos adde parenti.
[illegible] mota est pietate rogantis:
[illegible] subiit Æëta relictus.
[illegible] tales confessa, Quod, inquit,
[illegible] nx, scelus? ergo ego cuiquam
[illegible] tum transcribere vitæ?
[illegible], nec tu petis æqua: sed isto,
[illegible] majus dare munus, Iäson.
[illegible] tentabimus ævum,
[illegible] tuis. modo Diva triformis
[illegible] ingentibus adnuat ausis,

ſolverat alta quies: nullo cum murmu
Immotæque ſilent frondes; ſilet humi
Sidera ſola micant. ad quæ ſua brachi
Ter ſe convertit; ter ſumptis flumine
Irroravit aquis; ternis ululatibus ora
Solvit: et in dura ſubmiſſo poplite ter
Nox, ait, arcanis fidiſſima, quæque d
Aurea cum Luna ſuccedit ignibus, a
Tuque triceps Hecate, quæ cœptis e
Adjutrixque venis cantuſque. arteſqu
Quæque magas, Tellus, pollentibus
Auræque, et venti, monteſque, amn
Diique omnes nemorum, Diique omne
Quorum ope, cum volui, ripis mirant
In fontes rediere ſuos: concuſſaque fl
Stantia concutio cantu freta; nubila p
Nubilaque induco: ventos abigoque v
Vipereas rumpo verbis et carmine fau
Vivaque ſaxa. ſua convulſaque robora
Et ſilvas moveo; jubeoque tremiſcere

micuerunt sidera frustra;
ictus cervice draconum
missus ab æthere currus.
renataque colla draconum
leves agitavit habenas;
aque Thessala Tempe
onibus adplicat angues:
ultus Pelion herbas,
et Pindo major Olympus,
tim radice revellit;
ine falcis ahenæ.
lacuerunt gramina ripis,
i: neque eras immunis, Enipeus,
on Spercheïdes undæ
ncosaque litora Bœbes.
c Anthedone gramen.
im corpore Glaucis
pennisque draconum,
trantem viderat agros;
nt tacti, nisi odore, dracones;
a posuere senectæ.
limenque, foresque;
: refugitque viriles
ras è cespite binas,
læva parte Juventæ.
aque incinxit agresti;
bibus tellure duabus
in guttura velleris atri
fundit sanguine fossas.
pidi Carchesia Bacchi,
idi Carchesia lactis;
nenque numina pascit:
pta cum conjuge regem,
ne frondere senilos.
lusque et murmure longo;
ti corpus ad aras
lutum carmine somnos,
a pervexit in herbis.

interea validum posito medicamen aben
Fervet; et exsultat; spumisque tument
Illic Hæmonia radices valle resectas,
Seminaque, floresque, et succos incoqu
Adjicit extremo lapides Oriente petitos,
Et, quas Oceani refluum mare lavit, ar
Addit et exceptas Luna pernocte pruin
Et Strigis infames, ipsis cum carnibus,
Inque virum soliti vultus mutare ferinos
Ambigui profecta lupi. nec defuit illic
Squamea Cinyphii tenuis membrana Ch
Vivacisque jecur cervi: quibus insuper
Ora caputque novem cornicis secula pas
His et mille aliis postquam sine nomine
Propositum instruxit mortari barbara mu
Arenti ramo jampridem mitis olivæ
Omnia confundit; summisque immiscuit
Ecce vetus calido versatus stipes aheno
Fit viridis primo: nec longo tempore fi
Induit; et subito gravidis oneratur olivis
At quacumque cavo spumas ejecit aheno

Germanamque rapit: raptæque insignia Bacchi
Induit: et vultus Hederarum frondibus abdit:
Attonitamque trahens intra fua limina ducit.
Ut fenfit tetigiffe domum Philomela nefandam,
Horruit infelix: totoque expalluit ore.
Nacta locum Procne, facrorum pignora demit,
Oraque develat miferæ pudibunda fororî;
Amplexuque petit. fed non attollere contra
Suftinet hæc oculos; pellex fibi vifa fororis:
Dejectoque in humum vultu, jurare volenti,
Teftarique Deos, per vim fibi dedecus illud
Illatum, pro voce manus fuit. ardet, et iram
Non capit ipfa fuam Procne: fletumque fororis
Corripiens, Non eft lacrimis hic, inquit, agendum,
Sed ferro; fed fi quid habes, quod vincere ferrum
Poffit in omne nefas ego me, germana, paravi.
Aut ego, cum facibus regalia tecta cremaro,
Artificem mediis immittam Terea flammis:
Aut linguam, aut oculos, aut quæ tibi membra pudorem
Abftulerunt, ferro rapiam: aut per vulnera mille
Sontem animam expellam magnum, quodcumque paravi.
Quid fit, adhuc dubito peragit dum talia Procne;
Ad matrem veniebat Itys. quid poffit, ab illo
Admonita eft: oculifque tuens imm'tibus, Ah quam
Es fimilis patri! dixit. nec plura locuta,
Triffe parat facinus; tacitaque exæftuat ira.
Ut tamen acceffit natus, matrique falutem
Attulit, et parvis adduxit colla lacertis,
Mixtaque blanditiis puerilibus ofcula junxit;
Mota quidem eft genitrix; infractaque conftitit ira:
Invitique oculi lacrimis maduere coactis.
Sed fimul ex nimia matrem pietate labare
Senfit: ab hoc iterum eft ad vultus verfa fororis;
Inque vicem fpectans ambos, Cur admovet, inquit,
Alter blanditias; rapta filet altera lingua?
Quam vocat hic matrem, cur non vocat illa fororem?
Cui fis nupta vide, Pandione nata, marito.
Degeneras. fcelus eft pietas in conjuge Terea.

His, ut quæque pa[illegible]
Et ne ſit ſcelerata, facit ſcelus. haud tamen iſtas
Illa ſuos ſpectare poteſt: oculoſque reflectunt;
Cæcaque dant ſævis averſæ vulnera dextris.
Ille, cruore fluens, cubito tamen adlevat artus;
Semilacerque toro tentat conſurgere: et inter
Tot medius gladios pallentia brachia tendens;
Quid facitis, gnatæ? quid vos in fata parentis
Armat, ait? cecidere illis animique manuſque.
Plura locuturo cum verbis guttura Colchis
Abſtulit, et calidis laniatum merſit ahenis.
Quod niſi pennatis ſerpentibus iſſet in auras;
Non exempta foret pœnæ, fugit alta, ſuperque
Pelion umbroſum, Philyrëia tecta, ſuperque
Othryn, et eventu veteris loca nota Cerambi.
Hic ope Nympharum ſublatus in æthera pennis,
Cum gravis infuſo tellus foret obruta ponto,
Deucalioneas effugit inobrutus undas.
Æoliam Pitanen à læva parte relinquit,
Factaque de ſaxo longi ſimulacra draconis:
Idæumque nemus: quo nati furta, juvencum
[illegible]

[illegible] corpore natæ
[illegible]bam.
Cymoïa Tempe,
[illegible] Phyllius illic
[illegible]mque leonem
[illegible]oque vincere jussus
[illegible] amore,
[illegible] negabat.
dixit: et alto
[illegible] putabant:
aëra pennis.
[illegible]scia, flendo
nomine fecit.
a trepidantibus alis
a Combe.
[illegible]spicit arva,
[illegible] conscia regis.
um matre Menephron
nore ferarum,
[illegible]em sata nepotis
b Apolline versi;
aëro-natam,
[illegible]renida pennis
[illegible]tilia primo
edita fungis.
ova nupta venenis,
pare vidit utrumque;
impius ensis:
[illegible]is effugit arma.]
bus, intrat
[illegible]ssime Phineu.
[illegible]r videre volantes
lypemonis alis.
damnandus in uno:
ni quoque fœdere jungit.
es ignara parenti;
[illegible]erat Isthmon:
a, quod olim

Cerberon abstrusa: rubida qu
Implevit pariter ternis latratib
Et sparsit virides spumis alben
Has concresse putant; nactasq
Fecundique soli, vires cepisse
Quæ, quia nascuntur dura viv
Agrestes Aconita vocant. ea
Ipse parens Ægeus nato porr
Sumpserat ignara Theseus dat
Cum pater in capulo gladii co
Signa sui generis; facinusque
Effugit illa necem, nebulis pe
At genitor, quamquam læt
Attonitus tantum, lethi discr
Committi potuisse nefas, fove
Muneribusque Deos implet:
Colla torosa boum, vinctorum
Nullus Erechthidis fertur cel
Illuxisse dies. agitant conviv
Et medium vulgus: nec non
Ingenium faciente, canunt.

[illegible] sedent negat effectus unde:
[illegible] dimissis vetustas
[illegible] nomen Solemnis inhaeret,
[illegible] volitans;
[illegible] fructus, fortissimus, vota
[illegible]: Bacchi-tibi fumosus haustus.
populi, proclivisque favorem
tristis locus ullus in urbe est.
[illegible] nullo fincere voluptas;
[illegible] Aegeus
[illegible] sumpsit.
[illegible] qui quamquam milite, quamquam
[illegible] est firmissimus ire;
[illegible] justis ulciscitur annis.
[illegible] virtus acquirit amitas:
[illegible], volucri freta classe parerent.
[illegible] jungis, et Astypaleïa regna;
[illegible], regna Astypaleïa belle:
[illegible], cretosaque rura Cimoli,
[illegible], Scyron, planamque Seriphon,
[illegible], quisque impia prodidit arcem
[illegible], quod avara poposcerat, auro.
[illegible], quae nunc quoque diligit aurum;
[illegible] volata monedula pennis.
[illegible] Didymaeque, et Tenos, et Andros,
[illegible] ferunt Paparethos olivae
[illegible]: lacere inde sinistro
[illegible] petit, Aeacidaeïa regna,
[illegible] appellavere: sed ipso
[illegible] nomine dixit,
[illegible] virum cognoscere famae.
[illegible] illi Telamonque, minorque
[illegible], Pelaeus, et proles tertia Phocus.
[illegible], tardus gravitate senili,
[illegible] fit vendendi caussa requirit.
[illegible] luctus suspirat, et illi
[illegible] populorum talia centum:
[illegible] gesto sumpta: pinaque

Claſſis ab Œnopiis etiamnum Lyctia muris
Spectari poterat; cum pleno concita velo
Attica puppis adeſt, in portuſque intrat amicos
Quæ Cephalum, patriæque ſimul mandata ferel
Æacidæ longo juvenes poſt tempore viſum
Agnovere tamen Cephalum; dextraſque dederi
Inque patris duxere domum. Spectabilis heros,
Et veteris retinens etiamnum pignora formæ,
Ingreditur; ramumque tenens popularis olivæ
A dextra lævaque duos ætate minores
Major habet, Clyton et Buten, Pallante creato
Poſtquam congreſſus primi ſua verba tulerunt;
Cecropidum Cephalus peragit mandata, rogatq
Auxilium; fœduſque refert, et jura parentum
Imperiumque peti totius Achaïdos addit.
Sic ubi mandatam juvit facundia cauſam;
Æacus in capulo ſceptri nitente ſiniſtra,
Ne petite auxilium, ſed ſumite, dixit, Athen
Nec dubie vires. quas hæc habet inſula, veſtr
Ducite, et omnis eat rerum ſtatus iſte mearun
Robora non deſunt: ſuperat mihi miles, et h

Oſtà ciniſque jacent, memori quos monte requiris.
Et quota pars illi rerum periere mearum!
Dira luce ira populis juvenis iniqua
Incidit, exoſus dictus a pellice tenus.
Dum viſum mortale malum, tantaque latebat
Inſa nocens claſſis; pugnatum eſt arte medendi.
Vitium ſuperabat opem; quæ victa jacebat.
Principio cœlum ſpiſſa caligine terras
Veſſit; et ignavos incluſit nubibus æſtus.
Nunque quater junctis implevit cornibus orbem
Luna; quater plenum tenuata retexuit orbem,
Miſeris calidi ſpirarunt flatibus Auſtri.
Flat et in fontes vitium veniſſe, lacuſque;
Atque incultos ſerpentum multa per agros
Ire; atque ſuis fluvios temeraſſe venenis.
Et canum prima, volucrumque, oviumque, boumque,
Miſeris ſubiti deprenſa potentia morbi.
Ferre infelix validos miratur arator
Ipſos tauros; medioque recumbere ſulco.
Ipſis gregibus, balatus dantibus ægros,
Ipſa lanæque cadunt, et corpora tabent.
Ipſus quondam, magnæque in pulvere famæ,
Et palmas; veterumque oblitus honorum,
Ipſe gemit, letho moriturus inerti.
Infraſci meminit; non ſidere curſu
Ac armentis incurrere fortibus urſi,
Ignor habet. ſilviſque, agriſque, viiſque
Ipſa jacent. viſſantur odoribus auræ.
Non illa canes, avidæque volucres,
Ingere lupi: dilapſa liqueſcunt;
Nocent; et agunt contagia late.
Miſeros damno graviore colonos
Magna dominatur mœnibus urbis.
Ut primo: flammæque latentis
Ut eſt, et ductus anhelitus ægre.
Tumet; trepidiſque arentia venis
Atque graves captantur hiatu.
Ut ulla pati velamina poſſunt:

Dura sed in terra ponunt præcordia : in
Corpus humo gelidum, sed humus de corpore ser
Nec moderator adest ; inque ipsos sæva medentes
Erumpit clades ; obsuntque auctoribus artes.
Quo propior quisque est, servitque fidelius ægro ;
In partem lethi citius venit, utque salutis
Spes abiit ; finemque vident in funere morbi ;
Indulgent animis : et nulla, quid utile, curaest :
Utile enim nihil est. passim, positoque pudore,
Fontibus, et fluviis, puteisque capacibus hæren
Nec prius est extincta sitis, quam vita, bibend
Inde graves multi nequeunt consurgere ; et ipsi
Immoriuntur aquis : alius tamen haurit et ill
Tantaque sunt miseris invisi tædia lecti ;
Profiliunt : aut, si prohibent consistere vire
Corpora devolvunt in humum, fugiuntque
Quisque suos : sua cuique domus funesta
Et quia causa latet, locus est in crimine.
Semianimes errare viis, dum stare valeb
Adspiceres ; flentes alios, terræque ja
Lassaque versantes supremo lumina mo
[Membraque pendentis tendunt ad sid
Hic, illic ubi mors deprenderat, exh
Quid mihi tunc animi fuit ? an, quo
...dissem, et cuperem par
...ocularum fi

magitus victima diros
lapsa sine ictibus ullis
ne sanguine cultros.
ctas veri, monitusque Deorum
penetrant ad viscera morbi.
cta cadavera postes,
s foret invidiosior, aras.
claudunt; mortisque timorem
que vocant venientia fata.
ullis de more feruntur
im capiebant funera portæ.
nt terras: aut dantur in altos
jam reverentia nulla est:
t: alienisque ignibus ardent.
iunt: indefletæque vagantur
animæ, juvenumque senumque
e, nec sufficit arbor in ignes.
ferarum turbine rerum,
te non falsa loquuntur
Æginæ Asopidos isse:
r, nostri pudet esse parentem;
s: aut me quoque conde sepulchro,
edit, tonitruque secundo.
precor felicia mentis
nod das mihi, pigneror, omen.
lis rarissima ramis,
de semine Dodonæo.
dspeximus agmine longo
formicas ore gerentes,
rvantes cortice callem.
or, Totidem, pater optime, dixi,
et inania mœnia reple.
e sonum sine flamine motis
pavido mihi membra timore
que comæ. tamen oscula terræ,
nec me sperare fatebar;
tque animo mea vota fovebam.
exercita corpora somnus

Ponere; et ...
Somnus abit. damno vigu...
In Superi- opis esse nihil. at in ædibus ingen
Murmur erat: vocesque hominum exaudire vid
Jam mihi defectas. dum suspicor has quoque f
Ecce venit Telamon properus: foribusque reclu
Speque fideque, pater, dixit, majora videbis.
Egredere, egredior; qualesque in imagine som
Visus eram vidisse viros; ex ordine tales
Aspicio, agnoscoque. adeunt; regemque salut
Vota Jovi solvo, populisque recentibus urbem
Partior, et vacuos priscis cultoribus agros;
Myrmidonasque voco: nec origine nomina fran
Corpora vidisti. mores, quos ante gerebant,
Nunc quoque habent; parcumque genus, patie
borum,
Quæsitique tenax, et qui quæsita reservent.
Hi te ad bella, pares annis animisque, sequentu
Cum primum, qui te feliciter attulit, Eurus
(Eurus enim attulerat) fuerit mutatus in Auste
Talibus atque aliis longum sermonibus illi
...em lucis pars ultima mensæ

ta ex arbore factum
cujus fuit aurea cuspis.
monibus ille locutus,
s, ait, cædisque ferinæ:
as hastile recisum,
te, si fraxinus esset,
cornus; nodus inesset,
on formosus isto
aculabile nostri.
ous alter: et, Usum
re, dixit, in isto,
que petit: Fortunaque missum
nullo referente, cruentum.
ejus omnia quærit:
; quis tanti muneris auctor.
sed, quæ narrare pudori est,
ilet: tactusque dolore
nis ita fatur obortis:
uis possit credere?) telum
iu; si vivere nobis
me cum conjuge chara
aruissem munere semper!
agis pervenit ad aures
ror Orithyiæ.
lis conferre duarum;
r hanc mihi junxit Erechtheus:
. felix dicebar, eramque:
ac nunc quoque fortitan essem.
a jugalia mensis;
ndentem retia cervis,
ber florentis Hymetti
Aurora tenebris:
it mihi vera referre
eo spectabilis ore,
eat confinia noctis,

quis; ego Procrin amabam:
Procris mihi semper in ore.

Ut vidi, oscula
Tentamenta fide: male me,
Continui; male quin, ut oportuit, oscula terr
Tristis erat: sed nulla tamen formosior illa
Fic poteft tristi; defidcrioque calebat
Conjugis abrepti. tu collige, qualis in illa,
Phoce, decor fuerit; quam sic dolor ipse de
Quid referam, quoties tentamina nostra pud
Reppulerint mores? quoties, Ego, dixeri
Servor ubicumque eft: uni mea gaudia ser
Cui non ista fide satis experientia sano
Magna foret? non sum contentus; et in n
Vulnera; dum census dare me pro nocte
Muneraque augendo tandem dubitare coi
Exclamo: Male tectus ego en, male pa
Verus eram conjux: me, perfida, teste
Illa nihil: tacito tantummodo victa pud
Infidiosa malo cum conjuge limina fugi
Offensaque mei genus omne perosa vi

...t: orabam veniam; et peccasse fatebar,
...uisse datis simili succumbere culpæ
...quoque muneribus; si munera tanta darentur.
...e mihi confesso, læsum prius ulta pudorem,
...edditur, et dulces concorditer exigit annos.
Dat mihi præterea, tamquam se parva dedisset
Dona, canem munus: quem cum sua traderet illi
Cynthia, Currendo superabit, dixerat, omnes.
Dat simul et jaculum; manibus quod (cernis) habemus.
Muneris alterius quæ sit fortuna requiris?
Accipe. mirandi novitate movebere facti.
Carmina Laïades non intellecta priorum
Solverat ingeniis; et præcipitata jacebat,
Immemor ambagum, vates obscura, suarum.
Scilicet alma Themis non talia linquit inulta.
Protinus Aöniis immittitur altera Thebis
Pestis; et exitio multi pecorumque suoque
Rurigenæ pavere feram. vicina juventus
Venimus; et latos indagine cinximus agros.
Illa levi velox superabat retia saltu:
Summaque transibat positarum lina plagarum.
Copula detrahitur canibus, quas illa sequentes
Effugit, et volucri non segnius alite ludit.
Poscor et ipse meum consensu Lælapa magno.
Muneris hoc nomen. jamdudum vincula pugnat
Exuere ipse sibi, colloque morantia tendit.
Vix bene missus erat, nec jam poteramus, ubi esset,
Scire. pedum calidus vestigia pulvis habebat.
Ipse oculis ereptus erat. non ocior illo
Hasta, nec excussæ contorto verbere glandes,
Nec Gortyniaco calamus levis exit ab arcu.
Collis apex medii subjectis imminet arvis:
Tollor eo, capioque novi spectacula cursus:
Quo modo deprendi, modo se subducere ab ipse
Vulnere visa fera est, nec limite callida recto,

Adspicio; fugere hoc, illud [illegible]
Scilicet invictos ambo certamine cursus
Esse Deus voluit; si quis Deus adfuit illi
Hactenus: et tacuit. Jaculo quod crin
Phocus ait. jaculi sic crimina reddidit il
Gaudia principium nostri sint, Phoce,
Illa prius referam. Juvat o meminisse be
Temporis, Æacida, quo primos rite p
Conjuge eram felix; felix erat illa mar
Mutua cura duos, et amor socialis habe
Nec Jovis illa meo thalamos præferret
Nec me quæ caperet, non si Venus ip
Ulla erat. æquales urebant pectora fla
Sole fere radiis feriente cacumina prin
Venatum in silvas juveniliter ire solel
Nec mecum famulos, nec equos, ne
Ire canes, nec lina sequi nodosa sinel
Tutus eram jaculo, sed cum satiata f
Dextera cædis erat: repetebam frig
Et, quæ de gelidis halabat vallibus,
[illegible] mihi ionis in

Spiritus iſte tuus ſemper captatur ab ore.
Vocibus ambiguis deceptam præbuit aurem
Neſcio quis: nomenque auræ tam ſæpe vocatum
Eſſe putans Nymphæ, Nympham mihi credit amari.
Criminis extemplo ficti temerarius auctor
Procrin adit: linguaque refert audita ſuſurra,
Credula res amor eſt. ſubito collapſa dolore,
Ut ſibi narratur, cecidit: longoque refecta
Tempore; ſe miſeram, ſe fati dixit iniqui:
Deque fide queſta eſt: et crimine concita vano,
Quod nihil eſt, metuit; metuit ſine corpore nomen:
Et dolet infelix velati de pellice vera.
Sæpe tamen dubitat; ſperatque miſerrima falli:
Indicioque fidem negat; et niſi viderit ipſa,
Damnatura ſui non eſt delictam ariti,
Poſtera depulerant Auroræ lumina noctem:
Egredior, ſilvaſque peto; victorque per herbas,
Aura veni, dixi, noſtroque medere labori.
Et ſubito gemitus inter mea verba videbar
Neſcio quos audiſſe. Veni, tamen, optima, dixi.
Fronde levem rurſus ſtrepitum faciente caduca,
Sum ratus eſſe feram: telumque volatile miſi.
Procris erat: medioque tenens in pectore vulnus
Hei mihi! conclamat, vox eſt ubi cognita fidæ
Conjugis; ad vocem præceps amenſque cucurri.
Semanimem, et ſparſas fœdantem ſanguine veſtes,
Et ſua (me miſerum!) de vulnere dona trahentem
Invenio: corpuſque meo mihi charius ulnis
Sontibus attollo: ſciſſāque a pectore veſte
Vulnera ſæva ligo: conorque inhibere cruorem:
Neu me morte ſua ſceleratum deſerat, oro.
Viribus illa carens, et jam moribunda, coëgit
Hæc ſe pauca loqui: Per noſtri fœdera lecti,
Perque Deos ſupplex oro, ſuperoſque, meoſque;
Per ſi quid meruī de te bene; perque manentem
Nunc quoque, cum pereo, cauſam mihi mortis, amorem;
Ne thalamis Auram patiare innubere noſtris.
Dixit: et errorem tum denique nominis eſſe

Æacus [illegible]
Milite; quem Cephalus cum [illegible]

Terra negat ſedem, ſedem negat oſſibus unda:
Quæ jactata diu fertur duraſſe vetuſtas
In ſcopulos. ſcopulis nomen Scironis inhæret.
Si titulos annoſque tuos numerare velimus;
Facta premant annos. pro te, fortiſſime, vota
Publica ſuſcipimus: Bacchi tibi ſumimus hauſtus.
Conſonat aſſenſu populi, precibuſque faventum
Regia: nec tota triſtis locus ullus in urbe eſt.
Nec tamen (uſque adeo nulli ſincera voluptas;
Sollicitique aliquid lætis intervenit) Ægeus
Gaudia percepit nato ſecura recepto.
Bella parat Minos: qui quamquam milite, quamquam
Claſſe valet; patria tamen eſt firmiſſimus ira:
Androgeïque necem juſtis ulciſcitur armis.
Ante tamen bellum vires acquirit amicas:
Quâque potens habitus, volucri freta claſſe pererrat.
Hinc Anaphen ſibi jungit, et Aſtypaleïa regna;
Promiſſis Anaphen, regna Aſtypaleïa bello:
Hinc humilem Myconon, cretoſaque rura Cimoli,
Florentemque Cythnon, Scyron, planamque Seriphon,
Marmoreamque Paron, quâque impia prodidit arcem
Sithonis accepto, quod avara popoſcerat, auro.
Mutata eſt in avem, quæ nunc quoque diligit aurum;
Nigra pedem; nigris velata monedula pennis.
At non Oliaros, Didymæque, et Tenos, et Andros,
Et Gyaros, nitidæque ferax Peparethos olivæ
Gnoſiacas juvere rates: latere inde ſiniſtro
Œnopiam Minos petit, Æacidëa regna.
Œnopiam veteres appellavere: ſed ipſe
Æacus Æginan genetricis nomine dixit.
Turba ruit, tantæque virum cognoſcere famæ
Expetit. occurrunt illi Telamonque, minorque
Quam Telamon, Peleus, et proles tertia Phocus.
Ipſe quoque egreditur, tardus gravitate ſenili,
Æacus; et quæ ſit veniendi cauſſa requirit.
Admonitus patrii luctus ſuſpirat, et illi
Dicta refert rector populorum talia centum:
Aspice juves oro pro gnato ſumpta: placque

Cum ...
Purpureusque albi
Terga premebat equi, spumantia
Vix sua, vix sanæ virgo Niseïa compos
Mentis erat. felix jaculum, quod tangeret ille,
Quæque manu premeret, felicia frena vocabat.
Impetus est illi, (liceat modo) ferre per agmen
Virgineos hostile gradus: est impetus illi,
Turribus e summis in Gnosia mittere corpus
Castra; vel æratas hosti recludere portas:
Vel si quid Minos aliud velit, utque sedebat
Candida Dictæi spectans tentoria regis
Læter, ait, doleamne geri lacrymabile bellum,
In dubio est, doleo quod Minos hostis amanti est
Sed nisi bella forent, numquid mihi cognitus est
Me tamen accepta poterat deponere bellum
Obside: me comitem, me pacis pignus habere
Si, quæ te peperit, talis, pulcherrime rerum,
Qualis es ipse, fuit; merito Deus arsit in illa
O ego ter felix, si pennis lapsa per auras
Gnosiaci possim castris insistere regis:
Fassaque me, flammasque meas, quâ dote,
... tantum patrias ne posceret arc
... sperata cubilia; quam
... utile vi

:t imprudens! quis enim tam dirus, ut in te
: immitem, nisi nescius, audeat hastam?
placent, et stat sententia tradere mecum
n patriam; finemque imponere bello.
velle parum est, aditus custodia servat:
que portarum genitor tenet. hunc ego solum
timeo: solus mea vota moratur.
ent, sine patre forem! sibi quisque profecto
s. ignavis precibus Fortuna repugnat.
amdudum succensa Cupidine tanto
gauderet, quodcumque obstaret amori.
l'a foret me fortior? ire per ignes,
lios ausim. neque in hoc tamen ignibus ullis,
liis opus est: opus est mihi crine paterno.
ıi est auro pretiosior · illa beatam
ı me, votique mei factura potentem.
centi, curarum maxima nutrix
ervenit; tenebrisque audacia crevit.
uies aderat; qua curis fessa diurnis
somnus habet. thalamos taciturna paternos
et (heu facinus!) fatali nata parentem,
um spoliat: prædaque potita nefanda
uni spolium iceleri.; progressaque porta
lios hostes (meritis fiducia tanta est)
t ad regem: quem sic adfata paventem:
nor facinus. proles ego regia Nisi
tibi trado patriosque meosque Penates.
nulla peto, nisi te. cape pignus amoris
um crinem. nec me nunc tradere crinem,
ium tibi crede caput. sceleratàque dextrâ
porrexit. Minos porrecta refugit.
isque novi respondit imagine facti:
bmoveant, ô nostri infamia secli,
ı: tellusque tibi pontusque negentur.
;o non patiar Jovis incunabula Creten,
us est orbis, tantum contingere monstrum,
:t, ut leges captis justissimus auctor
imposuit, classis retinacula solvi.

Omnia possideat; non possidet [illegible]
Dixit: et ignotas animam dimittit in [illegible]
Naturamque novat. nam ponit in ord[illegible]
A minima coeptas, longam breviore [illegible]
Ut clivo crevisse putes. sic rustica qu[illegible]
Fistula disparibus paulatim surgit ave[illegible]
Tum lino medias, et ceris alligat [illegible]
Atque ita compositas parvo curvamin[illegible]
Ut veras imitentur aves. puer Icaru[illegible]
Stabat: et, ignarus sua se tractare pe[illegible]
Ore renidenti, modo quas vaga mov[illegible]
Captabat plumas: flavam modo poli[illegible]
Mollibat; lusuque suo mirabile pat[illegible]
Impediebat opus. postquam manus [illegible]
Imposita est; geminas opifex librav[illegible]
Ipse suum corpus: motaque pepend[illegible]
Instruit et natura: Modioque ut lim[illegible]
Icare, ait, moneo. ne, si demissior [illegible]
Unda gravet pennas; si celsior, ig[illegible]
Inter utrumque vola. nec te spectan[illegible]
Aut Helicon dubeo, [illegible]

[illegible] arundine piscis,
[illegible] amnes,
: quique [illegible] corpore possunt,
et jam [illegible] 200
[illegible], Parosque [illegible]:
[illegible], [illegible] molle Calymne.
[illegible] volata;
: [illegible] cupidine tactus
[illegible] 225
[illegible] vincula, [illegible].
[illegible] quasi [illegible] lacertos:
[illegible] [illegible] [illegible].
[illegible] clamantia nomen,
quam nomen traxit ab illo. 230
: jam pater, Icare, dixit,
? quâ te regione requiram?
[illegible] adspexit in undis,
[illegible]; corpusque sepulcro
nomine dicta sepulti. 235
[illegible] ponentem corpora nati
[illegible] ab illice Perdix:
[illegible] gaudia cantu est,
; nec visa prioribus annis,
, longum tibi, Dædale, crimen. 240
[illegible], fatorum ignara, docendam
[illegible], natalibus actis
[illegible] ad præcepta rapacis.
[illegible] in [illegible] notatas
: ferroque incidit acuto 245
[illegible] ferrea repperit usum.
[illegible] ferrea brachia nodo
[illegible] distantibus illis,
[illegible] altera duceret orbem.
[illegible] ex arce Minervæ 250
[illegible] mentitus: at illum,
, excepit Pallas: avemque
[illegible] in aëre pennis.
[illegible] velocis in [illegible]

Pendere deſierant [illegible]
Templa coronantur: bellatricemque Minet
Cum Jove Diſque vocant aliis: quos ſangu
Muneribuſque datis, et acerris thuris adoran
Sparſerat Argolicas nomen vaga Fama per
Theſeos: et populi, quos dives Achaïa ce
Hujus opem magnis imploravere periclis:
Hujus opem Calydon, quamvis Meleagron
Sollicita ſupplex petiit prece. cauſa peten
Sus erat, infeſtæ famulus vindexque Dian
Œnea namque ferunt, pleni ſucceſſibus a
Primitias, frugem Cereri, ſua vina Lyæo
Palladios flavæ latices libaſſe Minervæ.
Cœptus ab agricolis Superos pervenit ad
Invidioſus honos: ſolas ſine thure relictas
Præteritæ ceſſaſſe ferunt Latoïdos aras.
Tangit et ira Deos. At non impune fere
Quæque inhonoratæ, non et dicemur in
Inquit: et Oëneos ſultorem ſpreta per a
Miſit aprum: quanto majores herbida t
[illegible] habet Epiros: ſed habent Sicula ar

ſpectant promiſſas horrea meſſes.
;ravidi longo cum palmite fœtus,
im ramis ſemper frondentis olivæ.
pecudes. non has paſtorve caneſve,
a truces poſſunt defendere tauri.
opuli: nec ſe, niſi mœnibus urbis,
utos: donec Meleagros, et una
; juvenum coïere cupidine laudis.
gemini, ſpectatus cæſtibus alter,
primæque ratis molitor Iaſon,
höo felix concordia Theſeus,
liadæ, proleſque Aphareïa Lynceus,
s; et jam non ſemina Cæneus,
e ferox, jaculoque inſignis Acaſtus,
ue, Dryaſque, et cretus Amyntore Phœnix,
: pares, et miſſus ab Elide Phyleus.
n aberat, magnive creator Achillis:
:retiade et Hyanteo Iölao
ytion, et curſu invictus Echion,
Lelex, Panopeuſque, Hyleuſque, feroxque
: primis etiamnum Neſtor in armis.
ɔocoon antiquis miſit Amyclis;
e ſocer, cum Parrhaſio Ancæo,
ie ſagax, et adhuc a conjuge tutus
moriſque decus Tegeæa Lycei.
ummam mordebat fibula veſtem;
mplex, nodum collectus in unum:
endens reſonabat eburnea lævo
ſtos: arcum quoque læva tenebat.
ltus: facies, quam dicere vere
i puero, puerilem in virgine poſſes.
vidit, pariter Calydonius heros
uente Deo; flammaſque latentes
) felix, ſi quem dignabitur, inquit,
nec plura ſinunt tempuſque pudorque
us opus magni certaminis urget.
is trabibus, quam nulla ceciderat ætas,
no: devexaque proſpicit arva.

Hinc aper excitus medios violentus in
Fertur, ut excussis elisâ nubibus igne
Sternitur incursu nemus: et propulsa
Silva dat. exclamant juvenes: prætex
Tela tenent dextrâ, lato vibrantia ferr
Ille ruit; spargitque canes, ut quisque
Obstat: et obliquo latrantes dissipat ic
Cuspis Echionio primum contorta lace
Vana fuit: truncoque dedit leve vulnu
Proxima, si nimiis mittentis viribus u
Non foret, in tergo visa est hæsura pe
Longius it: auctor teli Pagasæus Iiso
Phœbe, ait Ampycides, si te coluique
Da mihi, quod petitur, certo contingc
Quâ potuit, precibus Deus adnuit. Ict
Sed fine vulnere, aper: ferrum Diana
Abstulerat jaculo: lignum sine acumir
Ira feri mota est: nec fulmine lenius s
Lux micat ex oculis, spiratque e pecte
Utque volat moles, adducto concita ne

rox in querno ſtipite tritis,
, ſirendenſque recentibus armis
ii roſtro femur hauſit adunco.
idum cœleſtia ſidera, fratres,
i nive candidioribus albâ
ſuis : ambo vibrata per auras
ulo quatiebant ſpicula motu.
:nt ; niſi ſetiger inter opacas
èt, nec equo loca pervia, ſilvas.
:lamon : ſtudioque incautus eundi,
reâ cecidit radice retentus.
c Peleus ; celerem Tegæa ſagittam
», ſinuatoque expulit arcu :
ëri ſummum deſtringit arundo
iguo rubefecit ſanguine ſetas.
ſui ſucceſſu lætior ictûs,
os erat primus vidiſſe putatur ;
s viſum oſtendiſſe cruorem :
dixiſſe, feres virtutis honorem.
ſeque exhortantur ; et addunt
nimos : jaciuntque ſine ordine tela.
ctis : et, quos petit, impedit ictus.
ıtra ſua fata bipennifer Arcas,
s quid tela virilia præſtent.
ıi jue meo concedite, dixit.
unc Latonia protegat armis ;
vitâ perinet mea dextra Dianâ.
uo tumidus memoraverat ore :
manu tollens utrâque ſecurim,
», primos ſuſpenſus in artus,
:m : quâque eſt via proxima letho,
eminos direxit in inguina dentes.
ıs : glomeruntaque ſanguine multo
fluunt : madefactaque terra cruore eſt.
m, proles Ixionis, hoſtem
lâ quatiens venabula dextrâ.
;ides, O me mihi charior, inquit,
ıſiſte meæ : licet eminus eſſe

...jectum, tellure p
At manus Oëtidæ variat
Hasta prior terrâ, medio
Nec mora : dum fævit, d
Stridentemque novo ſpuma
Vulneris auctor adeſt : hoſt
Splendidaque adverſos vena
Gaudia teſtantur ſocii clamo
Victricemque petunt dextræ
Immanemque ferum, multâ
Mirantes ſpectant ; neque adh
Eſſe putant : ſed tela tamen f
Ipſe pede impoſito caput exſtr
Atque ita, Sume mei ſpolium,
Dixit : et in partem veniat mi
Protinus exuvias, rigidis horre
Terga, dat, et magnis inſignia
Illi lætitiæ eſt cum munere mu
Invidére alii ; totoque erat agm
E quibus, ingenti tendentes brac
Pone age, nec titulos inter
Theſi

, nato victore, ferebat,
ſtatres, Althæa, referri.
, mentis ululatibus urbem
mutavit veſtibus atris.
pecis editus; excidit omnis
nis in pœnas verſus amorem eſt.
, cum partus enixa jaceret
am triplices poſuere ſorores:
ſa ſatalia pellices nentes;
, eadem lignoque tibique,
s. quo poſtquam carmine dicto
grantem mater ab igne
arſitque liquentibus undis.
tralibus abditus imis:
avenis, ſervaverat annos.
trix, tædaſque in fragmina poni
inimicos admovet ignes.
flammis imponere ramum,
t. pugnant mutemque ſororque,
num duo nomina pectus.
pellebant ora futuri:
oculis dabat ira ruborem.
d ſimilis crudele minanti
o quem miſereri credere poſſes.
ymas animi ſiccaverat ardor;
ymæ tamen. utque carina,
toque rapit contrarius æſtus,
it, paratque incerta duobus:
r dubiis adfectibus erat,
, poſitamque recuſcitat iram.
melior germana parente:
ut ſanguine leniat umbras,
nam poſtquam poſtifer ignis
s iſte cremet meæ viſcera, dixit.
lignum fatale tenebat;
nſelin adſtitit aras:
triplices, furialibus, inquit,
vultus adverſitate reſtaque.

Plentibus hæc lacrimans heros memorabat; et
Æacus ingreditur duplici cum prole, novoque
Milite; quem Cephalus cum fortibus accipit armis

, ſoclamque tori vocat ore ſupremo ;
atrem. creſcunt igniſque dolorque ;
que iterum. ſimul eſt extinctus uterque,
ibilit paulatim ſpiritus auras :
lydon. lugent juveneſque ſeneſque : 525
procereſque gemunt : ſciſſique capillos
natres Calydonides Eveninæ.
iem genitor vultuſque ſeniles
fuſus ; ſpatioſumque increpat ævum.
:e manus, diri ſibi conſcia facti, 530
s, acto per viſcera ferro.
æntum Deus ora ſonantia linguis,
: capax, totumque Helicona dediſſet ;
querer miſerarum dicta ſororum.
decoris liventia pectora tundunt : 535
iet corpus, corpus refoventque foventque
pſi, poſito dant oſcula lecto.
. cineres hauſtos ad pectora preſſant :
icent tumulo : ſignataque ſaxa
plexæ, lacrimas in nomine fundunt. 540
aöniæ tandem Latoïa clade
aûs, præter Gorgenque, nurumque
ienæ, natis in corpore pennis
longas per Brachia porrigit alas :
ra facit ; verſaſque per aëra mittit. 545
eſcus ſociari parte laboris
chtheas Tritonidos ibat ad arces.
ſecitque moras Achelöus eunti,
s. Succede meis, ait, inclyte, tectis,
nec te committe rapacibus undis. 550
ſolidas, obliquaque volvere magno
a ſolent, vidi contermina ripæ
s ſtabula alta trahi : nec fortibus illic
ntis, nec equis velocibus eſſe.
: hic torrens, nivibus de monte ſolutis 555
ineo juvenilis vortice merſit.
quies ; ſolito dum flumina currant
a *tenues capiat* ſuus alveus undas.

Inter nos nostri festas duxere
In umbris: quantusque feror, cum
Tantus eram: pariterque animis
A filiis silvas, et ab arvis arva re
Cumque loco Nymphas, memor
In freta provolvi. fluctus nosterq
Continuam diduxit humum; pa
In totidem, mediis quot cernis
Ut tamen ipse vides, procul,
Infamata mihi. Perimelen na
Huic ego virgineum dilectæ nom
Quod pater Hippodamas ægrè tu
Propulit è scopulo parituræ corp
Excepi: nantemque ferens, O
Regna vagæ, dixi sortite, Trid
In quo desinimus, quo sacri cur

[Huc ades, atque audi placidus, Neptune, precantem]
Huic ego, quam porro, nocui, ſi mitis, et æquus,
Si pater, Hippodamas, aut ſi minus impius eſſet;
Debuit illius miſereri; ignoſcere nobi:
Adſer opem; meriæque precor feritate paterna
Da, Neptune, locum: vel ſit locus ipſa, licebit.
Hanc quoque complectar. movit caput æquoreus rex:
Concuſſitque ſuis omnes adſentibus undas.
Extimuit Nymphe: nabat tamen. ipſe natantis
Pectora tangebam trepido ſalientia motu:
Dumque ea contrecto, totum dureſcere ſenſi
Corpus; et inducta condi præcordia terra.
[Dum loquor, amplexa eſt artus nova terra natantes,
Et gravis increvit mutatis inſula membris.]
Amnis ab his tacuit. factum mirabile cunctos
Moverat. irridet credentes: utque Deorum
Spretor erat, mentiſque ferox Ixione natus;
Facta refers, nimiumque putas, Acheloë, potentes
Eſſe Deos, dixit; ſi dant adimuntque figuras.
Obſtupuere omnes; nec talia dicta probarunt:
Ante omneſque Lelex, animo maturus et ævo,
Sic ait: immenſa eſt, finemque potentia cœli
Non habet: et quidquid Superi voluere, peractum eſt.
Quoque minus dubites; tiliæ contermina quercus
Collibus eſt Phrygiis, modico circumdata muro.
Ipſe locum vidi: nam me Pelopeïa Pittheus
Miſit in arva, ſuo quondam regnata parenti.
Haud procul hinc ſtagnum; tellus habitabilis olim:
Nunc celebres mergis, fulicisque paluſtribus undæ.
Juppiter huc, ſpecie mortali, cumque parente
Venit Atlantiades poſitis caducifer alis.
Mille domos adiere, locum requiemque petentes:
Mille domos clauſere ſeræ. tamen una recepit,
Parva quidem, ſtipulis et canna tecta paluſtri:
Sed pia Baucis anus, parilique ætate Philemon
Illa ſunt annis juncti juvenilibus; illa
Conſenuere caſa: paupertatemque fatendo

Membra senex ponit [illegible]
Quo superinjecit textum rude sedula mater.
Inde foco tepidum cinerem dimovit: et ignes
Suscitat hiternos; foliisque et cortice sicco
Nutrit; et ad flammas animat producit anili:
Multifidasque faces, ramaliaque admovit aëno.
Detulit, et minuit, parvoque admovit aëno.
Quodque suus conjux riguo collegerat horto,
Truncat olus foliis. furca levat ille bicorni
Sordida terga sue, nigro pendentia tigno:
Servatoque diu refecat de tergore partem
Exiguam; sectamque domat ferventibus undis.
Interea medias fallunt sermonibus horas:
Sentiriique moram prohibent. erat alveus in
Fagineus, curva clavo suspensus ab ansa:
Is tepidis impletur aquis; artusque fovent
Accipit. in medio torus est de mollibus ulv
Impositus lecto, sponda pedibusque saligni
Vestibus hunc velant, quas non nisi tempo
Sternere consuerant: sed et hæc vilisque
[illegible] erat, lecto non indignanda saligno
[illegible] succincta trer

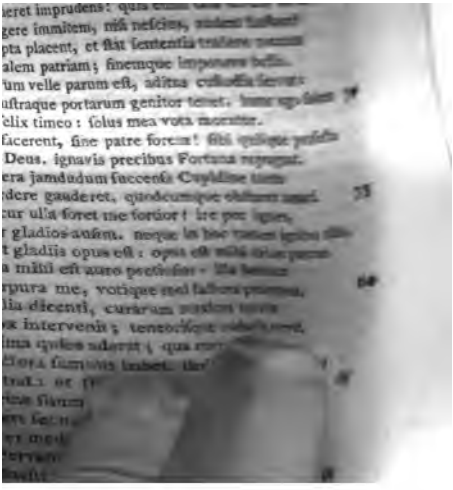

Hæc mihi non vani (neque erat cur fallere vel
Narravere ſenes. equidem pendentia vidi
Serta ſuper ramos: ponenſque recentia, dixi,
Cura pii Dis ſunt, et, qui coluere, coluntur.
Deſierat: cunctoſque et res et moverat auc
Theſea præcipue: quem facta audire volente
Mira Deûm, nixus cubito Calydonius amnis
Talibus adloquitur: Sunt, ô fortiſſime, quor
Forma ſemel mota eſt, et in hoc renovamine
Sunt, quibus in plures jus eſt tranſire figuras
Ut tibi, complexi terram maris incola, Prot
Nam modo te juvenem, modo te videre leon
Nunc violentus aper, nunc, quam tetigiſſe ti
Anguis eras: modo te faciebant cornua tauru
Sæpe lapis poteras, arbor quoque ſæpe vider
Interdum, faciem liquidarum imitatus aquar
Flumen eras: interdum undis contrarius ign
Nec minus Autolyci conjux, Eriſichthone
Juris habet. pater hujus erat, qui numina D
Sperneret; et nullos aris adoleret honores.

e non et cetera tanto
jacet herba ſub omni.
Triopeius illa
et ſuccidere ſacrum
ri vidit, ab uno
verba ſecuri:
id et ipſa licebit
nte cacumine terram.
lum librat in ictus,
dedit Deoïa quercus:
palleſcere glandes
n ducere rami.
nus impia vulnus;
cortice, ſanguis;
ns ubi victima taurus
cervice profuſus.
ſque ex omnibus audet
e inhibere bipennim.
piæ cape præmia, dixit
onvertit ab arbore ferrum:
titaque robora cædit:
um robore talis:
Cereri gratiſſima, ligno
nſtare tuorum
ſolatia lethi.
i: labefactaque tandem
ique funibus arbor
ivit pondere ſilvam.
nemoriſque ſuoque,
i cum veſtibus atris
ique Erichthonis orant.
pulcherrima motu
meſſibus agros:
ſerabile, ſi non
lis actis,
uæ quatenus ipſi
enim Cereremque Famemque
i numinis unam

Neve viæ ſpatium te terreat; accipe currus:
Accipe, quos frenis alte moderere, dracones.
Et dedit. illa dato ſubvecta per æëra curru
Devenit in Scythiam: rigidique cacumine mo
(Caucaſon adpellant) ſerpentum colla levavit:
Quæſitamque Famem lapidoſo vidit in agro,
Unguibus, et raris vellentem dentibus herbas.
Hirtus erat crinis: cava lumina: pallor in ore:
Labra incana ſitu: ſcabræ rubigine fauces:
Dura cutis, per quam ſpectari viſcera poſſent:
Oſſa ſub incurvis extabant arida lumbis:
Ventris erat pro ventre locus. pendere putares
Pectus, et a ſpinæ tantummodo crate teneri.
Auxerat articulos macies, genuumque rigebat
Orbis, et immodico prodibant tubere talo.
Hanc procul ut vidit (neque enim eſt accedere
Auſa) refert mandata Deæ; paulumque morat
Quamquam aberat longe, quamquam modo ve
Viſa tamen ſenſiſſe Famem; retroque dracone
Egit in Hæmoniam, verſis ſublimis habenis.
Diva Fames Cereris quamvis contraria ſem

Oraque vana movet, dentemque in dente fatigat;
Exercetque cibo delusum guttur inani:
Proque epulis tenues nequicquam devorat auras.
Ut vero est expulsa quies; furit ardor edendi:
Perque avidas fauces, immensaque viscera regnat.
Nec mora: quod pontus, quod terra, quod educat aër,
Poscit; et appositis queritur jejunia mensis:
Inque epulis epulas quærit. quodque urbibus esse,
Quodque satis populo poterat; non sufficit uni.
Plusque cupit, quo plura suam demittit in alvum.
Utque fretum recipit de tota flumina terra,
Nec satiatur aquis, peregrinoque ebibit amnes;
Utque rapax ignis non unquam alimenta recusat;
Innumerasque faces cremat, et, quo copia major
Est data, plura petit; turbaque voracior ipsa est:
Sic epulas omnes Erisichthonis ora profani
Accipiunt, poscuntque simul. cibus omnis in illo
Causa cibi est: semperque locus sit inanis edendo.
Jamque fame patrias altique voragine ventris,
Attenuarat opes. sed inattenuata manebas
Tum quoque, dira fames; implacataque vigebat
Flamma gulæ. tandem, demisso in viscera censu,
Filia restabat, non illo digna parente.
Hanc quoque vendit inops dominum generosa recusat:
Et vicina suas tendens super æquora palmas,
Eripe me domino, qui raptæ præmia nobis
Virginitatis habes, ait. (hæc Neptunus habebat.)
Qui prece non spreta, quamvis modo visa sequenti
Effet hero; formamque novat; vultumque virilem
Induit, et cultus piscem capientibus aptos.
Hanc dominus spectans, O qui pendentia parvo
Æra cibo celas, moderator arundinis, inquit,
Sic mare compositum, sic sit tibi piscis in unda
Credulus, et nullos, nisi fixus, sentiat hamos:
Quæ modo cum vili turbatis veste capillis
Litore in hoc steterat, (nam stantem in litore vidi)
Dic ubi sit: neque enim vestigia longius exstant.
Illa Dei munus bene cedere sentit: et a se

Credidit; et verso dem
Elususque abiit. Illi fin
Ast ubi habere suam tra
Sæpe pater dominis Tr
Nunc equa, nunc aleo,
Præbebatque avido non
Vis tamen illa mali post
Materiam, dederatque
Ipse suos artus lacero d
Cœpit: et infelix minu
Quid moror externis? (
Corporis, ô juvenes, n
Nam modo, quod nunc
guem:
Armenti modo dux vire
Cornua, dum potui. m
Frontis, ut ipse vides.

FIDII NASONIS

METAMORPHOSEON

LIBER IX.

ritus, truncæque Deo Neptunius heros
at frontis: cum sic Calydonius amnis
tos redimitus arundine crines:
unus. quis enim sua prœlia victus
velit? referam tamen ordine. nec tam
ci, quam contendisse decorum est:
nobis tantus solatia victor.
suo tandem prevenit ad aures
quondam pulcherima virgo,
fuit spes invidiosa procorum.
: soceri domus est intratæ petiti;
erum, dixi, Parthaone nate.
s. alii cessere duobus.
erum dare se, famamque laborum,
e referebat justi novercæ.
urpe Deum mortali cedere duxi:
lle Deus) Regem me cernis aquarum,
nis intra tua regna fluentum:
ernis hospes tibi missus ab oris,
ro, et rerum pars una tuarum.
eat, quod me nec regia Juno
abest justorum pœna laborum.
ictus Alcmena matre creatum;
lsus pater est, aut crimine verus.
io patrem petis, eligo, fictum
tis, ait te per dedecus ortum.

Ille cavis hausto ſpargit me pulvere
Inque vicem fulvæ jactu flaveſcit a
Et modo cervicem, modo crura mi
Aut captare putes: omnique a par
Me mea defendit gravitas; fruſtra
Haud ſecus ac moles, quam magn
Oppugnant: manet illa; ſuoque
Digredimur paulum: rurſumque a
Inque gradu ſtetimus, certi non
Cum pede pes junctus: totoque e
Et digitos digitis, et frontem fron
Non aliter fortes vidi concurrere
Cum pretium pugnæ, toto nitidiſ
Expetitur conjux. ſpectant armes
Neſcia quem maneat tanti victori
Ter fine profectu voluit nitentia
Rejicere Alcides a ſe mea pector
Exuit amplexus, addućtaque bra
Impulſumque manu (certum mi
Protinus avertit: tergoque omn

novi linguam floridus bifulcam;
ns nostras Tyrinthias artes;
r est angues superare meorum,
rimus alios, Acheloë, dracones;
nunc serpens erit unus Echidnæ?
unda suis erat illa: nec ullum
nero caput est impune recisum;
ervix herede valentior esset.
fam natis e crede colubris,
: malo, domui: domitamque peremi.
ndas, solum qui versus in anguem
oves? quem forma precaria celat?
mmo digitorum vincula collo
ur, ceu guttura forcipe pressus;
neas pugnabam evellere fauces.
icto restabat tertia tauri
tauro mutatus membra rebello.
a læva parte lacertos;
rahens sequitur: deprensaque dura
mo; moque alta sternit arena.
rat: rigidum fera dextera cornu
fregit; truncaque a fronte revellit.
mis et odoro flore repletum,
esque meo bona Copia cornu est.
mphe ritu succincta Dianæ
um, fusis utrimque capillis,
que tulit prædivite cornu
t mensas, felicia poma, secundas.
primo feriente cacumina Sole,
nes. neque enim dum flumina pacem,
eant lapsus, motæque residant,
aquæ. vultus Achelöus agrestes,
nu medio caput abdidit undis.
plati demuit jactura decoris;
rat. capitis quoque, fronde saligna,
osita celatur arundine, damnum.
ferox ejusdem virginis ardor
lucri trajectum terga sagitta.

Mox, ut erat, pharetraque gravis, ſpolioque
(Nam clavam, et curvos trans ripam miſerat
Quandoquidem cœpi, ſuperentur flumina, d
Nec dubitat; neo qua ſit clementiſſimus ami
Quærit: et obſequio deferri ſpernit aquarum
Jamque tenens ripam, miſſos cum tolleret ar
Conjugis agnovit vocem: Neſſoque parante
Fallere deportatum, Quo te fiducia, clamat.
Vana pedum, violente, rapit? tibi, Neſſe bi
Dicimus. exaudi: nec res intercipe noſtras.
Si te nulla mei reverentia movit; at orbes
Concubitus vetitos poterant inhibere paterni.
Haud tamen effugies, quamvis ope fidis equi
Vulnere, non peditus te conſequar. ultima
Re probat: et miſſa fugientia terga ſagitta
Trajicit. exitabat ferrum de pectore aduncu
Quod ſimul evulſum eſt, ſanguis per utrumq
Emicuit, mixtus Lernæi tabe veneni.
Excipit hunc Neſſus. Neque enim moriemur
Secum ait: et calido velamina tincta cruore

[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] nec me pastor
Forma triplex; nec forma tri
Vosne manus validi prostitis
Vestrum opus Elis habet, vest
Parthenium que nomen? vestr
Thermodontiaca cælatus balte
Pomaque ab infoenni malo cust
Nec mihi Centauri potuere res
Arcadiæ vastator aper? nec pre
Crescere per damnum, gemina
Quid? cum Thracas equos hu
Plenaque corporibus laceris pra
Visaque dejeci, dominumque ip
His elisa jacet moles Nemæa la
Hac cœlum cervice tuli? defes
Sæva Jovis conjux: ego sum ind
Sed nova pestis adest: cui nec vi
Nec telis armisve potest: pulmon
Ignis edax imis, parque omnes p
Atvalet Eurystheus, et sunt, qui
Esse Deos? dixit, [illegible]

genibuſque manus adhibere parantem,
cides; et terque quaterque rotatum
iboïcas, tormento fortius, undas.
ias pendens induruit auras.
nt imbres gelidis concreſcere ventis;
fieri; nivibus quoque molle rotatis
et ſpiſſa glomerari grandine corpus;
ilidis actum per inane lacertis.
que metu; nec quidquam humoris habentem,
erſum ſilices prior edidit astus.
ae in Euboïco ſcopulus brevis emicat alto
t humanæ ſervat veſtigia formæ.
ili ſenſuram, nautæ calcare verentur,
ae Lichan. at tu, Jovis inclyta proles,
æſis, quas ardua geſſerat Œte,
m ſtructis, arcus, pharetramque capacem,
riſuras iterum Trojana ſagittas,
. Pæante fatum: quo flamma miniſtro
imque avidis comprenditur ignibus agger;
ſilvæ Nemæo vellere ſummam
impoſita clavæ cervice recumbis,
ultu, quam ſi conviva jaceres,
meri redimitus pocula ſertis.
ens, et in omne latus diffuſa ſonabat,
artus, contemptoremque petebat
im. timuere Dei pro vindice terræ.
nſit enim) læto Saturnius ore
oquitur: Noſtra eſt timor iſte voluptas,
totoque libens mihi pectore grator,
oris populi dicor rectorque paterque:
genies veſtro quoque tuta favore eſt.
iam ipſius datur hoc immanibus actis,
s tamen, ſed enim, ne pectora vano
avcant, Œtæas ſpernite flammas.
ricit, vincet, quos cernitis, ignes,
terna Vulcanum parte potentem
rmum eſt, a me quod traxit, et expecta,
me necis, aſtaque domabile flamma.

Dicta tuliſſe Jovis; ſi
Interea, quodcumque
Mulciber abſtulerat;
Herculis effigies; nec
Matris habet: tantum
Utque novas ſerpens,
Luxuriare ſolet, ſquan
Sic, ubi mortales Tir
Parte ſui melli re vige
Cœpit; et auguſta fie
Quem pater omnipote
Quadrijugo curru radi
Senſit Atlas pondus.
Solverat Euryſtheus;
Exercebat atrox, at lo
Argolis Alcmene, que
Cui referat nati teſtato
Cuive ſuos caſus, Iſis
Imperiis, thalamoque,
Impleratque uterum g

per noctes, totidem cruciata diebus,
tendenſque ad cœlum brachia, magno
ixoſque pares, clamore vocabam.
venit, ſed præcorrupta, meumque
caput Junoni vellet inlquæ.
audit gemitus; ſubſedit in illa
a: dextroque a poplite lævum
digitis inter ſe pectine junctis,
us. tacita quoque carmina voce
:eptos tenuerunt carmina partus.
rato facio convicia demens
cupioque mori; moturaque duras
r ſilices. matres Cadmeïdes adſunt;
:ipiunt; exhortanturque dolentem.
arum, media de plebe, Galanthis,
, aderat, faciendis ſtrenua juſſis;
ta ſuis. ea ſenſit iniquâ
Junone geri: dumque exit, et intrat
Divam reſidentem vidit in arâ;
in genibus digitis connexa tenentem:
nque es, ait, dominæ gratare; levata eſt
nene: potiturque puerpera voto.
ictaſque manus patefacta remiſit
uteri. vinclis levor ipſa remiſſis.
epto riſiſſe Galanthida fama eſt.
orenſamque ipſis Dea ſæva capillis
terra corpus relevare volentem
ue pedes mutavit brachia primos,
ıtiqua manet: nec terga colorem
n: forma eſt diverſa priori.
mendaci parientem juverat ore,
ioſtraſque domos, ut et ante, frequentat.
, admonitu veteris commota miniſtræ,
quam ſic nurus eſt adfata gementem:
ô genetrix, alienæ ſanguine veſtro
t facies. quid ſi tibi mira ſororis
:feram? quanquam lacrymæque doloroque
prohibentque loqui fuit unica matri

Venerat huc Dryope fatorum neſcia; quoq
Indignere magis, Nymphis latura coronas.
Inque ſinu puerum, qui nondum implevera
Dulce ferebat onus: tepidique ope lactis al
Haud procul a ſtagno, Tyrios imitata color
In ſpem baccarum florebat aquatica lotos.
Carpſerat hinc Dryope, quos obleCtamina i
Porrigeret. flores: et idem factura videba
Namque aderam. vidi guttas e flore cruenti
Decidere; et tremulo ramos horrore move
Scilicet, ut referunt tardi nunc denique agr
Lotis in hanc Nymphe, fugiens obſcæna Pr
Contulerat verſos, ſervato nomine, vultus.
Neſcierat ſoror hoc; quæ cum perterita r
Ire, et adoratis vellet diſcedere Nymphis;
Læſerunt radice pedes. convellere pugnat:
Nec quidquam, niſi ſumma, movet. ſuccre
Totaque paulatim lentus premit inguina cort
Ut vidit; conata manu laniare capillos,
Fronde manum implevit: frondes caput omn

P. OVIDII NASONIS

METAMORPHOSEON

LIBER IX.

QUÆ gemitus, truncæque Deo Neptunius heros
Causa rogat frontis: cum sic Calydonius amnis
Cœpit, inornatos redimitus arundine crines:
Triste petis munus. quis enim sua prœlia victus
Commemorare velit? referam tamen ordine. nec tam
Turpe fuit vinci, quam contendisse decorum est:
Magnaque dat nobis tantus solatia victor.
Nomine si qua fuo tandem prevenit ad aures
Deïanira tuas; quondam pulcherrima virgo,
Multorumque fuit spes invidiosa procorum.
Cum quibus ut soceri domus est intrata petiti;
Accipe me generum, dixi, Parthaone nate.
Dixit et Alcides, alii cessere duobus.
Ille Jovem socerum dare se, famamque laborum,
Et superata sua referebat jussa noverca.
Contra ego: (turpe Deum mortali cedere duci:
Nondum erat ille Deus) Regem me cernis aquarum,
Curribus obliquis intra tua regna fluentum:
Nec gener externis hospes tibi missus ab oris,
Sed popularis ero, et rerum pars una tuarum.
Tantum ne noceat, quod me nec regia Juno
Odit, et omnis abest jussorum poena laborum.
Nam quod te jactas Alcmena matre creatum;
Juppiter aut falsus pater est, aut crimine verus.
Matris adulterio patrem petis. eligo, fictum
Esse Jovem malis, an te per dedecus ortum.

Seductâque suos manes tellure videbit
Vivus adhuc vates: ultusque parente parentem
Natus, erit facto pius et scelerатus eodem:
Attonitusque malis, exul mentisque domusque,
Vultibus Eumenidum, matrisque agitabitur umbris; 41
Donec eum conjux fatale poposcerit aurum:
Cognatumque latus Phegeïus hauserit ensis.
Tum demum magno petet hos Acheloïa supplex
Ab Jove Callirhoë natis infantibus annos.
Juppiter his motus, privignæ dona nurusque 4
Præcipiet, facietque viros impubibus annis.
Hæc ubi faticano venturi præscia dixit
Ore Themis; vario Superi sermone fremebant:
Et, cur non aliis eadem dare dona liceret,
Murmur erat queritur veteres Pallantias annos 4
Conjugis esse sui: queritur canescere mitis
Iasiona Ceres: repetitum Mulcibur ævum
Poscit Erichthonio, Venerem quoque cura futuri
Tangit, et Anchisæ renovare paciscitur annos.
Cui studeat, Deus omnis habet: crescitque favore 4
Turbida seditio: donec sua Juppiter ora
Solvit: et, O, nostri si qua est reverentia: dixit,

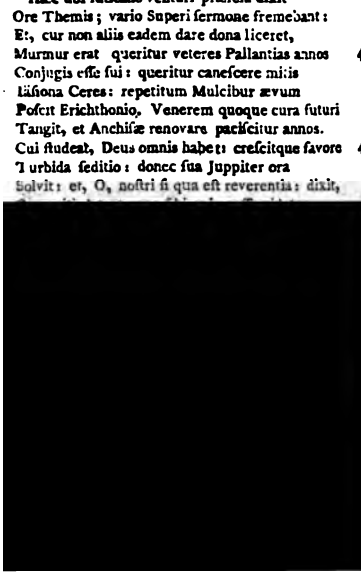

que ſuis inſurgere regnis,
iis arcere penatibus auſus.
e, tuâ; celerique carinâ
as; et in Aſide terrâ
oſitoria habentia nomen.
itur patriæ curvamina ripæ,
es redeuntis eodem,
ræſtanti corpora formâ,
prolem eſt enixa gemellam.
:ſt, ut ament conceſſa puellæ:
rrepta cupidine fratris,
m, nec quâ debebat, amavit,
nullos intelligit ignes:
quod ſæpius oſcula jungat:
ircumdet brachia collo:
tatis fallitur umbrâ.
nor; viſuraque fratrem
mque cupit formoſa videri:
ormoſior, invidet illi.
ſta ſibi eſt; nullumque ſub illo
verum tamen æſtuat intus.
:llat: jam nomina ſanguinis odit:
:, quam ſe vocet ille ſororem.
is animo demittere non eſt.
lacidâ reſoluta quiete
mat. viſa eſt quoque jungere fratri
:, quamvis ſopita jacebat.
illa diu; repetitque quietis
dubiâque ita mente profatur:
æ quid vult ſibi noctis imago?
t, cur hæc ego ſomnia vidi?
is quamvis formoſus iniquis:
n, ſi non ſit frater, amare:
verum nocet eſſe ſororem.
l vigilans committere tentem;
deat ſub imagine ſomnus.
; nec abeſt imitata voluptas.
ucra volucer cum mane Cupido,

Aut noſtro vetitus de corde fugabit
Aut, hoc ſi nequeo, peream preco
Mortua componar: poſitæque det
Et tamen arbitrium quærit res iſta
Finge placere mihi: ſcelus eſſe vi
At non Æolidæ thalamos timuere
Unde ſed hos novit? cur hæc exem
Quo feror? obſcænæ procul hinc d
Nec, niſi quâ fas eſt germanæ, fra
Si tamen ipſe mei captus prior eſſe
Forſitan illius poſſem indulgere fu
Ergo ego, quem fueram non rejec
Ipſa petam? poteriſne loqui? pote
Coget amor; potero. vel, ſi pudo
Littera celatos arcana fatebitur igne
Hæc placet, hæc dubiam vincit ſe
In latus erigitur, cubitoque innixa
Vjderit: infanos, inquit, fateamur
Hei mihi! quo labor? quem mens

Credit amans: Veneriſque novæ perterrita fama
Indulſit primo lacrymis, flendoque dolorem
Diffudit miſeranda ſuum: mox deinde, Quid autem
Flemus, ait? pellex lacrymis lætabitur iſtis:
Quæ quoniam adventat, properandum, aliquidque novandum eſt,
Dum licet; et nondum thalamos tenet altera noſtros.
Conquerar, an fileam? repetam Calydona, morerne?
Excedam tectis? an, ſi nihil amplius, obſtem?
Quid ſi, me, Meleagre, tuam memor eſſe ſororem,
Forte paro facinus; quantumque injuria poſſit,
Femineuſque dolor, jugulata pellice teſtor?
Incurſus animus varios habet. omnibus illi
Prætulit imbutam Neſſeo ſanguine veſtem
Mittere; quæ vires defecto reddat amori.
Ignaroque Lichæ, quid tradat neſcia, luctus
Ipſa ſuos tradit: blandiſque miſerrima verbis
Dona dat illa viro, mandat. capit infcius heros:
Induiturque humeris Lernææ virus Echidnæ.
Tthra dabat primis, et verba precantia, flammis;
Vinaque marmoreas patera fundebat in aras:
Incaluit vis illa mali; reſolutaque flammis
Herculeos abiit, late diffuſa, per artus.
Dum potuit, ſolita gemitum virtute repreſſit.
Victa malis poſtquam patientia, repulit aras;
Implevitque ſuis nemoroſum vocibus Œten.
Nec mora; lethiferam conatur ſcindere veſtem:
Quæ trahitur; trahit illa cutem; fœdumque relatu,
Aut hæret membris fruſtra tentata revelli;
Aut laceros artus, et grandia detegit oſſa.
Ipſe cruor, gelido ceu quondam lamina candens
Tincta lacu, ſtridit; coquiturque ardente veneno.
Nec modus eſt: ſorbent avidæ præcordia flammæ:
Cœruleuſque fluit toto de corpore ſudor:
Ambuſtique ſonant nervi: cæcaque medullis
Tabe liquefactis, tendens ad ſidera palmas,
Cladibus, exclamat, Saturnia, paſcere noſtris:
Paſcere: et hanc peſtem ſpecta, crudelis, ab alto:

Et pavidum blandita Per has fidissime,
Dixit, et adjecit longo post tempore, frat
Cum daret; elapsæ manibus cecidere tab
Omine turbata est: misit tamen. apta mi
Tempora nactus adit; tradit que latentia v
Attonitus subita juvenis Mæandrius irâ,
Projicit acceptas, lecta sibi parte, tabella
Vixque manus retinens trepidantis ab ore
Dum licet, ô vetitæ scelerate libidinis au
Effuge, ait: qui, si nostrum tua fata pud
Non traherent secum, pœnas mihi morte
Ille fugit pavidus: dominæque ferocia Ca
Dicta refert palles audita, Bybli, repul
Et pavet obsessum glaciali frigore pectus.
Mens tamen ut rediit; pariter rediere su
Linguaque vix tales icto dedit aëre voces
Et merito; quid enim temeraria vulneris
Indicium fecit? quid, quæ celanda fuerun
Tam cito commisi properatis verba tabel
Ante erat ambiguis animi sententia dictis
Præsentanda mihi, ne non sequeretur leu

Excidit, et fecit ſpes noſtras cera caducas?
Nonne vel illa dies fuerat, vel tota voluntas,
Sed potius mutanda dies? deus ipſe monebat;
Signaque certa dabat: ſi non male ſana fuiſſem.
Et tamen ipſa loqui, nec me committere ceræ
Debueram, præſenſique meos aperire furores.
Vidiſſet lacrymas: vultus vidiſſet amantis.
Plura loqui poteram, quam quæ cepere tabellæ.
Invito potui circumdare brachia collo:
Amplectique pedes: adfuſaque poſcere vitam:
Et, ſi rejiceret, potui moritura videri.
Omnia feciſſem quorum ſi ſingula duram
Flectere non poterant, potuiſſent omnia, mentem.
Forſitan et miſſi ſit quædam culpa miniſtri.
Non adiit apte: non legit idonea, credo,
Tempora: nec petiit horamque animumque vacantem.
Hæc nocuere mihi. neque enim de tigride natus;
Nec rigidas ſilices, ſolidumve in pectore ferrum,
Aut adamanta gerit: nec lac bibit ille leænæ.
Vincetur. repetendus erit. nec tædia cœpti
Ulla mei capiam; dum ſpiritus iſte manebit.
Nam primum (ſi fata mihi revocare liceret)
Non cœpiſſe fuit: cœpta expugnare, ſecundum eſt.
Quippe nec ille poteſt (ut jam mea vota relinquam)
Non tamen auſorum ſemper memor eſſe meorum.
Et, quia deſierim leviter voluiſſe videbor:
Aut etiam tentaſſe illum, infidiſque petiſſe.
Vel certe non hoc, qui plurimus urit, et uſſit
Pectora noſtra, Deo, ſed victa libidine credar.
Denique jam nequeo nil commiſiſſe nefandum.
Et ſcripſi, et petii: temerata eſt noſtra voluntas,
Ut nihil adjiciam, non poſſum innoxia dici.
Quod ſupereſt, multum eſt in vota, in crimina parvum.
Dixit: et (incertæ tanta eſt diſcordia mentis)
Cum pigeat tentaſſe, libet tentare: modumque
Exit; et infelix committit ſæpe repelli.
Mox ubi finis abeſt; patriam fugit ille, nefaſque:
Inque peregrina ponit nova mœnia terra,

[illegible], proles Semeleï
Ismariæ celebrant repetita triennia
Byblida non aliter latos ululasse per
Bubasides vidêre nurus: quibus ill
Charas, et armiferos Lelegas, Lyc
Jam Cragon, et Lymiren, Xanthique
Quoque Chimæra jugo mediis in p
Pectus et ora leæ, caudam serpenti
Deficiunt silvæ: cum tu lassata seq
Procidis; et, dura positis tellure ca
Bybli taces; frondesque tuo premis
Sæpe etiam Nymphæ teneris Leleg
Tollere conantur; sæpe, ut modere
Præcipiunt; surdæque adhibent sola
Muta jacet: viridesque suis terit ung
Byblis: et humectat lacrymarum gra
Naïdas his venam, quæ nunquam are
Supposuisse ferunt. quid enim dare n
Protinus, ut secto piceæ de cortice g
Utve tenax gravida manat tellure bitu
Utve sub adventum spirantis lene Fav

Inculpata fuit. gravidæ qui conjugis aures
Vocibus his movit; cum jam prope partus adeſſet:
Quæ voveam duo ſunt: minimo ut relevere labore;
Utque marem parias. onerofior altera ſors eſt:
Et vires fortuna negat. quod abominor, ergo
Edita ſorte tuo fuerit ſi femina partu,
(Invitus mando: pietas, ignoſce) necetur.
Dixerat: et lacrimis vultum lavere profuſis,
Tam qui mandabat, quam cui mandata dabantur.
Sed tamen uſque ſuum vanis Telethuſa maritum
Sollicitat precibus; ne ſpem ſibi ponat in arcto.
Certa ſua eſt Ligdo ſententia. jamque ferendo
Vix erat illa gravem maturo pondere ventrem;
Cum medio noctis ſpatio, ſub imagine ſomni,
Inachis ante torum, pompa comitata ſuorum,
Aut ſtetit, aut viſa eſt. inerant lunaria fronti
Cornua, cum ſpicis nitido flaventibus auro,
Et regale decus; cum quâ latrator Anubis,
Sanctaque Bubaſtis, variuſque coloribus Apis:
Quique premit vocem, digitoque ſilentia ſuadet;
Siſtraque erant, nunquamque ſatis quæſitus Oſiris,
Plenaque ſomniferi ſerpens peregrina veneni.
Cum, velut excuſſam ſomno, et manifeſta videntem
Sic adfata Dea eſt: Para, ô Telethuſa, mearum,
Pone graves curas; mandataque falle mariti.
Nec dubita, cum te partu Lucina levarit,
Tollere quidquid erit. Dea ſum auxiliaris, opemque
Exorata fero. nec te coluiſſe quereris
Ingratum numen. monuit, thalamoque receſſit.
Læta toro ſurgit, puraſque ad ſidera ſupplex
Creſſa manus tollens, rata ſint ſua viſa precatur.
Ut dolor increvit; ſeque ipſum pondus in auras
Expulit, et nata eſt ignaro femina patri;
Juſſit ali mater, puerum mentita; fidemque
Res habuit: neque erat facti niſi conſcia nutrix.
Vota pater ſolvit, nomenque imponit avitum.
Iphis avus fuerat. gaviſa eſt nomine mater,
Quod commune foret, nec quemquam falleret illo.

Hinc amor ambarum tetigit rude pectus: et
Vulnus utrique tulit. sed erat fiducia dispar.
Conjugii pactæque exspectat tempora tædæ,
Quamque virum putat esse, suum fore credi
Iphis amat, quâ posse frui desperat, et aug
Hoc ipsum flammas: ardetque in virgine vi
Vixque tenens lacrimas, Quis me manet exit
Cognita quam nulli, quam prodigiosa, nova
Cura tenet Veneris? si Dî mihi parcere vel
[Perdere debuerant: si non et perdere velle
Naturale malum saltem et de more dedisser
Nec vaccam vaccæ, nec equas amor urit eq
Urit oves aries: sequitur sua femina cervu
Sic et aves coëunt; interque animalia cun
Femina femineo correpta cupidine nulla es
Vellem nulla forem. ne non tamen omnia
Monstra ferat; taurum dilexit filia Solis,
Femina nempe marem. meus est furiosior
Si verum profitemur, amor. tamen illa se
Spem Veneris: tamen illa dolis, et imagi
Passa bovem est: et erat, qui deciperetur

Chara foror. lacrymæ mifero de corpore factis
Irrorant foliis: ac dum licet, oraque præſtant
Vocis iter, tales effundit in aëra queſtus:
Si qua fides miſeris, hoc me per numina juro
Non meruiſſe nefas. patior ſine crimine pœnam.
Viximus innocuæ: ſi mentior, arida perdam,
Quas habeo, frondes; et cæſa ſecuribus urar.
Hunc tamen infantem maternis demite ramis;
Et date nutrici: noſtrâque ſub arbore ſæpe
Lac facitote bibat; noſtrâque ſub arbore ludat.
Cumque loqui poterit, matrem facitote ſalutet.
Et triſtis dicat: Latet hoc ſub ſtipite mater.
Stagna ta nen timeat; nec carpat ab arbore flores:
Et frutices omnes corpus putet eſſe Dearum.
Chare, vale, conjux, et tu germana, paterque.
Queis ſi quâ eſt pietas, ab acutæ vulnere falcis,
A pecoris morſu frondes defendite noſtras.
Et quoniam mihi fas ad vos incumbere non eſt,
Erigite huc artus, et ad oſcula noſtra venite,
Dum tangi poſſum, parvumque attollite natum.
Plura loqui nequeo. nam jam per candida mollis
Colla liber ſerpit: ſummo jue cacumine condor.
Ex oculis removete manus. ſine munere veſtro
Contegat induſtus morientia lumina cortex.
Defierant ſimul ora loqui, ſimul eſſe: diuque
Corpore mutato rami caluere recentes.
Dumque refert Iöle ſarum miſerabile, dumque
Eurytidos lacrymas admoto pollice ficcat
Alcmene, flet et ipſa tamen: compeſcui: omnem
Res nova triſtitiam, nam limine conſtitit alto
Pene puer, dubiaque tegens lanugine malas
Ora. reformatus primos Iölaus in annos.
Hoc illi dederat Junonia muneris Hebe,
Victa viri precibus. quæ cum jurare pararet
Dona tributuram poſthac ſe talia nulli;
Non eſt paſſa Themis. Nam jam diſcordia Thebæ
Bella movent, dixit, Capaneuſque niſi ab Jove vinci
Haud poterit: ibuntque pares in vulnera fratres.

Pertimuit : credensque suis insurgere regnis,
Haud tamen est patriis arcere penatibus ausus.
Sponte fugis, Milete, tuâ ; celerique carinâ
Ægæas metiris aquas ; et in Aside terrâ
Mœnia constituis, positoris habentia nomen.
Hic tibi ; dum sequitur patriæ curvamina ripæ,
Filia Mæandri, toties redeuntis eodem,
Cognita Cyanēe, præstanti corpora formâ,
Byblida cum Cauno prolem est enixa gemellam.
Byblis in exemplo est, ut ament concessa puellæ :
Byblis Apollinei correpta cupidine fratris,
Non soror ut fratrem, nec quâ debebat, amavit,
Illa quidem primo nullos intelligit ignes :
Nec peccare putat, quod sæpius oscula jungat :
Quod sua fraterno circumdet brachia collo :
Mendacique diu pietatis fallitur umbrâ.
Paulatim declinat amor ; visuraque fratrem
Culta venit ; nimiumque cupit formosa videri :
Et, si qua est illic formosior, invidet illi.
Sed nondum manifesta sibi est ; nullumque sub illo
Igne facit votum ; verumtamen æstuat intus.
Jam dominum appellat : jam nomina sanguinis odit :
Byblida jam mavult, quam se vocet ille sororem.
Spes tamen obscænas animo demittere non est.
Ausa suo vigilans. placidâ resoluta quiete
Sæpe videt, quod amat. visa est quoque jungere fratri
Corpus ; et erubuit, quamvis sopita jacebat.
Somnus abit : silet illa diu ; repetitque quietis
Ipsâ suæ speciem ; dubiâque ita mente profatur :
Me miseram ! tacitæ quid vult sibi noctis imago ?
Quam nolim rata sit, cur hæc ego somnia vidi ?
Ille quidem est oculis quamvis formosus iniquis :
Et placet, et possum, si non sit frater, amare :
Et me dignus erat. verum nocet esse sororem.
Dummodo tale nihil vigilans committere tentem ;
Sæpe licet simili redeat sub imagine somnus.
Testis abest somno ; nec abest imitata voluptas.
Pro ! Venus, et tenera volucer cum matre Cupido,

[illegible] vocant. umbras erat illa recent
[illegible] passu de vulnere tardo.
[illegible] et legem Rhodopeius accipit hero
[illegible] sua lumina; donec Avernas
[illegible] aut irrita dona futura.
[illegible] per muta silentia trames,
[illegible] caligine densus opaca.
[illegible] absuerunt telluris margine summæ
[illegible] metuens, avidusque videnda
[illegible] oculos: et protinus illa relapsa e
[illegible] intendens, prendique et prendere
[illegible] infelix adripit auras.
[illegible] moriens non est de conjuge qui
[illegible] quid enim nisi se quereretur amat
[illegible] vale. quod jam vix auribus ille
[illegible] dixit: revolutaque rursus eodem e
[illegible] aliter stupuit gemina nece conjugis Orpha

Et meditata manu componit verba trementi.
Dextra tenet ferrum; vacuam tenet altera ceram.
Incipit; et dubitat: scribit; damnatque tabellas:
Et notat; et delet: mutat; culpatque, probatque:
Inque vicem sumptas ponit, positasque resumit.
Quid velit, ignorat: quidquid factura videtur,
Displicet. In vultu est audacia mixta pudori.
Scripta Soror fuerat: visum est delere Sororem,
Verbaque correctis incidere talia ceris:
Quam, nisi tu dederis, non est habitura salutem,
Hanc tibi mittit amans. pudet ah, pudet edere nomen!
Et, si quid cupiam, quæris; sine nomine vellem
Posset agi mea causa meo: nec cognita Byblis
Ante forem, quam spes votorum certa fuisset.
Esse quidem læsi poterant tibi pectoris index,
Et color, et macies, et vultus, et humida sæpe
Lumina, nec causa suspiria nota patenti;
Et crebri amplexus; et quæ, si forte notasti,
Oscula sentiri non esse sororia possent.
Ipsa tamen, quamvis animo grave vulnus habebam,
Quamvis intus erat furor igneus, omnia feci,
(Sunt mihi Di testes) ut tandem sanior essem:
Pugnavique diu violenta Cupidinis arma
Effugere infelix; et plus, quam ferre puellam
Posse putes, ego dura tuli. superata fateri
Cogor, opemque tuam timidis expolcere votis.
Tu servare potes, tu perdere solus amantem.
Elige utrum facias. non hoc inimica precatur:
Sed quæ, cum tibi sit junctissima, junctior esse
Expetit; et vinclo tecum propiore ligari.
Jura senes norint: et quid liceatque, nefasque,
Fasque sit, inquirant; legumque examina fervent:
Conveniens Venus est annis temeraria nostris.
Quid liceat, nescimus adhuc: et cuncta licere
Credimus: et sequimur magnorum exempla Deorum.
Nec nos aut durus pater, aut reverentia famæ,
Aut timor impedient; tantum absit causa timendi.
Dulcia fraterno sub nomine furta tegemus.

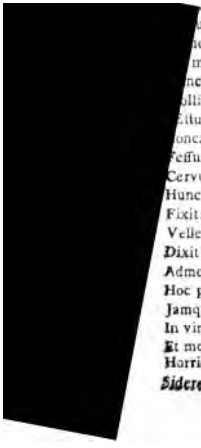

Ingemuit, triſtiſque Deus, Lugebere nobis,
Lugebiſque alios, aderiſque dolentibus, inquit.
Tale nemus vates contraverat: inque ferarum
Concilio medius, turbæ volucrumque ſedebat,
Ut ſatis impulſas tentavit pollice chordas;
Et ſenſit varios, quamvis diverſa ſonarent,
Concordare modos; hoc vocem carmine rupit:
Ab Jove, Muſa parens, (cedunt Jovis omnia regno)
Carmina noſtra move. Jovis eſt mihi ſæpe poteſtas
Dicta prius. cecini plectro graviore Gigantas,
Sparſaque Phlegræis victricia fulmina campis.
Nunc opus eſt leviore lyra: puerosque canamus
Dilectos Superis; inconceſſiſque puellas
Ignibus attonitas meruiſſe libidine pœnam.
Rex Superum Phrygii quondam Ganymedis amore
Arſit: et inventum eſt aliquid, quod Juppiter eſſe,
Quam quod erat, mallet, nulla tamen alite verti
Dignatur; niſi quæ poſſit ſua fulmina ferre.
Nec mora: percuſſo mendacibus æthere pennis,
Abripit Iliaden, qui nunc quoque pocula miſcet,
Invitaque Jovi nectar Junone miniſtrat.
Te quoque, Amyclide, poſuiſſet in æthere Phœbus:
Triſtia ſi ſpatium ponendi fata dediſſent.
Quâ licet, æternus tamen es: quotieſque repellit
Ver hiemem, Piſcique Aries ſuccedit aquoſo;
Tu toties oreris: viridique in ceſpite vernas.
Te meus ante alios genitor dilexit: et orbe
In medio poſiti caruerunt præſide Delphi;
Dum Deus Eurotan, immunitamque frequentat
Sparten; nec citharæ, nec ſunt in honore ſagittæ:
Immemor ipſe ſui non retia ferre recuſat;
Non tenuiſſe canes; non per juga montis iniqui
Iſſe comes: longâque alit aſſuetudine flammas.
Jamque fere medi us Titan vesentis, et actæ
Noctis erat, ſpatioque pari diſtabat utrimque;
Corpora veſte levant, et ſucco pinguis olivi
Splendeſcunt, latique ineunt certamina diſci.
Quem prius aëriis libratum Phœbus in auras

Lt modo te refovet : modo triſtia
Nunc animam admotis fugientem
Nil profunt artes. erat immedica
Ut ſi quis violas, rigiove papave
Liliaque infringat, fulvis hæreni
Marcida demittant ſubito caput i
Nec ſe ſuſtineant ; ſpectentque c
Sic vultus moriens jacet ; et def
Ipſa ſibi eſt oneri cervix ; hume
Laberis. Œbalide, prima fraudat
Phœbus ait : videoque tuum, me
Tu dolor es, facinuſque meum.
Inſcribenda tuo eſt. ego ſum tit
Ofus mea culpa tamen ? niſi ſi h
Culpa poteſt. niſi culpa poteſt,
Atque utinam pro te vitam, tecu
Reddere ! ſed quoniam fatali leg
Semper eris mecum, memoriqu
Te lyra, pulſa manu, te carmine
Floſque novus ſcripto gemitus i

: pudet Sparten Hyacinthon : honorque
c ævi, celebrandaque more priorum
ita redeunt Hyacinthia pompa.
: roges fœcundam Amathunta metalli,
velit Propœtidas, abnuat æque,
gemino quondam quibus aſpera cornu
unde etiam nomen traxere Ceraſtæ.
iorum ſtabat Jovis Hoſpitis ara,
leris: quam ſi quis ſanguine tinctam
ffet; maſtatos crederet illic
tulos, Amathuſiacaſve bidentes:
cæſus. ſacris offenſa nefandis,
oes, Ophiuſiaque arva parabat
na Venus. Sed quid loca grata, quid urbes
neæ? quod crimen, dixit, in illis?
ıam potius gens impia pendat,
vel ſi quid medium mortiſque fugæque.
eſſe poteſt, niſi verſæ pœna figuræ?
ıt, quo mutet eos; ad cornua vultum
admonita eſt hæc illis poſſe relinqui:
in torvos transformat membra juvencos.
:n obſcœnæ Venerem Propœtides auſæ
Deam: pro quo ſua, numinis ira.
n forma primæ vulgaſſe feruntur.
or ceſſit, ſanguiſque induruit oris,
parvo ſilicem diſcrimine verſæ.
a Pygmalion ævum per crimen agentes
ſenſus vitiis, quæ plurima menti
Natura dedit, ſine conjuge cœlebs
halamique diu conſorte carebat.
eum mira feliciter arte
ır; formamque dedit, quâ fœmina naſci
ıt: operiſque ſui concepit amorem.
t veræ facies; quam vivere credas:
obſtet reverentia, velle moveri.
ıtet arte ſuâ. miratur, et haurit
ygmalion ſimulati corporis ignes.
as *operi tentantes* admovet, an ſit

Munera ferl ...
Et parvas volucres, et flores mitte ...
Liliaque, pictasque pilas, et ab arbore lapsas
Heliadum lacrimas. ornat quoque vestibus a
Dat digitis gemmas; longoque monilia colle
Aure leves baccæ, redimicula pectora pend
Cuncta decent: nec nuda minus formosa vi
Collocat hanc stratis, conchâ Sidonide tinc
Adpellatque tori sociam: adclinataque coll
Mollibus in plumis, tamquam sensura, rep
Festa dies Veneri, totâ celeberrima Cypr
Venerat: et pandis inductæ cornibus aur
Conciderant ictæ nivea cervice juvencæ
Thuraque fumabant: cum munere functa
Constitit; et timide, Si Dî dare cuncta
Sit conjux opto, (non ausus, eburnea vi
Dicere Pygmalion) similis mea, dixit,
Sensit, ut ipsa suis aderat Venus aurea
Vota quid illa velint: et amici numinis
Flamma ter accensa est; apicemque pe
Ut rediit; simulacra suæ petit ille pu
Incumbensque toro dedit oscula. vîta
Admovet os iterum: manibus quoque
Tentatum mollescit ebur: positoque
Subsidit digitis, cedítque: ut Hymet
[redacted]

[Spes eſt quæ capiat: ſpes eſt quæ paſcat amorem.]
Hanc tibi res adimit: non te cuſtodia charo
Arcet ab amplexu, nec cauti cura magiſtri.
Non patris aſperitas, non ſe negat ipſa roganti.
Nec tamen eſt potiunda tibi: nec, ut omnia fiant,
Eſſe potes felix; ut Dique hominesque laborent.
Nunc quoque votorum pars una eſt vana meorum:
Dique mihi faciles, quidquid valuere, dederunt.
Quodque ego, vult genitor, vult ipſa, ſocerque futurus;
At non vult Natura: potentior omnibus iſtis;
Quæ mihi ſola nocet. venit ecce optabile tempus:
Luxque jugalis adeſt: ut jam mea fiat Iänthe;
Nec mihi continget. mediis fitlemus in undis.
Pronuba quid Juno, quid ad hæc, Hymenæe, venitis
Sacra; quibus qui ducat abeſt, ubi nubimus ambæ?
Preſſit ab his vocem. nec lenius altera virgo
Æſtuat: utque celer venias Hymenæe, precatur.
Quod petit hæc, Telethuſa timens, modo tempora differt:
Nunc ficto languore moram trahit. omnia ſæpe,
Viſaque cauſſatur. ſed jam conſumſerat omnem
Materiam ficti: dilataque tempora tædæ
Inſtiterant; unuſque dies reſtabat: at illa
Crinalem capiti vittam natæque ſibique
Detrahit: et paſſis aram complexa capillis,
Iſi, Parætonium, Mareoticaque arva, Pharonque
Quæ colis, et ſeptem digeſtum in cornua Nilum;
Fer, precor, inquit, opem: noſtroque medere timori.
Te Dea: et quondam, tuaque hæc inſignia vidi:
Cunctaque cognovi; comiteſque, faceſque, ſonumque
Siſtrorum: memorique animo tua juſſa notavi.
Quod videt hæc lucem, quod non ego punior ipſa;
Conſilium, monitumque tuum eſt. miſerere duarum,
Auxilioque juva. lacrimæ ſunt verba ſecutæ.
Viſa Dea eſt moviſſe ſuas (et moverat) aras.
Et templi tremuere fores, imitataque Lunam
Cornua fulſerunt; crepuitque ſonabile ſiſtrum.
Non ſecura quidem, fauſto tamen omine læta
Mater abit templo, ſequitur comes Iphis euntem.

...querere quid doleam. ſcelus eſt
Horret anus; tremulaſque manus
Tendit: et ante pedes ſupplex pr
Et modo blanditur; modo, ſi non
Terret: et indicium laquei cœpt
Mortis: et officium commiſſo ſpon
Extulit illa caput, lacrimiſque im
Pectora nutricis: conataque ſæpe
Sæpe tenet vocem: pudibundaqu
Texit: et, O, dixit, felicem conj
Haſtenus: et gemuit. gelidos nut
Oſſaque (ſenſit enim) penetrat trem
Vertice canities rigidis ſtetit hirta
Multaque, ut excuteret diros, ſi po
Addidit. at virgo ſcit ſe non falſa m
Certa mori tamen eſt; ſi non potiat
Vive, ait hæc; potiere tuo; non a
Dicere, conticuit: promiſſaque nun
Feſta piæ Cereris celebrabant annua
Illa, quibus nivea velatæ corpora ve
Primitias ſegetum [illegible]

i et gaudet. tanta eſt diſcordia mentis.
rat, quo cuncta ſilent; interque Triones
bliquo plauſtrum temone Boötes.
i venit illa ſuum. fugit aurea cœlo
unt nigræ latitantia ſidera nubes;
igne ſuo. primos tegis, Icare, vultus;
e pio ſacrata parentis amore.
offenſi ſigno eſt revocata: ter omen
bubo letali carmine fecit.
et tenebræ minuunt, noxque ſtra pudorem.
e manum læva tenet; altera motu
:r explorat. thalami jam limina tangit;
ires apperit; jam ducitur intus: at illi
cciduo genua intremuere; fugitque
et ſanguis: animuſque relinquit euntem.
io propior ſceleri, magis horret, et auſi
et vellet non cognita poſſe reverti.
m longæva manu deducit: et alto
lecto cum traderet, Accipe, dixit;
t, Cinyra. devotaque corpora junxit,
ıſcæno genitor ſua viſcera lecto;
que metus levat; hortaturque timentem.
etatis quoque nomine, Filia, dicat:
la, Pater; ſceleri ne nomina defint.
ris thalamis excedit: et impia diro
rt utero; conceptaque crimina portat.
ux facinus geminat. nec finis in illa eſt.
:m Cinyras, avidus cognoſcere amantem
oncubitus, illato lumine vidit
et natam. verbiſque dolore retentis,
nitidum vagina deripit enſem.
rgit, tenebris et cæcæ munere noctis
i neci: latoſque vagata per agros,
s Arabas, Panchæaque rura relinquit.
wem erravit redeuntis cornua Lunæ;
em terra requievit feſſa Sabæa.
teri portabat onus. tum neſcia voti,
er-meſtiſque metus, et tædia vitæ,

Numen [illegible]
Vota ſuos habuere Deos: nam cruda [illegible]
Terra ſupervenit; ruptoſque obliqua per
Porrigitur radix, longi firmamina trunci:
Oſſaque robur agunt: medioque manente
Sanguis it in ſuccos: in magnos brachia r
In parvos digiti: duratur cortice pellis.
Jamque gravem creſcens uterum perſtrin
Pectoraque obruerat; collumque operir
Non tulit illa moram: venientique obvi
Subſedit: merſitque ſuos in cortice vult
Quæ, quamquam amiſit veteres cum c
Flet tamen: et tepidæ manant ex arbo
Eſt honor et lacrimis: ſtillataque cortic
Nomen herile tenet, nullique tacebitur
At male conceptus ſub robore creve
Quærebatque viam; qua ſe, genetric
Exereret, media gravidus tumet arb
Tendit onus matrem: nec habent ſu
Nec Lucina poteſt parientis voce voc
Nitenti tamen eſt ſimilis; curvataqu
Dat gemitus arbor: lacrimiſque cad
Conſtitit ad ramos mitis Lucina dole
Admovitque manus: et verba puer
Arbor agit rimas; et fiſſa cortice vi
[illegible] vagitque puer: que

suo, qui conditus arbore nuper,
enitus; modo formosissimus infans;
jam vir, jam se formosior ipso est:
Veneri, matrisque ulciscitur ignes.
etratus dum dat puer oscula matri,
ti destrinxit arundine pectus.
atum Dea reppulit, altius actum
pecie: primoque fefellerat ipsam.
ma non jam Cythereïa curat
lto repetit Paphon æquore cinctam,
Cnidon, gravidamve Amathunta metalli.
lo: cœlo præfertur Adonis.
nic comes est: adsuetaque semper in umbra
, formamque augere colendo,
silvas, dumosaque saxa vagatur
estem ritu succincta Dianæ;
canes; tutæque animalia prædæ,
pores, aut cellam in cornua cervum,
: a fortibus abstinet apris.
spos, armatosque unguibus ursos
enti saturatos cæde leones.
et hos timens (si quid prodesse monendo
, monet. Fortisque fugacibus esto,
daces non est audacia tuta.
avenis, temerarius esse pericio:
uibus arma dedit Natura, lacesse:
ugno tua gloria non movet ætas,
eç quæ Venerem movere, leones,
hos, oculosque, animosque ferarum.
et acres in aduncis dentibus apri:
alvis, et vasta leonibus ira:
ihi genus est. Quæ causa, roganti,
et veteris monstrum mirabere culpæ.
litus jam me lassavit: et ecce
blanditur populus umbra:
cespes, libet hac requiescere tecum,
humo: prostitque et gramine, et ipsum.
onis posita cervice [illegible]

Nec tamen effugies : teque ipſa viva c
Territa ſorte Dei per opacas innuba fil
Vivit : et inſtantem turbam violenta pr
Conditione fugat : Nec ſum potiunda,
Victa prius curru. pedibus contendite r
Præmia veloci conjux thalamique dab
Mors pretium tardis. ea lex certaminis
Illa quidem immitis : ſed (tanta potent
Venit ad hanc legem temeraria turba p
Sederat Hyppomenes curſus ſpectator i
Et, petitur cuiquam per tanta pericula
Dixerat : ac nimios juvenum damnarat
Ut faciem, et poſito corpus velamine v
Quale meum, vel quale tuum, ſi femin
Obſtupuit : tollenſque manus, Ignoſcit
Quos modo culpavi : nondum mihi præ
Quæ peteretis, erant. laudando concip
Et, ne quis juvenum currat velocius, c
Invidiaque timet. Sed cur certaminis h
Intentata mihi fortuna relinquitur? inq

Ingemuit, triſtiſque Deus, Lugebere nobis,
Lugebiſque alios, aderiſque dolentibus, inquit.
Tale nemus vates contraxerat: inque ferarum
Concilio medius, turbæ volucrumque ſedebat,
Ut ſatis impulſas tentavit pollice chordas;
Et ſenſit varios, quamvis diverſa ſonarent,
Concordare modos; hoc vocem carmine rupit:
Ab Jove, Muſa parens, (cedunt Jovis omnia regno)
Carmina noſtra move. Jovis eſt mihi ſæpe poteſtas
Dicta prius. cecini plectro graviore Gigantas,
Sparſaque Phlegræis victricia fulmina campis.
Nunc opus eſt leviore lyra: puerosque canamus
Dilectos Superis; inconceſſique puellas
Ignibus attonitas meruiſſe libidine pœnam.
Rex Superum Phrygii quondam Ganymedis amore
Arſit: et inventum eſt aliquid. quòd Juppiter eſſe,
Quam quod erat, mallet. nulla tamen alite veſti
Dignatur; niſi quæ poſſit ſua fulmina ferre.
Nec mora: percuſſo mendacibus aëre pennis,
Abripit Iliaden. qui nunc quoque pocula miſcet,
Invitaque Jovi nectar Junone miniſtrat.
Te quoque, Amyclide, poſuiſſet in æthere Phœbus:
Triſtia ſi ſpatium ponendi fata dediſſent.
Quâ licet, æternus tamen es: quotieſque repellit
Ver hiemem, Piſcique Aries ſuccedit aquoſo;
Tu toties oreris: viridique in cespite vernas.
Te meus ante alios genitor dilexit: et orbe
In medio poſiti caruerunt præſide Delphi;
Dum Deus Eurotan, immunitamque frequentat
Sparten; nec citharæ, nec ſunt in honore ſagittæ:
Immemor ipſe ſui non retia ferre recuſat;
Non tenuiſſe canes; non per juga montis iniqui
Iſſe comes: longâque alit aſſuetudine flammas.
Jamque fere medi us Titan vesentis, et aſtæ
Noctis erat, ſpatioque pari diſtabat utrimque;
Corpora veſte levant, et ſucco pinguis olivi
Splendeſcunt, luctæque ineunt certamina diſci.
Quem prius aërias libratum Phœbus in auras

Adfit, ait, noſtris; ..., ,
Detulit aura preces ad me non inv
Motaque ſum, fateor. nec opis m
Eſt ager, indigenæ Tamaſeum no
Telluris Cypriæ pars optima: que
Sacravere ſenes: templiſque acce
Hanc juſſere meis. medio nitet a
Fulva comam, fulvo ramis crepita
Hinc tria ſorte mea veniens decer
Aurea poma manu: nullique vide
Hippomenen adii; docuique, qui
Signa tubæ dederant; cum carcer
Emicat, et ſummam celeri pede li
Poſſe putes illos ſicco freta radere
Et ſegetis canæ ſtantes percurrere
Adiiciunt animos juveni clamorqu
Verbaque dicentum, Nunc, nunc
Hippomene: propera. nunc virib
Pelle moram: vinces. dubium M
Gaudeat, an virgo magis his Schc
O quoties, cum jam poſſet tranſir
Spectatoſque diu vultus invita reli
Aridus è laſſo veniebat anhelitus
Metaque erat longe. tum denique
Fœtibus arboreis proles Neptunia
... nitidique cupid

odet Sparten Hyacinthon : honorque
ivi, celebrandaque more priorum
redeunt Hyacinthia pompa.
ges fæcundam Amathunta metalli,
lit Propœtidas, abnuat æque,
mino quondam quibus aspera cornu
nde etiam nomen traxere Cerastæ.
um stabat Jovis Hospitis ara,
is : quam si quis sanguine tinctam
t ; macstos crederet illic
os, Amathusiacasve bidentes :
sus. sacris offensa nefandis,
, Ophiusiaque arva parabat
Venus. Sed quid loca grata, quid urbes
s ? quod crimen, dixit, in illis ?
a potius gens impia pendat,
si quid medium mortisque fugæque.
: potest, nisi versæ pœna figuræ ?
quo mutet eos ; ad cornua vultum
tonsta est hæc illis posse relinqui :
torvos transformat membra juvencos.
obscœnæ Venerem Propœtides ausæ
am : pro quo sua, numinis ira.
forma primæ vulgasse feruntur.
cessit, sanguisque induruit oris,
rvo silicem discrimine versæ.
ygmalion ævum per crimen agentes
sus vitiis, quæ plurima menti
tura dedit, fine conjuge cœlebs
amique diu consorte carebat.
n mira feliciter arte
formamque dedit, quâ fœmina nasci
operisque sui concepit amorem.
æ facies ; quam vivere credas :
let reverentia, velle moveri.
arte suâ. miratur, et haurit
allon simulati corporis ignes.
peri tentantes admovet, an sit

Cypron olorinis nondum pervenerat alis.
Agnovit longe gemitum morientis: et albas
Flexit aves illuc. utque æthere vidit ab alto
Exanimem, inque suo jactantem sanguine cor
Deiluit: pariterque sinus, pariterque capillo
Rupit; et indignis percussit pectora palmis.
Questaque cum fatis, At non tamen omnia vo
Juris erunt, inquit. luctus monumenta manet
Semper, Adoni, mei: repetitaque mortis ini
Annua plangoris peragit simulamina nostri.
At cruor in florem mutabitur. an tibi quonda
Femineos artus in olentes vertere menthas,
Persephone, licuit? nobis Cinyreïus heros
Invidiæ mutatus erit? sic fata, cruorem
Nectare odorato sparsit: qui tactus ab illo
Intumuit; sic, ut pluvio perlucida cœlo
Surgere bulla solet. nec plena longior hora
Facta mora est, cum flos è sanguine concolor
Qualem, quæ lento celant sub cortice granat
Punica ferre solent: brevis est tamen usus in
Namque male hærentem, et nimia levitate

Senſit; et erubuit: timidumque ad lumina lumen
Attollens; pariter cum cœlo vidit amantem.
Conjugio, quod fecit, adeſt dea. jamque coactis
Cornibus in plenum novies lunaribus orbem,
Illa Paphon genuit: de quo tenet inſula nomen.
Editus hic ille eſt, qui, ſi ſine prole fuiſſet,
Inter felices Cinyras potuiſſet haberi.
Dira canam. natæ procul hinc, procul eſte parentes:
Aut, mea ſi veſtras mulcebunt carmina mentes,
Deſit in hac mihi parte fides; nec credite factum:
Vel, ſi credetis, facti quoque credite pœnam.
Si tamen admiſſum fi nit hoc Natura videri;
Gentibus Iſmariis, et noſtro gratulor orbi:
Gratulor huic terræ, quod abeſt regionibus illis,
Quæ tantum genuere nefas. ſit dives amomo,
Cinnamaque: coſtumque ſuam, ſudataque ligno
Thura ferat, floreſque alios Panchaïa tellus;
Dum ferat et Myrrham. tanti nova non fuit arbos,
Ipſe negat nocuiſſe tibi ſua tela Cupido,
Myrrha: faceſque ſuas à crimine vindicat iſto.
Stipite te Stygio, tumidiſque adflavit Echidnis,
E tribus una ſoror, ſcelus eſt odiſſe parentem:
Hic amor eſt odio majus ſcelus. undique lecti
Te cupiunt proceres; totoque Oriente juventus
Ad thalami certamen adeſt. ex omnibus unum
Eligo, Myrrha, tibi, dum ne ſit in omnibus unus.
Illa quidem ſentit; fœdoque repugnat amori:
Et ſecum, Quo mente feror? quid molior? inquit.
Di, precor, et Pietas, ſacrataque jura parentum,
Hoc prohibete nefas: ſcelerique reſiſtite tanto;
Si tamen hoc ſcelus eſt. ſed enim damnare negatur
Hanc Venerem pietas: coëuntque animalia nullo
Ceterea dilectu. nec habetur turpe juvencæ
Ferre patrem tergo: ſit equo ſua filia conjux;
Quæque creavit, init pecudes, caper: ipſaque cujus
Semine concepta eſt, ex illo concipit ales.
Felices, quibus iſta licent! humana maligno
Cura dedit leges: et quod Natura remittit,

Quærere quid doleam. Icelus est, quod scire t
Horret anus; tremulasque manus annisque met
Tendit: et ante pedes supplex procumbit alum
Et modo blanditur; modo, si non conscia fiat,
Terret: et iudicium laquei cœptæque minatur
Mortis: et officium commisso spondet amori,
Extulit illa caput, lacrimisque implevit obortis
Pectora nutricis: conatuque sæpe fateri,
Sæpe tenet vocem: pudibundaque vestibus or
Texit: et, O, dixit, felicem conjuge matrem!
Hactenus: et gemuit. gelidos nutricis in artus
Offaque (sensit enim) penetrat tremor: albaque
Vertice canities rigidis stetit hirta capillis.
Multaque, ut excuteret diros, si posset, amore
Addidit. at virgo scit se non talia moneri,
Certa mori tamen est; si non potiatur amato.
Vive, ait hæc; potiere tuo; non ausa, parent
Dicere, conticuit: promissaque numine firmat.
Festa piæ Cereris celebrabant annua matres
Illa, quibus nivea velatæ corpora veste
Primitiis frugum dant, spicea serta, suarum

Solverat. at virgo Cinyreïa pervigil igni
Carpitur indomito; furiosaque vota retractat
Et modo desperat; modo vult tentare: pudetque,
Et cupit; et, quod agat, non invenit. utque secuti
Saucia trabs ingens, ubi plaga novissima restat,
Quo cadat, in dubio est; omnique à parte timetur.
Sic animus vario labefactus vulnere nutat
Huc levis, atque illuc; momentaque sumit utroque.
Nec modus, aut requies, nisi mors, reperitur amoris.
Mors placet. erigitur: laqueoque innectere fauces
Destinat: et, zonâ summo de poste revincta,
Care vale Cinyra, causamque intellige mortis,
Dixit: et aptabat pallenti vincula collo.
Murmura verborum fidas nutricis ad aures
Perveniſſe ferunt, limen servantis alumnæ.
Surgit anus, reseratque fores: mortisque paratæ
Instrumenta videns, spatio conclamat eodem,
Seque ferit, scinditque sinus, ereptaque collo
Vincula dilaniat. tum denique fiere vacavit;
Tum dare complexus, laqueique requirere causam.
Muta silet virgo. terramque immota tuetur:
Et deprensa dolet tardæ conamina mortis,
Instat anus; canosque suos, et inania nudans
Ubera, per cunas alimentaque prima precatur.
Ut sibi committat, quidquid dolet. illa rogantem
Aversata gemit. certa est exquirere nutrix:
Nec solam spondere fidem. Dic, inquit, opemque
Me sine ferre tibi non est mea pigra senectus.
Seu furor est; habeo quæ carmine sanet, et herbis.
Sive aliquis nocuit; magico lustrabere ritu.
Sive est ira Deûm, sacris placabilis ira.
Quid rear ulterius? certe fortuna domusque
Sospes, et in cursu est: vivunt genetrixque, paterque.
Myrrha, patre audito, suspiria duxit ab imo
Pectore. nec nutrix etiamnum concipit ullum
Mente nefas: aliquemque tamen præsentit amorem.
Propositique tenax, quodcumque sit, orat, ut ipsi
Iudicet: et gremio lacrimantem tollit anili.

Numen conci[illegible]
Vota ſuos habuere Deos: nam crura aqu[illegible]
Terra ſupervenit; ruptoſque obliqua per ungu
Porrigitur radix, longi firmamina tranci:
Oſſaque robur agunt: mediuque manente med
Sanguis it in ſucos: in magnos brachia ramo
In parvos digiti: duratur cortice pellis.
Jamque gravem creſcens uterum perſtrinxera
Peſtoraque obruerat; collumque operire pa
Non tulit illa moram: venientique obvia lig
Subiedit: merſitque ſuos in cortice vultus.
Quæ, quamquam amiſit veteres cum corpo
Flet tamen: et tepidæ manant ex arbore g
Eſt honor et lacrimis; ſtillataque cortice M
Nomen herile tenet, nullique tacebitur æv
At male conceptus ſub robore creverat i
Quærebatque viam; qua ſe, genetrice rel
Exereret. media gravidus tumet arbore
Tendit onus matrem: nec habent ſua ve
Nec Lucina poteſt parientis voce vocari.
Nitenti tamen eſt ſimilis; curvataque cr
[illegible] lacrimiſque cadentil

Sed tamen et gaudet. tanta eſt diſcordia mentis.
Tempus erat, quo cuncta ſilent; interque Triones
Flexerat obliquo plauſtrum temone Boötes.
Ad facinus venit illa ſuum. fugit aurea cœlo
Luna: tegunt nigræ latitantia ſidera nubes;
Nox caret igne ſuo. primos tegis, Icare, vultus;
Erigoneque pio ſacrata parentis amore.
Ter pedis offenſi ſigno eſt revocata: ter omen
Funereus bubo letali carmine fecit.
It tamen: et tenebræ minuunt, noxque atra pudorem.
Nutricisque manum læva tenet; altera motu
Cæcum iter explorat. thalami jam limina tangit;
Jamque fores apperit; jam ducitur intus: at illi
Poplite ſucciduo genua intremuere; fugitque
Et color, et ſanguis: animuſque relinquit euntem.
Quoque ſuo propior ſceleri, magis horret, et auſi
Pœnitet; et vellet non cognita poſſe reverti.
Cunctantem longæva manu deducit: et alto
Admotam lecto cum traderet, Accipe, dixit;
Iſta tua eſt, Cinyra. devotaque corpora junxit,
Accipit obſcœno genitor ſua viſcera lecto;
Virgineoſque metus levat; hortaturque timentem.
Forſitan ætatis quoque nomine, Filia, dicat:
Dicat et illa, Pater; ſceleri ne nomina deſint.
Plena patris thalamis excedit: et impia diro
Semina fert utero; conceptaque crimina portat.
Poſtera nox facinus geminat. nec finis in illa eſt.
Cum tandem Cinyras, avidus cognoſcere amantem
Poſt tot concubitus, illato lumine vidit
Et ſcelus, et natam. verbisque dolore retentis,
Pendenti nitidum vagina deripit enſem.
Myrrha fugit, tenebris et cæcæ munere noctis
Intercepta neci: latoſque vagata per agros,
Palmiferos Arabas, Panchæaque rura relinquit.
Perque novem erravit redeuntis cornua Lunæ;
Cum tandem terra requievit feſſa Sabæa.
Vixque uteri portabat onus. tum neſcia voti,
Atque inter matrisque metus, et tædia vitæ,

mutatæque mihi vitamq
Numen confessis aliquod
Vota suos habuere Deos :
Terra supervenit ; rupto
Porrigitur radix, longi fi
Ossaque robur agunt : mec
Sanguis it in succos : in m
In parvos digiti : duratur
Jamque gravem crescens u
Pectoraque obruerat ; coll
Non tulit illa moram : ven
Subsedit : mersitque suos in
Quæ, quamquam amisit ve
Flet tamen : et tepidæ man
Est honor et lacrimis : stillat
Nomen herile tenet, nulliqu
At male conceptus sub rob
Quærebatque viam ; qua se,
Exsereret. media gravidus t
Tendit onus matrem : nec h
Nec Lucina potest parientis v
Nitenti tamen est similis ; cur
Dat gemitus arbor : lacrimisq
Constitit ad ramos mitis

Natus avoque ſuo, qui conditus arbore nuper,
Nuper erat genitus; modo formoſiſſimus infans;
Jam juvenis, jam vir, jam ſe formoſior ipſo eſt:
Jam placet et Veneri, matriſque ulciſcitur ignes.
Namque pharetratus dum dat puer oſcula matri,
Inſcius exſtanti deſtrinxit arundine pectus.
Læſa manu natum Dea reppulit, altius actum
Vulnus erat ſpecie: primoque fefellerat ipſam.
Capta viri forma non jam Cythereïa curat
Litora: non alto repetit Paphon æquore cinctam,
Piſcoſamque Cnidon, gravidamve Amathunta metalli.
Abſtinet et cœlo: cœlo præfertur Adonis.
Hunc tenet: huic comes eſt: adſuetaque ſemper in umbra
Indulgere ſibi, formamque augere colendo,
Per juga, per ſilvas, dumoſaque ſaxa vagatur
Nuda genu, veſtem ritu ſuccincta Dianæ;
Hortaturque canes; tutæque animalia prædæ,
Aut pronos lepores, aut celſum in cornua cervum,
Aut agitat damas: a fortibus abſtinet apris.
Raptoreſque lupos, armatoſque unguibus urſos
Vitat, et armenti ſaturatos cæde leones.
Te quoque, ut hos timeas (ſi quid prodeſſe monendo
Poſſit) Adoni, monet. Fortiſque fugacibus eſto,
Inquit: in audaces non eſt audacia tuta.
Parce meo, juvenis, temerarius eſſe pericło:
Neve foras, quibus arma dedit Natura, laceſſe:
Otet mihi ne magno tua gloria. non movet ætas,
Nec facies, nec quæ Venerem movere, leones,
Setigeroſque ſues, oculoſque, animoſque ferarum.
Pulmen habent acres in aduncis dentibus apri:
Impetus eſt fulvis, et vaſta leonibus ira:
Inviſumque mihi genus eſt. Quæ cauſa, roganti,
Dicam, ait: et veteris monſtrum mirabere culpæ.
Sed labor inſolitus jam me laſſavit: et ecce
Opportuna ſua blanditur populus umbra:
Datque torum teſpes libet hac requieſcere tecum,
Et requievit, humo: preſſitque et gramen, et ipſum.
Inque ſinu juvenis poſita cervice reclinis

Cum me [illegible]. Cyn[illegible]
Invocat Hippomenes. Cy[illegible]
Addit, ait, noſtris; et, quos dedit, [illegible]
Detulit aura preces ad me non invid[illegible]
Motaque ſum, fateor. nec opis me[illegible]
Eſt ager, indigenæ Tamaſſenum no[illegible]
Telluris Cypriæ pars optima: que[illegible]
Sacravere ſenes: templiſque acce[illegible]
Hanc juſſere meis. medio nitet [illegible]
Enlva comam, fulvo ramis crepi[illegible]
Hinc tria ſorte mea veniens dec[illegible]
Aurea poma manu: nullique vi[illegible]
Hippomenen adii; docuique, [illegible]
Signa tubæ dederant; cum car[illegible]
Emicat, et ſummam celeri pe[illegible]
Poſſe putes illos ſicco freta r[illegible]
Et ſegetis canæ ſtantes percu[illegible]
Adjiciunt animos juvenil clam[illegible]
Verbaque dicentum, Nunc,
Hippomene: propera. nun[illegible]
Pelle moram: vinces. dub[illegible]
[illegible]

Reſtabat: Nunc, inquit, ades, Dea muneris auctor:
Inque latus campi, quo tardius illa rediret,
Jecit ab obliquo nitidum juveniliter aurum.
An peteret, virgo viſa eſt dubitare: coëgi
Tollere; et adjeci ſublato pondera malo:
Impediique oneris pariter gravitate moràque.
Neve meus fermo curſu ſit tardior illo;
Præterita eſt virgo: duxit ſua præmia victor.
Dignane, cui grates ageret, cui thuris honorem
Ferret, Adoni, fui? nec grates immemor egit:
Nec mihi thura dedit. ſubitam convertor in iram:
Contemnique dolens, ne ſim ſpernenda futuris,
Exemplo caveo: meque ipſam exhortor in ambos.
Templa Deûm Matri, quæ quondam clarus Echion
Fecerat ex voto, nemoroſis abdita ſilvis,
Tranſibant: et iter longum requieſcere ſuaſit.
Illic concubitus intempeſtiva cupido
Occupat Hippomenem, à numine concita noſtro.
Luminis exigui fuerat prope templa receſſus,
Speluncæ ſimilis, nativo pumice tectus;
Religione facer priſca: quo multa ſacerdos
Lignea contulerat veterum ſimulacra Deorum.
Hunc init; et vetito temerat ſacraria probro.
Sacra retorſerunt oculos: turritaque Mater,
An Stygii fontes, dubitavit, mergeret undâ.
Pœna levis viſa eſt. ergo modo levia fulvæ
Colla jubæ velant: digiti curvantur in ungues:
Ex humeris armi ſiunt: in pectora totum
Pondus abit: ſummæ cauda verruntur arenæ.
Iram vultus habet: pro verbis murmura reddunt:
Pro thalamis celebrant ſilvas: aliiſque timendi
Dente premunt domito Cybeleïa frena leones.
Hos tu, care mihi, cumque his genus omne ferarum,
Quæ non terga fugæ, ſed pugnæ pectora præbent,
Effuge: ne virtus tua ſit damnoſa duobus.
Illa quidem monuit: junctiſque per aëra cygnis
Carpit iter: ſed ſtat monitis contraria virtus.

Cypron olorinis nondum pervenus
Agnovit longe gemitum morientis
Flexit aves illinc. utque æthere vi
Exanimem, inque ſuo jactantem
Deſiluit: pariterque ſinus, pariter
Rapit; et indignis percuſſit pectu
Queſtaque cum fatis, At non tame
Juris erunt, inquit. luctus monum
Semper, Adoni, mei: repetitaque
Annua plangoris peragit ſimulamin
At cruor in florem mutabitur. at t
Femineos artus in olentes vertere
Perſephone, licuit? nobis Cinyreï
Invidiæ mutatus erit? ſic fata, cru
Nectare odorato ſpargit: qui tactus
Inumuit; ſic, ut plavio perlucida
Surgere bulla ſolet. nec plena longi
Facta mora eſt, cum flos è ſanguine
Qualem, quæ lento celant ſub cort
Punica ferre ſolent: brevis eſt tame

Reſtabat: Nunc, inquit, ades, Dea muneris auctor:
Inque latus campi, quo tardius illa rediret,
Jecit ab obliquo nitidum juveniliter aurum.
An peteret, virgo viſa eſt dubitare: coëgi
Tollere; et adjeci ſublato pondera malo:
Impediique oneris pariter gravitate moràque.
Neve meus ſermo curſu ſit tardior illo;
Præterita eit virgo: duxit ſua præmia victor.
Dignane, cui grates ageret, cui thuris honorem
Ferret, Adoni, fui? nec grates immemor egit:
Nec mihi thura dedit. ſubitam convertor in iram:
Contemnique dolens, ne ſim ſpernenda futuris,
Exemplo caveo: meque ipſam exhortor in ambos.
Templa Deûm Matri, quæ quondam clarus Echion
Fecerat ex voto, nemoroſis abdita ſilvis,
Tranſibant: et iter longum requieſcere ſuaſit.
Illic concubitus intempeſtiva cupido
Occupat Hippomenem, à numine concita noſtro.
Luminis exigui fuerat prope templa receſſus,
Speluncæ ſimilis, nativo pumice tectus;
Religione facer priſca: quo multa ſacerdos
Lignea contulerat veterum ſimulacra Deorum.
Hunc init; et vetito temerat ſacraria probro.
Sacra retorſerunt oculos: turritaque Mater,
An Stygiâ fontes, dubitavit, mergeret undâ.
Pœna levis viſa eſt. ergo modo levia fulvæ
Colla jubæ velant: digiti curvantur in ungues:
Ex humeris armi fiunt: in pectora totum
Pondus abit: ſummæ cauda verruatur arenæ.
Iram vultus habet: pro verbis murmura reddunt:
Pro thalamis celebrant ſilvas: aliiſque timendi
Dente premunt domito Cybeleïa frena leones.
Hos tu, care mihi, cumque his genus omne ferarum,
Quæ non terga fugæ, ſed pugnæ pectora præbent,
Effuge: ne virtus tua ſit damnoſa duobus.
Illa quidem monuit: junctiſque per aëra cygnis
Carpit iter: ſed ſtat monitis contraria virtus.
Forte ſuem latebris, veſtigia certa ſecuti,

Nec procul hi[illegible]
Dura Lacertoſi fodiebant[illegible]
Agmine qui viſo fugiunt, operiq[illegible]
Arma ſui: vacuoſque jacent diſperſa per a[illegible]
Sarculaque, raſtrique graves, longique lig[illegible]
Quæ poſtquam rapuere feræ, commque[illegible]
Divellêre boves ad vatis fata recurrunt
Tendentemque manus, et in illo tempo[illegible]
Irrita dicentem, nec quid quam voce m[illegible]
Sacrilegæ perimunt. perque os (prô [illegible]
Auditum ſaxis, intellectumque ferarum
Senſibus, in ventos anima exhalata r[illegible]
Te mœſtæ volucres, Orpheu, te tu[illegible]
Te rigidæ ſilices, tua carmina ſæpe
Fleverunt ſilvæ poſitis te frondib[illegible]
Tonſa comam, luxit lacrymis q[illegible]
Ingreviſſe ſuis obſcuraque carb[illegible]
Naïdes et Dryades, paſſoſque ha[illegible]
Membra jacent diverſa locis. c[illegible]
Excipis: et (mirum) medio du[illegible]
Flebile neſcio quid queritur l[illegible]
[illegible]rat exanimis reſpon[illegible]

P. OVIDII NASONIS

METAMORPHOSEON

LIBER XI.

CArmine dum tali ſilvas, animoſque ferarum
Threïcius vates, et ſaxa ſequentia ducit;
Ecce nurus Ciconum, tectæ lymphata ferinis
Pectora velleribus, tumuli de vertice cernunt
Orphea, percuſſis ſociantem carmina nervis.
E quibus una, levem jactato crine per auram,
En, ait, en hic eſt noſtri contemptor: et haſtam
Vatis Apollinei vocalia miſit in ora.
Quæ foliis præſuta notam ſine vulnere fecit.
Alterius telum lapis eſt: qui miſſus, in ipſo
Aëre concentu victus vociſque lyræque eſt;
Ac veluti ſupplex pro tam furialibus auſis,
Ante pedes jacuit. ſed enim temeraria creſcunt
Bella: moduſque abiit: inſanaque regnat Erynnis.
Cunctaque tela forent cantu mollita: ſed ingens
Clamor, et inflato Berecynthia tibia cornu,
Tympanaque, plauſuſque, et Bacchei ululatus
Obſtrepuere ſono citharæ. tum denique ſaxa
Non exauditi rubuerunt ſanguine vatis.
Ac primum attonitas etiamnum voce canentis
Innumeras volucres, anguesque, agmenque ferarum,
Mænades Orphei titulum rapuere theatri:
Inde cruentatis vertuntur in Orphea dextris:
Et coëunt, ut aves; ſi quando luce vagantem
Noctis avem cernunt: ſtructoque utrinque theatro
Ceu matutina cervus periturus arena,
Præda canum eſt: vatemque petunt; et fronde virenti

Tollit humo saxum :
Contigit et glebam : contactu gleba potenti
Massa fit. arentes Cereris decerpsit aristas :
Aurea messis erat. demptum tenet arbore p
Hesperidas donasse putes. si postibus altis
Admovit digitos ; postes radiare videntur.
Ille etiam liquidis palmas ubi laverat undis
Unda, fluens palmis Danaën eludere posset.
Vix spes ipse suas animo capit, aurea finge
Omnia. gaudenti mensas posuere ministri,
Exstructas dapibus, nec tostæ frugis egent
Tum vero, sive ille sua Cerealia dextra
Munera contigerat. Cerealia dona rigebant.
Sive dapes avido convellere dente parabat,
Lamina fulva dapes admoto dente nitebant
Miscuerat puris auctorem muneris undis,
Fusile per rictus aurum fluitare videres.
Attonitus novitate mali, divesque, miserqu
Effugere optat opes : et, quæ modo vover
Copia nulla famem relevat : sitis arida gut
Urit. et inviso meritus torquetur ab auro.

Eurydicenque ſuam jam tuto reſpicit Orpheus.
Non impune tamen ſcelus hoc finit eſſe Lyæus,
Amiſſoque dolens ſacrorum vate ſuorum,
Protinus in ſilvis matres Edonidas omnes,
Quæ fecerit ne fas, tortâ radice ligavit.
Quippe pedum digitos, in quantum quæque ſecuta eſt,
Traxit: et in ſolidam detruſit acumine terram.
Utque ſuum laqueis, quos callidus abdidit auceps,
Crus ubi commiſit volucris, ſenſitque teneri;
Plangitur; ac trepidans adſtringit vincula motu:
Sic, ut quæque ſolo defixa cohæſerat harum,
Exſternata fugam fruſtra tentabat. at illam
Lenta tenet radix, exſultantemque coërcet.
Dumque ubi ſunt digiti, dum pes ubi quærit, et ungues,
Adſpicit in teretes lignum ſuccedere ſuras.
Et conata femur mœrenti plangere dextra;
Robora percuſſit. pectus quoque robora fiunt:
Robora ſunt humeri. porrectaque brachia veros
Eſſe putes ramos; et non fallare putando.
Nec ſatis hoc Baccho eſt. ipſos quoque deſerit agros:
Cumque choro meliore, ſui vineta Tymoli,
Pactolonque petit: quamvis non aureus illo
Tempore, nec caris erat invidioſus arenis,
Hunc adſueta cohors Satyri, Bacchæque frequentant.
At Silenus abeſt. tit ubantem anniſque meroque
Ruricolæ cepere Phryges: vinctumque coronis
Ad regem traxere Midan: cui Thracius Orpheus
Orgia tradiderat, cum Cecropio Eumolpo.
Qui ſimul agnovit ſocium comitemque ſacrorum,
Hoſpitis adventu feſtum genialiter egit
Per bis quinque dies, et junctas ordine noctes.
Et jam ſtellarum ſublime coëgerat agmen
Lucifer undecimus, Lydos cum lætus in agros
Rex venit; et juveni Silenum reddit alumno.
Huic Deus optandi gratum, ſed inutile, fecit
Muneris arbitrium, gaudens altore recepto.
Ille male uſurus donis, ait, *Efficе*, quidquid
Corpore contigero, fulvum vertatur in aurum.

Voce refert parva , .
Indiciumque ſuæ vocis tellure regens.
Obruit; et ſcrobibus tacitus diſcedit opertis.
Creber arundinibus tremulis ibi ſurgere lucus
Cœpit: et, ut primum pleno maturuit anno,
Prodidit agricolam. leni nam motus ab Auſtro
Obruta verba refert; dominique coarguit aure
Ultus abit Tmolo, liquidumque per aëra vel
Anguſtum citra pontum Nephelecidos Helles
Laomedonteis Latoïus adſilit arvis.
Dextera Sigæi, Rhœtæi læva profundi
Ara Panomphæo vetus eſt ſacrata Tonanti.
Inde novæ primum moliri mœnia Trojæ
Laomedonta videt: ſuſceptaque magna labore
Creſcere difficili; nec opes expoſcere parvas.
Cumque tridentigero tumidi genitore profundi
Mortalem induitur formam; Phrygioque tyra
Ædificant muros, pacto pro mœnibus auro.
Stabat opus: pretium rex inficiatur; et addit
Perfidiæ cumulum falſis perjuria verbis.
Non impune feres, rector maris inquit: et o
ad avaræ litora Trojæ.

Rex juſſæ ſuccedit aquæ. vis aurea tinxit
Fulmen, et humano de corpore ceſſit in anmem.
Nunc quoque jam veteris percepto ſemine venæ
Arva rigent, auro madidis pallentia glebis.
Ille, peroſus opes, ſilvas et rura colebat,
Panaque montanis habitantem ſemper in antris.
Pingue ſed ingenium manſit: nociturague, ut ante,
Rurſus erant domino ſtolidæ præcordia mentis.
Nam, freta proſpiciens, late riget arduus alto
Tmolus in adſenſu: clivoque extentus utroque,
Sardibus hinc, illinc parvis finitur Hypæpis.
Pan ibi dum teneris jactat ſua carmina Nymphis,
Et love cerata modulatur arundine carmen;
Auſus Apollineos præ ſe contemnere cantus,
Judice ſub Tmolo certamen venit ad impar.
Monte ſuo ſenior judex conſedit; et aures
Liberat arboribus. quercu coma cærula tantum
Cingitur; et pendent circum cava tempora glandes.
Iſque Deum pecoris ſpectans, In judice, dixit
Nulla mora eſt. calamis agreſtibus inſonat ille:
Barbaricoque Midan (aderat nam forte canenti)
Carmine delinit. poſt hunc ſacer ora retorſit
Tmolus ad os Phœbi? vultum ſua ſilva ſecuta eſt.
Ille caput flavum lauro Parnaſide vinctus
Verrit humum, Tyrio ſaturata murice palla:
Inſtructamque fidem gemmis et dentibus Indis
Suſtinet à læva: tenuit manus altera plectrum.
Artificis ſtatus ipſe fuit. tum ſtamina docto
Pollice ſollicitat: quorum dulcedine captus
Pana jubet Tmolus citharæ ſubmittere cannas.
Judicium ſanctique placet ſententia montis
Omnibus. arguitur tamen, atque injuſta vocatur
Unius ſermone Midæ. nec Delius aures
Humanam ſtolidas patitur retinere figuram;
Sed trahit in ſpatium, villiſque albentibus implet;
Inſtabileſque imo facit; et dat poſſe moveri.
Cetera ſunt hominis. partem damnatur in unam;
Induiturque aures lente gradientis aſelli.

Voce refert parva; terræque imm
Indiciumque suæ vocis tellure reg
Obruit; et scrobibus tacitus disced
Creber arundinibus tremulis ibi su
Cœpit: et, ut primum pleno mat
Prodidit agricolam. leni nam mo
Obruta verba refert; dominique c
Ultus abit Tmolo, liquidumque
Angustum citra pontum Nephelei
Laomedonteis Latoïus adstitit arv
Dextera Sigæi, Rhœtæi læva pro
Ara Panomphæo vetus est sacrata
Inde novæ primum moliri mœnia
Laomedonta videt: susceptaque
Crescere difficili; nec opes expo
Cumque tridentigero tumidi gen
Mortalem induitur formam; Ph
Ædificant muros, pacto pro mœ
Stabat opus: pretium rex inficia
Perfidiæ cumulum falsis perjuria

rferum, ad vitaque paratus,
; illo genitore creatus
n, coeloque novissimus exit.
, pacis mihi cura tenendæ,
fratri fera bella placebant.
gentesque subegit:
n agitat mutata columbas.
ione: quæ dotatissima forma
t, bis septem nubilis annis.
Phœbus, Maiaque creatus,
hic vertice Cyllenæo,
er, pariter traxere calorem.
rt in tempora noctis Apollo;
s: virgaque movente soporem
tactu jacet illa potenti:
ur. Nox cœlum sparserat astris;
uiat; præceptaque gaudia sumit.
mplevit tempora venter;
Dei, versuta propago,
s, furtum ingeniosus ad omne:
t, patriæ non degener artis,
, et de candentibus atra.
(namque est enixa gemellos)
rus, citharaque Philammon.
os, et Dis placuisse duobus;
et progenitore Tonanti
; an obest quoque gloria multis?
. quæ se præferre Dianæ
que Deæ culpavit. at illi
: Factisque placebimus, inquit.
vit cornu: nervoque sagittam
tam trajecit arundine linguam.
vox tentataque verba sequuntur:
ui eum sanguine vita reliquit.
letus!) ego tum patruoque dolorem
ue pio solatia dixi.
iter, quam cautes murmura ponti,
delamentatur ademptam.

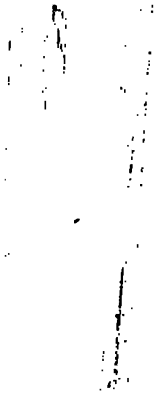

Illa novat formas; done
Sentit: et in partes div
Tum demum ingemuit:
Exhibita estque Thetis.
Et potitur votis; ingent
Felix et nato, felix et
Et cui, si demas jugulati
Omnia contigerant. frate
Expulsumque domo patri
Accipit. hic regnum sine
Lucifero genitore satus,
Ore ferens Cëyx; illo qu
Dissimilisque sui, fratrem
Quo postquam Æacides fe
Venit; et intravit paucis
Quosque greges pecorum,
Haud procul a muris sub o
Copia cum facta est adeund
Velamenta manu prætende
Quoque satus, memorat, t
Mentitusque fugæ causam

unia curat 370
atiare, ſed omne
hoſtiliter omne.
acia morſu,
ſanguine littus
itæque paludes. 375
lubitare remittit:
ëamus, et arma,
: tela feramus.
na movebant:
olligit orbam 380
ere Phoco.
: ſumere tela
mul ipſe parabat
a tumultu
ta capillos, 385
ſa mariti,
iſque precatur
ſervet in una.
, pioſque
gratia veſtri. 390
va monſtra moveri.
rat ardua turris;
grata carinis.
littore tauros
remque cruento 395
nguine villos.
littora ponti,
ut fineat iram,
bus illa rogantis
pro conjuge ſupplex 400
ocatus ab acri
ſanguinis aſper;
ice juvencæ
terque colorem
ndicat, illum 405
lebere timeri.
ſiere Pelea terra

Conuiui tamen ante tui, fidissima, certa
Te facit, Halcyone. cui protinus intim
Ossa receperunt; buxoque simillimus
Pallor obit: lacrimisque genæ maduer
Ter conata loqui, ter fletibus ora rigav
Singultuque pias interrumpente querela
Quæ mea culpa tuam, dixit, chariffim
Vertit? ubi est, quæ cura mei prius ef
Jam potes Halcyone securus abesse reli
Jam via longa placet. jam sum tibi cha
At (puto) per terras iter est, tantumqu
Non etiam metuam; curæque timore
Æquora me terrent: et ponti tristis im
Et laceras nuper tabulas in littore vidi
Et sæpe in tumulis sine corpore nomin
Neve tuum fallax animum fiducia tang
Quod socer Hippotades tibi sit; qui ca
Contineat ventos; et, cum velit, æqu
Cum semel emissi tenuerunt æquora ve
Nil illis vetitum est; incommendataqu
Omnis, et omne fretum, [illegible]

Sed neque propositos pelagi dimittere cursus,
Nec vult Halcyonen in partem adhibere periclì:
Multaque respondit, timidum solantia pectus.
Nec tamen idcirco causam probat. addidit illis
Hoc quoque lenimen, quo solo flexit amantem:
Longa quidem nobis omnis mora: sed tibi juro
Per patrios ignes (si me modo fata remittent)
Ante reversurum, quam Luna bis impleat orbem.'
His ubi promissis spes est admota recursus;
Protinus eductam navalibus æquore tingi,
Aptarique suis pinum jubet armamentis.
Quæ rursus visa, veluti præsaga futuri,
Horruit Halcyone: lacrymasque emisit obortas:
Amplexuque dedit: tristique miserrima tandem
Ore, Vale, dixit: collapsaque corpore tota est.
Ast juvenes, quærente moras Cëyce, reducunt
Ordinibus geminis ad fortia pectora remos:
Æqualique ictu scindunt freta. sustulit illa
Humentes oculos; stantemque in puppe recurva,
Concussaque manu dantem sibi signa maritum
Prima videt: redditque notas ubi terra recessit
Longius, atque oculi nequeunt cognoscere vultus;
Dum licet, insequitur fugientem, lumine pinum.
Hæc quoque ut haud poterat, spatio submota, videri,
Vela tamen spectat summo fluitantia malo.
Ut nec vela videt; vacuum petit anxia lectum:
Sequè toro ponit. renovat lectusque locusque
Halcyonæ lacrymas: et quæ pars, admonit, abiit.
Portubus exierant; et moverat aura rudentes:
Obvertit lateri pendentes navita remos:
Cornuaque in summa locat arbore; totaque malo
Carbasa deducit; venientesque accipit auras.
Aut minus, aut certe medium, non amplius, æquor
Puppe secabatur; longeque erat utraque tellus,
Cum mare sub noctem tumidis albescere cœpit
Fluctibus; et præceps spirare valentius Eurus.
Ardua, jamdudum, demittite cornua rector
Clamat; *et antennis totum* subnectite velum.

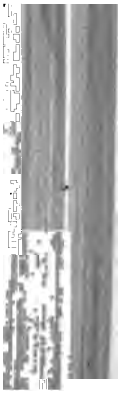

Aspera crescit hiems; omniq
Bella gerunt venti; fretaque
Ipse pavet; nec se, qui sit sta
Scire ratis rector; nec quid ju
Tanta mali moles, totaque po
Quippe sonant clamore viri, st
Undarum incursu gravis unda,
Fluctibus erigitur, cœlumque
Pontus; et inductas adspergin
Et modo, cum fulvas ex imo v
Concolor est illis; Stygia mod
Sternitur interdum, spumisque
Ipsa quoque his agitur vicibus
Et modo sublimis, veluti de v
Despicere in valles, imumque
Nunc, ubi demissam curvum c
Suspicere inferno summum de
Sæpe dat ingentem fluctu latus
Nec levius pulsata sonat, quan
Cum laceras aries ballistave cor
Utque solent, sumptis in cursu

Sed neque propoſitos pelagi dimittere curſus,
Nec vult Halcyonen in partem adhibere periclî:
Multaque reſpondit, timidum ſolantia pectus.
Nec tamen idcirco cauſam probat. addidit illis
Hoc quoque lenimen, quo ſolo flexit amantem:
Longa quidem nobis omnis mora: ſed tibi juro
Per patrios ignes (ſi me modo fata remittent)
Ante reverſurum, quam Luna bis impleat orbem.'
His ubi promiſſis ſpes eſt admota recurſus;
Protinus eductam navalibus æquore tingi,
Aptarique ſuis pinum jubet armamentis.
Qua rurſus viſa, veluti præſaga futuri,
Horruit Halcyone: lacrymaſque emiſit obortas:
Amplexuſque dedit: triſtique miſerrima tandem
Ore, Vale, dixit: collapſaque corpore tota eſt.
Aſt juvenes, quærente moras Cëyce, reducunt
Ordinibus geminis ad fortia pectora remos:
Æqualique ictu ſcindunt freta. ſuſtulit illa
Humentes oculos; ſtantemque in puppe recurva,
Concuſſaque manu dantem ſibi ſigna maritum
Prima videt: redditque notas ubi terra receſſit
Longius, atque oculi nequeunt cognoſcere vultus;
Dum licet, inſequitur fugientem, lumine pinum.
Hæc quoque ut haud poterat, ſpatio ſubmota, videri,
Vela tamen ſpectat ſummo fluitantia malo.
Ut nec vela videt; vacuum petit anxia lectum:
Seque toro ponit. renovat lectuſque locuſque
Halcyonæ lacrymas: et quæ pars, admonit, abſit.
Portubus exierant; et moverat aura rudentes:
Obvertit lateri pendentes navita remos:
Cornuaque in ſumma locat arbore; totaque malo
Carbaſa deducit; venientesque accipit auras.
Aut minus, aut certe medium, non amplius, æquor
Puppe ſecabatur; longeque erat utraque tellus,
Cum mare ſub noctem tumidis albeſcere cœpit
Fluctibus; et præceps ſpirare valentius Eurus.
Ardua, jamdudum, demittite cornua rector
Clamat; et antennis totum ſubnectite velum.

Illius ...
Optat; et examina...
Dum natat; abſentem, quoties ...
Nomine Halcyonen, ipſique immurmura...
Ecce ſuper medios ſurgus niger arcus aquarum
Frangitur: et rupta merſum caput obruit unda.
Lucifer obſcurus, nec quem cognoſcere poſſes,
Illa nocte fuit quoniamque excedere Olympo
Non licuit, denſis texit ſua nubibus ora.
Æolis interea tantorum ignara malorum
Dinumerat noctes: et jam, quas induat ille,
Feſtinat veſtes: jam quas, ubi venerit ille,
Ipſa gerat: redituſque ſibi promittit inanes.
Omnibus illa quidem Superis pia thura fer
Ante tamen cunctos Jūnonis templa coleb
Proque viro, qui nullus erat, veniebat a
Utque foret ſoſpes conjux ſuus, utque r
Optabat; nullamque ſibi præferret. at
Hoc de tot votis poterat contingere ſol
At Dea non ultra pro functo morte ro
Suſtinet; utque manus funeſtas arce
dixit, fidiſſima nuntia voc
omni velociter a

Diſcutiunt tamen has, præbentque micantia lumen
Fulmina: fulmineis ardeſcunt ignibus undæ.
Dat quoque jam ſaltus intra cava texta carinæ
Fluctus: et, ut miles, numero præſtantior omni,
Cum ſæpe adſiluit defenſæ mœnibus urbis,
Spe potitur tandem; laudiſque accenſus amore
Inter mille viros, murum tamen occupat unus.
Sic ubi pulſarunt acres latera ardua fluctus;
Vaſtius inſurgens decimæ ruit impetus undæ:
Nec prius abſtiſit feſſam oppugnare carinam,
Quam velut in captæ deſcendat mœnia navis.
Pars igitur tentabat adhuc invadere pinum;
Pars maris intus erat. trepidant haud ſegnius omnes;
Quam ſolet urbs, aliis murum ſodientibus extra,
Atque aliis murum, trepidare, tenentibus intus.
Deficit ars: animique cadunt: totidemque videntur,
Quot veniant fluctus, ruere atque irrumpere mortes.
Non tenet hic lacrymas: ſtupet hic: vocat ille beatos,
Funera quos maneant: hic votis numen adorat:
Brachiaque ad cœlum, quod non videt, irrita tollens
Poſcit opem: ſubeunt illi fratreſque parenſque;
Huic cum pignoribus domus, et quod cuique relictum eſt:
Halcyone Ceyca movet: Ceycis in ore
Nulla niſi Halcyone eſt: et, cum deſideret unam,
Gaudet abeſſe tamen: patriæ quoque vellet ad oras
Reſpicere, inque domum ſupremos vertere vultus.
Verum ubi ſit neſcit: tanta vertigine pontus
Fervet: et inducta piceis e nubibus umbra
Omne latet cœlum: duplicataque noctis imago eſt.
Frangitur incurſu nimboſi turbinis arbos:
Frangitur et regimen: ſpoliiſque animoſa ſuperſtans
Unda, velut victrix, ſinuatas deſpicit undas.
Nec levius, quam ſi quis Athon, Pindumve, revulſos
Sede ſua, totos in apertum everterit æquor,
Præcipitata ruit: pariterque et pondere et ictu
Mergit in ima ratem; cum qua pars magna virorum
Gurgite preſſa gravi, neque in aëra reddita, fato
Functa ſuo eſt. alii partes et membra carinæ

Illius ante oculos ut agant ſua corpo
Optat; et exanimis manibus tumul
Dum natat; abſentem, quoties ſini
Nominat Halcyonen, ipſiſque imm
Ecce ſuper medios ſinuſtus niger arc
Frangitur: et rupta merſum caput
Lucifer obſcurus, nec quem cogno
Illa nocte fuit: quoniamque exced
Non licuit, denſis texit ſua nubib
Æolis interea tantorum ignara ma
Dinumerat noctes: et jam, quas
Feſtinat veſtes: jam quas, ubi ve
Ipſa gerat: redituſque ſibi promit
Omnibus illa quidem Superis pia
Ante tamen cunctos Jdonis temp
Proque viro, qui nullus erat, ve
Utque foret ſoſpes conjux ſuus,
Optabat; nullamque ſibi præfer
Hoc de tot votis poterat contingo
At Dea non ultra pro functo mo
Suſtinet; utque manus funeſtas
Iri, meæ, dixit, fidiſſima nunt
Viſe ſopotiferam Somni veloci

ëycis habebant.
otatque lacertos
amplectitur auras: 675
is? ibimus una.
a ſoporem
icit illic,
oce miniſtri
invenit uſquam; 680
pectore veſtes:
ſolvere curat;
uſa, roganti,
it: occidit una
verba. 685
que; manuſque
e, tetendi.
en manifeſta, virique
uæris, habebat
s ore, nitebat 690
c humente capillo
is ipſo
qua ſuperſint.
ante timebam;
rere rogabam; 695
rus abibas,
utile, tecum
mpore quidquam
ſcreta fuiſſet.
fluctibus abſens: 700
crudelior ipſo
ducere nitar
reſſe dolori.
ſerande, relinquam:
es. inque ſepulchro, 705
ittera: ſi non
aine tangam.
intervenit omni
corde trahuntur.
ittus: et illum 710

Phantaſos. ille in humum, ſaxum
bemque,
Quæque vacant anima, feliciter
Regibus hi, ducibuſque ſuos often
Nocte ſolent: populos alii plebem
Præterit hos ſenior: cunctiſque e
Morphea, qui peragat Thaumanti
Eligit: et rurſus molli languore ſ
Depoſuitque caput, ſtratoque rec
Ille volat, nullos ſtrepitus facient
Per tenebras: intraque moræ bre
Pervenit Hæmoniam: poſitiſque
In faciem Cëycis abit: formaque
Luridus, exangui ſimilis, ſine ve
Conjugis ante torum miſeræ ſteti
Barba viri, madidiſque gravis flu
Tum lecto incumbens, fletu ſupe
Hæc ait: Agnoſcis Cëyca, miſer
An mea mutata eſt facies nece?
Inveniſque tuo pro conjuge con

Hos aliquis senior circum freta lata volantes
Spectat: et ad finem servatos laudat amores.
Proximus, aut idem, si fors tulit, Hic quoque, dixit,
Quem mare carpentem, subtrictaque crura gerentem,
Adspicis, (ostendens spatiosum guttura mergum)
Regia progenies, et, si descendere ad ipsum
Ordine perpetuo quæris, sunt hujus origo
Ilus, et Assaracus, raptusque Jovi Ganymedes,
Laomedonque senex, Priamusque novissima Trojæ
Tempora sortitus. frater fuit Hectoris iste:
Qui, nisi senssisset prima nova fata juventa,
Fortitan inferius non Hectore nomen haberet:
Quamvis est illum proles enixa Dymantis.
Æacon umbrosa furtim peperisse sub Ida
Fertur Alexirhoë, Granico nata bicorni.
Oderat hic urbes: nitidaque remotus ab aula
Secretos montes, et inambitiosa colebat
Rura: nec Iliacos cœtus, nisi rarus, adibat.
Non agreste tamen, nec inexpugnabile Amori
Pectus habens, silvas captatam sæpe per omnes
Adspicit Hesperien patria Cebrenida ripa,
Injectos humeris siccantem sole capillos,
Visa fugit Nymphe: veluti perterrita fulvum
Cerva lupum, longeque lacu deprensa relicto
Accipitrem fluvialis anas quam Troïus heros
Insequitur: celeremque metu celer urget amore.
Ecce latens herba coluber fugientis adunco
Dente pedem stringit: virusque in corpore linquit.
Cum vita suppressa fuga est. amplectitur amens
Exanimem: clamatque, Piget, piget esse secutum:
Sed non hoc timui: nec erat mihi vincere tanti.
Perdidimus miseram nos te duo. vulnus ab angue,
A me causa data est. ego sim sceleratior illo.
Ni tibi morte mea mortis solatia mittam,
Dixit: et è scopulo, quem rauca subederat unda,
Se dedit in pontum. Tethys miserata cadentem
Molliter excepit: nantemque per æquora pennis
Texit: et optatæ non est data copia mortis.

Longa manet cervix : caput eſt à
Æquor amat : nomenque manet,

VIDII NASONIS

METAMORPHOSEON

LIBER XII.

umptis Priamus pater Æſacon aliis
lugebat: tumulo quoque nomen habenti
ut cum fratribus Hector inanes.
Paridis præſentia triſti:
rapta longum cum conjuge bellum
iam: conjuratæque ſequuntur
natiſque ſimul commune Pelaſgæ.
et windicta; niſi æquora ſævi
venti; Bœotaque tellus
puppes tenuiſſet ituras.
more Jovi cum ſacra paraſſent;
aſis incanduit ignibus ara;
ieum Danaï videre draconem
cœptis quæ ſtabat proxima ſacris.
uerum bis quatuor arbore ſumma:
t matrem circum ſua damna volantem,
ens; avidaque recondidit alvo.
nnes. at veri providus augur
Vincemus, ait: gaudete, Pelaſgi.
ſed erit noſtri mora longa laboris.
volucres in belli digerit annos.
virides amplexus in arbore ramos.
ervat ſerpentis imagine ſaxum.
ioniis Nereus violentus in undis:
transfert: et ſunt, qui parcere Trojæ
dant; quia mœnia fecerit urbi.
rides, nec enim neſcitve, tacetve

Ergo ubi qua decuit, lenita eſt cæde Di
Et pariter Phœbes, pariter maris ira rec
Accipiunt ventos à tergo mille carinæ:
Multaque perpeſſæ Phrygia potiuntur ar

Orbe locus medio eſt inter terraſque,
Cœleſteique plagas, triplicis confinia mu
Unde, quod eſt uiquam, quamvis region
Inſpicitur; penetratque cavas vox omnis
Fama tenet, ſummaque domum ſibi legi
Innumeroſque aditus, ac mille foramina
Addidit, et nullis incluſit limina portis.
Nocte dieque patent. Tota eſt ex ore ſon
Tota fremit: voceſque refert: iteratque
Nulla quies intus, nullaque ſilentia parte
Nec tamen eſt clamor, ſed parvæ murmu
Qualia de pelagi, ſi quis procul audiat, u
Eſſe ſolent: qualemve ſonum, cum Juppi
Increpuit nubes, extrema tonitrua reddu
Atria turba tenent: veniunt leve vulgus,
Mixtaque cum veris paſſim commenta v

ibent aditu, littusque tuentur
rea primus fataliter hasta,
commissaque prœlia magno
rtisque animæ nece cognitus Hector.
guo, quid Achaïa dextera posset,
it. et jam Sigæa rubebant
o, proles Neptunia, Cygnus
at, jam curru instabat Achilles:
sternebat cuspidis ictu
acies aut Cygnum aut Hectora quæ-

[illegible]
colla jugo eundentia prefixa
, currum direxit in hostem:
is vibrantia telis incertis,
venis, solatia mortis habete,
ia quod sis jugulatus Achille.
ie. vocem gratis hasta secuta est.
ta nullus fuit error in hasta;
rebuit acumine ferri:
bus tantummodo contudit ictu:
te fama prænovimus) inquit
vulnus mirantis abesse?
) non hæc, quam cornis, equinis
, neque ovis cava parma sinistræ
: decor est quæsitus ab istis.
ec capere arma solet. removebitur omne
; tamen indestrictus abibo,
sis fatum Nereïde, sed qui
ie, et totum temperet æquor.
n clypei curvamine telum
: quod et æs, et proxima rupit
um: decimo tamen orbe moratum
: rursusque trementia forti
rursus fine vulnere corpus,
nec tertia cuspis apertum,
vulnus destringere Cygnum.
; quam Circo taurus aperto,

ſuppoſita fertur mutare Mycen
Ergo ubi. quâ decuit, lenita et
Et pariter Phœbes, pariter ma
Accipiunt ventos à tergo mille
Multaque perpeſſæ Phrygia pc
Orbe locus medio eſt inter t
Cœleſteſque plagas, triplicis e
Unde, quod eſt uſquam, quam
Inſpicitur; penetratque cavas
Fama tenet, ſummaque domu
Innumeroſque aditus, ac mille
Addidit, et nullis incluſit limi
Nocte dieque patent. Tota eſt
Tota fremit: voceſque refert:
Nulla quies intus, nullaque fil
Nec tamen eſt clamor, ſed par
Qualia de pelagi, ſi quis procu
Eſſe ſolent: qualemve ſonum,
Increpuit nubes, extrema toni
Atria turba tenent: veniunt le
Mixtaque cum veris paſſim c
Millia rumorum: confuſaque
E quibus hi vacuas implent ſer
Hi narrata ferunt alio: menſu

Hostis adest. prohibent aditu, littusque tuentur
Tröes: et Hectorea primus fataliter hasta,
Protesilaë, cadis: commissaque prœlia magno
Stant Danaïs: fortisque animæ nece cognitus Hector.
Nec Phryges exiguo, quid Achaïa dextera posset,
Sanguine senserunt. et jam Sigæa rubebant
Littora: jam letho, proles Neptunia, Cygnus
Mille viros dederat, jam curru instabat Achilles:
Troaque Peliacæ sternebat cuspidis ictu
Agmina: perque acies aut Cygnum aut Hectora quærens,
Congreditur Cygno: decimum dilatus in annum
Hector erat. tum colla jugo candentia pressos
Exhortatus equos, currum direxit in hostem:
Concutiensque suis vibrantia tela lacertis,
Quisquis es, ô juvenis, solatia mortis habeto,
Dixit, ab Hæmonio quod sis jugulatus Achille.
Hactenus Æacides. vocem gravis hasta secuta est.
Sed quanquam certa nullus fuit error in hasta;
Nil tamen emissi profecit acumine ferri:
Utque hebeti pectus tantummodo contudit ictu:
Nate Deâ, (nam te fama prænovimus) inquit
Ille, quid à nobis vulnus miraris abesse?
(Mirabatur enim.) non hæc, quam cernis, equinis
Fulva jubis cassis, neque onus cava parma sinistræ
Auxilio mihi sunt: decor est quæsitus ab istis.
Mars quoque ob hoc capere arma solet. removebitur omne
Tegminis officium; tamen indestrictus abibo,
Est aliquid, non esse satum Nereïde, sed qui
Nereaque, et natas, et totum temperet æquor.
Dixit: et hæsurum clypei curvamine telum
Misit in Æaciden: quod et æs, et proxima rupit
Terga novena boum: decimo tamen orbe moratum
Excutit hoc heros: rursusque trementia forti
Tela manu torsit: rursus sine vulnere corpus,
Sincerumque fuit, nec tertia cuspis apertum,
Et se præbentem valuit destringere Cygnum.
Haud secus exarsit, quam Circo taurus aperto,

Nam certe valuit, vel cum I
Mœnia disjeci; vel cum Te
Ætioneas implevi sanguine
Vel cum purpureus populari
Fluxit; opusque meæ bis se
Hic quoque tot cæsis, quor
Et feci, et, video, valuit me
Dixit: et ante actis veluti m
Misit in adversum Lycia de p
Loricamque simul, subjectac
Quo plangente gravem mori
Extrahit illud idem calido de
Atque ait; Hæc manus est, I
Utar in hunc isdem: sit in I
Sic fatus, Cygnumque petit,
Inque humero sonuit non ev
Inde, velut muro solidave à
Qua tamen ictus erat, signat
Viderat, et frustra fuerat ga
Vulnus erat nullum: sangui
Tum vero præceps, curru f

cio. [illegible] Ilia
rithoum: [illegible] fefellimus amen.
[illegible] Centaurorum
am vino [illegible], tam virgine visa
brietas gaudiata libidine regnat.
[illegible] turbant convivia mensæ:
e comis per vim nova nupta prehensis.
podamen, alii, quam quisque probarant,
[illegible], rapiunt: captæque erat urbis imago.
lamore sonat domus. ocius omnes
et primus, Quæ te vecordia, Thesous,
[illegible], ait; qui, me vivente, lacessas
violesque duos ignarus in uno?
gnanimus frustra memoraverit heros;
nstantes: raptamque furentibus aufert.
ntra: neque enim defendere verbis
potest: sed vindicis ora protervis
nanibus, generosaque pectora pulsat.
axta, signis exstantibus asper,
ater, quem vastum vastior ipse
ides; adversaque misit in ora.
le globos pariter, cerebrumque merumque,
ore vomens, madida resupinus arena
rdescunt germana cæde bimembres:
e omnes uno ore, Arma, arma, loquuntur.
t animos: et prima pocula pugna
t, fragilesque cadi, curvique lebetes:
quondam, nunc bello et cædibus, aptæ,
ionides Amycus penetralia donis
t spoliare suis; et primus ab æde
densum rapuit funale coruscis:
alte, veluti qui candida tauri
crifica molitur colla securi;
Lapithæ Celadontis: et ossa
endo confusa reliquit in ore.
culi; disjectisque ossibus oris
aris, medioque infixa palato est.
convulso mensæ Pellæus acernæ

Plura tamen memini: nec, quæ
Pectore res noſtro eſt, inter belliq
Acta tot, ac ſi quem potuit ſpatio
Spectatorem operum multorum re
Annos bis centum: nunc tertia vi
Clara decore fuit proles Elateïa C
Theſſalidum virgo pulcherrima;
Perque tuas urbes (tibi enim popu
Multorum fraſtra votis optata pru
Tentaſſet Peleus thalamos quoqu
Sed jam aut contigerant illi conn
Aut fuerant promiſſa, tuæ. nec
Denupſit thalamos: ſecretaque l
Æquoreï vim paſſa Dei eſt. ita l
Atque novæ Veneris Neptunus g
Sint tua vota licet, dixit, ſecura
Eligе quid voveas. eadem hoc qu
Magnum, Cænis ait, facit hæc
Tale pati nil poſſe mihi. da fær
Omnia præſtiteris. graviore no
Verba ſono: poteratque viri vo
Sicut erat. nam jam voto Deu
Adnuerat: dederatque ſuper;
[illegible] ferrove occum

l est? Evagros ait. nec dicere Rhœtus
it: rutilasque ferox in aperta loquentis
ora viri, perque os in pectora, flammas.
ue, sæve Drya, circum caput igne rotato
r: sed non in te quoque constitit idem
ssidum successu cædis ovantem,
ta est humero cervix, sude figis obusta.
, duroque sudem vix osse revellit
et ipse suo madefactus sanguine fugit.
Orneus, Lycabasque, et saucius armo
re Medon, et cum Pisenore Thaumas:
edum nuper certamine vicerat omnes
s, accepto nunc vulnere tardius ibat:
s, et Melaneus, et Abas prædator aprorum:
uis frustra bellum dissuaserat augur
ille etiam metuenti vulnera Nesso,
; ad Herculeos, inquit, servaberis arcus.
urynomus Lycidasque, et Areos et Imbreus
necem: quos omnes dextra Dryantis
adversos. adversum tu quoque, quamvis
gæ dederas, vulnus, Crenæe, tulisti.
ve respiciens inter duo lumina ferrum,
is fronti committitur, accipis, imæ.
fremitu, ductis sine fine jacebat
inis, et inexperrectus Aphidas:
itique manu carchesia mixta tenebat,
Oflææ villosis pellibus ursæ.
rocul ut vidit frustra nulla arma moventem,
mento digitos, Miscendaque, dixit,
ge vina bibes, Phorbas. nec plura moratus
em torsit jaculum: ferrataque collo
is, ut casu jacuit resupinus, adacta est.
ruit sensu: plenoque e gutture fluxit
ros, inque ipsa niger carchesia sanguis.
o Petræum, conantem evellere terra
eram quercum: quam dum complexibus ambit,
it huc illuc, labefactaque robora jactat,
Pirithoi, costis immissa Petræi,

Dicrys, ab ancipiti delapsus:
Dum fugit instantem trepidan
Decidit in præceps: et pond
Ingentem fregit: suaque indu
Ultor adest Aphareus: saxum
Mittere conatur. conantem fl
Occupat Ægides; cubitique
Ossa: nec ulterius dare corpu
Aut vacat, aut curat: tergoq
Insilit, haud solito quemquam
Oppressuitque genu costis: pre
Cæsariem retinens, vultum m
Robore nodoso, præduraque t
Robore Nedymnum, jaculato
Sternit, et immissa protectum
Hippasion, et summis exstante
Tereaque, Hæmoniis qui prei
Ferre domum vivos, indignan
Haud tulit utentem pugnæ suc
Thesea Demoleon: solidoque
Annosam pinum magno molim
Quod quia non potuit, præfra
Sed procul a telo Theseus ven
Pallados admonitu. (credi sic.

Fraxineam miſit, mentis quoque viribus, haſtam.
Quæ laterum cratem perrumpit: et oſſibus hærens
Intremuit. trahit ille manu ſine cuſpide lignum:
Id quoque vix ſequitur. cuſpis pulmone retenta eſt.
Ipſe dolor vires animo dabat. æger in hoſtem
Erigitur: pedibuſque virum proculcat equinis.
Excipit ille ictus galea clypeoque ſonantes.
Defenſatque humeros: prætentaque ſuſtinet arma:
Perque armos uno duo pectora perforat ictu.
Ante tamen letho dederat Phlegræon, et Hylen
Eminus: Hiphinoum collato Marte, Claninque.
Additur his Dorylas: qui tempora tecta gerebat.
Pelle lupi, fœvique vicem præſtantia teli
Cornua vara boum, multo rubefacta cruore.
Huic ego, nam vires animus dabat, Adſpice, dixi,
Quantum concedant noſtro tua cornua ferro:
Et jaculum torſit. quod cum vitare nequiret,
Oppoſuit dextram paſſuræ vulnera fronti,
Adfixa eſt cum fronte manus. fit clamor: at illum
Hærentem Peleus, et acerbo vulnere victum
(Stabat enim propior) mediam ferit enſe ſub alvum.
Profiluit, terraque ferox ſua viſcera traxit:
Tractaque calcavit: calcataque rupit: et illis
Crura quoque impedit; et inani concidit alvo.
Nec te pugnantem tua, Cyllare, forma redemit,
Si modo naturæ formam concedimus illi.
Barba erat incipiens; barbæ color aureus: aureaque
Ex humeris medios coma deſcendebat in armos.
Gratus in ore vigor: cervix humerique, manuſque,
Pectoraque artificum laudatis proxima ſignis;
Et qua parte viri eſt: nec equi mendoſa ſub illa
Deteriorque viro facies. da colla, caputque:
Caſtore dignus erit. ſic tergum ſeſſile. ſic ſtant
Pectora celſa toris: totus pice nigrior atra.
Candida cauda tamen: color eſt quoque cruribus albus.
Multæ illum petiere ſua de gente; ſed una
Abſtulit Hylonome: quâ nulla nitentior inter
habitavit femina ſilvis.

...pudet: interdum candent
Bisque die lapsis Pagasææ vi
Fontibus ora lavet: bis flumi
Nec, nisi quæ deceant, eleg
Aut humero, aut lateri præte
Par amor est illis: errant in
Antra simul subeunt, et tum
Intrantque pariter; pariter fera
Auctor in incerto est: jaculum
Venit; et inferius, quam coll
Cyllare, te fixit: parvo cor vi
Corpore cum toto, post tela ed
Protinus Hylonome morientes
Impositaque manu vulnus fovet
Admovet: atque animæ fugien
Ut videt extinctum: dictis, qu
Arcuit ire meas, telo, quod inh
Incubuit: morienique suum con
Ante oculos stat et ille meos: qu
Vinxerat inter se connexis veller
Phœcomes, hominemque simu
Codice qui misso, quem vix juga
Juncta, Phonoleniden a summo
Fracta volubilitas capitis latissim
Perque cavas ...

Tunc ego debueram capienda ad Pergama mitti:
Tunc poteram magni, si non superare, morari
Hectoris arma meis. illo sed tempore nullus,
Aut puer, Hector erat, nunc me mea deficit ætas.
Quid tibi victorem gemini Periphanta Pyreti?
Ampyca quid referam? qui quadrupedantis Oëcli
Fixit in adverso cornum sine cuspide vultu.
Vecte Pelethronium Macareus in pectus adacto
Stravit Erydupum. memini et venabula condi
Inguine, Nessæis manibus conjecta, Cymeli.
Nec tu crediderís tantum ceciniſſe futura
Ampyciden Mopſum. Mopſo jaculante biformis
Occubuit, fruſtraque loqui tentavit, Odites,
Ad mentum lingua, mentoque ad guttura fixo.
Quinque neci Cænceus dederat, Stiphelumque, Bromumque,
Antimachumque, Helimumque, ſecuriferumque Pyracmon.
Vulnera non memini; numerum, nomenque notavi.
Provolat Emathii ſpoliis armatus Haleſi,
Quem dederat letho, membris et corpore Latreus
Maximus, huic ætas inter juvenemque, ſenemque,
Vis juvenilis erat. variabant tempora cani.
Qui clypeo, galeaque, Macedoniaque fariſſa
Conſpicuus, faciemque obverſus in agmen utrumque;
Armaque concuſſit, certumque equitavit in orbem:
Verbaque tot fudit vacuas animoſus in auras:
Et te, Cæni, feram: nam tu mihi fæmina ſemper,
Tu mihi Cænis eris. nec te natalis origo
Commiuit? mentemque ſubit, quo præmia facto,
Quaque viri falſam ſpeciem mercede pararis?
Vel quid nata vide, vel quid ſis paſſa: columque,
I, cape cum calathis; et ſtamina pollice torque:
Bella relinque viris. jactanti talia Cæneus
Extentum curſu miſſa latus eruit haſta,
Qua vir equo commiſſus erat. furit ille dolore:
Nudaque Phyllei juvenis ferit ora fariſſa.
Non ſecus hæc refilit, quam tecti a culmine grando:

Obliquat: longaque amplectitu
Plaga facit gemitus, ceu corpc
Fractaque diſſiluit percuſſo lam
Ut ſatis illæſos miranti præbui
Nunc age, ait Cæneus, noſtro
Tentemus. capuloque tenus d
Enſem fa:iferum: cœcamque i
Verſavitque manum: vulnuſqu
Ecce ruunt vaſto rabidi de mor
Telaque in hunc omnes unum r
Tela retuſa cadunt. manet imp
Inque cruentatus Cæneus Elatci
Fecerat attonitos nova res. Hei
Monychus exclamat: populus i
Vixque vlro. quamquam ille vir
Quod fuit ille, ſumus. quid me
Quid geminæ vires? quid, quo
In nobis natura duplex animalia
Nec nos matra Dea, nec nos lxi
Eſſe reor; qui tantus erat, Ju
Spem caperet. nos ſemimari fu
Saxa, trabeſque ſuper, totoſque
Vivacemque animam miſſis elid

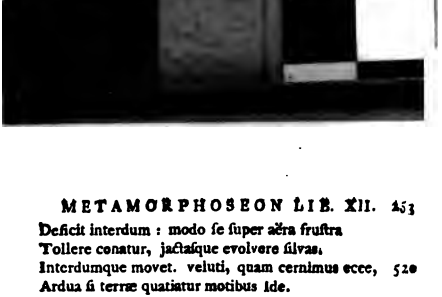

Deficit interdum: modo se super aëra frustra
Tollere conatur, jactasque evolvere silvas.
Interdumque movet. veluti, quam cernimus ecce,
Ardua si terræ quatiatur motibus Ide.
Exitus in dubio est. alii sub inania corpus
Tartara detrusum silvarum mole ferebant.
Abnuit Ampycides: medioque ex aggere sulvis
Vidit avem pennis liquidas exire sub auras:
Quæ mihi tunc primum, tunc est conspecta supremum.
Hanc ubi lustrantem leni sua castra volatu
Mopsus, et ingenti circum clangore sonantem
Adspexit, pariterque oculis animoque secutus;
O salve, dixit, Lapithææ gloria gentis
Maxima, vir quondam, sed nunc avis unica, Cæneu.
Credita res auctore suo est. dolor addidit iram:
Oppressumque ægre tulimus tot ab hostibus unum.
Nec prius abstitimus ferrum exercere cruore;
Quam data pars letho, partem fuga noxque removit.

Hæc inter Lapithas, et semihomines Centauros
Prœlia Tlepolemus, Pylio referente, dolorem
Præteriti Alcidæ tacito non pertulit ore:
Atque ait; Herculeæ mirum est oblivia laudis
Acta tibi, senior. certe mihi sæpe referre
Nubigenas domitos a se pater ipse solebat.
Tristis ad hæc Pylius: Quid me meminisse malorum
Cogis; et obductos annis rescindere luctus?
Inque tuum genitorem odium, offensaque fateri?
Ille quidem majora fide (Dî!) gessit; et orbem
Implevit meritis; quod mallem posse negari:
Sed neque Deïphobum, nec Polydamanta, nec ipsum
Hectora laudamus. quis enim laudaverit hostem;
Ille tuus genitor Messenia mœnia quondam
Stravit: et immeritas urbes; Elinque Pylonque,
Diruit: inque meos ferrum flammamque penates
Impulit. utque alios taceam, quos ille peremit;
Bis sex Nelidæ fuimus, conspecta juventus:
Bis sex Herculeis ceciderunt, me minus uno,
Viribus. atque alios vinci potuisse ferendum est.

Viribus illius avis, pennis rostroqu
Hamatisque viri [illegible]iaverat unguib
Tendit in hunc nimium certos Ti
Atque inter nubes sublimia memb
Pendentemque ferit, lateri qua ju
Nec grave vulnus erat: sed rupti
Deficiunt, motumque negant vire
Decidit in terram, non concipient
Infirmis pennis: et qua levis hæs
Corporis adfixi pressa est gravitate
Perque latus summum jugulo est
Num videor debere tui præconia
Herculis, ô Rhodiæ ductor pulche
Ne tamen ulterius, quam fortia fa
Ulciscar fratres, solida est mihi gr

Hæc postquam dulci Neleïus e
A sermone senis, repetito munere
Surrexere toris. nox est data cete

At Deus, æquoreas qui cuspide
In volucrem corpus nati Sthenele
Mente dolet patria: sævumque p
Exercet memores, plus quam ci
Jamque fere tracto duo per quin
Talibus intonsum compellat Smy

: saxo, triplici quid cuspide possim,
non iam concurrere cominus hosti
occulta nec opinum perde sagitta.
ue animo pariter patruoque suoque
gens, nebula velatus in agmen
acum; mediaque in cæde virorum
notos spargentem cernit Achillos
: fassusque Deum, Quid spicula perdis
ibis? ait. si qua est tibi cura tuorum;
Eaciden, cæsosque ulciscere fratres.
tendens fiernentem Troïa ferro
iden, arcus obvertit in illum:
thifera direxit spicula dextra.
ius gaudere senex post Hectora posset,
le igitur tantorum victor Achille,
imido Graiæ raptore maritæ.
eo fuerat tibi Marte cadendum;
tiaca malles cecidisse bipenni.
ille Phrygum, decus et tutela Palasgi
Eacides, caput insuperabile bello,
marat Deus idem, idemque cremarat.
t; et de tam magno restat, Achille
, parvam quod non bene compleat urnam.
tum quæ gloria compleat orbem.
nsura viro respondet: et hac est
ides; nec inania Tartara sentit.
ut cujus fuerit cognoscere possis,
: clypeus: deque armis arma feruntur.
lides, non audet Oïleus Ajax,
Atrides, non regno major et ævo
on alii: soli Telamone creato,
uit tantæ fiducia laudis.
ides onus invidiamque removit:
ie duces mediis considere castris
rbitrium litis trajecit in omnes.

LIBER X

CONſedere duces: et, vulgi ſtan
Surgit ad hos clypei dominus
Utque erat impatiens iræ, Sigeïa
Littora reſpexit, claſſemque in lit
Interdenſque manus, Agimus, pr
Ante rates cauſam; et mecum cer
At non Hectoreis dubitavit cedere
Quas ego ſuſtinui; quas hac a cla
Tutius eſt fictis igitur contendere
Quam pugnare manu ſed nec mi
Nec facere eſt iſti. quantumque
Quantum acie valeo, tantum val
Nec memoranda tamen vobis me
Eſſe reor: vidiſtis enim. ſua nar
Quæ ſine teſte gerit, quorum no
Præmia magna peti fateor: ſed
Æmulus. Ajaci non eſt tenuiſſe
Si licet hoc ingens, quidquid ſpe

ſſe ſuam. ſic ab Jove tertius Ajax.
a hæc ſeries in cauſa profit, Achivi;
um magno non eſt communis Achille.
t: fraterna pete, quid ſanguine cretus
furtiſque, et fraude ſimilimus illi,
acides alienæ nomina gentis?
in arma prior, nulloque ſub indice vexi,
unda mihi? potiorque videbitur ille,
ei cepit; detrectavitque furore
ſicto: donec ſolertior iſto,
autilior, timidi commenta retexit
e animi, vitatoque traxit in arma.
unc ſumat, qui ſumere noluit ulla.
norati, et donis patruelibus orbi,
is qui nos ad prima pericula, ſimus.
nam aut verus furor ille, aut creditus, eſſet;
es hic Phrygias unquam veniſſet ad arces
ſcelerum! non te, Pœantia proles,
n Lemnos noſtro cum crimine haberet.
: (ut memorant) ſilveſtribus abditus antris
res gemitu: Laërtiadæque precaris,
ruit: quæ (ſi Dî ſunt) non vana precaris.
ille eadem nobis juratus in arma,
ars una ducum, quo ſucceſſore ſagittæ
utuntur, fractus morboque fameque,
ue aliturque avibus; volucreſque petendo
Trojanis exercet ſpicula fatis.
n vivit, quia non comitavit Ulyſſen.
: infelix Palamedes eſſe relictus.
; aut certe lethum ſine crimine haberet.
ale convicti nimium memor iſte furoris
rem Danaam finxit: fictumque probavit
et oſtendit, quod jam præfoderat, aurum.
: exilio vires ſubduxit Achivis,
e. ſic pugnat, ſic eſt metuendus, Ulyſſes.
et eloquio fidum quoque Neſtora vincat,
nen efficiet, deſertum ut Neſtora crimen
nullum qui, cum imploraret Ulyſſen

Sic linquendus erat. [illegible]
Conclamat socios. adsum ; vide
Pallentemque metu, ac trepidant
Opposui molem clypei ; texique
Servavique animam (minimum ef
Si perstas certare, locum redeam
Redde hostem, vulnusque tuum,
Post clypeumque late : et mecum
At postquam eripui ; cui standi v
Non dederant, nullo tardatus vul
Hector adest : secumque Deos in
Quaque ruit, non tu tantum terr
Sed fortes etiam : tantum trahis
Hunc ego, sanguineæ successu ca
Cominus ingenti resupinum pond
Hunc ego poscentem, cum quo
Sustinui ; sortemque meam vovi
Et vestræ valuere preces, si qua
Fortunam pugnæ ; non sum supe
Ecce ferunt Troës ferrumque, i
In Danaas classes : ubi nunc fac
Nempe ego mille meo protexi p
Spem vestri reditus. date tot p
Quod si vera licet mihi dicere ;

Rem gerit; et furtis incautum decipit hoſtem?
Ipſe nitor galeæ, claro radiantis ab auro,
Inſidias prodet, manifeſtabitque latentem,
Sed neque Dulichius ſub Achillis caſſide vertex
Pondera tanta feret. nec non onerоſa graviſque
Pelias eſſe poteſt imbellibus haſta lacertis.
Nec clypeus, vaſti cælatus imagine mundi,
Conveniet timidæ, natæque ad furta ſiniſtræ.
Debilitaturum quid te petis, improbe, munus?
Quod tibi ſi populi donaverit error Achivi;
Cur ſpolieris, erit; non, cur metuaris ab hoſte.
Et fuga (qua ſola cunctos, timidiſſime, vincis)
Tarda futura tibi eſt, geſtamina tanta trahenti.
Adde, quod iſte tuus, tam raro prœlia paſſus,
Integer eſt clypeus. noſtro, qui tela ferendo
Mille patit plagis, novus eſt ſucceſſor habendus.
Denique, quid verbis opus eſt? ſpectemur agendo:
Arma viri fortis medios mittantur in hoſtes;
Inde jubete peti: et referentem ornate relatis.
Finierat Telamone ſatus; vulgique ſecutum
Ultima murmur erat: donec Laërtius heros
Adſtitit: atque oculos, paulum tellure morатos,
Suſtulit ad proceres; expectatoque reſolvit
Ora ſono: neque abeſt facundis gratia dictis.
Si mea cum veſtris valuiſſent vota, Pelasgi,
Non foret ambiguus tanti certaminis hæres:
Tuque tuis armis, nos te potiremur, Achille.
Quem quoniam non æqua mihi, vobiſque, negarunt
Fata; manuque ſimul veluti lacrymantia terſit
Lumina; quis magno melius ſuccederet Achilli;
Quam per quem magnus Danaïs ſuccеſſit Achilles?
Huic modo ne proſit, quod, ut eſt, heres eſſe videtur:
Neve mihi noceat, quod vobis ſemper, Achivi,
Profuit ingenium: meaque hæc facundia, ſi qua eſt,
Quæ nunc pro domino, pro vobis ſæpe locuta eſt,
Invidia careat: bona nec ſua quiſque recuſet.
Nam genus, et proavos, et quæ non fecimus ipſi,
Vix ea *noſtra voco.* ſed enim, quia retulit Ajax

Nec mihi quod pater eſt fraterni ſanguinis in
Propcſita arma peto : meritis expendite cau
Dummodo quod fratres Telamon Peleuſque
Aiacis meritum non ſit, nec ſanguinis ordo,
Sed virtutis honos ſpoliis quæratur in iſtis.
Aut ú proximitas, primuſque requiritur hær
Hil genitor Peleus, eſt Pyrrhus filius illi.
Quis locus Aiaci ? Phthian Scyronve ſerantu
Nec minus eſt iſto Teucer patruelis Achilli
Num petit ille tamen ? num ſperat, ut aufer
Ergo operum quonium nudum certamen hat
Præmia quidem feci, quam quæ comprendere
In promptu mihi ſit. rerum tamen ordine du
Præſcia venturi genetrix Nereïa lethi
Diſſimulat cultu natum. deceperat omnes,
In quibus Ajacem, ſumptæ fallacia veſtis.
Arma ego fœmineis, animum motura virile
Mercibus inſeruí. neque adhuc projecerat h
Virgineos habitus. cum parmam haſtamque
Nate Dea, dixi ; tibi ſe peritura reſervant

Arma peto. vivo dederam, post fata reposco.
Ut dolor unius Danaos pervenit ad omnes,
Aulidaque Euboïcam complerunt mille carinæ;
Expectata diu nulla, aut contraria classi,
Flamina sunt: duræque jubent Agamemnona sortes,
Immeritam sævæ natam mactare Dianæ.
Denegat hoc genitor: Divisque irascitur ipsis:
Atque in rege tamen pater est. ego mite parentis
Ingenium verbis ad publica commoda verti.
Nunc equidem fateor, fassoque ignoscat Atrides;
Difficilem tenui sub iniquo judice causam.
Nunc tamen utilitas populi, fratrisque, datique
Summa movet sceptri, laudem ut cum sanguine penset.
Victor et ad matrem: quæ non hortanda, sed astu
Excipienda fuit. quo si Telamonius isset,
Cum suis essent etiamnum lintea ventis.
Dolor et Illacas audax orator ad arces:
Quæque et intrata est altæ mihi curia Trojæ.
Quæque adhuc erat illa viris. interritus egi,
Quæ mihi mandarat communis Græcia, causam:
Quæque Parin prædamque, Helenamque reposco:
Ideo Priamum, Priamoque Antenora junctum.
Ipsi, et fratres, et qui rapuere sub illo,
Ipsi ferre manus (scis hoc, Menelaë) nefandas:
Ipsa lux nostri tecum fuit illa pericli.
Ipsa ferre mora est, quæ consilioque manuque
Ipsa feci spatiosi tempore belli.
Ipsa primas, urbis se mœnibus hostes
Ipsa diu; nec aperti copia Martis
Ipsa decimo demum pugnavimus anno.
Ipsa interea, qui nil nisi prœlia nosti?
Ipsa ius erat? nam si mea facta requiris;
Ipsa dior: fossas munimine cingo:
Ipsa os; ut longi tædia belli
Ipsa placida: docco quo simus alendi,
Ipsa modo: mittor quo postulat usus.
Ipsa nitu deceptus imagine somni,
Ipsa ti curam dimittere belli.

Nec mora, Quid facitis? quæ vos deme
Concitat, o ſocii, captam dimittere Tro
Quidve domum fertis decimo, niſi dede
Talibus atque aliis, in quæ dolor ipſe di
Fecerat; averſos profuga de claſſe redu
Convocat Atrides ſocios terrore pavente
Nec Telamoniades etiam nunc hiſcere q
Auſit at auſus erat reges inceſſere dictis
Therſites etiam per me haud impune,
Erigor: et trepidos cives exhortor in hc
Amiſſamque mea virtutem voce repoſco.
Tempore ab hoc, quodcumque poteſt fi
Fortiter iſte, meum eſt: quem, danten
Denique de Danaïs quis te laudatve pet
At ſua Tydides mecum communicat act
Me probat: et ſocio ſemper confidit Uly
Eſt aliquid, de tot Grajorum millibus u
A Diomede legi. nec me ſors ire jubeba
Sic tamen et ſpreto noctiſque hoſtiique p
Auſum eadem, quæ nos, Phrygia de ge

i
omiumque,
e, Prytaninque,
na,
a actum : 260
us urbis
cives,
is.
et hæc sunt
as. 265
ios
e corpus :
Pelasga
mque ?
ta maligne 270
a solus
eddat honorem.
Achillis,

: Marti 275
meique ;
rtis.
ignæ
nullo.
olore 280
Achilles
, timorve
eferrem.
corpus Achillis.
erre laboro. 285
, vires :
res.

niles 290
a norit,
cœlo,
e æquoris Arctos,

Si ſimulaſſe vocat crimen ; amor
Si mora pro culpa eſt ; ego ſum
Me pia detinuit conjux : pia mat
Primaque ſunt illis data tempora,
Haud timeo, ſi jam nequeo defer
Cum tanto commune viro. depre
Ingenio tamen ille ; at non Ajac
Neve in me ſtolidæ convicia fun
Admiremur eum : vobis quoque
Objicit. an falſo Palameden crim
Accuſaſſe mihi, vobis damnaſſe
Sed neque Naupliades facinus d
Tamque patens, valuit : nec ve
Crimina ; vidiſtis : pretioque o
Nec Pœantiaden quod habet Vl
Eſſe reus merui. factum defend
Conſenſiſtis enim. nec me ſuaſi
Ut ſe ſubtraheret bellique via q
Tentaretque feros requie lenir
Paruit ; et vivit. non hæc ſent
Fida, ſed et felix ; cum ſit fati
Quem quoniam vates delenda a
Ne mandata mihi melius Tela
Ulixemque virum morbis iraq

[Utque tui mihi, ſic ſint tibi copia noſtri:]
Te tamen aggrediar: [mecumque reducere nitar.]
Tamque tuis potiar (faveat Fortuna) ſagittis;
Quam ſum Dardanio, quem cepi, vate petitus:
Quam reſponſa Deum, Trojanaque fata; retexi:
Quam rapui Phrygiæ ſignum penetrale Minervæ
Hoſtibus è mediis, et ſe mihi comparet Ajax?
Nempe capi Trojam prohibebant fata ſine illis.
Fortis ubi eſt Ajax: ubi ſunt ingentia magni
Verba viri? cur hic metuis? cur audet Ulyſſes
Ire per excubias, et ſe committere nocti?
Perque feros enſes, non tantum mœnia Troûm,
Verum etiam ſummas arces intrare: ſtatque
Eripere æde Deam: raptamque efferre per hoſtes:
Quæ niſi feciſſem; fruſtra Telamone creatus
Geſtaſſet læva taurorum tergora ſeptem,
Illa nocte mihi Trojæ victoria parta eſt:
Pergama tum vici, cum vinci poſſe coëgi.
Deſine Tidyden vultuque et murmure nobis
Oſtentare meum. pars eſt ſua laudis in illis.
Nec tu, cum ſocia clypeum pro claſſe tenebas,
Solus eras: tibi turba comes, mihi contigit unus.
Qui, niſi pugnacem ſciret ſapiente minorem
Eſſe, nec indomitæ deberi præmia dextræ,
Ipſe quoque hæc peteret: peteret moderatior Ajax,
Eurypyluſque ferox, claroque Andremone natus:
Nec minus Idomeneus, patriique creatus eadem
Meriones: peteret majoris frater Atridæ.
Quippe manu fortes (nec ſunt tibi Marte ſecundi)
Conſiliis ceſſere meis. tibi dextera bello
Utilis; ingenium eſt, quod eget moderamine noſtri.
Tu vires ſine mente geris: mihi cura futuri eſt.
Tu pugnare potes: pugnandi tempora mecum
Eligit Atrides. tu tantum corpore prodes;
Nos animo. quantoque ratem qui temperat, anteit
Remigis officium, quanto dux milite major;
Tanto ego te ſupero. nec non in corpore noſtro
Pectora ſunt potiora manu: vigor omnis in illis.

Per, si quid superest, quod sit sapienter age
Si quid adhuc audax, ex præcipitique peter
Si Trojæ fatis aliquid restare putatis ;
Este mei memores : aut si mihi non datis a
Huic date. et ostendit signum fatale Minerv
Mota manus procerum est : et, quid facu
Re patuit ; fortisque viri tulit arma disertus
Hectora qui solus, qui ferrum, ignemque,
Sustinuit toties ; unam non sustinet iram :
Invictumque virum vincit dolor. adripit en
Et, Meus hic certe est. an et hunc sibi posc
Hoc, ait, utendum est in me mihi : quique
Sæpe Phrygum maduit, domini nunc cæde
Ne quisquam Ajacem possit superare, nisi
Dixit : et in pectus, tum denique vulnera
Qua patuit ferro, Iethalem condidit ensem
Nec valuere manus infixum educere telum.
Expulit ipse cruor. rubefactaque sanguine t
Purpureum viridi genuit de cespite florem,
Qui prius Œbalio fuerat de vulnere natus.
Litera communis mediis puerorum virorum

Ilion ardebat; neque adhuc confederat ignis:
Exiguumque senis Priami Jovis ara cruorem
Combiberat. tractata comis sanctitia Phœbi
Non profecturas tendebat ad æthera palmas.
Dardanidas matres, patriorum signa Deorum
Dum licet amplexas, sucoensaque templa tenentes
Invidiosa trahunt victores præmia Graji.
Mittitur Astyanax illis de turribus, unde
Pugnantem pro se, proavitaque regna tuentem,
Sæpe videre patrem, monstratum a matre, solebat.
Jamque viam suadet Boreas; flatuque secundo
Carbasa mota sonant: jubet uti navita ventis.
Troja, vale: rapimur, clamant: dantque oscula terræ
Troades: et patriæ fumantia tecta relinquunt.
Ultima conscendit classem (miserabile visu)
In mediis Hecube natorum inventa sepulchris.
Prensantem tumulos, atque ossibus oscula dantem
Dulichiæ traxere manus. tamen unius hausit,
Inque sinu cineres secum tulit Hectoris hostes,
Hectoris in tumulo eanum de vertice crinem,
Inferias inopes, crinem lacrymasque relinquit.
Est, ubi Troja fuit, Phrygiæ contraria tellus,
Bistoniis habitata viris. Polymestoris illic
Regia dives erat, cui te commisit alendum
Clam, Polydore, pater, Phrygiisque removit ab armis;
Consilium sapiens: sceleris nisi præmia magnas
Adjecisset opes, animi irritamen avari.
Ut cecidit Fortuna Phrygum, capit impius ensem
Rex Thracum, jugulogue sui defigit alumni:
Et, tanquam tolli cum corpore crimina possent,
Exanimem e scopulo subjectas misit in undas.
Litore Threïcio classem religarat Atrides,
Dum mare pacatum, dum ventus amicior esset.
Hic subito, quantus, cum viveret, esse solebat,
Exit humo late rupta; similisque minaci,
Temporis illius vultum referebat Achilles;
Quo ferus injusto petiit Agamemnona ferro;
Immemoresque mei disceditis, inquit, Achivi?

Quæ memor ipſa ſui, poſtquam cru
Admota eſt ; ſenſitque ſibi ſera fac
Utque Neoptolemum ſtantem, ferru
Inque ſuo vidit figentem lumina vu
Utere jamdudum generoſo ſanguine
Nulla mora eſt : at tu jugulo, vel pe
Conde meo : jugulumque ſinani poc
Scilicet aut ulli ſervire Polyxena fo
Aut per tale ſacrum numen placabil
Mors tantum vellem matrem mea f
Mater obeſt ; minuitque necis mihi
Non mea mors illi, verum ſua vita
Vos modo, ne Stygios adeam non l
Eſte procul ; ſi juſta peto : tactuqu
Virgineo removete manus. accepti
Quiſquis is eſt, quem cæde mea pl
Liber erit ſanguis. ſi quos tamen ul
Vota movent oris ; Priami vos filia
Non captiva, rogat ; genetrici cor
Reddite : neve auro redimat jus tr

ns, Asiæ florentis imago:
hæ mala sora, quam victor Ulysses
nisi quod tamen Hectora partu
num matri vix repperit Hector.
plexa animas tam fortis Inane,
æ dederat, [illegible]que, viroque,
: lacrymas; lacrymas in vulnera fundit:
:git: consuetaque pectora plangit:
im concreto in sanguine verrens,
ed et hæc, laniato pectore, dixit:
nim superest?) dolor ultime matri,
ieoque tuum, mea vulnera, vulnus.
im quemquam sine cæde meorum,
us habes. at te, quia fæmina, rebar
cecidisti et fæmina færro.
n fratres, et perdidit idem,
nostrique orbator, Achilles.
:idit Paridis Phœbique sagittis;
:i, non est metuendus Achilles.
i metuendus erat. cinis ipse sepulti
rit: tumulo quoque sensimus hostem:
a fui. jacet Ilion ingens:
finita est publica clades:
soli mihi Pergama restant:
us dolor est. modo maxima rerum,
tisque potens, nuribusque, viroque,
ul, inops, tumulis avulsa meorum,
is. quæ me, data pensa trahentem,
ens Ithacis, Hæc Hectoris illa est
æc est, dicet, Priameïa conjux.
ssos tu nunc, quæ sola levabas
, hostilia busta piasti.
peri. quo ferrea resto?
quo me servas, damnosa senectus?
les, nisi quo nova funera cernam,
is anum? quis posse putaret
m, post diruta Pergama, dici?
, nec te, mea nata, peremptam

Atque ita correptum captivarum agmine matrum
Involat, et digitos in perfida lumina condit,
Exſpoliatque genas oculis, (facit ira valentem)
Immergitque manus: fœdataque ſanguine fonti
Non lumen, neque enim ſupereſt, loca luminis haurit.
Clade ſui Thracum gens irratata tyranni
Troada telorum lapidumque inceſſere jactu
Cœpit. at hæc miſſum rauco cum murmure ſaxum
Morſibus inſequitur: rictuque in verba parato
Latravit, conata loqui. locus exſtat, et ex re
Nomen habet: veterumque diu memor illa malorum,
Tum quoque Sithonios ululavit mœſta per agros.
Illius Troaſque ſuos, hoſteſque Pelaſgos,
Illius Fortuna Deos quoque moverat omnes:
Sic omnes, ut et ipſa Jovis conjuxque, ſororque,
Eventus Hecubam meruiſſe negaverit illos.

Non vacat Auroræ, quanquam iſdem faverat armis,
Cladibus, et caſu Trojæque Hecubæque moveri.
Cura Deam propior, luctuſque domeſticus angit
Memnonis amiſſi, Phrygiis quem lutea campis
Vidit Achillea pereuntem cuſpide mater.
Vidit; et ille color, quo matutina rubeſcunt
Tempora, pallerat: latuitque in nubibus æther.
At non impoſitos ſupremis ignibus artus
Suſtinuit ſpectare parens: ſed crine ſoluto,
Sicut erat, magni genibus procumbere non eſt
Dedignata Jovis lacrymiſque has addere voces:
Omnibus inferior, quas ſuſtinet aureus æther,
(Nam mihi ſunt totum rariſſima templa per orbem)
Diva tamen venio: non ut delubra, dieſque
Des mihi ſacrificos, caliturafque ignibus aras.
Si tamen adſpicias, quantum tibi fœmina præſtem,
Tum cum luce nova noctis confinia ſervo,
Præmia danda putes. ſed non ea cura; neque hic eſt
Nunc ſtatus Auroræ, meritos ut poſcat honores.
Memnonis orba mei venio: qui fortia fruſtra
Pro patruo tulit arma ſuo; primiſque ſub annis
Occidit a forti (ſic vos voluiſtis) Achille.

Atque animam ex igni. levitas ſua pr
Et primo ſimilis volucri, mox vera vo
Inſonuit pennis. pariter ſonuere ſorore
Innumeræ; quibus eſt eadem natalis o
Terque rogum luſtrant: et conſonus e
Ter clangor. quarto ſeducunt caſtra v
Tum duo diverſa populi de parte feroc
Bella gerunt: roſtriſque, et aduncis u
Exercent; alaſque adverſaque pectora
Inferiæque cadunt cineri cognata ſepul
Corpora: ſeque viro forti meminere c
Præpetibus ſubitis nomen facit auctor
Memnonides dictæ, cum Sol duodena
Signa, parentali perituræ marte rebell
Ergo aliis latraſſe Dymantida flebile vi
Luctibus eſt Aurora ſuis intenta; piaſq
Nunc quoque dat lacrymas: et toto ro
Nec tamen everſam Trojæ cum mœr
Spem quoque fata ſinunt. ſacra, et, ſac
Fert humeris, venerabile onus, Cythe

Thure dato flammis, vinoque in thura profuſo,
Cæſorumque boum fibris de more crematis,
Regia tecta petunt: poſitique tapetibus altis
Munera cum liquido capiunt Cerealia Baccho.
Tum pius Anchiſes: O Phœbi lecte facerdos,
Fallor? an et natum, cum primum hæc mœnia vidi,
Biſque duas natas, quantum reminiſcor, habebas?
Huic Anius: niveis circumdata tempora vittis
Concutiens, et triſtis, ait: non falleris, Heros
Maxime: natorum vidiſti quinque parentem.
Quem nunc (tanta homines rerum inconſtantia verſat)
Pene vides orbum. quid enim mihi filius abſens
Auxilii? quem dicta ſuo de nomine tellus
Andros habet, pro patre locumque et regna tenentem.
Delius augurium dedit huic: dedit altera Liber
Fœmineæ ſorti voto majora fideque
Munera: nam tactu natarum cuncta mearum
In ſegetem, laticemque meri, baccamque Minervæ
Transformabantur: diveſque erat uſus in illis.
Hoc ubi cognovit Trojæ populator Atrides,
(Ne non ex aliqua veſtram ſenſiſſe procellam
Nos quoque parte putes) armorum viribus uſus,
Abſtrahit invitas gremio genitoris: alantque
Imperat Argolicam cœleſti munere claſſem.
Effugiunt quo quæque poteſt. Eubœa duabus,
Et totidem natis Andros fraterna petita eſt.
Miles adeſt: et, ni dedantur, bella minatur.
Victa metu pietas conſortia pectora pœnæ
Dedit: et ut timido poſſis ignoſcere fratri;
Non hic Æneas, non, qui defenderet Andron,
Hector erat: per quos decimum duraſtis in annum.
Jamque parabantur captivis vincla lacertis.
Illæ tollentes etiamnum libera cœlo
Brachia, Bacche pater, fer opem, dixere: tulitque
Muneris auctor opem. ſi miro perdere more,
Ferre vocatur opem. nec qua ratione figuram
Perdiderint, potui ſcire, aut nunc dicere poſſim.
Summa mali nota eſt. pennas ſumpſere; tuæque

Cratera Æneæ; quem quondam miserat i
Hospes ab Aöniis Therses Ismenius oris.
Miserat hunc illi Therses, fabricaverat Alc
Myleus; et longo cælaverat argumento.
Urbs erat: et septem posses ostendere por
Hæ pro nomine erant, et, quæ foret illa,
Ante urbem exequiæ, tumulique, ignesqu
Effusæque comæ, et apertæ pectora, matr
Significant luctum: Nymphæ quoque flere
Siccatosque queri fontes. fine frondibus ar
Nuda riget: rodunt arentia saxa capellæ.
Ecce facit mediis natas Orione Thebis,
Hanc non fæmineum jugulo dare pectus ap
Illam demisso per fortia vulnera telo
Pro populo cecidisse suo; pulchrisque per
Funeribus ferri, celebrique in parte crema
Tum de virginea geminos exire favilla.
Ne genus interea, juvenes, quos fama C
Nominat, et cineri materno ducere pomp
Hactenus antiquo signis fulgentibus ære
Summus inaurato crater erat aspec acanthe

Neritiaſque domos, regnum fallacis Ulyſſei,
Præter erant vecti: certatam Iliæ Deorum
Ambraciam, verſique vident ſub imagine ſaxum
Judicis, Actiaco quæ nunc ab Apolline nota eſt,
Vocalemque ſua terram Dodonida quercu,
Chaonioſque ſinus, ubi nati rege Moloſſo
Irrita ſubjectis fugere incendia pennis.
Proxima Phæacum, felicibus obſita pomis,
Rura petunt. Epiros ab his, regnataque vati
Buthrotos Phrygio, ſimulataque Troja tenentur.
Inde futurorum certi, quæ cuncta fideli
Sicaniam. tribus hæc excurrit in æquora linguis.
E quibus imbriferos obverſa Pachynos ad Auſtros:
Mollibus expoſitum Zephyris Lilybæon: at Arcton
Equoris expertem ſpectat, Boreamque Peloros.
ac ſubeunt Teucri: remiſque æſtuque ſecundo
b noctem potitur Zanclæa claſſis arena.
rlla latus dextrum, lævum irrequieta Charybdis
eſtant. vorat hæc raptas revomitque carinas?
feris atram canibus ſuccingitur alvum;
ginis ora gerens: et (ſi non omnia vates
a reliquerunt) aliquo quoque tempore virgo.
: multi petiere proci: quibus illa repulſis
elagi Nymphas. pelagi gratiſſima Nymphis,
et eluſos juvenum narrabat amores.
, dum pectendos præbet Galatea capillos,
is adloquitur, repetens ſuſpiria, dictis:
en, ô virgo, genus haud immite virorum
: utque facis, potes his impune negare.
, cui pater eſt Nereus, quam cærula Doris
ſt; quæ ſum turba quoque tuta fororum,
ſi per fluctus, licuit Cyclopis amorem
: et lacrymæ vocem impediere loquentis.
marmoreo deterſit pollice virgo;
Deam eſt; Refer, ô chariſſima, dixit:
auſam tege (ſum tibi fida) doloris.
contra refecuta Cratæide natam.

mente notavi.
tea, liguſtri ;
cerior alno ;
aſcivior hædo ;
ore conchis ;
atior umbra ;
onſpectior alta ;
ulcior uva ;
t lacte coacto ;
rmoſior horto.
latea juvencis,
lacior undis ;
t vitibus albis ;
violentior amne ;
; acrior igni ;
iculentior urſa ;
o immitior hydro :
tibi demere poſſem,
latratibus acto,
crique fugacior aura.
ugiſſe : moraſque
etinere labores.
ivo pendentia ſaxo
dio ſentitur in æſtu,
poma gravantia ramos :
vitibus uvæ :
has ſervamus, et illas.
i nata ſub umbra,
autumnalia corna,
o liventia ſucco,
vaſque imitantia ceras.
juge, nec tibi deerunt
ſerviet arbos.
. multæ quoque vallibus errant:
ſtabulantur in antris.
n tibi dicere, quot ſint,
us. de laudibus harum
ens potes ipſa videre,

Talia nequicquam queritus [illegible] cuncta [illegible]
Surgit: et ut taurus vacca furibundus [illegible]
Stare nequit. Illvaque et notis [illegible]
Cum ferus ignaros, nec quicquam [illegible],
Me videt atque Acin: Videoque, exclamat, et ista
Ultima fit, faciam, Veneri concordia vestro.
Tantaque vox, quantam Cyclops iratus habere
Debuit, illa fuit. clamore perhorruit [illegible].
Ast ego vicino pavefacta sub æquore mergor.
Terga fugæ dederat conversa Symæthius heros:
Et, Fer opem, Galatea, precor, mihi: ferte parent
Dixerat: et vestris periturum admittite regnis.
Insequitur Cyclops: partemque e monte revulsam
Mittit; et extremus quamvis pervenit ad illum
Angulus e saxo, totum tamen obruit Acin.
At nos, quod fieri solum per fata licebat,
Fecimus; ut vires adsumeret Acis avitas:
Pœniceus de mole cruor manabat: et intra
Temporis exiguum rubor evanescere cœpit:
Fitque color primo turbati fluminis imbre:
Pargaturque mora tum moles jacta dehiscit:
Vivaque per rimas, proceraque surgit arundo:
Osque cavum saxi sonat exsultantibus undis:
Miraque res; subito media tenus exstitit alvo
Incinctus juvenis flexis nova cornua cannis.

Verba refert: fugit ... ...
Pervenit in summum posit
Ante fretum est ingens, a
Longa sine arboribus conv
Constitit hic et tuta loco,
Ille sit, ignorans, admirat
Cæsariemque humeros, s
Ultimaque excipiat quod
Sentit: et innitens, quæ
Non ego prodigium, non
Sum Deus, inquit, aquæ:
Jus habet, aut Triton, At
Ante tamen mortalis eram
Deditus æquoribus, jam
Nam modo ducebam duce
Nunc in mole sedens mod
Sunt viridi prato confinia
Altera pars undis, pars al
Quas neque cornigeræ m
Nec placidæ carpsistis ov
Non apis inde tulit colleć

dubiusque [illegible] causa, requiro :
hoc aliquis, [illegible] succus fecerit herbæ.
has, inquam, vires habet herba ? manuque
rpsi, decerptaque dente momordi.
ombiberant ignotos guttura succos :
trepidare intus præcordia sensi ;
rapi naturæ pectus amore.
estare loco : Repetendaque nunquam
e, dixi : corpusque sub æquora mersi.
ceptum socio dignantur honore :
, quæcumque feram, mortalia demant,
Tethynque rogant, ego lustror ab illis :
nefas novies mihi carmine dicto
minibus jubeor supponere centum.
diversis lapsi de fontibus amnes.
ertuntur supra caput æquora nostrum.
cta tibi possum memoranda referre :
t memini : nec mens mea cætera sensit.
uam rediit ; alium me corpore toto,
nuper, nec eundem mente, recepi.
um primum viridem ferrugine barbam,
ue meam, quam longa per æquora verro,
e humeros, et cærula brachia vidi,
innigero curvata novissima pisce.
n hæc species, quid Dis placuisse marinis,
esse Deum, si tu non tangeris istis ?
ntem, dicturum plura, reliquit
m: furit ille, irritatusque repulsa
petit Titanidos atria Circes.

P. OVIDII NASONIS

METAMORPHOSEON

LIBER XIV.

JAmque Gigantæis injectam faucibus Ætnen,
Arvaque Cyclopum, quid raſtra, quid uſus aratri
Neſcia, nec quidquam junctis debentia bubus,
Liquerat Euboïcus tumidarum cultor aquarum:
Liquerat et Zanclen, adverſaque mœnia Rhegi,
Navifragumque fretum, gemino quod littore preſſum
Auſoniæ Siculæque tenet confinia terræ.
Inde, manu magna Tyrrhena per æquora lapſus,
Herbiferos adiit colles, atque atria Glaucus
Sole ſatæ Circes, variarum plena ferarum.
Quam ſimul adſpexit; dicta acceptaque ſalute,
Diva, Dei miſerere, precor: nam ſola levare

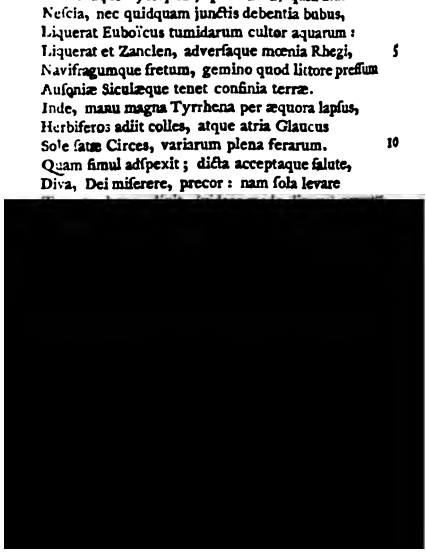

Talia verba refert: Melius sequerere volentem,
Optantemque eadem, parilique cupidine captam.
Dignus eras: ultro poteras certeque rogari:
Et, si spem dederis, mihi crede, rogaberis ultro.
Neu dubites, absitque tuæ fiducia formæ:
En ego, cum Dea sim, nitidi cum filia Solis,
Carmine cum tantum, tantum cum gramine possim;
Ut tua sim, voveo. spernentem sperne: sequenti
Redde vices: unoque duos ulciscere facto.
Talia tentanti, Prius, inquit, in æquore frondes,
Glaucus, et in summis nascentur montibus algæ;
Sospite quam Scylla nostri mutentur amores.
Indignata Dea est: et lædere quatenus ipsum
Non poterat, nec vellet amans; irascitur illi,
Quæ sibi prælata est: Venerisque offensa repulsâ,
Protinus horrendis infamia pabula succis
Conterit: et tritis Hecateïa carmina miscet:
Cærulaque induitur velamina: perque ferarum
Agmen adulantum media procedit ab aula:
Oppositumque petens contra Zancleïa saxa
Rhegion ingreditur, ferventes æstibus undas:
In quibus, ut solida, ponit vestigia, ripa;
Summaque decurrit pedibus super æquora siccis.
Parvus erat gurges, curvos sinuatus in arcus,
Grata quies Scyllæ: quo se referebat ab æstu
Et maris et cœli, medio cum plurimus orbe
Sol erat, et minimas a vertice fecerat umbras:
Hunc Dea prævitiat; portentiferisque venenis
Inquinat. hic pressos latices radice nocenti
Spargit: et obscurum verborum ambage novorum
Ter novies carmen magico demurmurat ore.
Scylla venit; mediaque tenus descenderat alvo;
Cum sua fædari latrantibus inguina monstris
Adspicit: ac primo non credens corporis illas
Esse sui partes, refugitque, abigitque, timetque
Ora proterva canum. sed quos fugit, attrahit una.
Et corpus quærens femorum, crurumque, pedumque,
Cerbereos rictus pro partibus invenit illis.

copulos: erbataque præ fide pinus
, Prochytenque legit, sterilique lo
necusas, habitantum nomine dictas
Deum genitor fraudem, et perjuria
n exosus, gentisque admissa dolosæ
ne viros animal mutavit: ut idem
s homini possent, similesque videri.
ue contraxit: naresque a fronte re
et rugis peraravit anilibus ora.
velatos flaventi corpora villo
as sedes, nec non prius abstulit usu
n, et natæ dira in perjuria linguæ,
ri tantum rauco stridore relinquit.
præterit, et Parthenopeïa dextra
feruit; leva de parte canori
umulum, et loca fœta palustribus

Littora Cumarum, vivacisque antra Sibyllæ
Intrat: et, ut manes adeat per Averna paternos. 105
Orat. at illa diu vultus tellure moratos,
Erexit: tandemque Deo furibunda recepto,
Magna petis, dixit, vir factis maxime, cujus
Dextera per ferrum, pietas spectata per ignes.
Pone tamen, Trojane, metum: potiere petitis: 110
Elysiasque domos, et regna novissima mundi
Me duce cognosces, simulacraque chara parentis.
Invia virtuti nulla est via. dixit: et auro
Fulgentem ramum silva Junonis Avernæ
Monstravit: justitque suo devellere trunco. 115
Paruit Æneas: et formidabilis Orci
Vidit opes, atavosque suos, umbramque senilem
Magnanimi Anchisæ: didicit quoque jura locorum;
Quæque novis essent adeunda pericula bellis.
Inde ferens lassos aversо tramite passus, 120
Cum duce Cumæa fallit sermone laborem.
Dumque iter horrendum per opaca crepuscula carpit;
Seu Dea tu præsens, seu Dis gratissima, dixit;
Numinis instar eris semper mihi: meque fatebor
Muneris esse tui: quæ me loca mortis adire, 125
Quæ loca me vivæ voluisti evadere mortis.
Pro quibus aërias meritis evectus ad auras
Templa tibi statuam; tribuam tibi thuris honore
Respicit hunc vates, et suspiratibus haustis,
Nec Dea sum, dixit; nec sacri thuris honore 130
Humanum dignare caput. neu nescius erres;
Lux æterna mihi, carituraque fine dabatur,
Si mea virginitas Phœbo patuisset amanti.
Dum tamen hanc sperat, dum præcorrumpere donis
Me cupit: Elige, ait; virgo Cumæa, quid optes: 135
Optatis potiere tuis. ego pulveris hausti
Ostendens cumulum, quot haberet corpora pulvis,
Tot mihi natales contingere vana rogavi.
Excidit, optarem juvenes quoque protinus annos,
Hos tamen ille mihi dabat, æternamque juventam, 140
Si Venerem paterer. contempto munere Phœbi

Tempus erat
Longa dies faciat: conten
Ad minimum redigantur onus. nec
Nec placuisse Deo. Phœbus quo
Vel non agnoscet, vel dilexisse neg
Usque adeo mutata ferar: nulliqu
Vece tamen noscar. vocem mihi f
Talia convexum per liet memo
Sedibus Euboïcam Stygiis emer
Troïus Æneas: sacri que e mo
Littora adit, nondum nutricis h
Hic quoque subtiterat post tæd
Nerilius Macareus. comes exp
Defertum quondam mediis qu
Noscit Achæmeniden: impr
Vivere miratus, Qui te casu
Servat Achæmenide! cur,
Prora vehit? petitur vestr
Talia quærenti jam non hi
Jam suus, et spinis confec
Fatur Achæmenides: Ite
quidos humani

Prodere me timui : veſtræ quoque clamor Ulyſſis
Pene rati noc. it. vidi, cum monte revulſo
Immanem ſcopulum medias permiſit in undas.
Vidi iterum, veluti tormenti viribus acta,
Vaſta giganteo jaculantem ſaxa lacerto.
Et, ne deprimeret fluctuſve lapiſve carinam,
Pertimui ; jam me non eſſe oblitus in illa.
Ut vero fuga vos ab acerba morte removit;
Ille quidem totam fremebundus obambulat Ætnam,
Prætentatque manu ſilvas ; et luminis orbus
Rupibus incurſat : fœdataque brachia tabo
In mare protendens, gentem exſecratur Achivam.
Atque ait : O ſi quis referat mihi caſus Ulyſſen,
Aut aliquem e ſociis, in quem mea ſæviat ira,
Viſcera cujus edam, cujus viventia dextra
Membra mea laniem, cujus mihi ſanguis inundet
Guttur, et eliſi trepident ſub dentibus artus ;
Quam nullum, aut leve ſit damnum mihi lucis ademptæ?
Hæc, et plura ferox. me luridus occupat horror,
Spectantem vultus etiamnum cædemadentes,
Crudeleſque manus, et inanem luminis orbem,
Membraque, et humano concretam ſanguine barbam.
Mors erat ante oculos ; minimum tamen illa malorum.
Et jam prenſurum, jam jam mea viſcera rebar
In ſua merſurum : mentique hærebat imago
Temporis illius, quo vidi bina meorum
Ter quater affligi ſociorum corpora terræ.
Quæ ſuper ipſe jacens, hirſuti more leonis,
Viſceraque, et carnes, obliſiſque oſſa medullis,
Semanimeſque artus avidam condebat in alvum.
Me tremor invaſit. ſtabam ſine ſanguine mœſtus :
Mandentemque videns, ejectantemque cruentas
Ore dapes, et fruſta mero glomerata vomentem,
Talia fingebam miſero mihi fata parari.
Perque dies multos latitans, omnemque tremiſcens
Ad ſtrepitum, mortemque timens, cupiduſque moriri,
Glande famem pellens, et mixta frondibus herba,
Solus, inops, exſpes : letho pœnæque relictus

Et ducis, et turbæ [illegible]
Æolon ille refert Tuſco regnare I
Quos bovis incluſos tergo, memor:
Dulichium ſumpſiſſe ducem : flatu
Lucibus iſſe novem, et terram adſ
Proxima poſt nonam cum ſeſe Aur
Invidia ſocios, prædæque cupidin
Eſſe ratos aurum, dempſiſſe ligam
Cum quibus iſſe retro, per quas
Æoliique ratem portus repetiſſe
Inde Lami veterem Læſtrygonis
Venimus. Antiphates terra regn
Miſſus ad hunc ego ſum, numer
Vixque fuga quæſita ſalus comit
Tertius e nobis Læſtrygonis in
Ora cruore ſuo : fugientibus i
Concitat Antiphates : coëunt,
Continuant : mergunt que vir
Una tamen, quæ nos, ipſume
Effugit, amiſſa ſociorum part
Multaque conqueſti terris adl
Quas procul hinc cernis proc
Inſula, viſa mihi, tuque, o
[illegible]nim finit

Occurſu fecere metum. ſed nulla timenda,
Nullaque erat noſtro facta in corpore vulnus.
Quin etiam blandas movêre per aëra caudas,
Noſtraque adulantes comitant veſtigia; donec
Excipiunt famulæ, perque atria marmore tecta
Ad dominam ducunt, pulchro ſedit illa receſſu,
Solenni ſolio; pallamque induta nitentem,
Inſuper aurato circumvelatur amictu.
Nereïdes Nymphæque ſimul, quæ vellera motis
Nulla trahant digitis, nec fila ſequentia ducunt,
Gramina diſponunt; ſparſoſque ſine ordine flores
Secernunt calathis, variaſque coloribus herbas.
Ipſe, quod hæ faciant, opus exigit: ipſa quid uſus
Quoque ſit in ſolio, quæ ſit concordia mixtis
Novit: et advertens penitus examinat herbas.
Hæc ubi nos vidit, dicta acceptaque ſalute
Diffudit vultus, et reddidit omnia votis.
Nec mora; miſceri toſti jubet hordea grani,
Mellaque, vimque meri. cum lacte, coagula paſſo,
Quique ſub hac lateant furtim dulcedine, ſuccos
Adjicit. accipimus ſacra data pocula dextra.
Quæ ſimul arenti ſitientes hauſimus ore,
Et tetigit ſummos virga Dea dira capillos;
(Et pudet, et referam) ſetis horrëſcere cœpi,
Nec jam poſſe loqui; pro verbis edere raucum
Murmur, et in terram toto procumbere vultu:
Oſque meum ſenſi pando occalleſcere roſtro:
Colla tumere toris: et qua modo pocula parte
Sumpta mihi fuerant, illa veſtigia feci.
Cumque eadem paſſis (tantum medicamina poſſunt)
Claudor hara; ſolumque ſuis caruiſſe figura
Vidimus Barylochum: ſolus data pocula fugit.
Quæ niſi vitaſſet, pecoris pars una maneret
Nunc quoque ſetigeri. nec tantæ cladis ab illo
Certior ad Circen ultor veniſſet Ulyſſes.
Pacifer huic dederat florem Cyllenius album;
Moly vocant Superi: nigra radice tenetur.
Tutus eo, monitiſque simul cœleſtibus instru-

Percutimurque caput converſa
Verbaque dicuntur dictis contr
Quo magis illa canit, magis hc
Erigimur: ſetæque cadunt, bi
Rima pedes. redeunt humeri:
Brachia ſunt. flentem flentes a
Hæremuſque ducis collo: nec
Ulla priora ſumus, quam nos t
Annua nos illic tenuit mora: n
Tempore tam longo vidi: mul
Hoc quoque cum multis, quod
Quatuor e famulis, ad talia fac
Cum duce namque meo Circe
Illa mihi niveo factum de marn
Oſtendit juvenile. gerens in ve
Æde ſacra poſitum, multiſque
Quis foret, et quare ſacra colei
Cur hanc ferret avem, quærer
Accipe, ait, Macarem: domir
Hinc quoque diſce meæ. tu di

Picus in Auſoniis, proles Sat
Rex fuit, utilium bello ſtudioſi
Forma viro, quam cernis, erat
Adſpicias, fictaque probes ab i

s. ſpretis tamen omnibus unam
en, quam quondam in colle Palati
eperiſſe Venilia Jano.
us primum maturuit annis,
Laurenti tradita Pico eſt:
, ſed rarior arte canendi:
a eſt. ſilvas et faxa movere,
et flumina longa morari
que vagas retinere ſolebat.
a modulatur carmine voce,
rentes Picus in agros,
apros: tergumque premebat
que haſtilia bina ferebat,
chlamydem contractus ab auro.
et filia Solis easdem,
ret fæcundis collibus herbas:
, Circæa reliquerat arva.
venem, virgultis abdita, vidit;
re ſinu, quas legerat, herbæ:
tas viſa eſt errare medullas.
o mentem collegit ab æſtu:
ſura fuit. ne poſſet adire,
circumfuſuſque fatelles.
es, vento rapiare licebit,
; ſi non evanuit omnis
; nec me mea carmina fallunt.
, nullo cum corpore, falſi
sterque oculos tranſcurrere regis
ma trabibus nemus ire videri:
eſt, et equo loca pervia non ſunt.
tinuo prædæ petit inſcius umbram
celer fumantia terga relinquit.
vanam, ſilva pedes errat in alta.
es; et verba venefica dicit:
ignoto carmine adorat,
æ vultum confundere Lunæ,
bulas ſubtexere nubes.
tato denſatur carmine cœlum,

...cipe: nec durus Titani
Dixerat: ille ferox ipsamq
Et, Quæcumque es, ait, i
Me tenet; et teneat per l
Nec Venere externa social
Dum mihi Janigenam servat
Sæpe retentatis precibus T
Non impune feres, neque
Læsaque quid faciat, quid a
Rebus, ait: sed amans, et
Tum bis ad occasum, bis s
Ter juvenem baculo tetigit
Ille fugit, sese solito velociu
Currere miratus, pennas in
Seque novam subito Latiis ac
Indignatus avem, duro fera r
Figit; et iratus longis dat vu
Purpureum chlamydis pennæ
Fibula quod fuerat, vestemque
Plume fit: et fulvo cervix pr
Nec quidquam antiqui Pic

Sparſaque ſangnineis maduerunt pabula guttis;
Et lapides viſi mugitus edere raucos;
Et latrare canes; et humus ſerpentibus atris
Squallere, et tenues animæ volitare videntur.
Attonitum monſtris vulgus pavet: illa pavendum
Ora venenata tetigit mirantia virga.
Cujus ab attactu variarum monſtra ferarum
In juvenes veniunt. nulli ſua manſit imago.
Preſſerat occiduus Tarteſſia littora Phœbus:
Et fruſtra conjux oculis animoque Canentis
Exſpectatus erat. famuli, populuſque, per omnes
Diſcurrunt ſilvas, atque obvia lumina portant.
Nec ſatis eſt Nymphæ flere, et lacerare capillos,
Et dare plangorem; facit hæc tamen omnia, ſeſe
Proripit; ac Latios errat veſana per agros.
Sex illam noctes, totidem redeuntia Solis
Lumina viderunt, inopem ſomnique cibique,
Per juga, per valles, qua fors ducebat, euntem,
Ultimus adſpexit feſſam luctuque viaque
Tibris, et in gelida po ientem corpora ripa.
Illic cum lacrymis, ipſo modulata dolore,
Verba, ſono tenui mœrens, fundebat; ut olim
Carmina jam moriens canit exſequialia cygnus.
Luctibus extremum tenues liquefacta medullas
Tabuit; inque leves paulatim evanuit auras.
Fama tamen ſignata loco eſt; quem rite Canentem
Nomine de Nymphæ veteres dixere Camenæ.
Talia multa mihi longum narrata per annum,
Viſaque ſunt. reſides, et deſuetudine tardi
Rurſus inire fretum, rurſus dare vela, jubemur.
Anfipiteſque vias, et iter Titania vallum
Dixerat, et ſævi reſtare pericula ponti.
Pertimui, fateor; nactuſque hoc I'tus, adhæſi.
Finierat Macareus: urna jue Æneia nutrix
Condita marmorea, tumulo breve carmen habebat:
Hic me Caieten notæ pietatis alumnus
Argolico ereptam, quo debuit igne, cremavit.
Solvitur herboſo religatus ab aggere funis:

r memorare tamen. postquam alta cr
t Danaas paverunt Pergama flammas
que heros, a virgine, virgine rapta,
ruit solus pœnam, digessit in omnes
ir: et ventis inimica per æquora rap
noctem, imbres, iram cœlique ma
nur Danaï, cumulumque Capharea cl
rer referens tristes ex ordine casus;
um potuit Priamo quoque flenda vide
n armiferæ servatum cura Minervæ
s eripuit. patriis sed rursus ab Argis
et antiquo memores de vulnere pœna
nia Venus: tantosque per alta labore
sustinui, tantos terrestribus armis;
felices sint illi sæpe vocati,
mmunis hiems, importunisque Capha
quis: vellemque horum pars una fuisi
am passi, comites, belloque fretoque

Deficiunt; finemque rogant erroris. at Agmon
Fervidus ingenio, tum vero et cladibus asper,
Quid superest, quod jam patientia vestra recuset
Ferre, viri? dixit. quid habet Cytherea, quod ultra
(Velle puta) faciat? nam dum pejora timentur;
Est in vota locus: sors autem pessima rerum,
Sub pedibus timor est, securaque summa malorum.
Audiat ipsa, licet; licet, ut facit, oderit omnes
Sub Diomede viros; odium tamen illius omnes
Spernimus, et magno stat magna potentia nobis.
Talibus invitam Venerem Pleuronius Agmon
Instimulat verbis; veteremque resuscitat iram.
Dicta placent paucis. numeri majoris amici
Agmona corripimus: cui respondere parant?
Vox pariter, vocisque via est tenuata: comæque
In plumas abeunt: plumis nova colla teguntur,
Pectoraque, et tergum: majores brachia pennas
Accipiunt: cubitique leves sinuantur in alas.
Magna pedum digitos pars occupat: oraque cornu
Indurata rigent: finemque in acumine ponunt.
Hunc Lycus, hunc Idas, et cum Rhetenore Nycteus.
Hunc mirantur Abas: et dum mirantur, eamdem
Accipiunt faciem: numerusque ex agmine major
Subvolat, et remos plausis circumsonat alis.
Si volucrum quæ sit subitarum forma requiris;
Ut non cygnorum, sic albis proxima cygnis.
Vix equidem has sedes, et Iäpygis arida Dauni
Arva gener teneo, minima cum parte meorum.
Hactenus Œnides. Vonulus Calydonia regna,
Peucetiosque sinus, Messapiaque arva relinquit.
In quibus antra videt: quæ multa nubila silva,
Et levibus stagnis manantia, semicaper Pan
Nunc tenet; at quodam tenuerunt tempore Nymphæ.
Appulus has illa pastor regione fugatas
Terruit; et primo subita formidine movit:
Mox, ubi mens rediit, et contempsere sequentem,
Ad numerum motis pedibus duxere choreas.
Improbat has pastor: saltuque imitatus agresti

Arma Ætola sibi, Rutuli sine vi
Bella instructa gerunt: multumq
Parte datur. fert ecce avidas in
Texta faces: igneſque timent, q
Jamque picem, et ceras, alimen
Mulciber urebat, perque altum a
Ibat: et incurvæ fumabant transt
Cum memor has pinus Idæo ver
Sancta Deûm genetrix, tinnitibu
Æris, et inflati complevit murr
Perque leves domitis invecta leo
Irrita sacrilega jactas incendia de
Turne, ait. eripiam; nec, me
Ignis edax nemorum partes et m
Intonuit, dicente Dea: tonitrun
Cum saliente graves ceciderunt g
Aëraque, et subitis tumidum co
Astræi turbant. et eunt in prœli
E quibus alma parens, unius vi
Stuppea prærumpit Phrygiæ ret
Fertque rates pronas, imoque s
Robore mollito, ligneque in co
In capitum faciem puppes muta

Pertulerint pelago, jactatis sæpe carinis
Suppoſuere manus: nisi si qua vehebat Achivos.
Cladis adhuc Phrygiæ memores, odere Pelasgos:
Neritiæque ratis viderunt fragmina læris
Vultibus. et lætæ videre rigeſcere puppi n
Cautibus Alcinoï; saxumque increſcere ligno.
Spes erat, in Nymphas animata classe marinas,
Posse metu monstri Rutulum deſistere bello.
Perstat, habetque Deos pars utraque: quique Deorum
Instar, habent animos. nec jam dotalia regna,
Nec sceptrum soceri, nec te, Lavinia virgo,
Sed viciſſe petunt: deponendique pudore
Bella gerunt. tandemque Venus victricia nati
Arma videt: Turnuſque cadit; cadit Ardea, Turno
Soſpite, dicta potens. quam poſtquam barbarus ignis
Abſtulit, et tepida latuerunt tecta favilla;
Congerie e media tum primum cognita præpes
Subvolat: et cineres plausis everberat alis.
Et sonus, et macies, et pallor, et omnia, captam
Quæ deceant urbem, nomen quoque manſit in illa
Urbis: et ipſa suis deplangitur Ardea pennis.
Jamque Deos omnes, ipſamque Æneïa virtus
Junonem veteres finire coëgerat iras:
Cum, bene fundatis opibus creſcentia Iüli,
Tempeſtivus erat cœlo Cytherëius heros;
Ambieratque Venus Superos: colloque parentis
Circumfuſa sui, Nunquam mihi, dixerat, ullo
Tempore dure pater, nunc ſis mitiſſimus oro;
Æneæque meo, qui te de sanguine noſtro
Feciſ avum, quamvis parvum, des, optime, numen;
Dummodo des aliquod. fatis eſt inarmabile regnum
Adſpexiſſe semel, Stygios semel iſſe per amnes.
Adnuſere Dei: nec conjux regia vultus
Immotos tenuit, placatoque adnuit ore.
Tum pater, Eſtis, ait, cœleſti munere digni,
Quæque petis, proquoque petis, cape, gnata, quod optas.
Fatus erat. gaudet; grateſque agit illa parenti:
Perque leves auras junctis invecta columbis

Intus: et acceſſus prohibet refugitque viriles.
Quid non et Satyri, ſaltatibus apta juventus,
Fecere, et pinu præcincti cornua Panes,
Silvanuſque, ſuis ſemper juvenilior annis,
Quique Deus fures, vel falce, vel inguine terret,
Ut potirentur ea? ſed enim ſuperabat amando,
Hos quoque Vertumnus: neque erat felicior illis.
O quoties habitu duri meſſoris ariſtas
Corbe tulit, verique fuit meſſoris imago;
Tempora ſæpe gerens fœno religata recenti,
Deſectum poterat gramen verſaſſe videri.
Sæpe manu ſtimulos rigida portabat; ut illum
Jurares feſſos modo diſjunxiſſe juvencos.
Falce data, frondator erat, vitiſque putator.
Induerat ſcalas, lecturum poma putares.
Miles erat, gladio, piſcator, arundine ſumpta,
Denique per multas aditum ſibi ſæpe figuras
Repperit, ut caperet ſpectatæ gaudia formæ.
Ille etiam picta redimitus tempora mitra,
Innitens baculo, poſitis ad tempora canis,
Adſimulavit anum: cultoſque intravit in hortos;
Pomaque mirata eſt: Tantoque potentior, inquit,
Paucaque laudatæ dedit oſcula; qualia numquam
Vera dediſſet anus: glebaque incurva reſedit,
Suſpiciens pandos autumni pondere ramos.
Ulmus erat contra, ſpatioſa tumentibus uvis;
Quam ſocia poſtquam pariter cum vite probabit;
At ſi ſtaret, ait, cælebs ſine palmite truncus,
Nil præter frondes, quare peteretur, haberet.
Hæc quoque, quæ juncta vitis requieſcit in ulmo,
Si non nupta foret, terræ adclinata jaceret.
Tu tamen exemplo non tangeris arboris hujus;
Concubituſque fugis; nec te conjungere curas.
Atque utinam velles! Helene non pluribus eſſet
Sollicitata procis: nec quæ Lapitheïa movit
Prœlia, nec conjux timidis audacis Ulyſſei.
Nunc quoque, cum fugias averſeriſque petentes,
Mille proci cupiunt; et Semedeique, Deique,

Hæc quoque pignus habet. neque
Quam mihi. nec toto passim v
Hæc loca sola colit. nec uti pa
Quam modo vidit, amat. tu pr
Ardor eris; solique suos tibi d
Adde, quod est juvenis: quod
Munus habet: formasque apte
Et, quod erit jussus (jubeas lic
Quid, quod amatis idem? quod
Primus habet; lætaque tenet
Sed neque jam fœtus desiderat
Nec, quas hortus alit, cum fu
Nec quidquam, nisi te. misere
Qui petit, ore meo præsentem
Ultoresque Deos, et pectora du
Idalien, memoremque time Rl
Quoque magis timeas (etenim n
Scire dedit) reforam tota notiss
Facta; quibus flecti facile et mi
Viderat a veteris generosam s
Iphis Anaxereten, humili de sti
Viderat: et tetis perceperat off
Luctatusque diu, postquam rati
Vincere non potuit, supplex ad

t ferro, quod Noricus excoquit ignis,
quod adhuc viva radice tenetur;
et irridet; factisque immitibus addit
perba ferox: et spe quoque fraudat amantem.
t impatiens longi tormenta doloris
et ante fores hæc verba novissima dixit:
Anaxarete: neque erunt tibi tædia tandem
enda mei. lætos molire triumphos,
a voca, nitidaque incingere lauro.
nim, moriorque libens: age, ferrea, gaude.
iquid laudare mei cogeris, eritque
sim gratus: meritumque fatebere nostrum.
nen ante tui curam cessisse memento,
itam; geminaque simul mihi luce carendum.
Fama mei ventura est nuntia lethi;
, ne dubites, adero: præsensque videbor;
ut exanimi crudelia lumina pascas.
n, o Superi, mortalia fata videtis;
i memores; nihil ultra lingua precari
; et longo facite ut memoremur in ævo:
dempsistis vitæ, date tempora famæ.
et ad postes, ornatos sæpe coronis,
es oculos et pallida brachia tendens,
ibus laqueï religaret vincula summi;
i serta placent, crudelis et impia? dixit,
que caput, sed tum quoque versus ad illam:
nus infelix elisa fauce pependit.
um motu trepidantum, ut multa gementem
lisse sonum est, adapertaque janua factum
; exclamant famuli: frustraque levatum
ter occiderat) referunt ad limina matris.
lla sinu, complexaque frigida nati
sui, postquam miserarum verba parentum
et matrum miserarum facta peregit;
lucebat mediam lacrymosa per urbem;
ae asturo portabat membra feretro.
æ vicina domus, qua flebilis ibat
fuit: duræque sonus plangoris ad aures

es, nullaque obi...
arat: sed vi non est opus: inque...
Nymphe est: et mutua vulnera sen
nus Ausonias injusti miles Amuli
es: Numitorque senex amissa nepotu
regna capit: fastisque Palilibus urbis
conduntur. Tatiusque, patresque Sabi
erunt: arcisque via Tarpeia reclusa
animam pœna congestis exuit armis,
ati Curibus, tacitorum more luporum,
remunt voces; et corpora victa sopore
iunt: portasque petunt; quas objice fir
ferat Iliades. unam tamen ipsa recludit,
strepitum verso Saturnia cardine fecit.
Venus portæ cecidisse repagula sensit:
clausura fuit; nisi quod rescindere nunquam
s licet acta Deum. Jano loca juncta tenebar
ides Ausoniæ, gelido rotantia fonte:

Has rogat auxilium. nec Nymphæ justa petentem
Subſtinuere Deam; venaſque et flumina fontis
Elicuere ſui. nondum tamen invia Jani
Ora patentis erant, neque iter præcluſerat unda.
Lurida ſupponunt fœcundo ſulfura fonti,
Incenduntque cavas fumante bitumine venas.
Viribus his, aliiſque vapor penetravit ad ima
Fontis: et, Alpino modo quæ certare rigori
Audebatis, aquæ, non cedítis ignibus ipſis.
Flammifera gemini fumant adſpergine paſtes:
Portaque, nequicquam rigidis perunſta Sabinis
Fonte fuit præſtructa novo; dum Martius arma
Indueret miles, quæ poſtquam Romulus ultro
Obtulit; et ſtrata eſt tellus Romana Sabinis
Corporibus, ſtrata eſtque ſuis; generique cruorem
Sanguine cum ſoceri permiſcuit impius enſis:
Pace tamen fiſti bellum, nec in ultima ferro
Decertare, placet; Tatiumque accedere regno.
Occiderat Tatius, populiſque æquata duobus,
Romule, jura dabas: poſita cum caſſide Mavors
Talibus adfatur Divumque hominumque parentem:
Tempus adeſt, genitor, (quoniam fundamine magno
Res Romana viget, nec præſide pendet ab uno)
Præmia, quæ promiſſa mihi, dignoque nepoti,
Solvere, et ablatum terris imponere cœlo.
Tu mihi concilio quondam præſente Deorum
(Nam memoro, memorique animo pia verba notavi)
Unus erit, quem tu tolles in cærula cœli;
Dixiſti: rata ſit verborum ſumma tuorum.
Adnuit omnipotens: et nubibus æëra cæcis
Occuluit, tonitruque et fulgure terruit Urbem.
Quæ ſibi promiſſæ ſenſit data ſigna rapinæ,
Innixuſque haſtæ, preſſos temone cruento
Impavidus conſcendit equos Gradivus, et ictu
Verberis increpuit: pronumque per æëra lapſus
Conſtitit in ſummo nemoroſi colle Palati:
Reddentemque ſuo jam regia jura Quiriti
Abſtulit Iliaden: corpus mortale per auras

O et de Latio, O et de gente Sabina
Præcipuum matrona decus ; dignissima
Ante fuisse viri, conjux nunc esse Quiri
Siste tuos fletus : et, si tibi cura videnda
Conjugis est, duce me lucum pete, col
Qui viret, et templum Romani regis ob
Paret : et in terram pictos delapsa per
Hersiliam jussis compellat vocibus Iris.
Illa verecundo vix tollens lumina vultu,
O Dea, (namque mihi, nec quæ sis dice
Et liquet esse Deam) duc, o duc, inqui
Conjugis ora mihi. quæ si modo posse v
Fata semel dederint ; cœlum adspectass
Nec mora Romuleos cum virgine Thau
Ingreditur colles. ibi fidus ab æthere la
Decidit in terras : a cujus lumine flagra
Hersiliæ crinis cum sidere cessit in aura
Hanc manibus notis Romanæ conditor u
Excipit : et priscum pariter cum corpore
Mutat ; Oramque vocat. quæ nunc De
no est.

P. OVIDII NASONIS

METAMORPHOSEON

LIBER XV.

QUæritur interea, qui tantæ pondera molis
Sustineat, tantoque queat succedere regi.
Destinat imperio clarum prænuntia veri
Fama Numam. non ille satis cognôsse Sabinæ.
Gentis habet ritus: animo majora capaci
Concipit: et quæ sit rerum natura requirit.
Hujus amor curæ, patria Curibusque relictis,
Fecit, ut Herculei penetraret ad hospitis urbem.
Graja quis Italicis auctor posuisset in oris
Mœnia quærenti, sic e sanioribus unus.
Retulit indigenis, veteris non inscius ævi:
Dives ab Oceano bubus Jove natus Iberis
Littora felici tenuisse Lacinia cursu
Fertur: et, armento teneras errante per herbas,
Ipse domum magni, nec inhospita tecta, Crotonis
Intrasse; et requie longum relevasse laborem;
Atque ita discedens, ævo, dixisse, nepotum
Hic locus urbis erit; promissaque vera fuerunt.
Nam fuit Argolico generatus Alemone quidam
Myscelos, illius Dis acceptissimus ævi.
Hunc super incumbens pressum gravitate soporis
Claviger adloquitur: Patrias, age, desere sedes:
I, pete diversi lapidosas Æsaris undas.
Et, nisi paruerit, multa ac metuenda minatur.
Post ea discedunt pariter somnusque Deusque.
Surgit Alemonides; tacitaque recentia mente
Visa refert: pugnatque diu sententia secum.
Numen abire jubet; prohibent discedere leges.

In ſedes penetrale novas ; ſit murmur in ur
Spretarumque agitur ſegum reus. utque per
Cauſa prior, crimenque patet ſine teſte prot
Squallidus ad Superos tollens reus ora manu
O ! cui jus cœli bis ſex fecere labores,
Fer, precor, inquit, opem : nam tu mihi cri
Mos erat antiquus, niveis atriſque lapillis,
His damnare reos, illis abſolvere culpæ.
Nunc quoque ſic lata eſt ſententia triſtis : e
Calculus imitem demittitur ater in urnam.
Quæ ſimul effudit numerandos verſa lapillo
Omnibus e nigro color eſt mutatus in album
Candidaque Herculeo ſententia munere fact
Solvit Alemoniden. grates agit ille parenti
Amphitryoniadæ : ventiſque faventibus æq
Navigat Iõnium : Lacedæmoniumque Tar
Præterit, et Sybarin, Salentinumque Neæ
Thurinoſque ſinus, Temeſenque, et Iapyg
Vixque pererratis, quæ ſpectant littora, tæ
Invenit Æſarei fatalia fluminis ora :
Nec procul hinc tumulum, ſub quo ſacrata
Oſſa jacebat humus, luſtraque ibi mœnia te

Dictaque mirantum, magni primordia mundi,
Et rerum causas, et quid natura, docebat:
Quid Deus: unde nives: quæ fulminis esset origo:
Juppiter, an venti, discussa nube tonarent:
Quid quaterent terras; qua sidera lege mearent;
Et quodcumque latet. primusque animalia mensis
Arguit imponi: primus quoque talibus ora
Docta quidem solvit, sed non et credita, verbis:
Parcite, mortales, dapibus temerare nefandis
Corpora. sunt fruges: sunt deducentia ramos
Pondere poma suo, tumidæque in vitibus uvæ:
Sunt herbæ dulces, sunt, quæ mitescere flamma,
Mollirique queant. nec vobis lacteus humor
Eripitur, nec mella Thymi redolentia florem.
Prodiga divitias, alimentaque mitia tellus
Suggerit: atque epulas sine cæde et sanguine præbet.
Carne feræ sedant jejunia: nec tamen omnes.
Quippe equus, et pecudes, armentaque gramine vivunt.
At quibus ingenium est immansuetumque, ferumque,
Armeniæ tigres, iracundique leones,
Cumque lupis ursi, dapibus cum sanguine gaudent.
Heu! quantum scelus est, in viscera viscera condi,
Congestoque avidum pinguescere corpore corpus;
Alteriusque animantem animantis vivere letho.
Scilicet in tantis opibus, quas optima matrum
Terra parit, nil te nisi tristia mandere sævo
Vulnera dente juvat, ritusque referre Cyclopum?
Nec, nisi perdideris alium, placare voracis,
Et male morati poteris jejunia ventris?
At vetus illa ætas, cui fecimus (Aurea) nomen,
Fœtibus arboreis, et, quas humus educat, herbis
Fortunata fuit: nec polluit ora cruore.
Tunc et aves tutæ movere per aëra pennas;
Et lepus impavidus mediis erravit in agris:
Nec sua credulitas piscem suspenderat hamo:
Cuncta sine insidiis, nullamque timentia fraudem,
Plenaque pacis erant. postquam non utilis auctor
Victibus invidit, (quisqu

Hoſtia ſus meruiſſe mori ; quia ſemin
Eruerit roſtro, ſpemque interceperit
Vite caper morſa Bacchi maſtandus ac
Ducitur ultoris. nocuit ſua culpa duo
Quid meruiſtis oves, placidum pecus,
Natum homines, plæno quæ ſertis in
Mollia quæ nobis veſtras velamina lan
Præbetis : vitaque magis, quam mor
Quid meruere boves, animal ſine frau
Innocuum, ſimplex, natum tolerare l
Immemor, eſt demum, nec frugum m
Qui potuit curvi dempto modo ponde
Ruricolam maſtare ſuum : qui trita la
Illa, quibus toties durum renovaverat
Tot dederat meſſes, percuſſit colla fec
Nec ſatis eſt, quod tale nefas commiſti
Inſcripiere Deos ſceleri : numenque ſu
Cæde laboriferi credunt gaudere juven
Victima labe carens, et præſtantiſſima
(Nam placuiſſe nocet) vittis præſignis
Siſtitur ante aras : ordimur [illegible]

Et quoniam Deus ora movet; ſequar ora moventem
Rite Deum, Delphoſque meos, ipſumque recludam
Æthera; et auguſtæ referabo oracula mentis.
Magna, nec ingeniis veſtigata priorum,
Quæque diu latuere, canam. juvat ire per alta
Aſtra: juvat, terris et inerti ſede relictis,
Nube vehi; validique humeris inſiſtere Atlantis:
Palanteſque animos paſſim, ac rationis egentes
Deſpectare procul, trepidoſque, obitumque timentes
Sic exhortari; ſeriemque evolvere fati.
O genus attonitum gelidæ formidine mortis!
Quid Styga, quid tenebras, quid nomina vana timetis,
Materiem vatum, falſique placula mundi?
Corpora ſive rogus flamma, ſeu tabe vetuſtas
Abſtulerit, mala poſſe pati non ulla putetis.
Morte carent animæ: ſemperque, priore relicta
Sede, novis habitant domibus vivuntque receptæ.
Ipſe ego (nam memini) Trojani tempore belli
Panthoïdes Euphorbus eram: cui pectore quondam
Sedit in adverſo gravis haſta minoris Atridæ.
Cognovi clypeum, lævæ geſtamina noſtræ,
Nuper Abantæis templo Junonis in Argis.
Omnia mutantur: nihil interit. errat, et illinc
Huc venit, hinc illuc, et quoſlibet occupat artus
Spiritus: eque feris humana in corpora tranſit,
Inque feras noſter: nec tempore deperit ullo.
Utque novis fragilis ſignatur cera figuris,
Nec manet ut fuerat, nec formas ſervat eaſdem;
Sed tamen ipſa eadem eſt: animam ſic ſemper eandem
Eſſe, ſed in varias doceo migrare figuras.
Ergo, ne pietas ſit victa cupidine ventris.
Parcite (vaticinor) cognatas cæde nefanda
Exturbare animas: nec ſanguine ſanguis alatur.
Et quoniam magno feror æquore, plenaque ventis
Vela dedi: nihil eſt toto quod perſtet in orbe.
Cuncta fluunt: omniſque vagans formatur imago.
Ipſa quoque aſſiduo labuntur tempora motu
Non ſecus ac flumen. neque enim conſiſtere flumen,

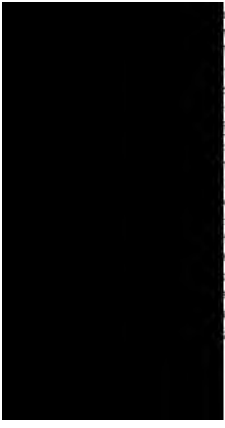

Corpora viſceribus diſcretæ condita matris
Noluit; æque domo vacuas emiſit in auras.
Editus in lucem jacuit ſine viribus infans:
Mox quadrupes, rituque tulit ſua membra ferarum:
Paulatimque tremens, et nondum poplite firmo
Conſtitit, adjutis aliquo conamine nervis.
Inde valens veloxque fuit: ſpatiumque juventæ
Tranſit: et, emenſis mediis quoque temporis annis,
Labitur occiduæ per iter declive ſenectæ.
Subruit hæc ævi demoliturque priora
Robora: ſletque Milon ſenior, cum ſpectat inanes
Illos, qui fuerant ſolidorum mole tororum
Herculeis ſimiles, fluidos pendere lacertos.
Flet quoque, ut in ſpeculo rugas adſpexit aniles,
Tyndaris: et ſecum, cur ſit bis rapta, requirit.
Tempus edax rerum, tuque invidioſa vetuſtas,
Omnia deſtruitis: vitiataque dentibus ævi
Paulatim lenta conſumitis omnia morte.
Hæc quoque non perſtant, quæ nos elementa vocamus.
Quatque vices peragant, (animos adhibete) docebo.
Quatuor æternus genitalia corpora mundus
Continet. ex illis duo ſunt onerоſa, ſuoque
Pondere in inferius, tellus atque unda, feruntur:
Et totidem gravitate carent: nulloque premente
Alta petunt: aër, atque aëre purior ignis.
Quæ quanquam ſpatio diſtant; tamen omnia fiunt
Ex ipſis; et in ipſa cadunt. reſolutaque tellus
In liquidas rarefcit aquas: tenuatus in auras
Aëraque humor abit: dempto quoque pondere rurſus
In ſuperos aër tenuiſſimus emicat ignes.
Inde retro redeunt: idemque retentur ordo.
Ignis enim denſum ſpiſſatus in aëra tranſit;
Hic in aquas! tellus glomerata cogitur unda.
Nec ſpecies ſua cuique manet. rerumque novatrix
Ex aliis alias reparat Natura figuras.
Nec perit in tanto quidquam (mihi credite) mundo:
Sed variat, faciemque novat: naſcique vocatur,
Incipere eſſe aliud, quam quod fuit ante; morique,

nunc ire, Calcul
ens Amenanus arenas
fuppreſſis fontibus aret.
c quas contingere nolis
: poſtquam (niſi vatibus omni
lavere bimembres
uæ fecerat Herculis arcus.
licis Hypanis de montibus o:tu
libus vitiatur amaris?
uerant Antiſſa Pharoſque,
: quarum nunc infula nulla e
n veteres habuere coloni ;
unt. Zancle quoque juncta fuit
onec confinia pontus
ia tellurem reppulit unda.
n, et Burin, Achaïdas urbes ;
is : et adhuc oſtendere tantæ

Inclinata ſolent cum mœnibus oppida merſis,
Eſt prope Pittheam tumulus Troezena, ſine ullis
Arduus arboribus, quondam planiſſima campi
Area, nunc tumulus: nam (res horrenda relatu)
Vis fera venterum, cæcis incluſa cavernis,
Exſpirare aliqua cupiens, luctataque fruſtra
Liberiore frui cœlo, cum carcere rima
Nulla foret toto, nec pervia flatibus eſſet;
Extentam tumefecit humum: ceu ſpiritus ore
Tendere veſicam ſolet, aut derepta bicorni
Terga capro. tumor ille loco permanſit; et alti
Collis habet ſpeciem: longoque induruit ævo.
Plurima cum ſubeant, audita aut cognita vobis,
Pauca ſuper referam. quid? non et lympha figuras
Datque capitque novas? medio tua, corniger Ammon,
Unda die gelida eſt: ortuque obituque calefcit.
Admotis Athamanis aquis accendere lignum
Narratur; minimos cum Luna receſſit in orbes.
Flumen habent Cleones, quod potum ſaxea reddit
Viſcera: quod tactis inducit marmora rebus.
Crathis, et hinc Sybaris, noſtris conterminus arvis,
Electro ſimiles faciunt auroque capillos.
Quodque magis mirum, ſunt, qui non corpora tantum,
Verum animos etiam valeant mutare, liquores.
Cui non audita eſt obſcœnæ Salmacis undæ?
Æthiopeſque lacus? quos ſi quis fœtibus hauſit,
Aut furit; aut mirum patitur gravitate ſoporem.
Clitorio quicumque fitim de fonte levarit,
Vina fugit, gaudetque meris abſtemius undis.
Seu vis eſt in aqua, calido contracta vivo:
Sive, quod indigenæ memorant, Amithaone natus
Proetidas attonitas poſtquam per carmen et herbas
Eripuit furiis, purgamina mentis in illas
Miſit aquas: odiumque meri permanſit in undis.
Huic fluit effectu diſpar Lynceſtius amnis,
Quem quicumque parum moderato gutture traxit,
Haud aliter titubat, quam ſi mera vina bibiſſet.
Eſt locus Arcadiæ (Phenæon dixere priores)

Scorpius exibit: caudaque minabitur unca.
Quæque solent canis frondes intexere filis
Agrestes timeæ, (res obſervata colonis)
Perali mutant cum papilione figuram.
Semina limus habet virides generantia ranas:
Et generat truncas pedibus: mox apta natando
Crura dat: utque eadem ſint longis ſaltibus apta;
Poſterior partes ſuperat menſura priores.
Nec catulus, partu quem reddidit urſa recenti,
Sed male viva caro eſt: lambendo mater in artus
Fingit: et in formam, quantam capit ipſa, reducit.
Nonne vides, quos cera tegit ſexangula, fœtus
Melliferarum apium ſine membris corpora naſci,
Et ſeroſque pedes, ſeraſque adſumere pennas?
Junonis volucrem, quæ cauda ſidera portat,
Armigerumque Jovis, Cythereïadaſque columbas,
Et genus omne avium, mediis e partibus ovi
Ni ſciret fieri, fieri quis poſſe putaret?
Sunt qui, cum clauſo putrefacta eſt ſpina ſepulchro,
Mutari credant humanas angue medullas.
Hæc tamen ex aliis ducunt primordia rebus:
Una eſt, quæ reparet, ſeque ipſa reſeminet, ales:
Aſſyrii Phœnica vocant. non fruge, neque herbis,
Sed thuris lacrymis, et ſucco vivit amomi.
Hæc ubi quinque ſuæ complevit ſæcula vitæ,
Ilicis in ramis, tremulæve cacumine palmæ,
Unguibus et pando nidum ſibi conſtruit ore.
Quo ſimul ac caſias, et nardi lenis ariſtas
Quaſſaque cum fulva ſubſtravit cinnama myrrha;
Se ſuper imponit: finitque in odoribus ævum.
Inde ferunt, totidem qui vivere debeat annos,
Corpore de patrio parvum Phœnica remiſci.
Cum dedit huic ætas vires; onerique ferendo eſt;
Ponderibus nidi ramos levat arboris altæ:
Fertque pius cunaſque ſuas, patriumque ſepulchrum;
Perque leves auras Hyperionis urbe potitus,
Ante fores ſacras Hyperionis æde reponit.
Si tamen eſt aliquid miræ novitatis in illis,

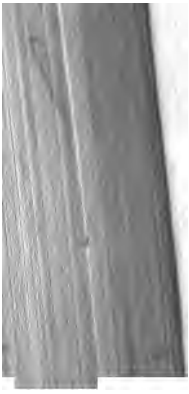

E quibus [illegible]
Vertitur in lapides ; et congel
Sic et coralium, quo primum
Tempore, durescit : mollis fa
Deseret ante dies ; et in alto
Æquore tinget equos ; quam
In species translata novas. sic
Cernimus, atque illas adsume
Concidere has. sic magna fuit
Perque decem potuit tantum
Nunc humilis veteres tantum
Et pro divitiis tumulos ostend
Clara fuit Sparte : magnæ v
Nec non Cecropiæ, nec no
Vile solum Sparte est : alta
Œdipodioniæ quid sunt, n
Quid Pandioniæ restant ni
Nunc quoque Dardaniam
Appenniniginæ quæ proxi
Mole sub ingenti rerum fu
Hæc igitur formam cresce

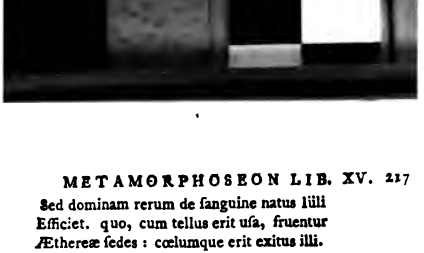

Sed dominam rerum de ſanguine natus illi
Efficiet. quo, cum tellus erit uſa, fruentur
Æthereæ ſedes : cœlumque erit exitus illi.
Hæc Helenum eeciniſſe Penatigero Æneæ,
Mente memor refero : cognataque mœnia lætor
Creſcere ; et utiliter Phrygibus viciſſe Pelaſgos.
Ne tamen obliiis ad metam tendere longe
Exſpatiemur equis ; cœlum, et quodcumque ſub illo eſt,
Immutat formas, telluſque, et quidquid in illa eſt.
Nos quoque pars mundi, (quoniam non corpora ſolum,
Verum etiam volucres animæ ſumus, inque ferinas
Poſſumus ire domos, pecudumque in pectora condi)
Corpora, quæ poſſint animas habuiſſe parentum,
Aut fratrum, aut aliquo junctorum fœdere nobis,
Aut hominum certe, tuta eſſe et honeſta ſinamus :
Neve Thyeſteis cumulemur viſcera menſis.
Quam male conſueſcit, quam ſe parat ille cruori
Impius humano ; vituli qui guttura cultro
Rumpit ; et immotas præbet mugitibus aures ;
Aut qui vagitus ſimiles puerilibus hædum
Edentem jugulare poteſt ; aut alite veſci,
Cui dedit ipſe cibos ! quantum eſt, quod deſit in iſtis
Ad plenum facinus ! quo tranſitus inde paratur !
os aret ; aut mortem ſenioribus imputet annis :
Horriferum contra Borean ovis arma miniſtret.
Ubera dent faturæ manibus preſſanda capellæ,
Retia cum pedicis, laqueoſque arteſque doloſas
Tollite : nec volucrem viſcata fallite virga :
Nec formidatis cervos includite pinnis.
Nec celate cibis uncos fallacibus hamos.
Perdite, ſi qua nocent: verum hæc quoque perdite tantum.
Ora vacent epulis : alimentaque congrua carpant.
Talibus atque aliis inſtructo pectore dictis
In patriam remeaſſe ferunt ; ultroque petitum
Accepiſſe Numam populi Latialis habenas,
Conjuge qui felix Nympha, ducibuſque Camænis,
Sacrificos docuit ritus ; gentemque, feroci
Adſuetam bello, pacis traduxit ad artes.

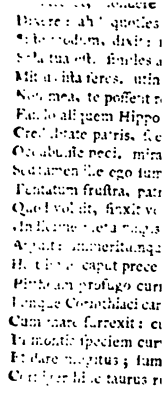

[illegible] [illegible]
Dixere: ah! quoties
[illegible] dixit: [illegible]
Sola tua est, similes a
Mit[illegible] ista feres, utin
Non mea, te possent r
Fando aliquem Hippo
Credulitate patris, [illegible]
Occubuisse neci, mira
Sed tamen ille ego sum
Tentatum frustra, pat
Quod voluit, finxit v
[illegible]
[illegible]
[illegible] caput prece
Pittheam profugo curr
Lemque Corinthiaci car
Cum mare surrexit: c
In montis speciem cur
Et dare magnitus; fam
Corniger hinc taurus r

Stipitis occursu fracta ac disjecta fuisset.
Excutior curru: lorisque tenentibus artus
Viscera viva trahi, nervos in stirpe teneri,
Membra rapi partim, partim reprensa relinqui,
Ossa gravem dare fracta sonum, sessamque videres
Exhalari animam; nullasque in corpore partes,
Noscere quas posses: unumque erat omnia vulnus.
Num potes, aut audes cladi componere nostræ,
Nympha, tuam? vidi quoque luce carentia regna:
Et lacerum fovi Phlegethontide corpus in unda.
Nec, nisi Apollineæ valido medicamine prolis,
Reddita vita foret. quam postquam fortibus herbis
Atque ope Pæonia, Dite indignante, recepi;
Tum mihi, ne præsens augerem muneris hujus
Invidiam, densas objecit Cynthia nubes:
Utque forem tutus; possemque impune videri;
Addidit ætatem: nec cognoscenda reliquit
Ora mihi. Cretenque diu dubitavit habendam
Traderet, an Delon. Delo Cretaque relictis
Hic posuit: nomenque fuæ, quod possit equorum
Admonuisse, jubet deponere: Quique fuisti
Hippolytus, dixit, nunc idem Virbius esto.
Hoc nemus inde colo. de Dîsque minoribus unus
Numine sub domino lateo: atque accensor illi.
Non tamen Egeriæ luctus aliena levare
Damna valent: montisque jacens radicibus imis
Liquitur in lacrymas: donec, pietate dolentis
Mota, soror Phœbi gelidum de corpore fontem
Fecit; et æternas artus tenuavit in undas.
At Nymphas tetigit nova res: et Amazone natus
Haud aliter stupuit: quam cum Tyrrhenus arator
Fatalem glebam mediis adspexit in arvis,
Sponte sua primum, nulloque agitante, moveri:
Sumere mox hominis, terræque amittere formam;
Oraque venturis aperire recentia fatis.
Indigenæ dixere Tagen. qui primus Etruscam
Edocuit gentem casus aperire futuros.
Utre Palatinis hæreatem collibus olim,

Cornua, (vidit enim) falſamque
Eſſe fidem, digitis ad frontem fi
Quæ vidit, tetigit nec jam fu
Reſtitit, ut victor donito remea
Ad cœlumque oculos, et eoden
Quidquid, ait, Superi, monſtro
Seu lætum eſt, Patriæ lætum, f
Sive minax, mihi ſit. viridique
Placat odoratis herbofas ignibus
Vinaque dat pateris : machataru
Quid ſibi ſignificent, trepidanti
Quæ ſimul inſpexit Tyrrhenæ
Magna quidem rerum molimina
Non manifeſta tamen. cum verc
A pecudis fibris ad Cipi cornua
Rex, ait, ô ſalve : tibi enim, ti
Hic locus, et Latiæ parebunt cc
Tu modo rumpe moram : porta
Adpropera : ſic fata jubent : nar
Rex eris ; et ſceptro tutus potie
Rettulit ille pedem : torvamque
Avertens faciem, procul, ah pr
Talia Dî pellant : multoque eg
Exſul agam : quam me videant

Sed nos obſtiximus: quamvis conjunctior illo
Nemo mihi eſt. vos Urbe virum prohibete, Quirites; ſcon
Vel, ſi dignus erit, gravibus vincite catenis:
Aut finite metum falſis mortis tyrannis.
Qualia ſacrilegis, ubi trux indulſit furoris,
Muſſarum pinetis, deæ; aut qualia ſæcius
Æquorei ſacinus, ſi quis pauciloquax illos; 605
Tale ſonat populus ſed per conſtia ſonantis
Verba tamen vulgi vox exulat una, Quis ille?
Et ſpectant frontes: pendiſtaque comma querunt.
Rurſus ad hos Cipus, Quem poſcitis, inquit, habetis:
Et, dempta capiti, populo prohibente, corona, 610
Exhibuit gemino prædigna tempora cornu.
Demiſere oculos cuncti; gemitumque dedere:
Atque illud meritis clarum (quis credere poſſit?)
Inviti videre caput: nec honore carere
Ulterius paſſi, faſtam impoſuere coronam. 615
At proceres, quondam muros lotnare vereris,
Euris honoratis tantum tibi, Cipe, dedere,
Quantum depreſſo ſubjectis hoſtibus aſtro
Complecti poſſes ad finem Solis ab ortu.
Cernuaque ærratis, miram referentia formam, 620
Poſtibus inſculpunt, longum manſura per ævum.
Pandite nunc, Muſæ, præſentia numina vatum,
(Scitis enim, nec vos fallit ſpatioſa vetuſtas)
Unde Coronides circumfluæ Tiberidis alveo
Inſula Romuleæ ſacris adſciverit urbis. 625
Dira lues quondam Latias vitiaverat auras,
Pallidaque exſangui ſquallebant corpora tabo.
Funeribus poſtquam mortalia cernunt
Tentamenta nihil, nihil artes poſſe medentum;
Auxilium cœleſte petunt: mediamque tenentes 630
Orbis humum Delphos adeunt, oracula Phœbi:
Undque ſalutifera miſeris ſuccurrere rebus
Sorte velit, tantæque mala finire, orant.
Et locus, et laurus, et, quas habet ille, pharetræ,
Intremuere ſimul: corthaque reddidit imo 635
Hanc adyto vocem; pavefactaque pectora movit:

quam coiat, explorant, juve
Quique petant ventis Epidaur
Quæ simul incurva missi tetig
Concilium Graiosque patres a
Oravere Deum, qui præsens
Finiat Ausoniæ. certas ita di
Diffidet, et variat sententia :
Non putat auxilium ; multi re
Non emittere opem, nec num
Dum dubitant ; seram pepule
Umbraque telluris tenebras i
Cum deus in somnis opifer c
Ante tuum, Romane, torum
Esse solet : baculumque tenen
Cæsariem longæ dextra ded
Et placido tales emittere pect
Pone metus : veniam ; simul
Hunc modo serpentem, bacul
Perspice : et utique nota visu,
Vertar in hunc : sed major er
In quantum verti cœlestia co
Extemplo cum voce Deus, cu
Somnus abit : somnique fuga
Postera sidereos Aurora fugav

Territa turba pavet. cognovit numina cæstos
Evinctus vitta crines albente sacerdos:
Et Deus en, Deus en; linguisque animisque favete,
Quisquis ades, dixit. fis, ô pulcherrime, visus
Utiliter: populoque juves tua sacra colentes.
Quisquis adest, justum venerantur numen; et omnes
Verba sacerdotis referunt geminata: piumque
Æneadæ præstant et mente et voce favorem.
Adnuit his: motisque Deus, rata pignora, crinis,
Ter repetita dedit vibrata fibula lingua.
Tum gradibus nitidis delabitur; oraque retro
Flectit: et antiquas abiturus respicit aras:
Adsuetasque domos, habitataque templa salutat.
Inde per injectis adopertam floribus ingens
Serpit humum; flectitque sinus: mediamque per urbem
Tendit ad incurvo munitos aggere portus.
Restitit hic: agmenque suum, turbæque sequentis
Officium placito visus dimittere vultu;
Corpus in Ausonia posuit rate. numinis illa
Sensit onus: pressaque Dei gravitate carina
Æneadæ gaudent: cæsoque in littore tauro
Torta coronatæ solvunt retinacula puppis.
Impulerat levis aura ratem. Deus eminet alte:
Impositaque premens puppim cervice recurvam,
Cæruleas despectat aquas: modicisque per æquor
Ionium Zephyris sexto Pallantidos ortu
Italiam tenuit; præterque Lacinia templo
Nobilitata Deæ, Scylaceaque littora fertur.
Linquit Iapygiam, lævisque Amphrissia remis
Saxa fugit: dextra prærupta Ceraunia parte,
Romechiumque legit, Caulonaque, Naryciamque,
Evincitque fretum, Siculique angusta Pelori.
Hippotadæque domos regis, Themesesque metalla;
Leucosiamque petit, tepidique rosaria Pæsti.
Inde legit Capreas, promontoriumque Minervæ,
Et Surrentino generosos palmite colles,
Herculeamque urbem, Stabiasque, et in otia natam
Parthenopen, et ab hac Cumææ templa Sibyllæ.

Antiphatæque domus, Trachas
Et tellus Circææ, et ſpiſſi littori
Huc ubi veliferam nautæ advos
(Aſper enim jam pontus erat) l
Perque ſinus crebros et magna
Templa parentis init, flavum t
Æquore pacato patrias Epidauri
Linquit: et hoſpitio juncti ſibi n
Littoream tractu ſquamæ crepit
Sulcat: et, inixus moderamine
Puppe caput poſuit: donec Caſt
Lavini ſedes, Tiberinaque ad of
Huc omnes populi paſſim, matru
Obvia turba ruit; quæque ignes
Veſta, tuos: lætoque Deum clan
Quaque per adverſas navis cita du
Thura ſuper ripas, aris ex ordine
Parte ab utraque ſonant: et odora
Ictaque conjectos incalfacit hoſtia
Jamque, caput rerum, Romanam
Erigitur ſerpens; ſummoque adcli
Colla movet: ſedeſque ſibi circum
Scinditur in geminas partes circum
Inſula nomen habet

Humano generi, Superi, cavitis abunde.
Ne foret hic igitur mortali semine cretus ;
Ille Deus faciendus erat. quod ut aurea vidit
Æneæ genetrix ; vidit quoque triste parari
Pontifici lethum ; et conjurata arma moveri ;
Palluit : et cunctis, et cuique erat obvia, Divis,
Adspice, dicebat, quanta mihi mole parentur
Insidiæ : quantaque caput cum fraude petatur,
Quod de Dardanio solum mihi restat Iilo.
Solane semper ero justis exercita curis ?
Quam modo Tydidæ Calydonia vulneret hasta,
Nunc male defensæ confundant mœnia Trojæ.
Quæ videam natum longis erroribus actum,
Jactarique freto, sedesque intrare silentum ;
Bellaque cum Turno gerere ; aut, si vera fatemur,
Cum Junone magis. quid nunc antiqua recordor
Damna mei generis ? timor hic meminisse priorum
Non finit. in me acui scelerato cernitis enses.
Quos prohibete, precor ; facinusque repellite : neve
Cæde sacerdotis flammas extinguite Vestæ.
Talia nequicquam toto Venus anxia cœlo
Verba facit : Superosque movet, qui rumpere quamquam

Inque foro : circumque domos, et templa
Nocturnos ululaſſe canes ; umbraſque filer
Etraviſſe ferunt ; motamque tremoribus ur
Non tamen inſidias, venturaque vincere fa:
Præmonitus potuere Deûm : ſtrictique fer
In templum gladii. neque enim locus ullu:
Ad facinus, diramque placet, niſi Curia, c
Tum vero Cytherea manu percuſſit utraqu
Pectus : et ætherea molitur condere nube
Qua prius infecto Paris eſt ereptus Atridæ
Et Diomedeos Æneas fugerat enſes.
Talibus hanc genitor : Sola inſuperabile fa
Nata, movere paras ? intres licet ipſa Sor
Teſta trium ; cernes illic molimine vaſto
Ex ære, et ſolido rerum tabularia ferro :
Quæ neque concurſum cœli, neque fulmi
Nec mutuunt ullas, tuta atque æterna, rui
Invenies illic inciſa ad mantæ perenni
Fata tui generis. legi ipſe ; animoque no:
Et referam : ne fis etiamnum ignara futur

Non bene ista, cadet: fruſtraque erit illa minata,
Servitura ſuo Capitolia noſtra Canopo.
Quid tibi Barbariem, gentes ab utroque jacentes
Oceano numerem? quodcumque habitabile tellus
Suſtinet, hujus erit. pontus quoque ſervit illi.
Pace data terris, animum ad civilia vertet
Jura ſuum, legeſque feret juſtiſſimus auctor:
Exemploque ſuo mores reget: inque futuri
Temporis ætatem, venturorumque nepotum
Proſpiciens, prolem, ſancta de conjuge natam
Ferre ſimul nomenque ſuum, curaſque jubebit.
Nec, niſi cum ſenior ſimiles æquaverit annos,
Æthereas ſedes cognataque ſidera tanget.
Hanc animam interea, cæſo de corpore raptam,
Fac jubar, ut ſemper Capitolia noſtra, Forumque
Divus ab excelſa proſpectet Julius æde.
Vix ea fatus erat; media cum ſede Senatus
Conſtitit alma Venus, nulli cernenda: ſuique
Cæſaris eripuit membris, nec in æëra ſolvi
Paſſa recentem animam, cœleſtibus intulit aſtris.
Dumque tulit; lumen capere, atque igneſcere ſenſit:
Emiſitque ſinu. Luna volat altius illa:
Flammiferumque trahens, ſpatioſo limite, crinem
Stella micat. natique videns bene facta; fatetur
Eſſe ſuis majora, et vinci gaudet ab illo.
Hic ſua præferri quamquam vetat acta paternis;
Libera fama tamen, nulliſque obnoxia juſſis,
Invitum præfert, unaque in parte repugnat.
Sic magni cedit titulis Agamemnonis Atreus:
Ægea ſic Theſeus, ſic Pelea vincit Achilles.
Denique, ut exemplis ipſos æquantibus utar,
Sic et Saturnus minor eſt Jove; Juppiter arces
Temperat æthereas, et mundi regna triformis:
Terra ſub Auguſto: pater eſt et rector uterque.
Di, procor, Æneæ comites, quibus enſis et ignis
Ceſſerunt, Dique Indigetes, genitorque, Quirine,
Urbis, et invicti genitor, Gradive, Quirini,
Veſtaque Cæſareos inter ſacrata Penates;

Nec poterit ferrum, nec edax abolere v
Cum volet illa dies, quæ nil niſi corpo
Jus habet, incerti ſpatium mihi finiat
Parte tamen meliore mei ſuper alta pe
Aſtra ferar: nomenque erit indelebile
Quaque patet domiti Romana potentia
Ore legar populi: perque omnia ſæcul
(Si quid habent veri vatum præſagia) v